

IV Międzynarodowy Festiwal
Muzyki Europy
Środkowo-Wschodniej

Warszawa

18–26 listopada 2022

Od Austro–Węgier do współczesności

IV Międzynarodowy — Festiwal

Muzyki — Europy

Środkowo–Wschodniej —

eufonie

Warsaw

18–26 November 2022

From Austria–Hungary to the Present

4th International — Music

Festival of Central — and

Eastern — Europe

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Dyrektor festiwalu:

dr hab. Rafał Wiśniewski, prof. ucz.

Rada Programowa festiwalu:

dr Mieczysław Kominek (przewodniczący)

Ewa Bogusz-Moore

dr hab. Beata Bolesławska-Lewandowska, prof. IS PAN

O'lga Smetanová

Aleksandra Jagiełło-Skupińska

Marek Horodniczy

Rzecznik prasowy festiwalu:

Joanna Bancerowska

rzecznik@nck.pl

(+48 22) 2 100 169

(+48) 602 720 193

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Narodowe Centrum Kultury

ul. Płocka 13

01-231 Warszawa

tel. (+48 22) 2 100 100

eufonie.pl

nck.pl

Festival Director:

Prof. Rafał Wiśniewski

Programme Board:

Mieczysław Kominek, PhD (Chairperson)

Ewa Bogusz-Moore

Prof. Beata Bolesławska-Lewandowska

O'lga Smetanová

Aleksandra Jagiełło-Skupińska

Marek Horodniczy

Festival Media Spokesperson:

Joanna Bancerowska

rzecznik@nck.pl

(+48 22) 2 100 169

(+48) 602 720 193

NATIONAL
CENTRE FOR
CULTURE
POLAND

National Centre for Culture Poland

13 Płocka Street

01-231 Warsaw, Poland

tel. (+48 22) 2 100 100

eufonie.pl

nck.pl

18 listopada (piątek)

19.30

Lisiecki / Wiener Symphoniker / Wellber

Filharmonia Narodowa, Sala
Koncertowa

s. — 22

22.00

Małe Instrumenty / Composers/Compobirds

Teatr Palladium

s. — 42

19 listopada (sobota)

19.30

Wielka symfonia

Filharmonia Narodowa,
Sala Koncertowa

s. — 54

20 listopada (niedziela)

16.00

László Fassung / recital organowy

Bazylika archikatedralna
św. Jana Chrzciciela

s. — 82

19.30

Sałańczyk / Orkiestra „Transylwania” / Bebeșelea

Filharmonia Narodowa,
Sala Koncertowa

s. — 94

21 listopada (poniedziałek)

19.30

Zagreb Soloists / Coppey

Zamek Królewski w Warszawie –
Muzeum, Sala Wielka

s. — 110

22 listopada (wtorek)

19.30

Ars Antiqua / Letzbor

Zamek Królewski w Warszawie –
Muzeum, Sala Wielka

s. — 126

23 listopada (środa)

19.30

Zafra / Capella Cracoviensis / Adamus

Zamek Królewski w Warszawie –
Muzeum, Sala Wielka

s. — 142

24 listopada (czwartek)

19.30

Baryshevskyi / NOSPR / Boreyko

Filharmonia Narodowa,
Sala Koncertowa

s. — 158

25 listopada (piątek)

19.30

V4 String Quartet

Sala Koncertowa
„Nowa Miodowa” ZPSM Nr 1

s. — 174

22.00

Stefan Wesotowski / Mesjasz według Schulza

Teatr Palladium

s. — 192

26 listopada (sobota)

17.00

Breslik / Pechanec / Schubert: Winterreise

Zamek Królewski w Warszawie –
Muzeum, Sala Wielka

s. — 220

19.30

Fusionfonia. Muzyka ziemi ukraińskiej

Filharmonia Narodowa, Sala
Koncertowa

s. — 232

WYDARZENIE SPECJALNE 18–27 listopada

11.00–19.00 (z wyjątkiem 21.11)

Budujemy nowy ton, Jeszcze jeden nowy ton...

Wystawa poświęcona
eksperymentalnym instrumentom
oraz wiedeńskim okarynom
z manufaktury Heinricha V. Fiehna

Kordegarda. Galeria Narodowego
Centrum Kultury

s. — 264

18 November (Friday)

7.30 p.m.

**Lisiecki / Wiener
Symphoniker / Wellber**

Warsaw Philharmonic Concert Hall

p. — 34

10.00 p.m.

**Małe Instrumenty /
Composers/Compobirds**

Palladium Theatre

p. — 50

19 November (Saturday)

7.30 p.m.

Great Symphonic

Warsaw Philharmonic Concert Hall

p. — 70

20 November (Sunday)

4.00 p.m.

**László Fassung /
organ recital**Archcathedral Basilica
of St. John the Baptist

p. — 90

7.30 p.m.

**Sałańczyk /
The „Transylvania”
Orchestra / Bebeșelea**

Warsaw Philharmonic Concert Hall

p. — 104

21 November (Monday)

7.30 p.m.

Zagreb Soloists / CoppeyRoyal Castle in Warsaw – Museum
Great Assembly Hall

p. — 120

22 November (Tuesday)

7.30 p.m.

Ars Antiqua / LetzborRoyal Castle in Warsaw – Museum
Great Assembly Hall

p. — 136

23 November (Wednesday)

7.30 p.m.

**Zafra / Capella
Cracoviensis / Adamus**Royal Castle in Warsaw – Museum
Great Assembly Hall

p. — 152

24 November (Thursday)

7.30 p.m.

**Baryshevskyi /
NOSPR / Boreyko**

Warsaw Philharmonic Concert Hall

p. — 168

25 November (Friday)

7.30 p.m.

V4 String Quartet“Nowa Miodowa”
Concert Hall ZPSM Nr 1

p. — 186

10.00 p.m.

**Stefan Wesotowski /
Messiah after Schulz**

Palladium Theatre

p. — 208

26 November (Saturday)

5.00 p.m.

**Breslik / Pechanec /
Schubert: Winterreise**Royal Castle in Warsaw – Museum
Great Assembly Hall

p. — 228

7.30 p.m.

**Fusionfonia. Music of the
Ukrainian Land**

Warsaw Philharmonic Concert Hall

p. — 250

**SPECIAL EVENT
18–27 November**from 11.00 a.m. until 7.00 p.m.
(except for 21/11)**We are building a new tone,
Just another new tone...**Exhibition dedicated
to experimental instruments
and Viennese ocarinas
from the manufacture
of Heinrich V. FiehnKordegarda. Gallery of the National
Centre for Culture Poland

p. — 270

Szanowni Państwo,

po raz czwarty mam zaszczyt i przyjemność zaprosić Państwa na Międzynarodowy Festiwal Muzyki Europy Środkowo-Wschodniej Eufonie, organizowany przez Narodowe Centrum Kultury we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Z satysfakcją obserwuję rozwój tego przedsięwzięcia, zainicjowanego z myślą o komplementarnym uzupełnieniu polskiego repertuaru koncertowego o utwory nieznane lub rzadko wykonywane w Polsce oraz upowszechnianie dziedzictwa naszego regionu Europy, na które składa się wiele arcydzieł muzycznych. Jak co roku będziemy wspólnie odkrywać bogatą kulturę muzyczną krajów ościennych w nieoczywistych interpretacjach.

Motywnym przewodnim tegorocznych Eufonii jest muzyka monarchii austro-węgierskiej. Jednak program festiwalu wykracza poza chronologię cesarstwa, którego kultura stanowi jedynie inspirację do eksplorowania muzyki twórców austriackich, węgierskich, czeskich, polskich, ukraińskich, rumuńskich czy chorwackich, skomponowanej nie tylko w latach 1867-1918, ale także we wcześniejszym i późniejszym okresie.

C.k. monarchia, której częścią były ziemie polskie zaboru austriackiego, w czasach swojej świetności promieniowała na cały kontynent, a Wiedeń był kulturalną stolicą Europy. Cieszę się ogromnie, że tegoroczne Eufonie zainauguruje koncert znakomitej orkiestry, założonej w czasach Austro-Węgier, u progu dwudziestego wieku: Wiener Symphoniker, w repertuarze stanowiącym kwintesencję tegorocznej edycji festiwalu: od kompozycji W.A. Mozarta - XVIII-wiecznych, ale niezmiennie zachwycających, przez Gustava Mahlera - muzycznego geniusza c.k. monarchii, po współczesne, autorstwa Petera Eötvösa.

Festiwal wychodzi poza utarte schematy, prezentując projekty międzygatunkowe, które polecam Państwa uwadze. Z kilku powodów na zainteresowanie zasługuje projekt stworzony specjalnie na potrzeby festiwalu: *Fusionfonia. Muzyka ziemi ukraińskiej* na solistów, zespół fusion, trio komputerowe i orkiestrę symfoniczną. Usłyszymy go w finale Eufonii w wykonaniu ukraińskich i polskich artystów, w tym Orkiestry Filharmonii Narodowej. W tych dramatycznych chwilach, gdy tak bliska naszym sercom jest Ukraina, gdy na polskich ulicach, w domach, sklepach i miejscach pracy na co dzień towarzyszą nam goście z Ukrainy, którzy opuścili swój kraj, by ratować życie, współpraca polskich i ukraińskich kompozytorów i muzyków przy tym premierowym przedsięwzięciu ma wymiar symboliczny.

Myślę, że Eufonie znalazły już swoje miejsce na mapie polskich wydarzeń muzycznych i zdobyły wielu zadeklarowanych fanów. Serdecznie witam wszystkich festiwalowych gości. Mam nadzieję, że podczas koncertów spotkam nie tylko festiwalową publiczność, która wiernie towarzyszy nam po raz kolejny, ale też miłośników muzyki, debiutujących w roli uczestników festiwalu.

Życzę Państwu niepowtarzalnych muzycznych wzruszeń.

dr Jarosław Sellin
Sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Szanowni Państwo,

tegoroczny festiwal Eufonie, na który z radością Państwa zapraszam, to nie tylko muzyczna podróż do czasów monarchii austro-węgierskiej – w tym wybitni wiedeńscy kompozytorzy i artyści, ale też muzyka dawna i współczesna w znakomitych wykonaniach. Przed nami dziewięć dni muzycznej uczty i trzynaście koncertów, podczas których będziemy odwoływać się do tradycji, rozkoszować klasyką i odkrywać nowe brzmienia i interpretacje.

Na festiwalowych scenach zaprezentuje się blisko sześciuset artystów z dwunastu krajów, w tym pięć orkiestr symfonicznych, siedem zespołów, chór i dziewięciu śpiewaków. W najlepszych salach koncertowych Warszawy, ale też podczas transmisji internetowych i na antenie radiowej Dwójki zabrzmia piękne dźwięki znad Dunaju, Wełtawy, Sawy, Wisły oraz z górzystego Siedmiogrodu, skąd wywodził się Stefan Batory – jeden z najwybitniejszych polskich władców i dowódców, który m.in. przeprowadził trzy zwycięskie kampanie przeciwko Moskwie, rządzonej przez Iwana IV Groźnego.

Państwa uwadze polecam trzy prapremiery – specjalne zamówienia festiwalowe oraz dwa koncerty muzyki ukraińskiej, będące wyrazem solidarności z naszymi sąsiadami. Zaprezentujemy ukraińskich kompozytorów i artystów, m.in. premierowe polskie wykonanie *VIII Symfonii* Walentyna Sylwestrowa oraz *Koncert fortepianowy c-moll „Słowiański”* Borysa Latoszyńskiego, wykładowcy Sylwestrowa, z udziałem utalentowanego ukraińskiego pianisty Antonii’ego Baryshevskiy’ego. Podczas finału Eufonii zabrmi prapremierowo *Fusionfonia. Muzyka ziemi ukraińskiej* skomponowana z myślą o Eufoniach przez Ivana Taranenkę. Łączy ona folklor, jazz, klasykę i elektronikę i – mam nadzieję – zaskoczy Państwa nowatorskim składem oraz stylem muzycznym. W tym miejscu przypominę, że od ponad dwudziestu lat systemowo wspieramy i zapraszamy do Polski artystów ukraińskich w ramach cyklicznych przedsięwzięć Narodowego Centrum Kultury, finansowanych ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Nad otwierającym festiwal występem symfonicznych wiedeńskich nie będę się już rozwodził, gdyż wspomina o tym Pan minister dr Jarosław Sellin i Pan przewodniczący dr Mieczysław Kominek, dodam tylko, że festiwalowa publiczność może liczyć na feerię dźwięków i artyzm muzyków, których rzadko oglądamy w Polsce.

Podczas festiwalu usłyszymy dzieła kompozytorów wielu narodowości. Warto wspomnieć o kompozycjach czeskich, m.in. Leoša Janáčka, który garściami i w sposób niekonwencjonalny czerpał z rodzimego folkloru, wplatając do swoich utworów melodie inspirowane intonacją różnych dialektów czeskiej mowy. Wśród pozycji repertuarowych znajduje się recital węgierskiego organisty Lászla Fassanga, który wykona m.in. preludia Fryderyka Chopina, opracowane na organy przez jego przyjaciela, kompozytora i wirtuoza Ferencza Liszta. To nie jedyny romantyczny akcent festiwalu – w programie znalazły się zarówno *Podróż zimowa* Franza Schuberta, jak i *Praski Karnawał* Bedřicha Smetany.

Ciekawą propozycją jest również występ V4 String Quartet, złożonego z muzyków z czterech krajów Grupy Wyszehradzkiej. Zespołowi przyświeca idea bardzo nam bliska – przybliżenia słuchaczom twórczości kompozytorów Węgier, Słowacji, Czech oraz Polski. Ich występ stanowi nie tylko oczywiste nawiązanie do c.k. monarchii, ale również ubiegłorocznej międzynarodowej Nagrody Wyszehradzkiej przyznanej Narodowemu Centrum Kultury za organizację Eufonii. Festiwalowi towarzyszy specjalna wystawa poświęcona wiedeńskim okarynom z manufaktury Heinricha V. Fiehna. Do 27 listopada włącznie można ją oglądać w Kordegardzie, galerii NCK.

Eufonie z roku na rok zyskują coraz większą popularność, co mnie i wszystkich moich współpracowników, zaangażowanych w przygotowanie tego wydarzenia, niezwykle cieszy. Mam ogromną satysfakcję, że zaproszenie do udziału w festiwalu przyjął maestro Walentyn Sylwestrow oraz tak wielu znakomitych muzyków, którzy na pewno zaskoczą Państwa oryginalnymi, autorskimi interpretacjami. Życzę Państwu wspaniale spędzonych chwil, muzycznych inspiracji i niezapomnianych przeżyć, które sprawią, że będą Państwo chcieli wracać na nasz festiwal co roku.

dr hab. Rafał Wiśniewski, prof. ucz.
Dyrektor Narodowego Centrum Kultury

CO CIEKAWEGO NA CZWARTYCH EUFONIACH?

...oczywiście wszystko, bo możliwie najciekawiej staramy się planować i realizować każdy festiwal. Proszę się przekonać osobiście, uczestnicząc w jak największej liczbie koncertów. Tutaj mogę wspomnieć tylko niektóre, ale zapraszam Państwa na wszystkie.

„Austro-Węgry” to motyw przewodni festiwalu Eufonie 2022. To dualistyczne państwo związkowe, istniejące od 1867 do 1918 roku, było jednym z najpotężniejszych mocarstw Europy. Ze swoją wielonarodową strukturą oddziaływało na kulturę całej Europy Środkowej. Wiedeń był jej centrum. C.k. monarchia austro-węgierska odcisnęła silne piętno na historii i kulturze polskiej, toteż podjęcie takiego tematu przez Międzynarodowy Festiwal Muzyki Europy Środkowo-Wschodniej Eufonie było tylko kwestią czasu.

Na poprzednich festiwalach, obok muzyki naszych najbliższych sąsiadów, sporo było kompozycji i artystów z krajów Europy Środkowo-Wschodnio-Północnej: Łotwy (fenomenalny Chór Radia Łotewskiego), Estonii (Arvo Pärt) i Finlandii (utwory Sibeliusa!), a nawet z Norwegii (świetne wykonanie *Koncertu fortepianowego a-moll* Edwarda Griega przez czeskiego pianistę Lukáša Vondráčka). „Austro-Węgry” pozwalają nam zwrócić uwagę również na kraje bardziej południowej części naszego regionu. Ich muzyka jest mało znana, a bywa fascynująca. Z Rumunii przyjedzie Orkiestra Państwowej Filharmonii „Transylwanii” z Kluż-Napoka, z Chorwacji zaś Soliści z Zagrzebia z wiolonczelistą francuskim o światowej sławie, Markiem Coppeyem, który jest dyrektorem artystycznym zespołu i będzie też nim dyrygował.

Jednak festiwal poświęcony monarchii austro-węgierskiej powinniśmy zacząć od Wiednia i tak będzie: na koncercie inauguracyjnym wystąpi orkiestra... Wiener Symphoniker i nic już dodawać nie trzeba! W programie znajdzie się *Koncert fortepianowy* Wolfganga Amadeusza Mozarta. Za jego czasów Austro-Węgry jeszcze nie istniały, ale dobrze się miało państwo Habsburgów, którzy monarchię austro-węgierską powołali do życia i doprowadzili do rozkwitu, ale później i do upadku.

W każdym razie Wiener Symphoniker to jedna z głównych atrakcji tegorocznych Eufonii. A sami Habsburgowie, którzy władzę w Austrii objęli w roku 1282(!), pojawią się na naszym festiwalu za sprawą świetnego zespołu muzyki dawnej Ars Antiqua Austria, prezentującego muzykę habsburskiego dworu, ale z okresu znacznie późniejszego.

Z Wiednia przeniesiemy się do pobliskiego... Krakowa, jednego z najważniejszych miast monarchii austro-węgierskiej. Stolicę ówczesnej Galicji będzie reprezentowała najbardziej bodaj krakowska orkiestra, Capella Cracoviensis, która zagra m.in. *Koncert fagotowy* Franza Danzigo, z wybitnym hiszpańskim fagocistą specjalizującym się w muzyce dawnej, Javierem Zafra, obecnie muzykiem Freiburger Barockorchester. Ale będą też dwie ze stu ośmiu symfonii Haydna!

Nie zapominamy o brutalnej agresji Rosji na Ukrainę. Życzymy Ukraincom ostatecznego zwycięstwa, również dla dobra Europy Środkowo-Wschodniej. Wspieramy ukraińską kulturę, prezentując na dwóch koncertach Eufonii 2022 muzykę ukraińską. Będzie – między innymi – po raz pierwszy wykonana w Polsce *VIII Symfonia* Walentyna Sylwestrowa, najwybitniejszego żyjącego kompozytora ukraińskiego o światowej sławie, któremu Związek Kompozytorów Polskich zamierza przyznać tytuł Członka Honorowego. Ukraiński będzie też finał festiwalu i będzie to finał niezwykle atrakcyjny dla każdego słuchacza. W Filharmonii Narodowej wystąpią ukraińscy śpiewacy ludowi, ukraińscy jazzmani, a także polscy kompozytorzy z nurtu komputerowego i Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej. Wszyscy razem zrealizują „akcję muzyczną” *Fusionfonia. Muzyka ziemi ukraińskiej*, zaprojektowaną przez ukraińskiego kompozytora średniego pokolenia Iwana Taranenkę. JESTEŚMY Z UKRAINĄ!

Serdecznie zapraszam na wszystkie koncerty Eufonii 2022!

dr Mieczysław Kominek
Przewodniczący Rady Programowej Festiwalu

Ladies and Gentlemen,

It is already the fourth time that I have the honour and pleasure to invite you to the International Music Festival of Central–Eastern Europe Eufonie, organized by the National Centre for Culture in cooperation with the Ministry of Culture and National Heritage. I am pleased to observe the development of this undertaking, initiated to complement the Polish concert repertoire with works unknown or rarely performed in Poland and to disseminate the heritage of our region of Europe, which consists of a great number of musical masterpieces. As every year, we will discover the rich music culture of our neighbouring countries in unobvious interpretations.

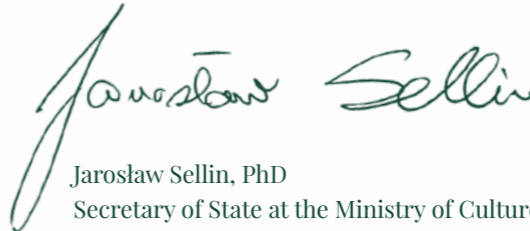
The theme of this year's edition of the Festival is the music of Austria–Hungary. However, the programme of the Festival goes beyond the chronology of the Empire, whose culture is only an inspiration to explore music by Austrian, Hungarian, Czech, Polish, Ukrainian, Romanian and Croatian artists, composed not only between 1867 and 1918, but also earlier and later.

The Imperial and Royal Monarchy, whose part were the Polish lands of the Austrian partition, radiated to the entire continent during its greatness, while Vienna was the cultural capital of Europe. I am delighted that this year's Eufonie will be inaugurated by a concert by an excellent orchestra, founded in the Austro–Hungarian era, on the threshold of the twentieth century, i.e. the Wiener Symphoniker, who will perform a repertoire constituting the essence of this year's edition of the Festival: from compositions by W. A. Mozart – eighteenth–century but invariably delightful – through G. Maler – the musical genius of the Imperial and Royal Monarchy – to contemporary ones, by P. Eötvös.

The Festival goes beyond the well-known patterns by presenting inter–genre projects, which I highly recommend to you. For several reasons, a project commissioned especially for the Festival deserves to be given attention, namely *Fusionfonia. Music of the Ukrainian Land* for soloists, fusion ensemble, computer trio and symphony orchestra. It will be performed by Ukrainian and Polish artists, including the Warsaw Philharmonic Orchestra, at the final concert of the Eufonie Festival. In these dramatic moments, when Ukraine is so close to our hearts, when on Polish streets, in Polish homes, shops and workplaces we are accompanied by guests from Ukraine who had to flee their country to save their lives, the cooperation of Polish and Ukrainian composers and musicians in this premiere project has a symbolic meaning.

I believe that the Eufonie Festival has already found its place on the map of Polish music events and has won many declared fans. I cordially welcome all Festival guests. I hope that at the concerts I will meet not only the Festival audience, who are faithfully accompanying us once again, but also music lovers making their debut as the Festival's participants.

I hope that you will experience many musical emotions.

Jarosław Sellin, PhD
Secretary of State at the Ministry of Culture and National Heritage

Ladies and Gentlemen,

This year's Eufonie Festival, to which I am happy to invite you, is not only a musical journey to the times of the Austro-Hungarian Empire – including outstanding Viennese composers and artists, but also early and contemporary music in excellent interpretations. We have nine days of musical feasting and thirteen concerts ahead of us, during which we will refer to tradition, enjoy classics and discover new sounds and performances.

The Festival stages will see nearly six hundred artists from twelve countries, including five symphony orchestras, seven ensembles, a choir and nine singers. In the best Warsaw concert halls, but also via online broadcasts and on Polish Radio Programme II, we will hear beautiful sounds from the Danube, Vltava, Sava, Vistula and from the mountainous Transylvania, where Stefan Batory came from – one of the most outstanding Polish rulers and commanders, who, among others, led three victorious campaigns against Moscow, ruled by Ivan IV the Terrible.

I would like to draw your attention to three world premieres – special Festival commissions and two concerts of Ukrainian music, which express our solidarity with our neighbours. We will present Ukrainian composers and artists, including the Polish premiere of *Symphony No. 8* by Valentyn Silvestrov and *Piano Concerto in C minor* by Boris Lyatoshynsky, Silvestrov's lecturer, with the participation of talented Ukrainian pianist Antoni Baryshevskyi. During the Eufonie finale, we will witness the world premiere of *Fusionfonia. Music of the Ukrainian Land*, composed for Eufonie by Ivan Taranenko, who combines folklore, jazz, classics and electronics and who – I hope – will surprise you with his innovative ensemble and musical style. At this point, I would like to remind you that we have been systematically supporting and inviting Ukrainian artists to Poland for over twenty years as part of cyclical projects of the National Centre for Culture, financed by the Ministry of Culture and National Heritage.

I will not dwell on the inauguration and performance of Wiener Symphoniker, since it has already been mentioned by Minister Jarosław Sellin, PhD, and Chairman Mieczysław Kominek, PhD, but I will add that between the opening and the finale, the Festival audience will experience a rich variety of sounds and artistry of musicians, out of whom many are rarely seen in Poland.

During the Festival we will hear works by composers of many nationalities. It is worth mentioning the Czech compositions, including by Leoš Janáček, who abundantly and unconventionally drew on his native folklore, weaving into his pieces melodies inspired by the intonation of various dialects of the Czech language. The programme also features a recital by Hungarian organist László Fassang, who will perform, among others, the preludes of Fryderyk Chopin, arranged for organ by his friend, composer and virtuoso Franz Liszt. The above is not the only Romantic accent of the Festival, because we will listen to both Franz Schubert's *Winter Journey* and Bedřich Smetana's *Prague Carnival*.

Another interesting proposal is the performance of the V4 Quartet, composed of musicians from four countries of the Visegrad Group. The ensemble is run by the idea of familiarizing the audience with works of composers from Hungary, Slovakia, the Czech Republic and Poland, which is also very close to us. Their performance is not only an obvious reference to the Imperial and Royal Monarchy, but also to last year's international Visegrad Prize awarded to the National Centre for Culture for organizing the Eufonie Festival. The Festival is accompanied by a special exhibition devoted to the Viennese ocarinas from the manufacture of Heinrich V. Fiehn. Up to and including 27 November, it can be visited in Kordegarda, the Gallery of the National Centre for Culture.

Each year, Eufonie is becoming more and more popular, which makes me and all my colleagues involved in the preparation of this event extremely happy. I am very satisfied that maestro Valentyn Silvestrov and so many excellent musicians have accepted the invitation to participate in the Festival. I am positive that they will surprise you with their original interpretations. I wish you wonderful moments, musical inspirations and unforgettable experiences that will make you want to come back to our Festival every year.

Prof. Rafał Wiśniewski
Director of the National Centre for Culture Poland

WHAT WILL BE INTERESTING IN THE FOURTH EDITION OF THE EUFONIE FESTIVAL?

... everything, of course, because we try to plan and implement each edition of the Festival as interestingly as is feasible. See for yourself at as many concerts as possible. I can only mention some of them here, but I invite you to all of them.

The theme of the 2022 Eufonie Festival is “Austria–Hungary”. This dualist federal state, in existence from 1867 to 1918, was one of the most influential powers in Europe. Due to its multinational structure, it had an effect on the culture of the entire Central Europe, with its centre being Vienna. The Imperial and Royal Austro–Hungarian Empire left a strong mark on Polish history and culture, so it was only a matter of time before the International Music Festival of Central–Eastern Europe Eufonie took up this topic.

In previous editions of the Festival, in addition to the music of our closest neighbours, there was a lot of music from Central, Eastern and Northern Europe: from Latvia (phenomenal Latvian Radio Choir), Estonia (Arvo Pärt), Finland (Sibelius!) and even Norway (excellent performance of Edvard Grieg’s *Piano Concerto in A minor* by Czech pianist Lukáš Vondráček). The “Austria–Hungary” theme allows us to draw attention to the countries in a more southern part of our continent as well. Their music is little known yet can be fascinating. The “Transylvania” State Philharmonic Orchestra will come from Cluj–Napoca, Romania. In turn, Croatia will be represented by Zagreb Soloists, including the world–famous French cellist Marc Coppey, who is the artistic director of the ensemble and who will also conduct it.

However, a festival devoted to Austria–Hungary should start in Vienna, and it will be so: the inaugural concert will feature... Wiener Symphoniker, hence there is nothing to add! The programme will include a piano concerto by Wolfgang Amadeus Mozart. In his time, Austria–Hungary did not exist yet, but the Habsburgs were doing well; it was they who established the Austro–Hungarian monarchy and made it thrive, but later also collapse. In any case, Wiener Symphoniker is one of the highlights

of this year’s Eufonie Festival. The Habsburgs, who took power in Austria in 1282(!), will be present at our Festival thanks to the great early music ensemble Ars Antiqua Austria, performing music of the Habsburg court, but from a much later period.

From Vienna we will move to nearby... Cracow, one of the most important cities of Austria–Hungary. Cracow will be represented by probably the most Cracow orchestra, Capella Cracoviensis, which will play, among others, Franz Danzi’s *Bassoon Concerto*, with the outstanding early music bassoonist Javier Zafra from Spain, now a musician of the Freiburger Barockorchester. But there will also be two of... Haydn’s one hundred and eight symphonies!

Let us not forget about the brutal aggression of Russia in Ukraine. We wish the Ukrainians a final victory, also for the good of Central and Eastern Europe. We support Ukrainian culture by presenting Ukrainian music at two 2022 Eufonie concerts. Among other things, for the first time in Poland, we will hear *Symphony No. 8* by Valentyn Silvestrov, the greatest, world–renowned living Ukrainian composer, whom the Polish Composers’ Union is going to award the title of Honorary Member. The Festival’s finale will also be Ukrainian, and it will be an extraordinary one, attractive for every listener. The Warsaw Philharmonic will host performances by Ukrainian folk singers, Ukrainian jazzmen as well as Polish computer composers and the Symphony Orchestra of the Warsaw Philharmonic. Together they will perform the “musical action” *Fusionfonia. Music of the Ukrainian Land*, designed by Ivan Taranenko, a Ukrainian composer of the middle generation. WE STAND WITH UKRAINE!

I cordially invite you to all 2022 Eufonie concerts!

Mieczysław Kominek, PhD
Chairperson of the Festival Programme Board

Lisiecki / Wiener Symphoniker / Wellber

18 listopada (piątek) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5

Dialoge mit Mozart – Da capo für Orchester węgierskiego kompozytora Petera Eötvösa jest powstała w 2016 roku orkiestrową wersją utworu skomponowanego dwa lata wcześniej na cymbały lub marimbę i zespół kameralny. Kompozycja została zamówiona przez Fundację Mozarteum w Salzburgu. Peter Eötvös sięgnął do szkiców Mozarta znajdujących się w tamtejszym archiwum, wybrał z nich jednaście i przetworzył na dziewięć własnych fragmentów, które włączył do komponowanego utworu.

Po skomponowanym w lutym 1785 roku, „romantycznym” (jak uznano) *Koncertie fortepianowym d–moll*, już w marcu tego roku Wolfgang Amadeus Mozart przedstawił publiczności kolejny utwór tego gatunku – *Koncert fortepianowy C–dur*. Trzyczęściowe dzieło emanuje emocjonalną równowagą i przejrzystością konstrukcji. Szczególną sławę zyskała część II (*Andante*), która stanowi ścieżkę dźwiękową filmu *Miłość Elwiry Madigan*, zrealizowanego w 1967 roku przez szwedzkiego reżysera Bo Widerberga.

V Symfonia na wielką orkiestrę Gustava Mahlera została ukończona w 1902 roku. Składa się z pięciu części zgrupowanych w trzy rozdziały. Część I to marsz żałobny, część II – obraz walki. Te dwie części stanowią pierwszy rozdział opowieści. Drugi rozdział to *Scherzo* z rytmami *ländlera* i walca. Ostatni rozdział zawiera dwie części. *Adagietto* na harfę i smyczki jest, według powszechnej opinii, pieśnią miłosną skierowaną do Almy Schindler, żony kompozytora. W finałowym *Rondzie* przypomniane są niektóre wątki z poprzednich części. Prawykonanie pod dyktando kompozytora odbyło się 18 października 1804 roku w Kolonii.

Program koncertu —

Peter Eötvös

(ur. 1944)

Dialoge mit Mozart – Da capo für Orchester

(2016)

Wolfgang Amadeus Mozart

(1756–1791)

Koncert fortepianowy nr 21 C–dur KV 467

(1785)

- I. *Allegro maestoso*
- II. *Andante*
- III. *Allegro vivace assai*

przerwa

Gustav Mahler

(1860–1911)

V Symfonia

(1902; rew. 1904–1911)

- I. *Trauermarsch*
- II. *Stürmisch bewegt, mit größter Vehemenz*
- III. *Scherzo*
- IV. *Adagietto*
- V. *Rondo–Finale*

Wykonawcy:

Jan Lisiecki
fortepian

Wiener Symphoniker

Omer Meir Wellber
dyrygent

Peter Eötvös

☒ Andrea Felvégi

Peter Eötvös, urodzony w 1944 roku węgierski kompozytor, dyrygent i pedagog, słynie z różnorodności uprawianych gatunków muzycznych i zainteresowań – od muzyki dawnej, poprzez klasykę, folklor, dramat, operę, po najbardziej eksperymentalne techniki.

Po ukończeniu studiów w Akademii Muzycznej w Budapeszcie, dzięki uzyskanemu stypendium DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst), artysta mógł kontynuować studia kompozytorskie i dyrygenckie w Kolonii, będącej w połowie XX wieku jednym z ośrodków awangardy muzycznej. Rozpoczął wówczas wieloletnią współpracę z Karlheinzem Stockhausenem i został jego asystentem. Odnosił sukcesy jako dyrygent. Wtedy zauważył go inny guru muzycznej moderny – Pierre Boulez. W 1979 roku francuski kompozytor powołał Eötvösa na stanowisko dyrektora muzycznego Ensemble intercontemporain, międzynarodowego zespołu specjalizującego się w wykonywaniu muzyki współczesnej.

Wolfgang Amadeus Mozart

☒ portret nieznanego autora

Utwór, którego dziś posłuchamy, powstał na zamówienie Międzynarodowej Fundacji Mozarteum w Salzburgu. W 2013 roku ówczesny dyrektor Mozarteum Matthias Schulz namówił Petera Eötvösa do wykorzystania szkiców Mozarta znajdujących się w tamtejszym archiwum. Z sześćdziesięciu trzech zapisków genialnego twórcy Eötvös wybrał jedenaście i przetworzył je na dziewięć własnych fragmentów, które w 2014 roku włączył do utworu *Da capo* na cymbały lub marimbę i zespół kameralny.

W 2016 roku kompozytor powrócił (*da capo!*) do pierwotnego pomysłu i sporządził wersję orkiestrową utworu, nadając jej tytuł *Dialogue mit Mozart – Da capo für Orchester*. Strategia Eötvösa polega na zatarciu znaczenia cytatu, bowiem przywoływane fragmenty, po krótkim ich ujawnieniu, są natychmiast włączane w obcy ich naturze tok dźwiękowy. Rozpoznajemy co jakiś czas typowe mozartowskie frazy, połączenia akordów, ale stają się one elementem swoistej gry, jaką kompozytor prowadzi z przeszłością. Tak jakby chciał powiedzieć: cenię cię bardzo, Amadeuszu, ale pozwól, że, ożywiając twoje nuty w moim utworze, napiszę całkowicie nową muzykę.

W 1785 roku Wolfgang Amadeus Mozart skomponował trzy koncerty fortepianowe. Szczególną uwagę przyciągają dwa, powstałe w nieodległym od siebie czasie: *Koncert d-moll*, który został ukończony 10 lutego (bowiem taką datę zapisał Mozart w swoim prywatnym katalogu) i *Koncert C-dur* z datą ukończenia 9 marca. Pierwszy utwór był niezwykle popularny w epoce romantyzmu. Słuchacze dziewiętnastowieczni cenili w nim „namiętność, patos, dramatyczność” – jak napisał biograf kompozytora Alfred Einstein. Skomponowany niedługo potem *Koncert fortepianowy nr 21 C-dur* uznany został za przejaw powrotu do klasycznej

Gustav Mahler

☒ A. Dupont

równowagi. W istocie trudno uznać całkowitą odrębność obu dzieł – stworzył je przecież ten sam genialny Mozart! Ale utwór napisany w świetlistej tonacji C-dur cechuje rzeczywiście wyjątkowa klarowność. I część (*Allegro maestoso*) rozpoczyna się fanfarowym, niemal marszowym wstępem orkiestry, tematem przewodnim całej tej części powracającym triumfalnie w reprzyzie. Długo oczekiwany na początku fortepian rozbrzmiewa w przepięknej figuracji, prowadząc błyskotliwy dialog z orkiestrą do momentu, gdy nieoczekiwanie pojawia się temat rozwinięty później przez kompozytora w jego sławnej *Symfonii g-moll* KV 550. Wraca jednak beztroski, „rokokowy” nastrój, zarówno w pięknej kantylenie tematu pobocznego, jak i w wirtuozowskich pasażach fortepianu. Nie zachowała się oryginalna kadencja solowa, dlatego pianiści wybierają jedną z już istniejących lub improwizują własne. Środkowe *Andante* to przepiękna aria, której melodię podają najpierw smyczki, a potem podejmuje fortepian. Część ta stała się sławna od czasu, gdy w 1967 roku szwedzki reżyser Bo Widerberg zrealizował film *Miłość Elwiry Madigan* opowiadający historię tragicznej miłości duńskiej tancerki i szwedzkiego oficera. Muzyka *Andante* stanowi ścieżkę dźwiękową tego filmu. Część III (*Allegro vivace assai*) to pogodne, wirtuozowskie rondo.

„Symfonia znaczy dla mnie budowanie świata wszelkimi środkami dostępnych technik” – tak Gustav Mahler wyraził ideę, która kierowała nim przy komponowaniu dziesięciu (ostatnia została nieukończona) symfonii. Cztery spośród nich są utworami wokalnie-instrumentalnymi. Do zbioru symfonicznego zalicza się także cykl *Das Lied von der Erde* na głosy solowe i orkiestrę. Wszystkie te kompozycje powstawały głównie w miesiącach letnich. Pozostały czas artysta przeznaczał na działalność dyrygencką, która przyniosła mu największą sławę. Jako kompozytor

długo pozostawał niedoceniany. Aby pracować w spokoju, wybudował w Maiernigg w Karyntii willę i studio, które stało się jego „domem pracy twórczej”. Tutaj latem 1901 roku zaczął komponować *V Symfonię*. W tym samym roku, jesienią, poznał o 19 lat młodszą od niego Almę Schindler, kobietę, która zafascynowała go od pierwszej chwili. Pobrali się w marcu 1902 roku. Słynne *Adagietto* z *V Symfonii* jest, według powszechnej opinii, pieśnią miłosną Mahlera skierowaną ku Almie. To jeden z niewielu jaśniejszych momentów w tym nader burzliwym dziele, będącym wyrazem skrajnych, nierzadko tragicznych przeżyć. Autobiograficznym wątkom ukrytym w swej *V Symfonii* nie zaprzeczał sam Mahler, co skłoniło krytyków do porównywania dzieła z *V Symfonią* Ludwiga van Beethovena, nazywaną „symfonią losu”.

V Symfonia cis-moll Gustava Mahlera napisana została na dużą orkiestrę z pełnym składem instrumentów dętych drewnianych i blaszanych, rozbudowaną perkusją oraz oczywiście smyczkami. Składa się z pięciu części, które Mahler ujął w trzy rozdziały. Początkowa fanfara trąbki inicjuje marsz żałobny, który jest głównym tematem I części. Grany w różnych konfiguracjach instrumentalnych i brzmiały „jak kondukt” (wg wskazówek kompozytora), rozświetlony jest jaśniejszymi epizodami i fragmentem o nieco demonicznym wyrazie. Część II to obraz walki. Poszarpany, wzburzony tok muzyki skonstrastowany jest z lirycznym tematem. Nieustanne ścieranie się dwóch żywiołów doprowadza do optymistycznego zakończenia zapowiadającego końcowy triumf. Tak kończy się pierwszy rozdział tej opowieści. Rozdział drugi zawiera część III – *Scherzo*. Ważną rolę pełni tu solistycznie traktowana waltornia; inne instrumenty mają także krótkie, solistyczne epizody. Zwraca uwagę wpleciony w tkanę muzyki rytm walca i austriackiego ländlera, ukazanych czasem z naturalną lekkością, lecz momentami przyćmiony nutą dramatyzmu.

Dwie ostatnie części tworzą trzeci rozdział *V Symfonii*. Część IV, rozpisana na instrumenty smyczkowe i harfę, to *Adagietto*, rozstawione przez film Luchina Viscontiego *Śmierć w Wenecji* wg noweli Tomasza Manna. *Adagietto* przechodzi płynnie w finalne *Rondo*, które po mrocznych kartach poprzednich części wydaje się manifestacją radości. Temat czołowy pochodzi z Mahlerowskiej pieśni *Lob des hohen Verstandes* z cyklu *Des Knaben Wunderhorn*¹. Całość utrzymana jest w technice kontrapunktycznej, zwraca uwagę powrót tematu *Adagietta*, ale już nie w nostalgicznej, lecz żywiołowej formie. Finał nawiązuje do chorału z II części. Prawykonanie ukończonej w 1902 roku *V Symfonii* odbyło się 18 października 1904 roku w Kolonii pod dyrekcją kompozytora. Artysta nie był zadowolony z wykonania, do końca swoich dni korygował partyturę, wierząc, że przyszłe pokolenia w pełni docenią jego dzieło.

Małgorzata Gąsiorowska

¹ Zob. B. Pociąg, *Mahler*, Kraków 1992, s. 214.

Jan Lisiecki fortepian

☒ Christoph Köstlin

Interpretacje i technika Jana Lisieckiego świadczą o niebywalej jak na jego wiek dojrzałości. W wieku dwudziestu siedmiu lat Kanadyjczyk daje ponad sto koncertów rocznie na całym świecie. Artysta blisko współpracował z takimi dyrygentami jak Antonio Pappano, Yannick Nézet-Séguin, Daniel Harding, Manfred Honeck i Claudio Abbado (zm. 2014). W sezonie artystycznym 2021/2022 Lisiecki prezentował publiczności nowy program recitalowy zawierający nokturny i etiudy Chopina, który można było usłyszeć w ponad 30 miastach na całym świecie. Pianista został ostatnio zaproszony do ponownej współpracy

przez Boston Symphony Orchestra, Cleveland Orchestra, Philadelphia Orchestra, Filarmonica della Scala, Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia i Orpheus Chamber Orchestra na występy w Carnegie Hall i Elbphilharmonie Hamburg. Lisiecki wykonał niedawno cykl *Pieśni* Beethovena z barytonem Matthiasem Goernem, m.in. na Festiwalu w Salzburgu, a także wystąpił z New York Philharmonic, Chicago Symphony, Staatskapelle Dresden, Orchestre de Paris, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks (Orkiestrą Symfoniczną Radia Bawarskiego) oraz London Symphony Orchestra.

W wieku piętnastu lat Lisiecki podpisał kontrakt na wyłączność z Deutsche Grammophon. Wytwórnia ta rozpoczęła obchody Roku Beethovena (2020), wydając nagrania na żywo wszystkich pięciu koncertów Beethovena z Konzerthaus Berlin z Lisieckim dyrygującym Academy of St Martin in the Fields z fortepianu. Jego nagranie cyklu *Pieśni* Beethovena z Matthiasem Goernem, wydane wkrótce potem, zostało nagrodzone Diapason d'Or. Ósme nagranie Lisieckiego dla tej prestiżowej wytwórni – podwójny album

zawierający wszystkie nokturny Fryderyka Chopina, które artysta prezentuje również w swoim obecnym programie recitalowym – ukazało się w sierpniu 2021 roku, a w lutym 2022 roku na winylu, od razu zajmując czołowe pozycje na listach najlepiej sprzedających się albumów muzyki klasycznej w Ameryce Północnej i Europie. Jego poprzedni program solowy *Night Music*, w którym znalazły się utwory Mozarta, Ravela, Schumanna i Paderewskiego, został wydany jako album cyfrowy. Nagrania artysty wyróżniono prestiżowymi nagrodami JUNO i ECHO Klassik.

W wieku osiemnastu lat Lisiecki został najmłodszym zdobywcą nagrody magazynu „Gramophone” w kategorii Młody Artysta Roku, a także otrzymał Nagrodę im. Leonarda Bernsteina. W 2012 roku mianowano go ambasadorem UNICEF w Kanadzie.

Wiener Symphoniker

Orkiestra Nowego Świata

Bogata historia przesiąkniętą tradycją, odwaga, by się wyróżniać, i nieustająca radość odkrywania – Wiener Symphoniker to bijące serce Wiednia, metropolii muzyki klasycznej. Od 120 lat orkiestra kształtuje charakterystyczny dźwięk swojego rodzinnego miasta, łącząc przeszłość, teraźniejszość i przyszłość jak żaden inny zespół.

Nieprzypadkowo zespół Wiener Symphoniker został założony w 1900 roku. Tę nową orkiestrę otaczał świeży powiew wiedeńskiego modernizmu, a ona sama świadomie i z pasją stawiała czoła wyzwaniom XX wieku. Początkowo zespół skupił się na muzycznej przeszłości miasta: Wiener Symphoniker jest pierwszą orkiestrą, która zaprezentowała wszystkie symfonie Beethovena w stolicy Austrii jako jeden cykl. Humanistyczna i dalekowzroczna spuścizna Beethovena i wiedeńskiego romantyzmu wydaje się stworzona dla Wiener Symphoniker, którzy do dziś nie mają sobie równych w tym repertuarze.

Pionierski duch towarzyszący orkiestrze przejawia się także w tym, że w bardzo krótkim czasie Wiener Symphoniker stali się jedną z najważniejszych europejskich orkiestr

dokonujących prawykonań nowych utworów. Zaprezentowali oni po raz pierwszy wiele ważnych dla historii muzyki dzieł, np. *IX Symfonia* Antona Brucknera, *Gurre-Lieder* Arnolda Schönberga, *Koncert fortepianowy na lewą rękę* Maurice'a Ravela i *Księgę siedmiu pieczęci* Franza Schmidta – koncerty te otworzyły drzwi do zupełnie nowych światów dźwiękowych i udostępniły je masowej publiczności. Wiener Symphoniker w dalszym ciągu przykładają dużą wagę do współpracy ze współczesnymi kompozytorami, takimi jak Olga Neuwirth, Wolfgang Rihm, HK Gruber, Thomas Larcher, Johannes Maria Staud, Michael Jarrell, Guillaume Connesson, Dieter Ammann czy Jörg Widmann, co uczyniło z nich jedną z najważniejszych instytucji wspierających rozwój muzyki współczesnej, zarówno w Wiedniu, jak i na arenie międzynarodowej. Na przestrzeni ostatnich 120 lat wśród ich głównych dyrygentów – m.in. Bruno Walter, Wilhelm Furtwängler, Hans Swarowsky, Herbert von Karajan, Wolfgang Sawallisch i Georges Prêtre – można znaleźć licznych wizjonerów, którzy wywarli trwałą wpływ na rozwój muzyki klasycznej.

Przy stałym dążeniu do doskonałości Wiener Symphoniker zawsze charakteryzował pragmatyzm i jednocześnie umiejętność

nawiązywania kontaktu z publicznością. Ich tzw. Volkstümliche Konzerte („koncerty ludowe”) i Arbeiter-Symphoniekonzerte („koncerty symfoniczne dla robotników”) od samego początku sprawiły, że muzyka klasyczna przestała być wyłączną domeną elity. Obecnie orkiestra występuje w różnych miejscach we wszystkich dzielnicach Wiednia w ramach cyklu koncertów Grätzl-Konzerte („koncerty sąsiedzkie”) i nadal wypełnia każdy zakątek miasta życiem muzycznym.

Jako oficjalni ambasadorzy kultury wiedeńskiej Wiener Symphoniker chętnie prezentują charakterystyczny dla tej orkiestry styl także za murami miasta, występując gościnnie w wielkich salach koncertowych na całym świecie, a publiczność z całego świata równie często odwiedza stolicę Austrii. Świadczy o tym m.in. lista dotychczasowych dyrygentów gościnnych orkiestry, na której można znaleźć takie znakomite nazwiska jak Lorin Maazel, Zubin Mehta, Claudio Abbado, Carlos Kleiber i Sergiu Celibidache. Wiener Symphoniker są również oficjalną orkiestrą Festiwalu w Bregencji, gdzie od lat zachwycają różnorodną publiczność operową.

Omer Meir Wellber

dyrygent

Luca Pezzani

zu Leipzig, NDR Elbphilharmonie Orchester, Sveriges Radia Symfoniorkester (Orkiestrą Symfoniczną Radia Szwedzkiego), City of Birmingham Symphony Orchestra, Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, Staatskapelle Dresden, Ha-Tizmoret ha-Filharmonit ha-Jisra'elit (Izraelską Orkiestrą Filharmoniczną), Wiener Symphoniker, Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin i Tonhalle-Orchester Zürich.

Dyrygent współpracuje stale z licznymi zespołami w swoim ojczystym kraju, czyli Izraelu. Jego bliski związek z Izraelem przejawia się we współpracy z orkiestrą Raanana Symphonette, w której Wellber jest szczególnie zaangażowany w projekty wspierające edukację muzyczną. Jest również Ambasadorem Dobrej Woli Save a Child's Heart (SACH) – izraelskiej organizacji non-profit działającej na rzecz kardiologii dziecięcej. Omer Meir Wellber współpracuje także z różnymi instytucjami w ramach programów pomocy i wspiera kolejne pokolenia adeptów dyrygentury poprzez zajęcia edukacyjne. Jesienią 2019 roku nakładem Berlin Verlag

ukazała się jego debiutancka powieść pt. *Die vier Ohnmachten des Chaim Birkner*. Książka opowiada historię Chaima Birknera, zmęczonego i złamanego życiem mężczyzny, którego córka zmusza do stawienia czoła życiu po raz ostatni. Wiosną 2017 roku ukazała się też książka *Die Angst, das Risiko und die Liebe – Momente mit Mozart*. W publikacji, napisanej wspólnie z niemiecką pisarką i dziennikarką Inge Kloepfer, autor dzieli się swoim osobistym spojrzeniem na uniwersalne emocje poruszane w trzech operach Mozarta/Da Ponte – *Così fan tutte*, *Wesele Figara* i *Don Giovanni*.

f

Lisiecki / Wiener Symphoniker / Wellber

18 November (Friday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street

Dialoge mit Mozart – Da capo für Orchester by Hungarian composer Peter Eötvös is a 2016 orchestral version of a piece composed two years earlier for cimbalom or marimba and chamber ensemble. The composition was commissioned by the Mozarteum Foundation in Salzburg. Peter Eötvös reached for Mozart's sketches from the local archive, chose eleven and developed them into nine own fragments, which he included in the piece he was composing. After the allegedly "romantic" *Piano Concerto in D minor*, composed in February 1785, Wolfgang Amadeus Mozart presented the public with another piece of this genre already in March that year – *Piano Concerto in C major*. This three-movement work emotional balance and structural clarity. It is the second movement (*Andante*), which is the soundtrack to the 1967 film *Elvira Madigan* by Swedish director Bo Widerberg, that became particularly famous.

Gustav Mahler's *Symphony No. 5* for large orchestra was completed in 1902. It consists of five movements divided into three chapters. Movement I is a funeral march, movement II – an image of combat. Those two movements constitute the first chapter of the tale. Chapter II is a *Scherzo* featuring ländler and waltz rhythms. The last chapter contains two movements. *Adagietto* for harp and strings is, according to popular opinion, a love song addressed to Alma Schindler, the composer's wife. In the final *Rondo*, some of the motifs from the previous movements are recalled. The world premiere took place on 18 October 1804 in Cologne under the direction of the composer himself.

Concert programme

Peter Eötvös

(b. 1944)

*Dialoge mit Mozart –
Da capo für Orchester*
(2016)

Wolfgang Amadeus Mozart

(1756–1791)

*Piano Concerto No. 21 in C major,
KV 467*
(1785)

- I. *Allegro maestoso*
- II. *Andante*
- III. *Allegro vivace assai*

intermission

Gustav Mahler

(1860–1911)

Symphony No. 5
(1902; rev. 1904–1911)

- I. *Trauermarsch*
- II. *Stürmisch bewegt,
mit größter Vehemenz*
- III. *Scherzo*
- IV. *Adagietto*
- V. *Rondo—Finale*

Performers:

Jan Lisiecki
piano

Wiener Symphoniker

Omer Meir Wellber
conductor

Jan Lisiecki

piano

☒ Christoph Köstlin

dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia, and the Orpheus Chamber Orchestra for performances at Carnegie Hall and Elbphilharmonie Hamburg. Lisiecki recently performed a Beethoven *Lieder* cycle with baritone Matthias Goerne at the Salzburg Festival, among others, and has appeared with the New York Philharmonic, the Chicago Symphony, Staatskapelle Dresden, Orchestre de Paris, the Bavarian Radio Symphony and the London Symphony Orchestra.

At the age of fifteen, Lisiecki signed an exclusive contract with Deutsche Grammophon. The label launched its celebrations of the Beethoven Year 2020 with the release of a live recording of all five Beethoven concertos from Konzerthaus Berlin, with Lisiecki leading the Academy of St Martin in the Fields from the piano. His Beethoven *Lieder* cycle with Matthias Goerne, released shortly after, was awarded the Diapason d'Or. Lisiecki's eighth recording for the prestigious label, a double album of Frédéric Chopin's *Complete Nocturnes* which he also showcases in his current recital programme, appeared in August 2021 and in February 2022 on vinyl, immediately

topping the classical charts in North America and Europe. Most recently, his previous solo programme *Night Music*, featuring works by Mozart, Ravel, Schumann and Paderewski, was released as a digital album. His recordings have been awarded the JUNO and ECHO Klassik.

At eighteen, Lisiecki became the youngest ever recipient of Gramophone's Young Artist Award and received the Leonard Bernstein Award. In 2012, he was named the UNICEF Ambassador to Canada.

f

Wiener Symphoniker

Peter Rigaud

Wiener Symphoniker

An Orchestra for a New World

With a rich history steeped in tradition, the courage to stand apart and an enduring joy of discovery, the Wiener Symphoniker are the beating heart of the metropolis of classical music, Vienna. For 120 years, the orchestra has shaped the special sound of its native city, forging a link between past, present and future like no other.

That the Wiener Symphoniker were formed in 1900 of all years is no coincidence. The fresh wind of Viennese Modernism swirled around this new orchestra, which confronted the challenges of the 20th century with confidence and vision. This initially included the assured command of the city's musical past: they were the first orchestra to present all of Beethoven's symphonies in the Austrian capital as one cycle. The humanist and forward-looking legacy of Beethoven and Viennese Romanticism seems tailor-made for the Symphoniker, who are justly leaders in this repertoire to this day.

That pioneering spirit, however, is also evident in the fact that within a very short time the Wiener Symphoniker rose to become one of the most important European orchestras for

the premiering of new works. They have given the world premieres of many milestones of music history, such as Anton Bruckner's *Ninth Symphony*, Arnold Schönberg's *Gurre-Lieder*, Maurice Ravel's *Piano Concerto for the Left Hand* and Franz Schmidt's *The Book of the Seven Seals* – concerts that opened a door onto completely new worlds of sound and made these accessible to the greater masses.

The importance that the Wiener Symphoniker continue to place on collaborations with contemporary composers such as Olga Neuwirth, Wolfgang Rihm, HK Gruber, Thomas Larcher, Johannes Maria Staud, Michael Jarrell, Guillaume Connesson, Dieter Ammann and Jörg Widman has positioned them as one of the most important driving forces in contemporary music, both in Vienna and internationally. Among their chief conductors over the past 120 years – among them Bruno Walter, Wilhelm Furtwängler, Hans Swarowsky, Herbert von Karajan, Wolfgang Sawallisch and Georges Prêtre – one can also find numerous visionary figures whose impact has had a lasting influence on the future of classical music.

Notwithstanding their determination to constantly move forward, the Wiener Symphoniker have always been characterised

by their extraordinary ability to stay grounded and by the closeness they enjoy with their audience. Their so-called Volksthümlichen Concerten ('People's Concerts') and Arbeiter-Symphoniekonzerte ('Workers' Symphonic Concerts') ensured from the very beginning that classical music would no longer be the exclusive domain of the elite. Today, the orchestra gives concerts at unusual venues throughout all of Vienna's districts as part of its Grätzl-Konzerte ('neighbourhood concerts') and continues to fill every corner of the city with musical life.

As the official cultural ambassadors of Vienna, the Wiener Symphoniker readily showcase the unmistakable sound of their home beyond the city walls, performing as welcome guests in the great concert halls of the world. And the world comes just as frequently to the Austrian capital. This can be seen, among other things, in the orchestra's illustrious roster of past guest conductors, which has consistently included such great names as Lorin Maazel, Zubin Mehta, Claudio Abbado, Carlos Kleiber and Sergiu Celibidache. And as the Orchestra in Residence of the Bregenz Festival, the Wiener Symphoniker have been delighting a colourful opera audience for decades.

Omer Meir Wellber

conductor

Luca Pezzani

He has worked with some of the world's most prestigious orchestras including the London Philharmonic Orchestra, Gewandhausorchester zu Leipzig, NDR Elbphilharmonie Orchester, the Swedish Radio Symphony Orchestra, the City of Birmingham Symphony Orchestra, Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, Staatskapelle Dresden, the Israel Philharmonic Orchestra, Wiener Symphoniker, Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin and Tonhalle-Orchester Zürich.

He maintains close ties with other ensembles in his native country of Israel which are evident in his collaboration with the Raanana Symphonette, where Wellber is particularly involved in music education projects.

The conductor is also a Goodwill Ambassador for Save a Child's Heart (SACH), an Israel-based non-profit organisation that provides critical cardiac medical support. In addition, Omer Meir Wellber collaborates with various institutions through outreach programs and

fosters the next generation of conducting students through lectures.

Omer Meir Wellber made his literary debut with his first novel *Die vier Ohnmachten des Chaim Birkner* published by Berlin Verlag in Autumn 2019. The book tells the story of Chaim Birkner, a tired and broken man who is forced by his daughter to face life one last time. *Die Angst, das Risiko und die Liebe – Momente mit Mozart* was published in the spring of 2017. Co-written with German author and journalist Inge Kloepfer, the book shares his personal understanding of the universal emotions addressed in the three Mozart/Da Ponte operas – *Così fan tutte*, *Le nozze di Figaro* and *Don Giovanni*.

f

Małe Instrumenty /

Composers/Compobirds*

18 listopada (piątek) — 22.00

Teatr Palladium
ul. Złota 9

Tegoroczna edycja Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Europy Środkowo–Wschodniej Eufonie będzie przestrzenią dla premiery nowego projektu Małych Instrumentów zatytułowanego *Composers/Compobirds*. Jedną z inspiracji dla twórców były idee i działania Pétera Szőkego (1910–1994), węgierskiego dziennikarza, biologa i ornitologa, a zwłaszcza jego wydawnictwo *Unknown Music of Birds* z 1987 roku, w którym badacz starał się wykazać silne korelacje między ptasim śpiewem a ludzką tonalnością i rytmiką. Wrocławski zespół założony przez Pawła Romańczuka sięgnie po miniatury dwudziestowiecznych kompozytorów z Austrii i Węgier (György Ligeti, Arnold Schönberg, Anton Webern, György Kurtág, Béla Bartók) i zestawi je z śpiewem ptaków. Podczas koncertu Małe Instrumenty wejdą w rolę medium łączącego te pozornie nieprzystające do siebie galaktyki, wzbiją się ponad ludzką naukę i wyobraźnię.

* prapremiera – zamówienie Narodowego Centrum Kultury

Program koncertu

Autorskie interpretacje utworów z regionu Austro–Węgier oraz kompozycje zainspirowane śpiewem ptaków

Ludwig van Beethoven
(1770–1827)

wyjątki z *IX Symfonii*
na 4 głosy, chór mieszany i orkiestrę
(1822–1824)

w opracowaniu
na małe instrumenty

György Ligeti
(1923–2006)

Musica ricercata
na fortepian
(1951–1953)

- I. *Sostenuto—Misurato—Prestissimo*
- II. *Mesto, rigido e ceremoniale*
- III. *Allegro con spirito*
- IV. *Tempo di valse*
- VII. *Cantabile, molto legato*
- VIII. *Vivace. Energico*

w opracowaniu na małe instrumenty

Arnold Schönberg
(1874–1951)

Sechs kleine Klavierstücke op. 19
(1911)

- II. *Langsam*
- VI. *Sehr langsam*

w opracowaniu na małe instrumenty

Paweł Romańczuk
(ur. 1975)

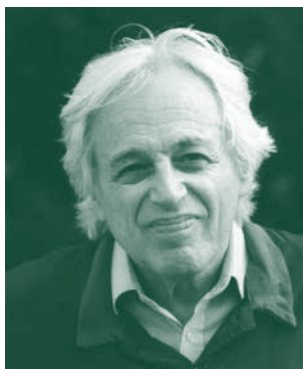
Ptaki węgierskie
(2022)

cykl utworów na małe instrumenty

Performers:

Małe Instrumenty:

Paweł Romańczuk
Iwona Sztucka
Justyna Skoczek
Tomasz Szczepaniak

György Ligeti

 Schott Promotion / Peter Andersen

W 2022 roku mija piętnaście lat od powstania wrocławskiego zespołu Małe Instrumenty, założonego przez Pawła Romańczuka – muzyka, kompozytora i konstruktora. Grupa debiutowała w 2007 roku podczas 7. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Era Nowe Horyzonty i od tamtej pory jej lider nie ustaje w wymyślaniu nowych przestrzeni dla swoich rozległych działań artystycznych, czego efektem są m.in. koncerty, wydawnictwa płytowe, muzyka dla filmu, teatru czy do audiobooków, a także projekty interdyscyplinarne, wykraczające daleko poza ramy przeciętności. Jeden z nich, *Art Impossible* (2020), zrodził się w duchu warsztatowym. To wyjątkowe przedsięwzięcie z udziałem osób niesłyszących i niewidomych, z muzyką z pogranicza akuzmatyki, *musique concrète*, kolażu dźwiękowego czy plądrofonii. Kolejnym przykładem łamania stereotypów jest najnowsze dzieło Małych Instrumentów zatytułowane *Chladni* (2021). Materiał został stworzony pod wpływem dokonań Ernsta Chladniego – niemieckiego fizyka, geologa i konstruktora instrumentów z przełomu XVIII i XIX wieku, znanego przede wszystkim z odkrycia tzw. figur Chladniego.

Warto tu przypomnieć, dlaczego akurat te mniejsze, maluczkie, średnie, często o wysublimowanych gabarytach, a przy tym z różnych epok czy stron

Arnold Schönberg

 Man Ray

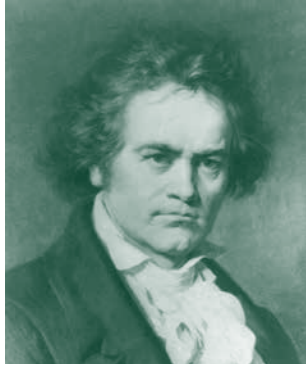
świata konstrukcje przykuły uwagę Pawła Romańczuka. Chyba najcelniej ujął to twórca Małych Instrumentów w rozmowie z „Niezbędnikiem Kulturalnym” z okazji dziesiątych urodzin grupy:

Obszar dźwięku, w którym rozwija się nasza muzyka, to margines ogólnie pojmowanej twórczości muzycznej. Instrumenty lub dźwiękowe obiekty, na których gramy, są nietypowe i generują najczęściej dźwięk dziwaczny, pokraczny, nieprawidłowy, choć w swej nieporadności jest on często imponujący i piękny inaczej. Takimi źródłami bywają instrumenty małe, nieprofesjonalne, czyli stworzone nie dla potrzeb profesjonalnego muzykowania¹.

Kolejny rozdział poszukiwań artystycznych Małych Instrumentów otworzy się podczas tegorocznej odsłony festiwalu Eufonie, którego motywem przewodnim są dwa kraje: Austria i Węgry. W projekcie *Composers/Compobirds* Małe Instrumenty „odleca” wręcz niczym na ptasich skrzydłach przy dźwiękach miniatur Györgya Ligetiego, Arnolda Schönberga, Antona Weberna, Györgya Kurtága i Béli Bartóka. Paweł Romańczuk zderzy twórczość dwudziestowiecznych kompozytorów ze śpiewem ptaków, przede wszystkim z obszaru Węgier.

Wykorzystanie ptasich głosów nie jest nowością dla Pawła Romańczuka, ale w takiej formule może się okazać czymś zupełnie nowym i zjawiskowym. Muzyka ludzi (*composers*) i muzyka ptaków (*compobirds*) wejdzie w stan dialogu, a być może też wybrzmi w formie zespolonego monologu... Fascynację kompozytorów ptasim śpiewem (i innymi odgłosami otoczenia) można obserwować od bardzo dawna, a jej dowody spotykamy w muzyce Vivaldiego, Händla, Beethovena, Mendelssohna, Liszta, Dwořáka. Przejawia się u Mahlera (*I Symfonia*) i Siergieja Prokofiewa (*Piotruś i wilk*). Manuel de Falla w muzyce baletu *Trójgłaniasty kapelusznik* z 1919 roku umieścił głos kosa. Kilka lat później brytyjska wiolonczelistka Beatrice Harrison „zaprosiła”

¹ *Niezbędnik Kulturalny: 5 pytań do Pawła Romańczuka*, www.wroclaw2016.strefakultury.pl/niezbednik-kulturalny-5-pytan-do-pawla-romanczuka (dostęp 27.08.2022).

Ludwig van Beethoven
☐ portret autorstwa
Carla Jaegera

do swoich utworów ptaki, a był to rok 1924. W latach 60. XX wieku francuski kompozytor pochodzenia włoskiego, Luc Ferrari, jako jeden z pierwszych wystawił mikrofon poza okno, rejestrując dźwięki dobiegające z zewnątrz, w tym śpiew ptaków, by następnie układać z nich kolaże dźwiękowe na taśmie. Olivier Messiaen był zaś nie tylko wybitnym kompozytorem, ale także ornitologiem nagrywającym śpiew ptaków na całym świecie, co wykorzystywał później w swojej muzyce w formie transkrypcji.

Z kolei David Rothenberg, amerykański klawecista, kompozytor, profesor filozofii, wykładowca w New Jersey Institute of Technology, w albumie *Berlin Bülbul* (2015) uwzględnił śpiew berlińskich słowików.

Kluczową postacią dla projektu Pawła Romańczuka *Composers/Compobirds* okazał się jednak węgierski dziennikarz, biolog i ornitolog Péter Szóke (1910–1994), zwłaszcza jego praca *Unknown Music of Birds* z 1987 roku, w której wykazał silne korelacje między ptasim śpiewem a ludzką tonalnością i rytmiką.

Szóke manipulował prędkością (a tym samym wysokością) ptasich dźwięków, co przyniosło nieoczekiwane i bardziej rozpoznawalne dla ludzkiego ucha rezultaty. Węgierski ornitolog mocno wierzył w koncepcję ptasiej muzyki. Dla potwierdzenia swoich teorii zaangażował śpiewaka operowego Jánosa Tótha, który doskonale naśladował spowolniony śpiew ptaków takich jak drozd pustelnik i skowronek.

Warto przypomnieć, że już dużo wcześniej, bo pod koniec lat 50. XX wieku, dyrektor muzyczny radia CBS w Stanach Zjednoczonych Jim Fasset zaczął eksperymentować z szybkością nagrań i wysokością dźwięków, a wyniki swoich badań prezentował w niedzielnym popołudniowym programie radiowym *Strange to your Ears*. Fasset

jest prawdopodobnie najbardziej znany ze swojej pracy *Symphony of the Birds*, która została stworzona w całości z przetworzonych odgłosów ptaków z Ameryki Północnej. Razem z technikiem Mortimerem Goldbergiem starannie przetwarzali fragmenty nagrań terenowych w różnych prędkościach, a następnie złożyli te zmienione dźwięki w jedną taśmę.

Podobne techniki zastosował brytyjski artysta Marcus Coates w swojej instalacji *Dawn Chorus* z 2007 roku, spowalniając nagrania wybranych gatunków (trznadel żółto brzuch i drozd śpiewak) do tego stopnia, że wokaliści mogli z powodzeniem naśladować poszczególne dźwięki. Następnie sfilmowano i przyspieszono mimikę śpiewaków, a efektem końcowym była seria filmów, które nie tylko przekształciły ludzki głos, ale także pokazały nieświadome ruchy, porównywalne z zachowaniem ptaków.

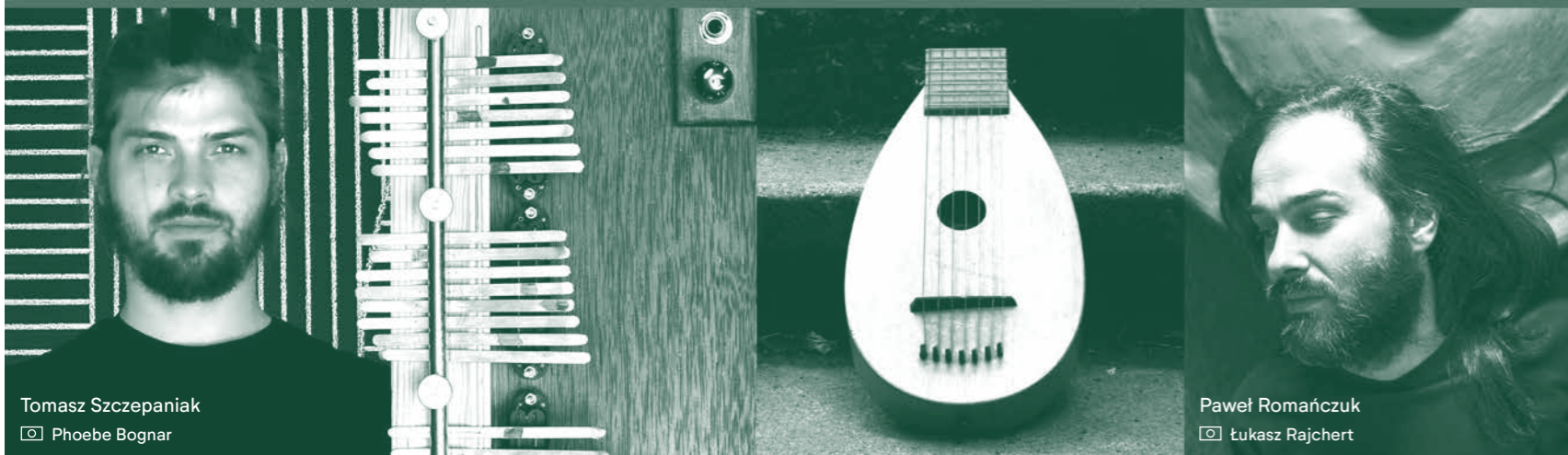
Paweł Romańczuk co najmniej od siedmiu lat poszukuje analogowych nagrań terenowych, które przetwarza, ewidencjonuje, wyróżniając przy tym cechy stylu ptasich śpiewów. Przedsięwzięcie *Composers/Compobirds* będzie implikacją owych dociekań ornitologicznych i niejako podsumowaniem pewnego etapu. Być może na scenie pojawi się odpowiednia scenografia, być może sztuki wizualne pozwolą na stworzenie cyfrowego lasu, w którym gra światłocieni stanie się tłem dla ptasiego serializmu. Machina Małych Instrumentów przeniesie nas do czasów wielkich kompozytorów (György Ligeti, Arnold Schönberg, Anton Webern, György Kurtág, Béla Bartók), którzy dzięki interpretacjom Pawła Romańczuka i jego przyjaciół przekroczą metafizyczną i płynną granicę wyobraźni, wspomaganą trybami Małych Instrumentów. Rytmiczna praca ludzkich mięśni poderwie do lotu ptasie harmonie.

Łukasz Komła

Iwona Sztucka
 ☐ Franciszek Janczak

Justyna Skoczek
 ☐ Natalia Kabanow

Tomasz Szczepaniak
 ☐ Phoebe Bognar

Paweł Romańczuk
 ☐ Łukasz Rajchert

Małe Instrumenty

Małe Instrumenty to wrocławska grupa muzyczna, założona w 2007 roku i prowadzona przez Pawła Romańczuka, która swoje poszukiwania koncentruje na nietypowych źródłach dźwięku: małych obiektach, unikalnych instrumentach i własnych konstrukcjach grających. W ramach szeroko rozumianej aktywności muzycznej zespół nagrywa płyty, muzykę do filmu i teatru, występuje na koncertach w Europie, prowadzi warsztaty, wykłady i wystawy poświęcone kulturze instrumentów muzycznych. Poza gromadzeniem rozbudowanej kolekcji instrumentów muzycznych Małe Instrumenty zajmują się konstruowaniem prototypowych instrumentów własnego pomysłu. Grupa organizuje też warsztaty dedykowane słuchaczom poszukującym inspiracji w jej pracach.

Zespół występował m.in. z takimi artystami jak Pierre Bastien, Pascal Comelade, Artur Zagajewski, Dana Vynnytska, Mariusz Wilczyński, Phonos Ek Mechanes, kapela Jana Gacy, współpracował z Jerzym Armatą, Maciejem Stuhrem, Moniką Kuczyniecką, a także z Centrum Nauki Kopernik, Teatrem Muzycznym Capitol

we Wrocławiu, Polskim Radiem, Centrum Sztuki Współczesnej w Warszawie, Narodowym Instytutem Audiowizualnym, Teatrem Tańca Arka, Galerią Entropia, Dziecięcą Wytwórnią Filmową, Stowarzyszeniem A KuKu Sztuka, Ośrodkiem Rozdroża, korzystał również ze wsparcia Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury i Instytutu Adama Mickiewicza.

Grupa koncertuje w Polsce i za granicą. Wystąpiła m.in. na festiwalach: Era Nowe Horyzonty (Wrocław 2007, 2008, 2009), Unsound Festival (Kraków 2009, 2018), Fertilizer Festival (Londyn 2009), Kody (Lublin 2009, 2010), Festiwal Brunona Schulza (Drohobycz 2010), Audio Art (Kraków 2009, 2010), SKIF Festival (Petersburg 2010), Animator (Poznań 2010), Avant Art (Wrocław 2010), Supersonic (Birmingham 2010), Unidram (Poczdum 2010), Open'er (Gdynia 2011), Festival d'Île-de-France (Paryż 2011), FATiF (Rabka 2011), Nancy Jazz Pulsations (Nancy 2011), Dni Muzyki Nowej (Gdańsk 2012), „Warszawska Jesień” (Warszawa 2012), OFF Festival (Katowice 2015),

Nowa Muzyka Żydowska (Warszawa 2015), San Sebastián-Donostia (Hiszpania 2016), Industriada (Katowice 2017), Sanatorium Dźwięku (Praga czeska 2018), Unsound Festival (Kraków 2018), Sacrum Profanum (Kraków 2019, 2020), Avant Art (Kyoto 2019), Culturescapes (Bazylea 2019), Era Schaeffera (2020), Dziedziniec Kultury 2021: Lemisja (Warszawa 2021).

Małe Instrumenty /

Composers/Compobirds*

18 November (Friday) — 10.00 p.m.

Palladium Theatre
9 Złota Street

This year's edition of the International Music Festival of Central–Eastern Europe Eufonie will see the premiere of a new project of Małe Instrumenty called *Composers/Compobirds*. One of the inspirations for the creators were the ideas and actions of Péter Szöke (1910–1994), a Hungarian journalist, biologist and ornithologist, and especially his 1987 book *Unknown Music of Birds*, in which the researcher tried to demonstrate strong correlations between birdsong and human tonality and rhythm. The Wrocław ensemble founded by Paweł Romańczuk will reach for miniatures of twentieth-century composers from Austria and Hungary (György Ligeti, Arnold Schönberg, Anton Webern, György Kurtág, Béla Bartók) and juxtapose them with birdsong. During the concert, Małe Instrumenty will take on the role of a medium combining those seemingly incongruent galaxies; they will rise above human science and imagination.

* world premiere – commission of the National Centre for Culture

Concert programme

Original interpretations
of pieces from the
region of Austria–Hungary
and compositions inspired
by birdsong

Ludwig van Beethoven
(1770–1827)

excerpts from *Symphony No. 9*
for 4 voices, mixed choir
and orchestra
(1822–1824)

arranged for small
instruments

György Ligeti
(1923–2006)

Musica ricercata
for piano
(1951–1953)

- I. *Sostenuto—Misurato—Prestissimo*
- II. *Mesto, rigido e ceremoniale*
- III. *Allegro con spirito*
- IV. *Tempo di valse*
- VII. *Cantabile, molto legato*
- VIII. *Vivace. Energico*

arranged for small instruments

Arnold Schönberg
(1874–1951)

Sechs kleine Klavierstücke, Op. 19
(1911)

- II. *Langsam*
- VI. *Sehr langsam*

arranged for small instruments

Paweł Romańczuk
(b. 1975)

Ptaki węgierskie
(*Hungarian Birds*)
(2022)

cycle of pieces
for small instruments

Performers:

Małe Instrumenty:

Iwona Sztucka
Justyna Skoczek
Tomasz Szczepaniak
Paweł Romańczuk

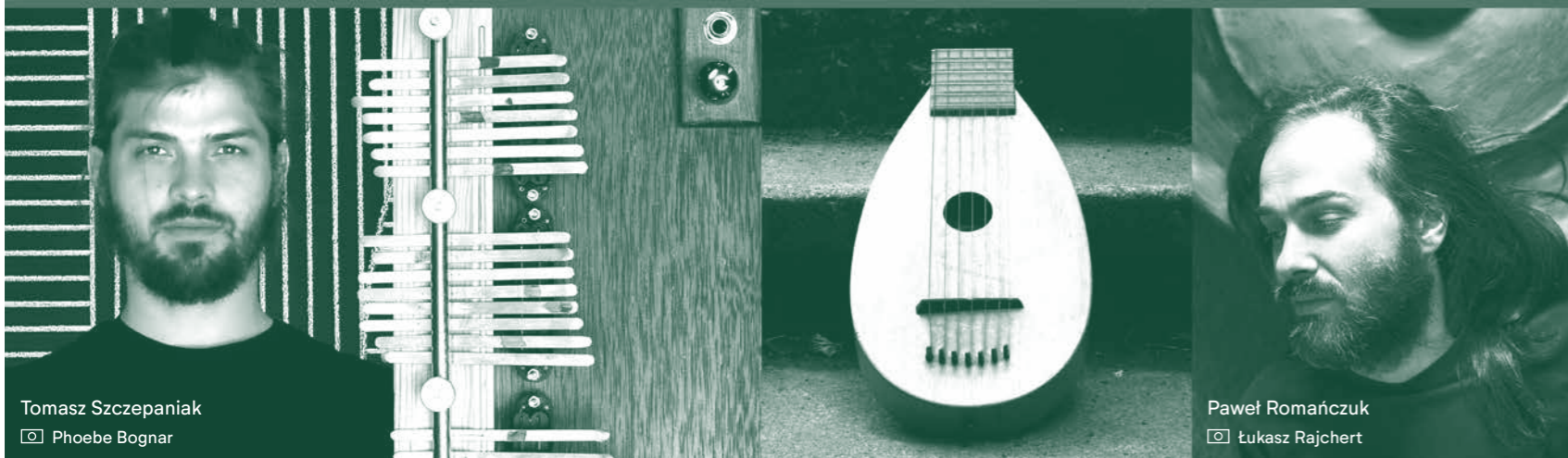

Iwona Sztucka

☐ Franciszek Janczak

Justyna Skoczek

☐ Natalia Kabanow

Tomasz Szczepaniak

☐ Phoebe Bognar

Paweł Romańczuk

☐ Łukasz Rajchert

Małe Instrumenty

Małe Instrumenty is a Wrocław-based music group established in 2007 and led by Paweł Romańczuk. Their quest focuses on unusual sound sources: small objects, unique instruments, and their own playing constructions. As part of broadly understood musical activities, the ensemble records CDs and film and theatre music, performs at concerts in Europe and conducts workshops, lectures, and exhibitions on the culture of musical instruments. In addition to building an extensive collection of musical instruments, Małe Instrumenty are involved in the construction of prototype instruments of their own design. They also organize workshops dedicated to listeners who are looking for inspiration in the work of Małe Instrumenty.

The ensemble has performed, among others, with such artists as Pierre Bastien, Pascal Comelade, Artur Zagajewski, Dana Vynnytska, Mariusz Wilczyński, Phonos Ek Mechanes and Jan Gaca's band, and worked with Jerzy Armata, Maciej Stuhr, Monika Kuczyniecka, the Copernicus Science Centre, the Capitol Music

Theatre in Wrocław, Polish Radio, the Centre for Contemporary Art in Warsaw, the National Audiovisual Institute, the Arka Dance Theatre, the Entropia Gallery, the Children's Film Factory, the A KuKu Sztuka Association, and CICI Crossroads, with the support of the Ministry of Culture and National Heritage, the National Centre for Culture, and the Adam Mickiewicz Institute.

The group gives concerts both in Poland and abroad. They have performed, among others, at the following festivals: Era New Horizons Festival (Wrocław 2007, 2008, 2009), Unsound Festival (Cracow 2009, 2018), Fertilizer Festival (London 2009), CODES (Lublin 2009, 2010), Bruno Schulz Festival (Drohobych, Ukraine 2010), Audio Art (Cracow 2009, 2010), SKIF Festival (Petersburg 2010), Animator (Poznań 2010), Avant Art (Wrocław 2010), Supersonic (Birmingham 2010), Unidram (Potsdam 2010), Open'er (Gdynia 2011), Festival d'Île-de-France (Paris 2011), FATiF (Rabka 2011), Nancy Jazz Pulsations (Nancy 2011), New Music Days (Gdańsk 2012), Warsaw Autumn (Warsaw 2012),

OFF Festival (Katowice 2015), New Jewish Music (Warsaw 2015), San Sebastián-Donostia (Spain 2016), Industriada (Katowice 2017), Sanatorium of Sound (Prague 2018), Sacrum Profanum (Cracow 2019, 2020), Avant Art (Kyoto, Japan 2019), Culturescapes (Basel 2019), Era Schaeffera (2020), and Dziedziniec Kultury 2021: Lemisja (Warsaw 2021).

Wielka symfonia

19 listopada (sobota) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5

W 1880 roku Bedřich Smetana rozpoczął pracę nad nowym cyklem utworów zatytułowanym *Praski karnawał*. Kompozytor zdołał ukończyć tylko dwie części – *Introdukcję* i rozbudowany *Polonez*. W tej postaci utwór został wykonany 2 marca 1884 roku na uroczystym koncercie w sześćdziesiątą rocznicę urodzin Smetany. Kompozytor zmarł 12 maja 1884 roku, nie ukończywszy dzieła.

Najstynniejszy poemat symfoniczny Ferenc Liszta *Preludia* z 1854 roku miał być początkowo uwerturą do dzieła chóralnego *Cztery żywioły* wg Josepha Autrana. Ostatecznie Liszta zainspirował XVI poemat *Les Préludes* ze zbioru *Nouvelles méditations poétiques* Alphonse’a de Lamartine’a. Tytułowe preludia to metaforycznie ujęte losy ludzkie.

W poemacie Liszta zmienne koleje losu pojawiają się pod postacią nieustannie przekształcanych tematów.

Missa glagolitica Leoša Janáčka na cztery głosy solowe (sopran, alt, tenor, bas), podwójny chór mieszany, organy i orkiestrę do tekstu starosłowiańskiego powstała w 1926 roku, na dwa lata przed śmiercią kompozytora. Skomponowana została do starosłowiańskiego tekstu pisanego pierwotnie glagolicą – najstarszym znanym pismem słowiańskim. Jest obrazem uroczystości o charakterze bardziej narodowym niż religijnym (stąd części skrajne), wyrażającym radość z odzyskanej w 1918 roku niepodległości, a także hołdem złożonym św. Wacławowi – patronowi Czech. Dlatego muzyce *Mszy* bliżej jest do apoteozy żywiołowych, świeckich obrzędów niż tradycyjnej muzyki liturgicznej.

Program koncertu

Bedřich Smetana
(1824–1884)

Praski karnawał
(*Pražský karneval*)
na orkiestrę
(1883)

- I. *Introdukcja (Introdukce)*
- II. *Polonez (Polonéza)*

Ferenc Liszt
(1811–1886)

Preludia (Les Préludes)
na orkiestrę
(1850–1855)

przerwa

Leoš Janáček
(1854–1928)

Missa glagolitica
na sopran, alt, tenor, bas, dwa
chóry mieszane, organy i orkiestrę
(1926–1927, rew. 1928)

- I. *Úvod (Introdukcia)*
- II. *Gospodi pomiluj (Kyrie)*
- III. *Slava (Gloria)*
- IV. *Věřuju (Credo)*
- V. *Svet (Sanctus)*
- VI. *Agneče Božij (Angus Dei)*
- VII. *Varhany sólo (Postludium)*
- VIII. *Intrada (Exodus)*

Wykonawcy:

Andrea Danková
sopran

Jarmila Balažová
alt

Tomáš Juhás
tenor

Jozef Benci
bas

László Fassang
organy

Chór Filharmonii Narodowej

Sinfonia Varsovia

Robert Kružík
dyrygent

Bedřich Smetana

Bain News Service

Bedřich Smetana (1824–1884) to dla większości melomanów współtwórca (obok Antonína Dvořaka i Leoša Janáčka) czeskiej muzyki narodowej, autor cyklu poematów *Má Vlast (Moja Ojczyzna)*, z których najślawniejszy – *Vltava (Wełtawa)* – należy do żelaznego repertuaru wielu orkiestr. Dla miłośników opery czeski kompozytor to także autor wielu dzieł tego gatunku, przede wszystkim *Sprzedanej narzeczonej*, od lat utrzymującej się na wielu światowych scenach. Dla czeskich melomanów ważne są wszystkie dzieła, niezależnie od ich rangi czy czasu powstania. O pietyzmie, z jakim środowisko muzyczne w Czechach traktuje rodzimą spuściznę, świadczy historia ostatniej orkiestrowej kompozycji Bedřicha Smetany.

W 1880 roku, niedługo po ukończeniu cyklu *Moja ojczyzna* i fortepianowych *Tańców czeskich*, schorowany i dotknięty głuchotą mistrz nie ustawał w wysiłkach, aby zostawić potomności jeszcze jedno dzieło. W listach do przyjaciół zwierzał się, że zamierza skomponować nowy cykl na orkiestrę, nawiązujący nie tylko do melodyki czeskich tańców, ale zawierający także fragmenty z jego oper. Cykl ten nosiłby tytuł *Pražský karneval (Praski karnawał)* i byłby swoistą apoteozą

Ferenc Liszt

Franz Hanfstaengl

wywodzących się jeszcze z czasów średniowiecza karnawałowych zwyczajów. Praca przebiegała powoli i do 14 września 1883 roku kompozytor zdołał ukończyć tylko dwie części – *Introdukcję* i rozbudowany *Polonez*. Przyjaciele artysty postanowili, aby utwór w tej postaci został wykonany 2 marca 1884 roku na uroczystym koncercie w 60. rocznicę urodzin Smetany. To wykonanie nie było jednak sukcesem, m.in. z powodu licznych błędów dokonanych w partyturze przez kopistę. Po śmierci Smetany postanowiono zachować *Praski karnawał* w tej formie, w jakiej zostawił go kompozytor. Przez lata dokonywano licznych korekt, ale ostatecznie przyjęto wersję opartą na oryginalnym zapisie kompozytora. Utwór w tej postaci, z dominującymi motywami fanfarowymi, oddaje atmosferę karnawału odbywającego się na ulicach rozbawionej Pragi¹.

Cechą poematu symfonicznego, gatunku rozwiniętego w romantyzmie, ale żywotnego do dziś, jest związek z programem pozamuzycznym – ideą, treścią literacką lub obrazem. *Preludia* to bodaj najstynniejszy z kilkunastu poematów symfonicznych Ferenc Liszta (1811–1886). Kompozycja miała być początkowo uwerturą do dzieła chóralnego *Cztery żywioły* wg tekstów francuskiego poety Josepha Autrana. Liszt odstąpił jednak od tego zamiaru i skłonił się ku poezji Alphonse’a de Lamartine’a, a konkretnie do XVI poematu *Les Préludes* z wydanego w 1823 roku zbioru *Nouvelles méditations poétiques*. Z poematu został pożyczony tytuł, ale we wstępie do partytury wydanej w 1856 roku, dwa lata po prawykonaniu, pojawił się tekst, który nie jest cytatem z poety, lecz zbiorem myśli zainspirowanych podobno przez księżnę Karolinę Sayn-Wittgenstein, ówczesną towarzyszkę życia Liszta, której utwór został dedykowany: „Czymże jest nasze życie, jeśli nie szeregiem preludium do tego nieznanego hymnu, którego pierwszą i uroczystą nutę intonuje śmierć?” Kolejne refleksje dotyczą kondycji ludzkiej, chwil szczęścia, trudności,

¹ Zob. Ch. Schlüren, wprowadzenie do wydania nutowego: Bedřich Smetana, *Pražský karneval*, München 2016.

Leoš Janáček

 nieznanego autora

pragnienia ukojenia, wreszcie podjęcia ostatecznego, zwycięskiego wysiłku. Na kanwie tego programu pojawiają się w utworze kolejne tematy, nieustannie przekształcane, powracające, przybierające nową postać, by zakończyć dzieło początkową fanfarą.

Biografowie wielkich artystów często wyodrębniają kategorię „stylu późnego”: twórczości powstałej w ostatnich latach życia, stanowiącej owoc stylistycznej syntezy, nagromadzenia doświadczeń, ale też swoistego wyzwolenia z narzucanych sobie przez lata ograniczeń. Jednym z przykładów „stylu późnego” w twórczości czeskiego kompozytora Leoša Janáčka (1854–1928) jest *Glagolská mše (Msza glagolicka)* na cztery głosy solowe (sopran, alt, tenor, bas), podwójny chór mieszany, organy i orkiestrę, napisana w 1926 roku, na dwa lata przed śmiercią kompozytora. Znajomość z Antonínem Dvořakiem i czeskim folklorystą Františkem Bartošem zachęciła kompozytora do zainteresowania się muzyką ludową. Janáčka zaintrygowała odrębność i bogactwo folkloru morawskiego, potem także słowackiego i czeskiego. Stał się jednym z przedstawicieli szkół narodowych w muzyce, które swój rozkwit przeżywały w I połowie XX wieku. Wiele pomysłów muzycznych wyprowadzał nie tylko z oryginalnej harmonii i rytmiki ludowych pieśni, ale także z intonacji mowy, co stało się źródłem tzw. „melodii mówionej”, różnej od niemieckiego „Sprechgesang”. Zafascynowany ideami panslawizmu w 1896 roku udał się Janáček w podróż do Rosji. Od tej pory kultura tego kraju we wszystkich jej przejawach, muzyce artystycznej, ludowej, tradycji cerkiewnej, stała się źródłem wielu twórczych natchnień czeskiego kompozytora. Artysta w wielu swych utworach próbował dokonać syntezy wszystkich słowiańskich tradycji, a najpełniejszym tego przejawem jest właśnie *Msza glagolicka*, skomponowana do starosłowiańskiego tekstu pisanego pierwotnie glagolicą – najstarszym znanym pismem słowiańskim.

Struktura *Mszy* odbiega nieco od tradycyjnego układu. Ośmioczęściowe dzieło poprzedzone jest instrumentalną introdukcją, zakończone również instrumentalną intradą. Przed tym końcowym fragmentem kompozytor umieścił organową passacaglię, wziętą zresztą z jednego z dawniejszych utworów. Między początkowym i końcowym fragmentem znajdują się stałe części mszalne. Całość przedstawia się zatem następująco: 1. *Úvod (Introdukcja)*, 2. *Gospodi pomiluj (Kyrie)*, 3. *Slava (Gloria)*, 4. *Věruju (Credo)*, 5. *Svet (Sanctus)*, 6. *Agneče Božij (Agnus Dei – bez słów Dona nobis pacem)*, 7. *Varhany sólo (Postludium)*, 8. *Intrada (Exodus)*.

Skąd taka forma utworu? Włoski krytyk Luigi Bellingardi² zwraca uwagę na kilka okoliczności. Wiara Janáčka miała charakter panteistyczny, nie konfesyjny. W listach z Luhačovic, gdzie kończył *Mszę*, pisał, że to przyroda jest dla niego kościołem i ona inspiruje go do komponowania kolejnych fragmentów. Całość jest obrazem uroczystości o charakterze bardziej narodowym niż religijnym (stąd części skrajne), wyrażającym radość z odzyskanej w 1918 roku niepodległości, a także hołdem złożonym św. Wacławowi – patronowi Czech. Dlatego muzyce *Mszy* bliżej jest do apoteozy żywołowych, świeckich obrzędów niż tradycyjnej muzyki liturgicznej. Nie brak momentów naznaczonych dramatyzmem, np. w najdłuższej części – *Credo* z intermezem orkiestrowym w środku, czy wzniosłych inwokacji. Język dźwiękowy utworu jest typowy dla ostatniego okresu twórczości kompozytora: melodyka wywiedziona z intonacji mowy, swobodna harmonia, konstruowanie przebiegu z krótkich motywów, silne kontrasty nadające dziełu charakter muzycznej manifestacji patriotycznych uczuć.

Małgorzata Gąsiorowska

² Zob. L. Bellingardi, wprowadzenie do wykonania *Missa glagolitica* w Accademia Santa Cecilia w Rzymie 5 maja 1996; <https://www.flaminioonline.it/Guide/Janacek/Janacek-Glagolitica39.html> (dostęp 6.08.2022).

Andrea Danková sopran

☒ Jakub Klímo

jak Mimi w *Cyganerii* w Opéra de Lyon, koncertowe wykonanie *Carmen* z Kentem Nagano i Orchestre de l'Opéra National de Lyon w Tokio, Liù w *Turandot* i Amelia Grimaldi w *Simon Boccanegra* pod batutą Daniele Gattiiego w Teatro Comunale di Bologna. Śpiewaczka miała bardzo udany debiut w Stanach Zjednoczonych jako Micaela i Liù w San Francisco Opera pod dyrekcją Marca Armiliato. Z kolei w Wielkiej Brytanii zadebiutowała rolami Micaeli i Desdemony w koncertowych wykonaniach *Carmen* i *Otella* z towarzyszeniem London Symphony Orchestra pod batutą José Cury i Colina Davisa.

Jej interpretacje Katii Kabanovej i Jenůfy zostały bardzo entuzjastycznie przyjęte – artystka wystąpiła w tych rolach w mediolańskiej La Scali, Teatro Real w Madrycie, Teatro Colón w Buenos Aires, a także w Brukseli, Turynie, Bolonii, Palermo i Stuttgarcie. W repertuarze ma również wiele ról włoskojęzycznych, np. Amelii (*Bal maskowy*), Elisabetty (*Don Carlos*), Aidy czy Toski.

Repertuar koncertowy artystki obejmuje *Mszę głagolicką* Janáčka, którą wykonała z London

Philharmonic Orchestra pod batutą Tomaša Netopila w Royal Festival Hall, z London Symphony Orchestra pod dyrekcją Colina Davisa, z orkiestrą Deutsche Oper Berlin (dyr. Jiří Kout) oraz podczas Maggio Musicale Fiorentino we Florencji. Zaśpiewała również *Te Deum* Dvořáka z LSO i Colinem Davisem w Londynie i Nowym Jorku, *II Symfonię* Mahlera z LSO (dyr. Myung-Whun Chung) w Barbican Centre, *Stabat Mater* Dvořáka w wiedeńskim Musikverein oraz *Dzwony* Rachmaninowa w ramach Maggio Musicale Fiorentino. Wykonała także *Wieczną Ewangelię* Leoša Janáčka z London Philharmonic Orchestra (dyr. Władimir Jurowski) w londyńskim Royal Festival Hall. Ponadto wzięła udział w koncercie w Musikverein Wien, na którym zabrzmiała kompozycja *Lyrische Symphonie* Zemlinsky'ego. Towarzyszyła jej orkiestra Wiener Symphoniker pod batutą Tomáša Netopila.

Jarmila Balážová mezzosopran

☒ Zuzana Fischer

Słowacka mezzosopranistka Jarmila Balážová jest absolwentką Akademii Muzyki i Sztuk Scenicznych im. Leoša Janáčka w Brnie. Po studiach nawiązała intensywną współpracę z uznanymi słowackimi zespołami barokowymi Solamente Naturali i Musica Aeterna. Współpracuje również z czeskimi zespołami, wśród których znajdują się Orkiestra Filharmonii w Brnie, Filharmonia Morawska w Ołomuńcu, Filharmonia im. Leoša Janáčka w Ostrawie, Ensemble Opera Diversa, L'Armonia Terrena, Brno Contemporary Orchestra czy orkiestra kameralna Czech Virtuosi.

W 2018 roku zadebiutowała w Narodowym Teatrze Morawsko-Śląskim jako La Ciesca w operze Pucciniego *Gianni Schicchi*. Ponadto wystąpiła na scenie Teatru Narodowego w Brnie jako Polina w operze *Dama pikowa* P.I. Czajkowskiego, a także jako żona burmistrza w produkcji opery Janáčka *Jenůfa*, transmitowanej przez platformę streamingową Operavision. W 2020 roku zaśpiewała tę rolę u boku słynnej diwy Karity Mattili w ramach Międzynarodowego Festiwalu im. Leoša Janáčka w Brnie.

Jest regularnie zapraszana do współpracy przez Operę Państwową w Bańskiej Bystrzycy, gdzie wykonuje partię Emilii w *Otelli* Rossiniego i Loli w operze *Rycerskość wieśniacza* Pietra Mascagniego. Pod koniec 2020 roku wystąpiła na scenie jako Kosinská w operze Janáčka *Przeznaczenie* w reżyserii Roberta Carsena podczas Międzynarodowego Festiwalu im. Leoša Janáčka. Jako członkini Studia Operowego przy Słowackim Teatrze Narodowym zaprezentowała się w tytułowej roli Dydony w operze Purcella *Dydona i Eneasz*. Wkrótce potem dodała kolejną rolę do swojego repertuaru i wystąpiła jako Kasia w operze Dvořáka *Diabeł i Kasia* w ramach

występu gościnnego w Słowackim Teatrze Narodowym. Jej najnowszą rolą jest Trzecia Dama w *Czarodziejskim flecie* W.A. Mozarta w Teatrze Narodowym w Brnie. Wzięła również udział w serii koncertów w Rzymie pod batutą Jakuba Hrušky, podczas których wykonywała *Mszę głagolicką* Janáčka. Latem 2022 roku zadebiutowała jako Varvara w operze Janáčka *Katia Kabanowa* pod batutą Jakuba Hrušky i w reżyserii Barriego Kosky'ego na scenie słynnego festiwalu Salzburger Festspiele.

Tomáš Juhás

tenor

Monika Kakašová

W ramach letniego festiwalu Openair w szwajcarskim Solothurn zaprezentował się publiczności w operach *Turandot* (Pong) i *Pajace* (Peppe). Występował w Niderlandach, Szwajcarii i Austrii – w wiedeńskim Radiu ORF oraz w Konzerthaus w *IX Symfonii* Beethovena. Współpracował z takimi dyrygentami jak Marc Albrecht, Friedrich Heider, Stefan Lano, Ivan Anguélov, Giorgio Croci, Tamás Vásáry, Ondrej Lenárd, Jaroslav Kyzlink, Oliver Dohnányi, Jiří Bělohlávek, Jakub Hrůša, János Kovács, Zoltán Kocsis i in. Jego pierwszą płytą jest nagranie *IX Symfonii* Beethovena z orkiestrą Filharmonii Słowackiej pod dyrekcją Chihiro Hayashiego (Slovart Records).

W 2008 roku wziął udział w plenerowej produkcji *Traviaty* w St. Margarethen w Austrii w roli Alfreda Germonta. W 2011 roku wystąpił jako Jeník w *Sprzedanej narzeczonej* Smetany pod dyrekcją Jiříego Bělohlávka dla BBC London (koncert i nagranie). W Tokio w 2011 roku wraz z dyrygentem Jakubem Hrůšą wykonał *Stabat Mater* Dvořáka. W Budapeszcie i w Filharmonii w Miskolcu zaprezentował z kolei *Budavári Te Deum* Kodály pod batutą

Zoltána Kocsisa. W Theater an der Wien można go było usłyszeć w operach *Traviata* Pucciniego i *Trubadur* Ruzia. W 2015 roku był zatrudniony jako dubler w Metropolitan Opera w Nowym Jorku (Leński w *Eugeniuszu Onieginie*) oraz w Teatro Municipal w Santiago de Chile jako Steva w operze *Jenůfa*.

Obecnie przygotowuje się do ról Gabriele Adorno (*Simon Boccanegra*) i Rodolfa (*Cyganeria*) w Pafos na Cyprze. W czeskim Teatrze Narodowym w Pradze wykonuje partię Borisa w *Katii Kabanowej* Janačka w reżyserii Roberta Wilsona.

Jozef Benci

bas

Martin Kubica

Jozef Benci jest cenionym śpiewakiem operowym i oratoryjnym, solistą Słowackiego Teatru Narodowego w Bratysławie oraz Teatru Narodowego w Pradze. Współpracował z Filharmonią Czeską i Słowacką, Jakubem Hrůšą, Tomášem Netopilem, Jurajem Valčuham oraz BBC Symphony Orchestra pod batutą Jiříego Bělohlávka. Miał również okazję występować z Editą Gruberová, Nello Santim i wieloma innymi znakomitymi artystami.

Ostatnio można go było usłyszeć w Rzymie na trzech koncertach z orkiestrą Accademia Nazionale di Santa Cecilia pod batutą Jakuba

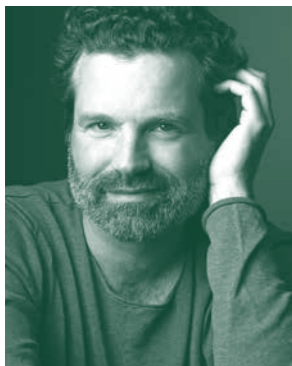
Hrůšy. W programie znalazła się *Msza głagolicka* Janačka. Jozef Benci wykonał partię basu w tym utworze również w Berliner Philharmonie w 2018 roku, a także w nagraniu dla wytwórni Supraphon (2013). W 2017 roku odniósł wielki sukces jako kardynał de Brogni w operze *La Juive* (Żydówka) Halevy'ego w reżyserii Petera Konwitschny'ego. Benci zaśpiewał rolę Filipa w *Jakobinie* Dvořáka na potrzeby nagrania dla BBC po tym, jak krytycy docenili jego interpretację partii Kecala w koncertowym wykonaniu opery *Sprzedana narzeczonej* Smetany w londyńskim Barbican Centre z BBC Symphony Orchestra pod dyrekcją Jiříego Bělohlávka. Kolejnym znaczącym osiągnięciem w jego karierze było wykonanie *Messa da Requiem* Verdiego pod batutą Nello Santiago, a także występy u boku Edity Gruberovej w koncertowych wykonaniach oper *Lucrezia Borgia* i *Anna Boleyn* w Tonhalle Zürich i na Bratysławskim Festiwalu Muzycznym.

Repertuar Jozefa Benciego obejmuje wiele znakomitych ról literatury operowej, np. Wodnik (*Rusałka*), Sarastro (*Czarodziejski flet*), Komandor (*Don Giovanni*), Mefistofeles (*Faust*), Colline (*Cyganeria*), tytułowa rola

w *Borysie Godunowie* i bohaterowie oper Donizettiego, w tym Dulcamara (*Napój miłosny*) i Sulpicjusz (*Córka pułku*). W operach Verdiego występuje on w tytułowej roli w operze *Attyla*, a także jako Fiesco (*Simon Boccanegra*), Zachariasz (*Nabucco*), Ferrando (*Trubadur*) oraz Wielki Inkwizytor i Filip II w operze *Don Carlos*.

Jozef Benci studiował w Konserwatorium oraz w Akademii Muzyki i Sztuk Dramatycznych w Bratysławie w klasie Sergieja Kopczaka oraz w Akademii Muzyki i Sztuk Scenicznych im. Leoša Janačka w Brnie. Jest laureatem konkursów krajowych i międzynarodowych, w tym Międzynarodowego Konkursu Wokalnego Hariclea Darclée (2001), Konkursu Wokalnego George Enescu w Bukareszcie (2001) oraz Międzynarodowego Konkursu Kammeroper Schloss Rheinsberg (2006).

László Fassang organy

☒ Kriszta Falus

renowacji organów historycznych. Jako obdarzony niezwykle umiejętnościami improwizator gra na licznych instrumentach klawiszowych od klawesynu po pianoforte oraz od klasycznego fortepianu po organy Hammonda. Wykonuje muzykę poważną w składach kameralnych, lecz także regularnie uczestniczy w interpretacjach world music oraz jazzu.

László Fassang ukończył z wyróżnieniem Akademię Muzyczną im. Ferencza Liszta w Budapeszcie oraz Konserwatorium Paryskie. Rok 2000 spędził jako organista-rezydent przy Sali Koncertowej w Sapporo. Jego laury konkursowe to m.in. złoty medal za improwizację z Calgary (2002) oraz grand prix za interpretację i nagroda publiczności międzynarodowego konkursu Les Grandes Orgues de Chartres (2004).

W latach 2004–2008 nauczał improwizacji w San Sebastian College of Music, następnie gry organowej w Akademii Muzycznej im. Ferencza Liszta w Budapeszcie. Często uczestniczy także w pracach jury międzynarodowych

konkursów organowych, a także koncertuje w Europie, Ameryce Północnej oraz na Dalekim Wschodzie.

László Fassang jest dyrektorem artystycznym serii koncertów organowych w Pałacu Sztuki w Budapeszcie. Za swoje osiągnięcia artystyczne otrzymał w 2006 roku Nagrodę im. Ferencza Liszta oraz Nagrodę Prima, zaś w 2013 roku – Gramophone Award. Od 2014 jako następca Philippe’a Lefebvre’a naucza improwizacji na instrumentach klawiszowych w Konserwatorium Paryskim (CNSMD).

Kompozytor i dyrygent Peter Eötvös zaprosił go do współpracy przy tworzeniu jego koncertu organowego *Multiversum* (2017) na organy piszczałkowe, organy Hammonda i orkiestrę. W utworze tym Fassang wykonuje solową partię na organach Hammonda.

László Fassang jest laureatem najważniejszych konkursów organowych świata i jednym z najbardziej wszechstronnych organistów swojego pokolenia. Praca pedagogiczna i promocja klasycznej literatury organowej leżą w centrum jego zainteresowań. Artysta występuje na całym świecie, prowadzi lekcje i daje publiczne wykłady, ukazując zarówno swym uczniom, jak i słuchaczom wszechstronność organów jako instrumentu i bogactwo repertuaru organowego.

Artysta aktywnie uczestniczy w ważnym dziele zachowania i profesjonalnej

Robert Kružík dyrygent

☒ F. V. Vlk

Robert Kružík reprezentuje najmłodsze pokolenie czeskich dyrygentów. Od stycznia 2016 roku jest stałym dyrygentem Opery im. Leoša Janáčka przy Teatrze Narodowym w Brnie, a w latach 2016–2019 pełnił tę funkcję w Narodowym Teatrze Morawsko-śląskim w Ostrawie. Począwszy od sezonu artystycznego 2018/2019 jest regularnie zapraszany jako dyrygent gościnny przez Filharmonię w Brnie. W kwietniu 2020 roku przyjął ofertę Filharmonii im. Bohuslava Martinů, a od sezonu 2021/2022 jest jej głównym dyrygentem. Laureat Nagrody im. Jiříego Bělohlávka.

Kružík jest nie tylko dyrygentem operowym – współpracuje z kilkoma orkiestrami, takimi jak: Filharmonia Czeska, Filharmonia Słowacka, MDR-Sinfonieorchester, Filharmonia w Brnie, PKF – Filharmonia Praska, Praska Orkiestra Symfoniczna, Praska Radiowa Orkiestra Symfoniczna, Filharmonia im. Leoša Janáčka w Ostrawie, Państwowa Filharmonia w Koszycach (Słowacja) itp. Jako dyrygent wystąpił na festiwalu Smetanova Litomyšl, na Festiwalu Muzycznym św. Wacława w Ostrawie oraz w największych czeskich salach koncertowych. W maju 2020 roku zadebiutował na Międzynarodowym Festiwalu Muzycznym Praska Wiosna, dyrygując Praską Radiową Orkiestrą Symfoniczną.

Artysta urodził się w Brnie i rozpoczął edukację muzyczną od gry na wiolonczeli, a następnie ukończył miejscowe Konserwatorium, gdzie oprócz gry na wiolonczeli (jako uczeń Miroslava Zichy) zgłębiał tajniki dyrygentury (w klasie Stanisława Kummera). Studiował w Akademii Sztuk Scenicznych w Pradze, gdzie uczył się dyrygentury od takich mistrzów jak Leoš Svárovský, Charles Olivieri-Munroe i Lubomír Mátl. Studiował również grę na wiolonczeli

w klasie Miroslava Petráša. W roku akademickim 2012/2013 wziął udział w wymianie studenckiej, dzięki czemu mógł studiować w Zürcher Hochschule der Künste w Szwajcarii, gdzie skupiał się na obu przedmiotach. Odnosił sukcesy na kilku konkursach wiolonczelowych, m.in. Międzynarodowym Konkursie Muzycznym w ramach Praskiej Wiosny, Konkursie Fundacji im. Bohuslava Martinů czy Międzynarodowym Konkursie im. Leoša Janáčka. Poszerzał swoje doświadczenie i umiejętności, uczestnicząc w kursach mistrzowskich w zakresie gry na wiolonczeli (Jiří Bárta, Michaela Fukačová i Raphael Wallfisch) oraz dyrygentury (Norbert Baxa, Johannes Schlaefli i David Zinman).

Chór Filharmonii Narodowej

Chór Filharmonii Narodowej rozpoczął profesjonalną działalność artystyczną w 1953 roku pod kierunkiem Zbigniewa Soi. Kolejnymi kierownikami chóru byli: Roman Kuklewicz (1955–1971), Józef Bok (1971–1974), Antoni Szaliński (1974–1978), Henryk Wojnarowski (1978–2016). Od stycznia 2017 roku dyrektorem chóru jest Bartosz Michałowski.

Zespół koncertował w najważniejszych ośrodkach muzycznych Europy, współpracując z wybitnymi orkiestrami, m.in. Berliner Philharmoniker (wrzesień 2013). Ważnymi wydarzeniami w historii chóru były udziały w spektaklach operowych w mediolańskiej La Scali, weneckim Teatrze La Fenice i teatrach operowych w Pesaro, Palermo i Paryżu. Chór FN trzykrotnie brał udział w uroczystych koncertach organizowanych dla Jana Pawła II w Watykanie.

Zespołem dyrygowali wybitni polscy i zagraniczni mistrzowie batuty, m.in. Gary Bertini, Sergiu Comissiona, Henryk Czyż, Jacek Kaspszyk, Kazimierz Kord, Jan Krenz, Lorin Maazel, Jerzy Maksymiuk, Zubin Mehta, Grzegorz Nowak, Seiji Ozawa, Krzysztof

Penderecki, sir Simon Rattle, Witold Rowicki, Jerzy Semkow, Giuseppe Sinopoli, Stanisław Skrowaczewski, Leopold Stokowski, Igor Strawiński, Stanisław Wisłocki, Antoni Wit, Bohdan Wodiczko.

Ogromny repertuar Chóru FN obejmuje ponad czterysta dzieł oratoryjnych i utworów a cappella różnych epok – od średniowiecza do współczesności. Szczególne miejsce w repertuarze chóru zajmuje muzyka polska, a zwłaszcza twórczość Krzysztofa Pendereckiego. Zespół wykonuje wszystkie jego dzieła oratoryjne i a cappella. Wydana w 2016 roku płyta *Penderecki conducts Penderecki, vol. 1* uhonorowana została najbardziej prestiżową nagrodą światowego przemysłu fonograficznego – Grammy 2017. Płyty chóru uzyskały wcześniej sześć innych nominacji do tej nagrody (pięć nominacji za dzieła Pendereckiego, jedna za Szymanowskiego). Nagrania kompletu mszy Moniuszki nagrodzone zostały Fryderykiem (2009, cz. I) oraz Złotym Orfeuszem – Arturo Toscanini francuskiej L'Académie du Disque Lyrique (2010, cz. II). Zespół zdobył także nagrodę Fryderyk za swoje dokonania fonograficzne w latach 2011, 2018 i 2020.

Sinfonia Varsovia

Zespół powstał w kwietniu 1984 roku w wyniku powiększenia składu Polskiej Orkiestry Kameralnej. Impulsem był przyjazd do Polski legendarnego skrzypka Yehudiego Menuhina, zaproszonego przez Waldemara Dąbrowskiego oraz Franciszka Wybrańczyka, dyrektora POK. Wspólne koncerty szybko zdobyły uznanie publiczności w Polsce i za granicą, a Menuhin objął funkcję pierwszego gościnnego dyrygenta.

Na przestrzeni lat Sinfonia Varsovia występowała w najbardziej prestiżowych salach koncertowych świata, u boku takich dyrygentów jak Claudio Abbado, Witold Lutosławski, Lorin Maazel, Emmanuel Krivine i Jerzy Maksymiuk oraz solistów, do których należą Mścisław Rostropowicz, Anne-Sophie Mutter, Alfred Brendel, Martha Argerich i Piotr Anderszewski. Do tej pory orkiestra zagrała ponad cztery tysiące koncertów na pięciu kontynentach oraz nagrała ponad trzysta płyt.

Od 1997 roku dyrektorem muzycznym, a następnie w latach 2003–2020 dyrektorem artystycznym był Krzysztof Penderecki. Od 2008 do 2012 dyrektorem muzycznym orkiestry był Marc Minkowski. W 2004 Franciszek Wybrańczyk przekazał obowiązki dyrektora Sinfonii Varsovii wieloletniemu muzykowi zespołu – Januszowi Marynowskiemu, który tę funkcję sprawuje do dziś.

Od września 2022 roku stanowisko pierwszego gościnnego dyrygenta Sinfonii Varsovii obejmuje Aleksandar Marković.

Great Symphonic

19 November (Saturday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street

In 1880, Bedřich Smetana began working on a new cycle of pieces called *Prague Carnival*. The composer managed to complete only two movements, i.e. the Introduction and extended Polonaise. It was in this form that the composition was performed on 2 March 1884 at a gala concert on the sixtieth anniversary of Smetana's birth. The composer died on 12 May 1884 without having finished the work.

The most famous symphonic poem by Franz Liszt, *Les Préludes* from 1854, was initially to be an overture to the choral work *The Four Elements* to the words by Joseph Autran. Eventually, Liszt was inspired by *Les Préludes*, the sixteenth poem from the collection *Nouvelles méditations poétiques* by Alphonse de Lamartine. The title preludes are human destinies approached from a metaphoric perspective. In Liszt's poem, the changing turns of fate appear in the form of constantly developed themes. *Missa Glagolítica* by Leoš Janáček for four solo voices (soprano, alto, tenor, bass), a double mixed choir, the organ and an orchestra to an Old Slavonic text was created in 1926, two years before the composer's death. It was composed to an Old Slavonic text written originally in the "Glagolitic" alphabet – the oldest known Slavonic script. It represents a ceremony of a more national than religious nature (hence the outer movements), expressing the joy of having regained independence in 1918, and pays a tribute to St. Wenceslas – the patron saint of the Czech Republic. Therefore, the music of the *Mass* leans more towards an apotheosis of exuberant, secular rites than traditional liturgical music.

Concert programme

Bedřich Smetana
(1824–1884)

Prague Carnival (Karneval pražský)
for orchestra
(1883)

- I. *Introduction*
- II. *Polonaise*

Franz Liszt
(1811–1886)

Les Préludes
for orchestra
(1850–1855)

intermission

Leoš Janáček
(1854–1928)

Missa glagolítica
for soprano, alto, tenor, bass, two
mixed choirs, organ and orchestra
(1926–1927, rev. 1928)

- I. *Úvod (Introduction)*
- II. *Gospodi pomiluj (Kyrie)*
- III. *Slava (Gloria)*
- IV. *Věruju (Credo)*
- V. *Svet (Sanctus)*
- VI. *Agneče Božij (Angus Dei)*
- VII. *Varhany solo (Postlude)*
- VIII. *Intrada (Exodus)*

Performers:

Andrea Danková
soprano

Jarmila Balažová
alt

Tomáš Juhás
tenor

Jozef Benci
bass

László Fassang
organ

Warsaw Philharmonic Choir
Sinfonia Varsovia

Robert Kružík
conductor

Andrea Danková

soprano

☒ Jakub Klímo

Nagano and Orchestre de L'Opera National de Lyon in Tokyo, Liù in *Turandot* and Amelia Grimaldi in *Simon Boccanegra* with Daniele Gatti at Teatro Comunale di Bologna; her successful US debut as Micaela and Liù at the San Francisco Opera under Marco Armiliato; and her UK debut as Micaela and Desdemona in concert performances with the London Symphony Orchestra under José Cura and Colin Davis.

Andrea has had huge success in the roles of Káta Kabanová and Jenůfa, which she has performed at La Scala, Milan, Teatro Real in Madrid, and Teatro Colón in Buenos Aires, as well as in Brussels, Turin, Bologna, Palermo and Stuttgart. Her repertoire also includes many Italian roles such as Amelia (*Un ballo in maschera*), Elisabetta (*Don Carlos*), Aida and Tosca.

Andrea's concert repertoire includes Janáček's *Glagolitic Mass*, which she has performed with the London Philharmonic Orchestra at Royal Festival Hall under Tomáš Netopil, with the London Symphony Orchestra under Colin Davis, with the Orchestra of Deutsche Oper Berlin under Jiří Kout, and at the Maggio Musicale

Fiorentino in Florence. She has also sung Dvořák's *Te Deum* with the LSO and Colin Davis in London and New York, Mahler's *Symphony No. 2* with the LSO and Myung-Whun Chung at the Barbican, Dvořák's *Stabat Mater* at the Vienna Musikverein, and Rachmaninoff's *The Bells* at the Maggio Musicale Fiorentino. She sang *The Eternal Gospel* by Leoš Janáček with the London Philharmonic Orchestra under the baton of Vladimir Jurowski at Royal Festival Hall in London. She also sang Zemlinsky's *Lyrische Symphonie* with Wiener Symphoniker under the baton of Tomáš Netopil at Musikverein Wien.

Jarmila Balážová

mezzo-soprano

☒ Zuzana Fischer

Slovak mezzo-soprano Jarmila Balážová graduated from the Janáček Academy of Music and Performing Arts in Brno, the Czech Republic. After her studies, Jarmila started to actively cooperate with recognized Slovak baroque ensembles Solamente Naturali and Musica Aeterna. She also works with such Czech ensembles as the Brno Philharmonic Orchestra, Moravian Philharmonic in Olomouc, Janáček Philharmonic in Ostrava, Ensemble Opera Diversa, L'Armonia Terrena, Brno Contemporary Orchestra and Czech Virtuosi Orchestra.

In 2018, she made her debut at the National Moravian-Silesian Theatre in the role of La Ciesca in Puccini's opera *Gianni Schicchi*. In addition, she appeared on the stage of the National Theatre Brno as Polina in the opera *The Queen of Spades* by P. I. Tchaikovsky and also as the Mayor's wife in a performance of Janáček's opera *Jenůfa*, which was broadcast by the Operavision streaming platform. She also performed that role with famous diva Karita Mattila as part of the Janáček Festival 2020 in Brno.

Moreover, she is a regular guest performer at the State Opera in Banská Bystrica, where she sings the role of Emilia in Rossini's *Otello* and Lola in the opera *Cavalleria rusticana* by P. Mascagni. At the end of 2020, she appeared on stage as Kosinská in Janáček's opera *Fate*, which was directed by renowned director Robert Carsen under the Janáček Festival 2020. As a member of the Slovak National Theatre Opera Studio, she appeared in the title role of Dido in Purcell's opera *Dido and Aeneas*. Afterwards, she added a new role to her repertoire and performed as Kate in Dvořák's opera *The Devil and Kate* as a guest

of the Slovak National Theatre. Her most recent role was the Third Lady in *The Magic Flute* by W. A. Mozart at the National Theatre Brno. She has also taken part in a series of concerts in Rome under the baton of maestro Jakub Hrůša featuring Janáček's *Glagolitic Mass*. In summer 2022, Jarmila made her debut as Varvara in Janáček's opera *Káta Kabanová* on the stage of the famous Salzburger Festspiele under the baton of Jakub Hrůša and directed by Barrie Kosky.

Tomáš Juhás

tenor

Monika Kakašová

At the summer Openair Festival in Swiss Solothurn, he appeared in the operas *Turandot* (Pong) and *Pagliacci* (Peppe). He has performed in the Netherlands, Switzerland and Austria – on Vienna Radio ORF and at the Konzerthaus in Beethoven's Symphony No. 9. He has cooperated with such conductors as Marc Albrecht, Friedrich Heider, Stefan Lano, Ivan Anguélov, Giorgio Crocci, Tamás Vásáry, Ondrej Lenárd, Jaroslav Kyzlink, Oliver Dohnányi, Jiří Bělohlávek, Jakub Hrůša, János Kovács, Zoltán Kocsis and many others. His first CD is Beethoven's Symphony No. 9 with the Slovak Philharmonic Orchestra and conductor Chihiro Hayashi (Slovart Records).

In 2008, he sang in an open-air production of *La traviata* in St. Margarethen in Austria as Alfredo Germont. In 2011, he sang the role of Jeník in *The Bartered Bride* (Smetana) with conductor Jiří Bělohlávek for BBC London (a concert and CD recording). In Tokyo in 2011, he performed *Stabat Mater* by Dvořák with conductor Jakub Hrůša. In Budapest and at the Miskolc Philharmonic – *Budavári Te Deum* (Kodály) with Zoltán Kocsis.

At Theater an der Wien, he sang in *La traviata* and *Il trovatore* (Ruiz). In 2015, he worked as a stand-in at the Metropolitan Opera in New York (Lenski) and at Teatro Municipal in Santiago de Chile as Steva in *Jenůfa*.

Currently, he is preparing for the roles of Gabriele Adorno (*Simon Boccanegra*) and Rodolfo (*La Bohème*) in Paphos, Cyprus. At the Czech National Theatre in Prague, he sings as Boris in *Káťa Kabanová* (Janáček) directed by Robert Wilson.

Jozef Benci

bass

Martin Kubica

Jozef Benci is a highly esteemed opera and oratorio singer, a soloist at the Slovak National Theatre in Bratislava, SK and a soloist at the National Theatre in Prague, CZ, who has worked with the Czech and Slovak Philharmonics, Jakub Hrůša, Tomáš Netopil and Juraj Valčuha and the BBC Symphony Orchestra, conducted by Jiří Bělohlávek. He has performed with Edita Gruberová, Nello Santi and other renowned artists.

His recent performances include three concerts featuring Janáček's *Glagolitic Mass* with the orchestra of Accademia Nazionale di Santa

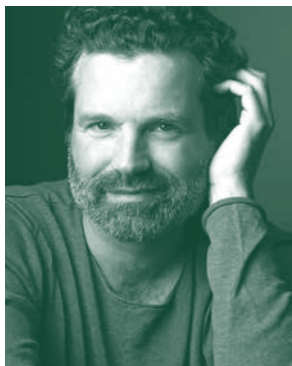
Cecilia in Rome under Jakub Hrůša. Jozef Benci also performed the bass part in Janáček's *Glagolitic Mass* at Berliner Philharmonie in 2018 and for a CD recording for the Supraphon label (2013). In 2017, he had great success as Le Cardinal Broghi in Halevy's *La Juive* in a production by Peter Konwitschny. For a BBC recording, Benci sang Filip in Dvořák's *The Jacobin*, after having been praised by critics for his Kecál in a concert performance of Smetana's *The Bartered Bride* at the London Barbican Center with the BBC Symphony Orchestra under Jiří Bělohlávek. Verdi's *Messa da Requiem* under Nello Santi is another highlight of his career, as are his appearances with Edita Gruberová in concert performances of *Lucrezia Borgia* and *Anna Bolena* at Tonhalle Zürich and the Bratislava Music Festival.

Jozef Benci's repertoire includes a large number of great figures in opera literature, such as *Vodník/Rusalka*, *Sarastro/Die Zauberflöte*, *Il Commendatore/Don Giovanni*, *Mephisto/Faust*, *Colline/La bohème*, the title role in *Boris Godunow* and protagonists in operas of Donizetti, including *Dulcamara/L'elisir d'amore* and *Sulpice/La fille du régiment*. In Verdi's

opera his roles include the title role in *Attila*, *Fiesco/Simon Boccanegra*, *Zaccaria/Nabucco*, *Ferrando/Il Trovatore*, and both *Il grande inquisitore* and *Filippo II* in *Don Carlo*.

Jozef Benci studied at the Conservatory and at the Academy of Music and Drama in Bratislava in the class of Sergei Koptchak and at the Janáček Academy of Music in Brno. He has won prizes in national and international competitions, including the International Singing Competition of Hariclea Darclée 2001, George Enescu Singing Competition in Bucharest 2001 and the Competition Kammeroper Schloss Rheinsberg 2006.

László Fassang organ

☒ Kriszta Falus

professional maintenance of historical organs. As an improvising keyboard artist of exceptional ability, his interests range from the harpsichord to the fortepiano, and from the piano all the way to the Hammond organ. As well as playing in classical chamber music ensembles, he regularly participates in world music and jazz performances.

László Fassang graduated with honours degrees from the Liszt Academy of Music and the Paris Conservatoire. In 2000, he spent a year in Japan, where he was organist-in-residence at the Sapporo Concert Hall. His competition prizes include the 2002 Calgary Gold Medal for improvisation as well as the Grand Prix for interpretation and the audience prize at the 2004 Les Grandes Orgues de Chartres.

Between 2004 and 2008 he taught improvisation at the San Sebastian College of Music, followed by an organ teaching position at the Liszt Academy in Budapest. Alongside his teaching activities he is a regular jury member in international organ competitions and performs in Europe, North America, and the Far East.

As the winner of the world's most prestigious organ competitions and awards, László Fassang is one of the most versatile organists of his generation. He focuses on teaching and promoting classical compositions for the organ. To this end, he performs all over the world, teaching and giving public lectures in which he strives to bring both his pupils and audiences ever closer to the versatility of the organ and the wealth of its repertoire.

He plays an active part in what he considers the important task of the preservation and

He is the artistic director of an organ concert series at the Palace of Arts in Budapest. In 2006, his accomplishments were recognised with the Liszt Prize and the Prima Prize, and in 2013 – with the Gramophone Award. Since 2014 he has been teaching keyboard improvisation at the Paris Conservatoire (CNSM), where he succeeded Philippe Lefebvre.

He was selected by composer/conductor Peter Eötvös to collaborate on the creation of his organ concerto, *Multiversum* (2017) for the pipe organ, Hammond organ and orchestra, in which Fassang plays the solo Hammond organ part.

Robert Kružík conductor

☒ F. V. Vlk

Robert Kružík belongs to the youngest generation of Czech conductors. Since January 2016 he has been a permanent conductor of the Janáček Opera House of the National Theatre Brno as well as of the Moravian-Silesian Theatre in Ostrava (2016–2019), and a permanent guest conductor of the Brno Philharmonic starting in the season 2018/2019. In April 2020, he accepted the offer of the Bohuslav Martinů Philharmonic and since the 2021/2022 season he has been its Chief Conductor. He is a laureate of the Jiří Bělohávek Award.

In addition to opera stages, Kružík works with several orchestras such as the Czech Philharmonic, Slovak Philharmonic, MDR-Sinfonieorchester, Brno Philharmonic, PKF – Prague Philharmonia, Prague Symphony Orchestra, Prague Radio Symphony Orchestra, Janáček Philharmonic Ostrava, Slovak State Philharmonic Košice, etc. As a conductor he made his appearance at Smetana's Litomyšl Festival, the St. Wenceslas Music Festival in Ostrava and in major concert halls in the Czech Republic. In May 2020, he made his debut at the Prague Spring Festival with the Prague Radio Symphony Orchestra.

Born in Brno, he started as a cellist and later graduated from Brno Conservatory where besides playing cello (as a pupil of Miroslav Zicha) he engaged in conducting (as a pupil of Stanislav Kummer). He pursued his studies at the Academy of Performing Arts in Prague, where he was taught conducting by Leoš Svárovský, Charles Olivieri-Munroe and Lubomír Mátl as well as the subject of cello by Miroslav Petráš. In the 2012/2013 academic year, he obtained a study-related placement in Zürcher

Hochschule der Künste in Switzerland where he focused on both subjects. He performed, with success, at several cello competitions, among others the Prague Spring, the Bohuslav Martinů Foundation Interpretation Competition, and the Leoš Janáček International Competition. He broadened his experience and skills participating in master courses in cello performance under the guidance of Jiří Bárta, Michaela Fukačová and Raphael Wallfisch and conducting under Norbert Baxa, Johannes Schlaefli and David Zinman.

Warsaw Philharmonic Choir

Bartek Barczyk

Warsaw Philharmonic Choir

The Warsaw Philharmonic Choir began its professional artistic activity in 1953, under the direction of Zbigniew Soja. Its successive choirmasters were: Roman Kuklewicz (1955–71), Józef Bok (1971–74), Antoni Szaliński (1974–78), and Henryk Wojnarowski (1978–2016), and since January 2017, the post has been held by Bartosz Michałowski.

The Choir has performed in the most important centres of European music life along with such major orchestras as Berliner Philharmoniker (September 2013). Highlights of the Choir's career include appearances in opera productions at Milan's La Scala, Teatro La Fenice in Venice, as well as operas in Pesaro, Palermo and Paris. The singers also took part in three gala concerts for Pope John Paul II at the Vatican.

The Warsaw Philharmonic Choir has sung under such eminent Polish and international masters of the baton as Gary Bertini, Sergiu Comissiona, Henryk Czyż, Jacek Kasprzyk, Kazimierz Kord, Jan Krenz, Lorin Maazel, Jerzy Maksymiuk, Zubin Mehta, Grzegorz Nowak, Seiji Ozawa, Krzysztof Penderecki, Sir Simon Rattle, Witold Rowicki, Jerzy

Semkow, Giuseppe Sinopoli, Stanisław Skrowaczewski, Leopold Stokowski, Igor Stravinsky, Stanisław Wisocki, Antoni Wit, and Bohdan Wodiczko.

The Warsaw Philharmonic Choir's vast repertoire comprises more than 400 large-scale vocal-instrumental and unaccompanied works from the Middle Ages to the present day. Polish music, particularly by Krzysztof Penderecki, takes pride of place in this repertoire. The Choir has performed all of the composer's large-scale vocal-instrumental and unaccompanied works. In February 2017, the Choir received the most prestigious award of the phonographic industry, a Grammy, in the Best Choral Performance category, for the first CD in the *Penderecki Conducts Penderecki* series. The Choir's recordings have earned them six Grammy nominations (five for Penderecki's music, one for Szymanowski's), as well as a Fryderyk Award (for Moniuszko's *Masses Vol. I*) and the Orphée d'Or – Prix Arturo Toscanini of the French Academie du Disque Lyrique (*Masses Vol. II*). The Choir also received the Fryderyk Award for their CD releases in 2011, 2018 and 2020.

Sinfonia Varsovia

Bartek Barczyk

Sinfonia Varsovia

The ensemble was founded in April 1984 as a result of the enlargement of the Polish Chamber Orchestra (PCO). The impulse to expand the ensemble was provided by the arrival of the legendary violinist Yehudi Menuhin at the invitation of Waldemar Dąbrowski and Franciszek Wybrańczyk, the director of the PCO. The first joint concerts quickly won the appreciation of the audience in Poland and abroad and Menuhin took over as the first guest conductor.

Over the years, Sinfonia Varsovia has performed in the world's most prestigious concert halls under the baton of such conductors as Claudio Abbado, Witold Lutosławski, Lorin Maazel, Emmanuel Krivine and Jerzy Maksymiuk, as well as soloists including Mstislav Rostropovich, Anne-Sophie Mutter, Alfred Brendel, Martha Argerich and Piotr Anderszewski. Sinfonia Varsovia has played over 4,000 concerts all over the world and made over 300 records.

Krzysztof Penderecki served as the Orchestra's musical director from 1997, and as its artistic director from 2003 to 2020. In 2008–2012, the music director of Sinfonia Varsovia was Marc Minkowski. In 2004, Franciszek Wybrańczyk transferred the duties of Sinfonia Varsovia's director to the ensemble's long-time musician Janusz Marynowski, who still holds this position.

In September 2022, Aleksandar Marković was appointed principal guest conductor of Sinfonia Varsovia.

László Fassang / recital organowy

20 listopada (niedziela) — 16.00

Bazylika archikatedralna
św. Jana Chrzciciela
ul. Świętojańska 8

Trzy generacje, trzy wybitne osobowości, będące inspiracją dla kolejnych pokoleń, i trzech kompozytorów, którzy pozostawili po sobie organowe arcydzieła. Od Bacha bezsprzecznie zaczęło się wszystko. Stanowi punkt odniesienia. Jego muzyczny podpis pojawi się więc kilkakrotnie. Zabrzmi też muzyka Liszta, zarówno ta oryginalna, jak i będąca efektem zachwyty nad cyklem Chopinowskich preludiów. W wykonaniu Lászla Fassanga usłyszymy również fragmenty *Cichej mszy* Kodálya oraz kompozycje mniej znanych, a wartych poznania węgierskich twórców. Na koniec będzie też coś, bez czego żaden romantyczny recital wirtuoza nie mógłby się obyć...

Program koncertu —

Ferenc Liszt
(1811–1886)

*Preludium i fuga
na temat B–A–C–H*
na organy
(1855–1856 / 1869–1870)

Fryderyk Chopin
(1810–1849)

Preludium e–moll op. 28 nr 4
na fortepian
(1831?–1839)

opracowanie na organy:
Ferenc Liszt

Fryderyk Chopin
(1810–1849)

Preludium E–dur op. 28 nr 9
na fortepian
(1831?–1839)

opracowanie na organy:
Ferenc Liszt

Zsigmond Szathmáry
(ur. 1939)

B–A–C–H „Hommage à...”
na organy
(1990)

Elek Huzella
(1915–1971)

Epilogue. B–A–C–H
na organy
(1957)

Ernő Dohnányi
(1877–1960)

Fantazja
na organy
(1892)

Zoltán Kodály
(1882–1967)

*Cicha msza na organy
(Csendes mise orgonára)*
(1942)

I. *Introitus*
II. *Kyrie*
III. *Gloria*

Zoltán Gárdonyi
(1906–1986)

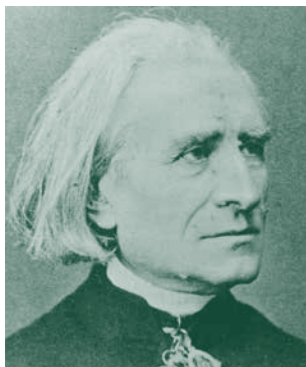
*Meditatio in memoriam
Zoltán Kodály*
na organy
(1972)

Dezső Antalffy–Zsiross
(1885–1945)

*Scherzo
(Sportive Fauns / Spielende Faunen)*
ze zbioru *Cztery utwory na organy*
(I wyd. 1922)

Wykonawca:

László Fassang
organy

Ferenc Liszt

☒ nieznanego autora

Gdy w 1855 roku Ferenc Liszt odwiedził katedrę w Merseburgu, gdzie dobiegała końca budowa nowych organów, prowadzona pod okiem Friedricha Ladegasta (ten sam rzemieślnik kilka lat później zbuduje organy w kościele św. Mikołaja w Lipsku), podjął się napisania utworu, który jego uczeń, wybitny organista Alexander Winterberger mógłby wykonać podczas inauguracji instrumentu. Datę uroczystości ustalono, jednak na cztery dni przed tym terminem kompozycja Liszta – *Preludium i fuga na temat B–A–C–H* – wciąż nie była gotowa. Ostatecznie Winterberger zagrał więc inną Lisztowską fantazję, a pierwsze wykonanie nowego utworu odbyło się w Merseburgu 13 maja 1856 roku. Dzieło zachwyca bogactwem pomysłów brzmieniowych i kunsztem w prowadzeniu narracji wywodzącej się od słynnego tematu, będącego z jednej strony muzycznym podpisem rodziny Bachów, a z drugiej hołdem złożonym ich sztuce i talentowi przez setki kompozytorów, dla których stanowili inspirację oraz niedościgniony wzorzec. W katalogu wystawy przygotowanej z okazji 300. rocznicy urodzin Jana Sebastiana Bacha Ulrich Prinz wymienia 330 tych twórców i wskazuje na 409 utworów, w których temat B–A–C–H się pojawia. Dzieła organowe stanowią na tej liście pokaźny zestaw,

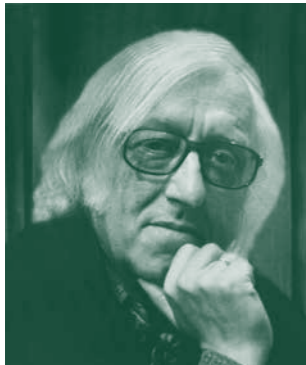
Fryderyk Chopin

☒ obraz Pietera Schicka

a w programie tego koncertu pojawią się jeszcze dwa: B–A–C–H „Hommage à...” Zsigmonda Szathmáryego – kompozytora, pianisty i wybitnego organisty, wychowanka Helmuta Walchy, zapalonego eksperymentatora poszukującego dla organów nowych, nieznanych brzmień i technik, oraz rzadko uwzględniany w repertuarze recitali organowych, oryginalny kontrapunktycznie *Epilogue*. B–A–C–H – dedykowany przyjacielowi, który zginął w trakcie rewolucji węgierskiej 1956 roku, utwór Eleka Huzelli, o którym można by powiedzieć, że stanowi swoiste antidotum dla Lisztowskiego *Preludium*.

„Preludia Chopina to kompozycje zupełnie wyjątkowe!” – pisał Liszt po recitalu Chopina, na którym pierwszy raz usłyszał cykl 24 miniatur inspirowanych Bachowskim *Das Wohltemperierte Klavier*. Zachwycony nimi przygotował własną aranżację, która tej genialnej muzyce dodaje bogactwa brzmienia organowych głosów. *Preludium e–moll* op. 28 nr 4 należy do kategorii preludiów elegijnych. Zostało wykonane na organach na pogrzebie Chopina, gdy trumna z ciałem kompozytora wnoszona była po mszy żałobnej z paryskiego kościoła św. Magdaleny. Natomiast *Preludium E–dur* op. 28 nr 9 to najkrótsza (w zapisie) miniatura z całego cyklu, zawierająca się w zaledwie 12 taktach muzyki marszowo–hymnicznej, lapidarnej i niezwykle skondensowanej, utrzymanej w nastroju powagi i wzniosłości.

Fantazja Ernő Dohnányiego wpisuje się, podobnie jak utwór Liszta, w bogaty zestaw kompozycji powstałych w tym gatunku, który narodził się z improwizacji. Rozwijali go wielcy wirtuozi, począwszy od Bacha i jego fantazji rozpoczynających fugi lub suitę, poprzez klasyków stosujących niekiedy fantazję jako wstęp do sonaty, aż po romantycznych mistrzów, u których ta forma rozkwitła najbardziej i nabrała cech programowych. Dohnányi patrzy na nią ze szczególnej

Zsigmond Szathmáry

 z archiwum artysty

Zoltán Kodály

 Ernst Hoenisch

perspektywy, jako wychowanek wybitnego pianisty Istvána Thomána – ulubionego ucznia Liszta – oraz kompozytora Hansa von Koesslera, wielkiego admiratora Brahmsa, u którego studiował również Zoltán Kodály. Jego muzyka wyrasta z romantycznej tradycji i już za życia twórcy uznawana była za znakomicie napisaną, choć dość konserwatywną.

Csendes mise (Cicha msza) Zoltána Kodálya powstała prawdopodobnie latem 1942 roku w górskim kurorcie Galyatető. Kompozytor został tam poproszony, by na harmonium akompaniował liturgii mszy czytanej (*missa lecta*), w trakcie której nie śpiewa się chorałów ani hymnów, a jedynym tłem są utwory uprzednio wybrane przez organistę lub jego autorskie improwizacje. Kodály, chcąc zagrać coś możliwie bliskiego nastrojem treści mszy, postanowił napisać własną muzykę. Kilka lat później, zimą 1944 roku, solowy utwór został zaaranżowany na organy i chór mieszany, a prawykonanie odbyło się 11 lutego 1945 roku, z konieczności w garderobie budapesztańskiej opery, w oblężonym mieście, przy akompaniamencie wybuchających niedaleko pocisków i bomb. Inspiracją dla Kodálya była *Missa pro organo* Liszta, ale słysząc tu również inne wpływy – od chorału gregoriańskiego, Palestriny i Händla, po Dohnányiego (którego dosłownie cytuje) i węgierskie melodie ludowe.

Zoltán Gárdonyi pochodził z muzycznej rodziny – jego matka pianistka studiowała z Bartókiem w klasie Istvána Thomána. On sam został natomiast nie tylko wszechstronnie wykształconym kompozytorem (studiował najpierw u Kodálya, potem u Hindemitha i Scheringa), ale też muzykologiem. Jego dorobek naukowy to publikacje dotyczące twórczości dwóch kompozytorów – Bacha i Liszta, a jako twórca pozostawił po sobie dzieła orkiestrowe i kameralne oraz utwory sakralne.

Dezső Antalffy-Zsiross

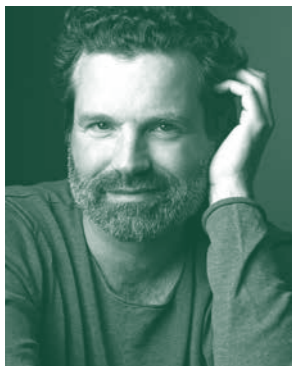
 nieznanego autora

Z katalogu kompozycji organowych zabrzmiał dziś utwór, który był student poświęcił pamięci swego profesora – *Meditatio in memoriam Zoltán Kodály*.

Ostatnim z prezentowanych dziś węgierskich twórców jest dwudziestowieczny kompozytor i organista Dezső Antalffy-Zsiross, jeden z uczniów wspomnianego już Hansa von Koesslera, kontynuujący naukę m.in. u Maxa Regera i Karla Straubego (organisty-wirtuoza zatrudnionego w kościele św. Tomasza w Lipsku). Swoje życie i karierę podzielił pomiędzy Węgry i USA, gdzie był niezwykle ceniony. Pozostawił po sobie kilkadziesiąt utworów orkiestrowych, kameralnych, a także pieśni i pokaźny zestaw kompozycji organowych, w tym filuterne, kilkuminutowe *Scherzo* zainspirowane obrazem Arnolda Böcklina i dedykowane przyjacielowi kompozytora – Marcelowi Dupré.

Maciej Łukasz Gołębiowski

László Fassang organy

☒ Kriszta Falus

renowacji organów historycznych. Jako obdarzony niezwyklejmi umiejętnościami improwizator gra na licznych instrumentach klawiszowych od klawesynu po pianoforte oraz od klasycznego fortepianu po organy Hammonda. Wykonuje muzykę poważną w składach kameralnych, lecz także regularnie uczestniczy w interpretacjach world music oraz jazzu.

László Fassang ukończył z wyróżnieniem Akademię Muzyczną im. Ferenc Liszta w Budapeszcie oraz Konserwatorium Paryskie. Rok 2000 spędził jako organista–rezydent przy Sali Koncertowej w Sapporo (Japonia). Jego laury konkursowe to m.in. złoty medal za improwizację z Calgary (2002) oraz grand prix za interpretację i nagroda publiczności międzynarodowego konkursu Les Grandes Orgues de Chartres (2004).

W latach 2004–2008 nauczał improwizacji w San Sebastian College of Music, następnie gry organowej w Akademii Muzycznej im. Ferenc Liszta w Budapeszcie. Często uczestniczy także w pracach jury międzynarodowych

konkursów organowych, a także koncertuje w Europie, Ameryce Północnej oraz na Dalekim Wschodzie.

László Fassang jest dyrektorem artystycznym serii koncertów organowych w Pałacu Sztuki w Budapeszcie. Za swoje osiągnięcia artystyczne otrzymał w 2006 roku Nagrodę im. Ferenc Liszta oraz Nagrodę Prima, zaś w 2013 roku – Gramophone Award. Od 2014 jako następcza Philippe’a Lefebvre’a naucza improwizacji na instrumentach klawiszowych w Konserwatorium Paryskim (CNSMD).

Kompozytor i dyrygent Peter Eötvös zaprosił go do współpracy przy tworzeniu jego koncertu organowego *Multiversum* (2017) na organy piszczałkowe, organy Hammonda i orkiestrę. W utworze tym Fassang wykonuje solową partię na organach Hammonda.

f

László Fassang / organ recital

20 November (Sunday) — 4.00 p.m.

Archcathedral Basilica
of St. John the Baptist
8 Świętojańska Street

Three generations, three outstanding personalities inspiring subsequent creators and three composers who left behind organ masterpieces. Undoubtedly, it all began with Bach. He is a point of reference. Therefore, his musical signature will appear several times. Liszt's music will also be present, both his original work and that resulting from his admiration for Chopin's preludes. In addition, we will hear Laszlo Fassang perform fragments of Kodály's *Silent Mass* and compositions by lesser-known yet worth knowing Hungarian artists. At the end, there will be something without which no romantic recital of a virtuoso would be complete...

Concert programme

Franz Liszt
(1811–1886)

Prelude and Fugue on B–A–C–H
for organ
(1855–1856 / 1869–1870)

Fryderyk Chopin
(1810–1849)

Prelude in E minor, Op. 28 No. 4
for piano
(1831?–1839)

organ arrangement:
Franz Liszt

Fryderyk Chopin
(1810–1849)

Prelude in E major, Op. 28 No. 9
for piano
(1831?–1839)

organ arrangement:
Franz Liszt

Zsigmond Szathmáry
(b. 1939)

B–A–C–H “Hommage à...”
for organ
(1990)

Elek Huzella
(1915–1971)

Epilogue. B–A–C–H
for organ
(1957)

Ernő Dohnányi
(1877–1960)

Fantasie
for organ
(1892)

Zoltán Kodály
(1882–1967)

Silent Mass for Organ
(*Csendes mise orgonára*)
(1942)

I. *Introitus*
II. *Kyrie*
III. *Gloria*

Zoltán Gárdonyi
(1906–1986)

Meditatio in memoriam
Zoltán Kodály
for organ
(1972)

Dezső Antalffy–Zsiross
(1885–1945)

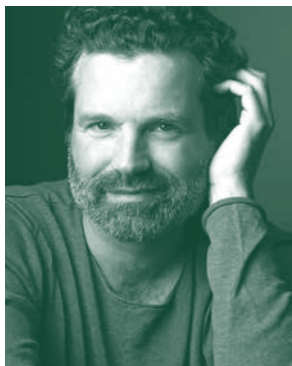
Scherzo
(*Sportive Fauns / Spielende Faunen*)
from the collection
Four Pieces for Organ
(1st ed. 1922)

Performer:

László Fassang
organ

László Fassang

organ

 Kriszta Falus

professional maintenance of historical organs. As an improvising keyboard artist of exceptional ability, his interests range from the harpsichord to the fortepiano, and from the piano all the way to the Hammond organ. As well as playing in classical chamber music ensembles, he regularly participates in world music and jazz performances.

László Fassang graduated with honours degrees from the Liszt Academy of Music and the Paris Conservatoire. In 2000, he spent a year in Japan, where he was organist-in-residence at the Sapporo Concert Hall. His competition prizes include the 2002 Calgary Gold Medal for improvisation as well as the Grand Prix for interpretation and the audience prize at the 2004 Les Grandes Orgues de Chartres.

Between 2004 and 2008 he taught improvisation at the San Sebastian College of Music, followed by an organ teaching position at the Liszt Academy in Budapest. Alongside his teaching activities he is a regular jury member in international organ competitions and performs in Europe, North America, and the Far East.

He is the artistic director of an organ concert series at the Palace of Arts in Budapest. In 2006, his accomplishments were recognised with the Liszt Prize and the Prima Prize, and in 2013 – with the Gramophone Award. Since 2014 he has been teaching keyboard improvisation at the Paris Conservatoire (CNSM), where he succeeded Philippe Lefebvre.

He was selected by composer/conductor Peter Eötvös to collaborate on the creation of his organ concerto, *Multiversum* (2017) for the pipe organ, Hammond organ and orchestra, in which Fassang plays the solo Hammond organ part.

f

Sałańczyk / Orkiestra „Transylwania” /

Bebeșelea

20 listopada (niedziela) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5

Muzyka rumuńska splata się w dzisiejszym koncercie z polską późnoromantyczną wizją koncertu fortepianowego twórcy, który większą część swego życia związał z Krakowem. Na początek *Koncert rumuński* urodzonego w Transylwanii kompozytora węgierskiego Györgya Ligetiego. Jest to utwór pełen urokliwych melodii i żywych rytmów, bazujących na autentycznym folklorze rumuńskim. Następnie porywający, monumentalny *Koncert fortepianowy* Władysława Żeleńskiego, odkrywany po latach niesłusznego zapomnienia. A na koniec *Poemat rumuński* Georgego Enescu, narodowego kompozytora Rumunii. Kompozycja ta to jego opus 1 – pierwsze orkiestrowe dzieło twórcy. Nastrojowy utwór łączy rozlewną, romantyczną melodyjność z barwną orkiestracją, prowadząc do podniosłego finału, w którym rozbrzmiewa narodowy hymn Rumunii.

Program koncertu —

György Ligeti
(1923–2006)

Koncert rumuński
(*Concert Românesc*)
na małą orkiestrę
(1951)

- I. *Andantino*
- II. *Allegro vivace*
- III. *Adagio ma non troppo*
- IV. *Molto vivace*

Władysław Żeleński
(1837–1921)

Koncert fortepianowy
Es-dur op. 60
(1903)

- I. *Allegro maestoso*
- II. *Theme varie:*
Andantino quasi allegretto
- III. *Finale. Rondo: Allegro*
non troppo ma con brio

przerwa

George Enescu
(1881–1955)

Poemat rumuński
(*Poème roumain*) op. 1
na orkiestrę z głosami wokalnymi
(1897)

Wykonawcy:

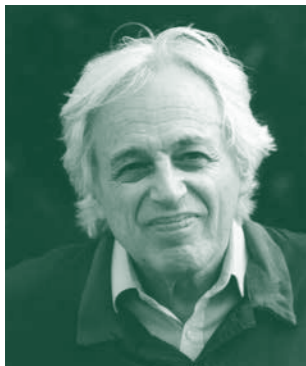
Piotr Sałańczyk
fortepian

Artyści Chóru Filharmonii Narodowej*

Orkiestra Państwowej Filharmonii
„Transylwanii” w Kluż-Napoka

Gabriel Bebeșelea
dyrygent

* informacje o Chórze Filharmonii Narodowej
na s. 66

György Ligeti

 Schott Promotion /
Peter Andersen

Obecność na estradzie Orkiestry Państwowej Filharmonii „Transylwanii” z rumuńskiego Kluż–Napoka zapowiada, że w programie nie zabraknie muzyki rumuńskiej. Rozpoczynamy *Koncertem rumuńskim* wybitnego kompozytora węgierskiego Györgya Ligetiego (1923–2006). Ligeti urodził się w Transylwanii, w mniejszości węgierskiej, i dopiero jako kilkulatek wyjechał z rodziną na Węgry. Kiedy wiele lat później, w 1949 roku, w Instytucie Folklorystycznym w Budapeszcie transkrybował ludowe pieśni rumuńskie, powróciły do niego wspomnienia melodii słuchanych we wczesnym dzieciństwie. Doświadczenie to stało się impulsem do skomponowania przeznaczonego na niewielką orkiestrę *Koncertu rumuńskiego* (*Concert Românesc*). Czteroczęściowa kompozycja jest wyraźnie wzorowana na słynnym *Koncertcie na orkiestrę* Béli Bartóka i podobnie jak utwór tego węgierskiego mistrza nawiązuje do ludowych melodii i rytmów. Część pierwsza to spokojny, liryczny wstęp, część druga – energiczne, taneczne w charakterze *Allegro*, w części trzeciej kompozytor wprowadza ponownie element liryczny z melodią prowadzoną przez rogi naśladujące grę ludowych rogów alpejskich, zaś żywiołowy finał otwierają

Władysław Żeleński

 nieznanego autora

fanfary trąbek. Dalej odzywają się rogi, a na koniec rozbrzmiewa już cały orkiestrowy zespół. *Koncert rumuński* Ligetiego skomponowany został w 1951 roku, w czasie, kiedy w komunistycznych Węgrzech, podobnie jak w Polsce, dominował socrealizm. I choć wydawałoby się, że oparte na ludowych wzorach dzieło Ligetiego powinno jak najlepiej wpisać się w tę estetykę, utwór został uznany za formalistyczny i na prawykonanie musiał czekać aż dwadzieścia lat. Wówczas jednak sam Ligeti od dawna już mieszkał na emigracji, opuścił bowiem Węgry po wydarzeniach 1956 roku i osiadł w Austrii, gdzie mieszkał do końca życia.

Władysław Żeleński (1837–1921) to obok Zygmunta Noskowskiego najważniejszy polski twórca doby późnego romantyzmu. Jest autorem oper *Goplana* (1886–1891), *Janek* (1891–1900) i *Stara baśń* (1905–1906), wielu pieśni, a także utworów kameralnych i orkiestrowych. Wśród tych ostatnich wyróżnia się *Koncert fortepianowy Es–dur* op. 60, skomponowany w 1903 roku. Jest to dzieło o monumentalnych rozmiarach i dużej obsadzie orkiestrowej. Partia fortepianu jest wymagająca, o gęstej fakturze i wirtuozowskim charakterze. Trzyczęściowy układ koncertu wpisuje się w tradycję gatunku. Część pierwsza to majestatyczne allegro sonatowe, ogniwo środkowe to liryczny, ale i zróżnicowany wyrazowo temat z wariacjami, a finał to pełne blasku, żywiołowe rondo. Całość utrzymana jest w późnoromantycznym stylu, z gęstą harmoniką oraz wyrazistą melodyką o długich, rozbudowanych frazach. Orkiestra jest tutaj równorzędnym partnerem solisty, wraz z nim bierze udział w kreowaniu dramaturgii i ekspresji dzieła. Koncert ten, podobnie jak większość dorobku Żeleńskiego, który w oczach potomnych uchodził za twórcę o konserwatywnym obliczu, przez długie lata pozostawał w zapomnieniu. Całkowicie niesłusznie, bo to pełnokrwisty utwór, zasługujący na stałe miejsce w koncertowym

George Enescu

nieznanego autora

repertuarze. Warto dodać, że Władysław Żeleński położył wiele zasług dla rozwoju życia muzycznego pod Wawelem, był m.in. twórcą i wieloletnim dyrektorem Konserwatorium Towarzystwa Muzycznego w Krakowie. Jest też ojcem pisarza, Tadeusza Boya-Żeleńskiego.

W drugiej części wieczoru usłyszymy *Poemat rumuński (Poema română)* Georgego Enescu, kompozytora uznawanego za twórcę rumuńskiej szkoły narodowej w muzyce. Prezentowany tu utwór to pierwsze orkiestrowe dzieło młodziutkiego kompozytora, napisane niedługo po ukończeniu przez niego studiów w Konserwatorium Paryskim w 1897 roku. Enescu – wzorem romantycznych twórców poematu symfonicznego – kreuje tu dźwiękowy obraz swej ojczyzny, przechodząc od nastrojów pastoralnych, przez muzyczne odzwierciedlenie burzy, aż po podniosły finał, w którym pojawia się melodia ówczesnego hymnu narodowego Rumunii. Ten gest spowodował zresztą, że po II wojnie światowej w komunistycznej Rumunii utwór został zakazany i nie wykonywano go tam aż do 1990 roku. Według słów samego kompozytora jego *Poemat rumuński* miał być „odległym przywołaniem oraz sposobem na przypomnienie sobie obrazów kraju, który opuścił [on] jako ośmioletnie dziecko”¹.

Beata Bolesławska-Lewandowska

¹ Zob. K. Anderson, komentarz do wydania płytowego: *Enescu – Romanian Poem, Op. 1 – Romanian Rhapsodies Opus 11 Nos 1 & 2*, Marco Polo 8.223146; online: <https://www.chandos.net/channelimages/Booklets/MP3146.pdf> (dostęp 10.08.2022; tłum. BBL).

Piotr Sałajczyk fortepian

Karolina Sałajczyk

Pianista, kameralista, pedagog. Laureat nagrody fonograficznej Fryderyk oraz nagrody Orfeusz, przyznanej „za wybitne kreacje wykonawcze muzyki polskiej”. Nominowany do Paszportów Polityki „za wrażliwość i inteligencję, z którymi podchodzi do zapomnianego na naszych estradach repertuaru”.

Zarejestrował komplet dzieł fortepianowych Juliusza Zarębskiego wydanych w czteropłytowym albumie, a także wszystkie dzieła fortepianowe Władysława Żeleńskiego. Dokonał licznych prawykonań muzyki

współczesnej. Współpracuje m.in. z Apollon Musagète Quartet, Royal String Quartet, Piotrem Pławnerem, Agatą Zubel i Kwartetem Śląskim, z którym nagrał *Kwintet fortepianowy Mieczysława Wajnberga* (Fryderyk 2018), co stało się początkiem jego fascynacji tym kompozytorem. Jest współtwórcą formacji Wajnberg Trio. W centrum jego zainteresowań jest Karol Szymanowski; w 2018 roku objął funkcję wiceprezesa Towarzystwa im. Karola Szymanowskiego w Zakopanem.

Prowadzi intensywne życie koncertowe (występy z Filharmonią Narodową, NOSPR, Sinfonią Varsovia, Sinfonią Luventus, AUKSO, Sinfonietta Cracovia; festiwale w kraju i za granicą: „Warszawska Jesień”, Beijing Modern Music Festival, Musica Polonica Nova, Budapesztańska Wiosna, Sommets Musicaux de Gstaad, Musique & Neige, Usedomer Musikfestival). Nagrywał dla wytwórni DUX, CD Accord, Hänssler, CPO i Naxos, za co zdobył wyróżnienia w kraju i za granicą (Maestro Pianiste, Pizzicato Supersonic, 5 de Diapason, cztery nominacje do Fryderyków). Nagrywał również dla Programu 2 PR, Musiq3, Deutschlandradio czy HR2. Pianista bierze

także udział w wielu przedsięwzięciach filmowych i teatralnych. Nagrał z NOSPR fragmenty *Koncertu fortepianowego* Andrzeja Panufnika do ścieżki dźwiękowej ostatniego filmu Andrzeja Wajdy *Powidoki*.

Prowadzi klasę fortepianu w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, której jest absolwentem w klasie fortepianu Józefa Stompla. Studia uzupełniał w Mozarteum w Salzburgu pod kierunkiem Pavla Gililova. Jest również pianistą Sommerakademie Salzburg.

Orkiestra Państwowej Filharmonii
„Transylwanii” w Kluż-Napoka

Orkiestra Państwowej Filharmonii
„Transylwanii” w Kluż-Napoka

Transylwańska Państwowa Orkiestra Filharmonii w Kluż-Napoka

Transylwańska Państwowa Orkiestra Filharmonii w Kluż-Napoka, założona w 1955 roku przez maestro Antonina Ciolana, zajmuje czołową pozycję wśród rumuńskich orkiestr. Liczne trasy koncertowe zaprowadziły zespół do prestiżowych sal koncertowych i na wiele festiwali, np. Musikverein w Wiedniu, Auditorium Parco della Musica w Rzymie, Lucerne Festival, George Enescu Festival w Bukareszcie, La Folle Journée w Tokio, a także festiwale w Turynie, Warszawie, Stambule, Santander, Strasburgu, Bratysławie, Berlinie i Interlaken.

Orkiestra współpracowała z najwybitniejszymi dyrygentami i solistami świata, wśród których znajdują się m.in. Kurt Masur, Witold Lutosławski, Carlo Zecchi, Yannis Xenakis, Krzysztof Penderecki, Sir John Pritchard, Lawrence Foster, John Axelrod, Jörg Widmann, Dennis Russell Davis, Świątosław Richter, Radu Lupu, Ruggiero Ricci, Valentin Gheorghiu, Silvia Marcovici, José Carreras, Angela Gheorghiu, Ruxandra Donose, Roberto Alagna, Philippe Entremont, David Grimal, Sayaka Shoji czy Simon Trpčeski.

Dyskografia orkiestry obejmuje ponad sto dwadzieścia płyt, dzięki czemu zespół zajmuje pierwsze miejsce wśród rumuńskich orkiestr pod względem liczby nagrań. Nagrania te prezentują szeroką gamę repertuaru orkiestry,

od muzyki barokowej po współczesną, w tym imponujące serie, takie jak komplet symfonii Brahmsa i Brucknera, a także utwory Vivaldiego, Wagnera, Debussy'ego, Ravela i Enescu.

W 2021 roku wytwórnia Pentatone wydała płytę z nagraniem studyjnym opery *Dziewczyna ze Złotego Zachodu* Pucciniego pod dyrekcją Lawrence'a Fostera. Dwa kolejne nagrania studyjne (jedno z utworami Bartóka i Kodály'a, drugie w hołdzie dla Renaty Tebaldi) zostaną wydane przez tę samą wytwórnię.

Choć orkiestra skupia się głównie na programach symfonicznych i wokalno-symfonicznych, szczególną uwagę darzy również repertuar operowy. Niezwykle pod tym względem są wykonania oper *Oedipe* Georgego Enescu na Lucerne Festival, *Simone Boccanegra* Verdiego (pod dyrekcją Antonella Allemandiego) i *Don Giovanni* Mozarta (pod batutą Marca Armiliato) na Santander Festival. Do najważniejszych aktualnych osiągnięć orkiestry należą wykonania koncertowe dramatów muzycznych Wagnera *Złoto Renu* i *Walkiria* prowadzone przez Gabriela Bebeșelea, głównego dyrygenta orkiestry od 2016 roku, a także wersja koncertowa *Dziewczyny ze Złotego Zachodu* Pucciniego z Lawrence'em Fosterem, emerytowanym dyrygentem orkiestry od sezonu 2021/2022.

Gabriel Bebeșelea

dyrygent

Ionuț Macri

W 2020 roku Gabriel Bebeșelea objął stanowisko głównego dyrygenta Orkiestry Filharmonii „George Enescu” w Bukareszcie. Tę samą funkcję pełni również w innym zespole – Transylwańskiej Państwowej Orkiestrze Filharmonii w Kluż–Napoka.

Najważniejsze wydarzenia sezonu 2022/2023 z jego udziałem obejmują jego debiut z Orchestre Philharmonique de Marseille, trasę koncertową z Praską Filharmonią, prowadzenie nowej produkcji opery *Manon Lescaut* w Słoweńskim Teatrze Narodowym w Mariborze oraz płytę nagrałą z Bamberger Symphoniker z utworami Georgego Enescu w orkiestracji Bebeșelei.

Urodzony w 1987 roku Gabriel Bebeșelea jest laureatem pierwszych nagród na konkursach dyrygenckich „Lovro von Matačić” (Zagrzeb 2015) i „Jeunesses Musicales” (Bukareszt 2011).

W 2011 roku otrzymał stypendium umożliwiające odbycie stażu w Concertgebouw w Amsterdamie, gdzie miał okazję

asystować przy próbach i koncertach, które prowadzili najwybitniejsi dyrygenci naszych czasów – Mariss Jansons, Bernard Haitink, Herbert Blomstedt, Christoph von Dohnányi, Philippe Herreweghe, David Zinman i Eliahu Inbal.

W 2015 roku Gabriel Bebeșelea rozwijał swoje umiejętności pod okiem dwóch wyjątkowo cenionych dyrygentów: podczas Festiwalu w Lucernie pracował z Bernardem Haitinkiem, a w trakcie Aurora Classical Festival – z Kurtem Masurem.

W 2018 roku obronił z wyróżnieniem doktorat na Narodowym Uniwersytecie Muzycznym w Bukareszcie.

Sałańczyk / The “Transylvania” Orchestra /

Bebeșelea

20 November (Sunday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street

In today’s concert, Romanian music intertwines with a Polish late-romantic vision of piano concerto; a vision of an artist who was active in Cracow for the major part of his life. The concert opens with *Concert Românesc* by the Transylvanian-born Hungarian composer György Ligeti. The piece is full of charming melodies and lively rhythms based on authentic Romanian folklore. It is followed by the thrilling, monumental *Piano Concerto* by Władysław Żeleński, discovered after years of unjust oblivion. Finally, we will hear the *Romanian Poem* by George Enescu, the national composer of Romania. The composition is his opus 1 — the first orchestral work of the artist. The atmospheric piece combines expansive, romantic melody with colourful orchestration and culminates in an exalted finale, in which we can hear the national anthem of Romania.

Concert programme

György Ligeti

(1923–2006)

Romanian Concerto (*Concert Românesc*)

for small orchestra
(1951)

- I. *Andantino*
- II. *Allegro vivace*
- III. *Adagio ma non troppo*
- IV. *Molto vivace*

Władysław Żeleński

(1837–1921)

Piano Concerto in E-flat major, Op. 60

(1903)

- I. *Allegro maestoso*
- II. *Theme varie:*
Andantino quasi Allegretto
- III. *Finale Rondo: Allegro*
non troppo ma con brio

intermission

George Enescu

(1881–1955)

Romanian Poem (*Poème roumain*), Op. 1

for orchestra with wordless chorus
(1897)

Performers:

Piotr Sałańczyk
piano

Artists of the Warsaw
Philharmonic Choir*

“Transylvania” State Philharmonic
Orchestra of Cluj-Napoca

Gabriel Bebeșelea
conductor

* information about Warsaw Philharmonic Choir
on page 79

Piotr Sałajczyk

piano

☒ Karolina Sałajczyk

others, the Apollon Musagète Quartet, the Royal String Quartet, Piotr Pławner, Agata Zubel, and the Silesian Quartet, with whom he recorded the Piano Quintet by Mieczysław Weinberg (Fryderyk 2018), which initiated his fascination with that composer. He is a co-founder of the Weinberg Trio. It is Karol Szymanowski who is at the centre of his interests; in 2018, he took up the position of vice chairperson of the Karol Szymanowski Music Society in Zakopane.

He leads an intense concert life (performances with the Warsaw Philharmonic, the Polish National Radio Symphony Orchestra, Sinfonia Varsovia, Sinfonia Iuventus, AUKSO, Sinfonietta Cracovia; festivals in Poland and abroad: Warsaw Autumn, Beijing Modern Music Festival, Musica Polonica Nova, Budapest Spring Festival, Sommets Musicaux de Gstaad, Musique & Neige, Usedomer Musikfestival). He has recorded for such labels as DUX, CD Accord, Hänssler, CPO, and Naxos, for which he has received awards in Poland and abroad (Maestro Pianiste, Pizzicato Supersonic, 5 de Diapason, four Fryderyk nominations). He has also recorded

for PR2, Musiq3, Deutschlandradio, and HR2. Moreover, the pianist participates in a number of film and theatre projects. Together with the Polish National Radio Symphony Orchestra, he recorded excerpts from Andrzej Panufnik's Piano Concerto for the soundtrack of Andrzej Wajda's last film, *Afterimage*.

He teaches his piano class at the Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice, of which he is a graduate in the piano class of Józef Stempel. He completed his studies at the Mozarteum in Salzburg under the direction of Pavel Gililov. He is also a Sommerakademie Salzburg pianist.

Gabriel Bebeșelea

conductor

☒ Ionut Macri

Gabriel Bebeșelea enjoys a vibrant international career, being invited by acclaimed ensembles including the Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin, Konzerthausorchester Berlin, Royal Philharmonic Orchestra, Orchestre National du Capitole de Toulouse, Orchestre Philharmonique de Marseille, Barcelona Symphony Orchestra, Orquestra de Castilla y Leon, Tonkünstler Orchestra, PKF-Prague Philharmonia, the National Philharmonic Orchestra of Russia and the Singapore Symphony Orchestra.

In 2020, Gabriel Bebeșelea took up the position of Principal Conductor of the “George Enescu” Philharmonic Orchestra Bucharest, adding to his positions as Principal Conductor of the “Transylvania” State Philharmonic Orchestra of Cluj-Napoca.

Highlights of the 2022/23 season include his debut with Orchestre Philharmonique de Marseille, a tour with the PKF-Prague Philharmonia, leading a new production of the opera “Manon Lescaut” at the Slovenian National Theatre Maribor, and a CD recording with the Bamberg Symphony Orchestra with works by George Enescu that Bebeșelea orchestrated.

Born in 1987, Gabriel Bebeșelea won 1st prize at the “Lovro von Matačić” Conducting Competition (Zagreb 2015) and 1st prize at the “Jeunesses Musicales” Conducting Competition (Bucharest 2011).

In 2011, he was awarded a scholarship consisting of an internship at the Royal Concertgebouw Orchestra Amsterdam,

where he had the opportunity to assist at the rehearsals and concerts of some of today's greatest conductors: Mariss Jansons, Bernard Haitink, Herbert Blomstedt, Christoph von Dohnanyi, Philippe Herreweghe, David Zinman and Eliahu Inbal.

In 2015, Gabriel Bebeșelea studied with two of the world's most appreciated conductors: Bernard Haitink at the Lucerne Festival at Easter and Kurt Masur at the Aurora Classical Festival.

In 2018, Gabriel Bebeșelea obtained his PhD with “summa cum laude” at the National University of Music Bucharest.

The “Transylvania” State
Philharmonic Orchestra

Filarmonica de Stat “Transilvania”

The “Transylvania” State Philharmonic Orchestra

Founded in 1955 by maestro Antonin Ciolan, the “Transylvania” State Philharmonic Orchestra enjoys a leading position among Romanian orchestras. Numerous tour engagements have led the orchestra to prestigious concert halls and festivals, including the Musikverein Vienna, the Auditorium Parco della Musica in Rome, the Lucerne Festival, the “George Enescu” Festival Bucharest, the La Folle Journée Festival in Tokyo, and the Torino, Warsaw, Istanbul, Santander, Strasbourg, Bratislava, Berlin and Interlaken festivals.

Throughout its history, the orchestra has collaborated with some of the world’s most distinguished conductors and soloists: Kurt Masur, Witold Lutosławski, Carlo Zecchi, Yannis Xenakis, Krzysztof Penderecki, Sir John Pritchard, Lawrence Foster, John Axelrod, Jörg Widmann, Dennis Russell Davis, Sviatoslav Richter, Radu Lupu, Ruggiero Ricci, Valentin Gheorghiu, Silvia Marcovici, José Carreras, Angela Gheorghiu, Ruxandra Donose, Roberto Alagna, Philippe Entremont, David Grimal, Sayaka Shoji and Simon Trpčeski, just to name a few.

With over 120 recordings, the “Transylvania” State Philharmonic Orchestra boasts the largest discography among Romanian orchestras. These recordings reflect the entire

range of the orchestra’s wide repertoire, from baroque to contemporary music, including impressive series such as the complete Brahms and Bruckner symphonies, as well as works by Vivaldi, Wagner, Debussy, Ravel and Enescu.

In 2021, a studio recording of Puccini’s *La Fanciulla del West*, conducted by Lawrence Foster, was released by Pentatone. Two studio recordings (one with works by Bartók and Kodály, the other a tribute to Renata Tebaldi) will be released under the same label.

Though it is mainly focused on symphonic and vocal-symphonic programmes, the orchestra also pays special attention to the operatic repertoire. Remarkable in this respect are the performances of George Enescu’s opera *Oedipe* at the Lucerne Festival, Verdi’s *Simone Boccanegra* (conducted by Antonello Allemandi) and Mozart’s *Don Giovanni* (conducted by Marco Armiliato) at the Santander Festival. Among the major recent accomplishments are the concert versions of Wagner’s *The Ring* and *The Valkyire*, conducted by Gabriel Bebeșelea, the orchestra’s principal conductor since 2016, as well as the concert version of Puccini’s *La fanciulla del West* with Lawrence Foster, conductor emeritus of the orchestra as of the 2021/2022 season.

Zagreb Soloists / Coppey

21 listopada (poniedziałek) — 19.30

Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum
Sala Wielka (Balowa)
plac Zamkowy 4

Smyczkowa podróż przez kilka epok, której przewodnikami będą Zagreb Soloists oraz francuski wiolonczelista i dyrygent Marc Coppey, rozpocznie się kwadransem z twórczością urodzonego w Zagrzebiu, a osiadłego w Paryżu Ivo Malca. Inspirowane muzyką dawną, a powstałe w roku 1958 *Exercice de style (baroque)* stanowiąc będzie swoistą klamrę spinającą pozostałe utwory wykonywane tego wieczoru. Zaraz potem zabrzmie jedno z największych dzieł koncertowych Josepha Haydna, uznawane przez dwa wieki za zaginione i cudem odnalezione w stercie szpargałów – *Koncert wiolonczelowy nr 1 C-dur*. Drugą część koncertu wypełnią natomiast utwory, w których pełnię swego kunsztu i smyczkowych odcieni będą mogli zaprezentować chorwaccy muzycy – lapidarna, niedoceniana i zdecydowanie zbyt rzadko wykonywana *Uwertura smyczkowa* Witolda Lutosławskiego oraz słynne *Divertimento* Béli Bartóka.

Program koncertu —

Ivo Malec
(1925–2019)

Exercice de style (baroque)
na smyczki
(1958)

- I. *Ricordo braden-borghese*
- II. *Siciliana*
- III. *Toccatina*

Joseph Haydn
(1732–1809)

Koncert wiolonczelowy nr 1 C-dur
(1761–1765)

- I. *Moderato*
- II. *Adagio*
- III. *Allegro molto*

przerwa

Witold Lutosławski
(1913–1994)

Uwertura smyczkowa
(1949)

Béla Bartók
(1881–1945)

Divertimento
na orkiestrę smyczkową
(1939)

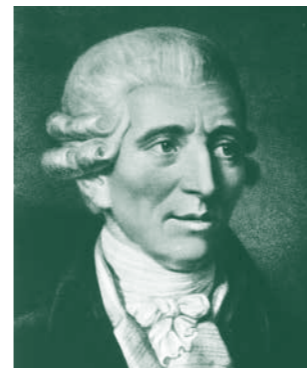
- I. *Allegro non troppo*
- II. *Molto adagio*
- III. *Allegro assai*

Wykonawcy:

Zagreb Soloists
Marc Coppey
wiolonczela, dyrygent

Ivo Malec urodził się w Zagrzebiu, ale po ukończeniu studiów i zaledwie roku spędzonym na stanowisku dyrektora Opery w Rijece wyjechał do Paryża, który stał się jego nowym domem, a Francja – drugą ojczyzną. To tam poznał m.in. André Joliveta, Dariusza Milhauda i Henriego Dutilleux, ale decydujące dla jego przyszłości było spotkanie z Pierre’em Schaefferem. Zafascynowany muzyką konkretną, wkrótce stał się jednym z ważniejszych kompozytorów tworzących legendarną Groupe de Recherches Musicales. Jego twórczość to ciągłe eksperymentowanie i poszukiwanie nowych dróg, w szczególności zgrabnej i ciekawej dla odbiorcy syntezy muzyki tradycyjnej i technik elektroakustycznych. Trzyczęściowa, przeznaczona na smyczki *Exercice de style (baroque)* to jeden z wczesnych, jeszcze nie elektroakustycznych eksperymentów trzydziestotrzyletniego wówczas kompozytora. Premiera utworu odbyła się 22 lutego 1960 roku, a tytuł całości i części mówi wszystko o inspiracjach twórcy.

Kiedy do Muzeum Narodowego w Pradze przywożono skrzynie z przeróżnymi papierami z niewielkiego zamku w Radeninie, nikt nie mógł się spodziewać,

Joseph Haydn

 portret nieznanego autora

¹ A. Chłopecki, omówienie utworu <http://www.lutoslawski.org.pl/pl/composition,20.html> (dostęp 21.08.2022).

że wśród nich odnajdzie się partytura dzieła przez dwieście lat uznawanego powszechnie za zaginione. Nuty podpisane były nazwiskiem Josepha Weigla, pierwszego wiolonczelisty orkiestry Esterházych. To dla tego znakomitego muzyka powstał *Koncert wiolonczelowy nr 1 C–dur* Josepha Haydna, którego oryginalny zapis przepadł i który w niemal cudowny sposób odnaleziony został w zamkowej stercie bezużytecznych śmieci przez czeskiego muzykologa i archiwistę Oldřicha Pulkerta. W identyfikacji pomógł katalog szkiców, w którym Haydn własnoręcznie wpisał w 1765 roku główny temat pierwszej części utworu. Wówczas *Koncert* był już ukończony, a jego prawykonanie niemal na pewno odbyło się w przepięknej pałacowej sali koncertowej w Eisenstadt. Solowe koncerty Haydna, w przeciwieństwie do Mozartowskich, są silnie zakorzenione w barokowej formie koncertowej, z orkiestrowymi ritornelami i (mniej lub bardziej) jednotematycznymi częściami. *Koncert wiolonczelowy nr 1 C–dur* jest jednym z najbardziej udanych utworów Haydna w tej formie. Być może dlatego, że przełamuje ramy barokowego schematu, wzbogacając ritornele o tematy, które są pełne pobocznych motywów i pomysłów. Od dwudziestowiecznej premiery 19 maja 1962 roku koncert został okrzyknięty arcydziełem i największym wówczas muzykologicznym odkryciem od II wojny światowej. W swoim repertuarze mają go dziś wszyscy najwięksi wiolonczeliści, a od 2005 roku także chorwacki wirtuoz kontrabas Božo Paradžik, którego filmy na znanej platformie streamingowej obejrzano już ponad pięć milionów razy.

Choć nazwana przez Andrzeja Chłopeckiego „najciekawszą kompozycją Lutosławskiego sprzed *Muzyki żałobnej*”¹, *Uwertura smyczkowa* pozostaje w cieniu bardziej znanych tytułów swego twórcy, jak *I Symfonia* czy *Koncert na orkiestrę*. Po prawykonaniu w Pradze w 1949 roku pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga

Witold Lutosławski

☐ Andrzej Zborski

i krajowej premierze przygotowanej przez ówczesnego pierwszego dyrygenta Filharmonii Krakowskiej Witolda Krzemieńskiego w roku 1950 *Uwertura smyczkowa* w zasadzie zniknęła z programów koncertowych. Ten stan rzeczy próbował wytłumaczyć nawet sam kompozytor, stwierdzając, że to „utwór ogromnie niepraktyczny, ponieważ wymaga dość dużo pracy, a trwa tylko pięć minut. Przeważnie po jego wysłuchaniu publiczność jest zupełnie zdezorientowana, mimo że długi akord końcowy wieńczy dzieło. Spodziewa się widocznie, że utwór powinien być dłuższy. Kiedy Wiślicki dyrygował tym utworem w Filharmonii Narodowej, to po zakończeniu nie było ani jednego oklasku. Nie wiedział, co robić, podniósł orkiestrę i wyszedł”². Pięciominutową kompozycję rozpoczyna czterodźwiękowy motyw, który będzie potem powtarzany ponad sto trzydzieści razy. Oprócz niego pojawią się jeszcze dwa inne, razem stanowiące podstawę kunsztownej struktury – oszczędnej, ale nie ascetycznej. Formalnie *Uwertura smyczkowa* jest allegrem sonatowym, wyrasta z tradycji Bartóka i Strawińskiego i zapowiada dojrzałą twórczość Lutosławskiego, choć powstała bezpośrednio przed kompozycjami z nurtu muzyki użytkowej – *Małą suitą* i *Tryptykiem śląskim*.

W sierpniu 1939 roku, gdy wojny jeszcze nie było, ale zewsząd napływały coraz bardziej niepokojące wiadomości, Béla Bartók na zaproszenie Paula Sachera rezydował w szwajcarskim Saanen. Miał tam świetne warunki do pracy, niczego mu nie brakowało i mógł poświęcić się komponowaniu utworu zamówionego przez gospodarza, jednego z najbogatszych ludzi w Europie, znanego mecenasa sztuki i dyrygenta. *Divertimento* na orkiestrę smyczkową powstało w zaledwie piętnaście dni, ale uznawane jest dziś powszechnie za dzieło wybitne. Trzyczęściowy utwór nawiązuje do formy popularnej szczególnie w okresie klasycyzmu,

Béla Bartók

☐ nieznanego autora

choćby w twórczości Haydna i Mozarta. Klasyczne *divertimenta* były lekkie, bezpretensjonalne, zawierały taneczne motywy, a wykonywane były często jako tło dla dworskich i pałacowych przyjęć albo jako muzyka plenerowa. Zachowująca cechy suity i symfonii forma inspirowała także późniejszych twórców, w tym Prokofiewa, Strawińskiego, Bernsteina czy Brittena. *Divertimento* Bartoka wpisuje się w ten neoklasycystyczny nurt, niezwykle zgrabnie splatając elementy barokowego *concerto grosso* z ludowymi motywami. Współczesne pochodzenie utworu zdradzają dysonanse zaburzające klasyczny przebieg narracji. Po tanecznej części pierwszej w drugiej pojawia się dramatyzm i niepokój, muzyka płynie powoli i mrocznie, chwilami zbliżając się do granic tonalności. Finał to powrót radosnego klimatu z wplecioną w środkowym odcinku cygańską melodią solowych skrzypiec i zaskakującą polką pizzicato w końcówce utworu.

Maciej Łukasz Gołębiowski

² W. Lutosławski *O muzyce dzisiaj; o własnych utworach*, w: *Witold Lutosławski. Sesja naukowa poświęcona twórczości Kompozytora*, red. L. Polony, Kraków 1985, s. 182.

Zagreb Soloists

Orkiestra Zagreb Soloists została założona w 1953 roku jako zespół Radia Zagrzeb pod kierownictwem artystycznym znanego wiolonczelisty Antonia Jangira. Od tamtego czasu zyskała reputację jednej z najwybitniejszych orkiestr kameralnych na świecie. Zagreb Soloists współpracowali również z koncertmistrzami Dragutinem Hrdoljakim, Tonkiem Niniciem, Andelkiem Krpanem i Borivojem Martiniciem-Jerčićiem. Od 2012 roku zespół występuje pod kierownictwem Sretena Krsticia, który jest również liderem Filharmonii Monachijskiej.

Od początku istnienia Zagreb Soloists zagraли ponad cztery tysiące koncertów na wszystkich kontynentach i w wielu prestiżowych salach koncertowych, np. Musikverein (Wiedeń), Concertgebouw (Amsterdam), Royal Festival Hall (Londyn), Sala koncertowa Filharmonii Berlińskiej, Sala koncertowa im. Piotra Czajkowskiego (Moskwa), Santa Cecilia (Rzym), Carnegie Hall (Nowy Jork), Opera w Sydney, Sala Królowej Wiktorii (Genewa), Teatro Real (Madryt), Teatro Colón (Buenos Aires) itp. Regularnie występują na najważniejszych festiwalach muzycznych w takich miastach jak Salzburg, Praga, Edynburg, Berlin, Bergen, Barcelona, Stambuł, Prades, Ossiach czy Dubrownik, towarzysząc wybitnym solistom, takim jak Henryk Szeryng,

Alfred Brendel, Christian Ferras, Pierre Fournier, Leonard Rose, James Galway, Jean-Pierre Rampal, Aldo Ciccolini, Katia Ricciarelli, Lily Laskine, Zuzana Růžicková, Mario Brunello, Isabelle Moretti, Guy Touvron i wielu innych.

Repertuar Zagreb Soloists obejmuje muzykę epok baroku, klasycyzmu, romantyzmu i współczesną, ze szczególnym uwzględnieniem dzieł kompozytorów chorwackich – zarówno tych reprezentujących narodowe dziedzictwo muzyczne, jak i młodszych pokolenia.

Zespół nagrał ponad siedemdziesiąt albumów dla takich wytwórni jak Vanguard House, EMI, ASV, Eurodisc, Melodia, HISP-vox, Pickwick audite, cpo i Croatia Records. W czerwcu 2014 roku wydali również płytę kompaktową z utworami Borisa Papandopulo, towarzysząc pianistce Oliverowi Triendlowi. Projekt zjednał sobie życzliwość zarówno lokalnych, jak i międzynarodowych krytyków muzycznych, którzy przyznali płycie najwyższe oceny i liczne wyróżnienia. Jednym z najbardziej znaczących nagrań zespołu w ostatnich latach jest album z utworami Ernesta Cordera stworzony z udziałem wybitnych solistów, m.in. Ernesta Cordera i gitarzysty Pepe Romera (Naxos 2010). Płyta była nominowana do Latin Grammy Award.

Marc Coppey

wiolonczela, dyrygent

📷 Kyoko Homma

Dokonał światowych prawykonń koncertów wiolonczelowych tak znakomitych kompozytorów jak Jacques Lenot, Marc Monnet, Eric Tanguy, a także francuskich prawykonń utworów Elliotta Cartera, Mantovaniego i Erkkiego-Svena Tüüra.

Najnowsze i najbliższe wydarzenia z udziałem artysty obejmują występy solo z Orkiestrą Filharmonii Kansai, Orchestre National du Capitole de Toulouse, Orchestre Philharmonique de Radio-France, Orchestre Philharmonique de Strasbourg, Orquestra i Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia. Jako dyrygent Coppey współpracuje z Deutsche Kammerakademie i Orchestre Royal de Chambre de Wallonie. W 2021 roku był artystą-rezydentem Orquestra Sinfónica do Porto Casa da Música.

Coppey jest bardzo ceniony za swoje nagrania. Wytwórnia audite classics podpisała z nim kontrakt na wyłączność. W 2021 roku ukazała się płyta *Shostakovich: Cello Concertos* (z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia – NOSPR/Lawrence Foster), a w 2022 roku – *Kodály: Music for Solo*

Cello oraz *The French Cello* (Orchestre Philharmonique de Strasbourg/John Nelson). Albumy z jego udziałem zyskały uznanie krytyków, co zaowocowało nagrodami Diapason d’Or i Choc du Monde de la Musique za nagranie *Koncertu wiolonczelowego Dutilleux* (z Orchestre Philharmonie Royal de Liège/Pascal Rophé), a także wysoko cenionym wyróżnieniem „ffff” francuskiego magazynu „Télérama”.

Marc Coppey jest profesorem Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris, dyrektorem artystycznym Saline Royale Academy d’Arc-et-Senans, dyrektorem artystycznym festiwalu Les Musicales de Colmar oraz dyrektorem muzycznym zespołu Zagreb Soloists (od 2011 roku). W 2014 roku francuskie Ministerstwo Kultury odznaczyło go stopniem Oficera Orderu Sztuki i Literatury.

Regularnym partnerem sonatowym Coppeya jest ceniony rosyjski pianista Peter Laul. Marc gra na instrumencie Mattea Goffrillera (Wenecja 1711), znanym jako „Van Wilgenburg”.

f

Zagreb Soloists / Coppey

21 November (Monday) — 7.30 p.m.

Royal Castle in Warsaw – Museum
Great Assembly Hall (Ballroom)
4 Zamkowy Square

A string journey through several epochs, guided by the Zagreb Soloists and French cellist and conductor Marc Coppey, will begin with a quarter of an hour with Ivo Malec's oeuvre – a Paris-based composer yet born in Zagreb. Inspired by early music and created in 1958, the *Exercice de style (baroque)* will be a kind of common denominator linking all the pieces performed during the evening. Shortly afterwards, one of Joseph Haydn's greatest concert works will be played – considered lost for two centuries and miraculously found in a pile of clutter, namely the *Cello Concerto in C major*. The second part of the concert will be filled with works in which the Croatian musicians will be able to present their artistry and string tones – the lapidary, underestimated and far-too-rarely performed *Overture for Strings* by Witold Lutosławski and the famous *Divertimento* by Béla Bartók.

Concert programme

Ivo Malec
(1925–2019)

Exercice de style (baroque)
for strings
(1958)

- I. *Ricordo braden-borghese*
- II. *Siciliana*
- III. *Toccatina*

Joseph Haydn
(1732–1809)

Cello Concerto No. 1 in C major
(1761–1765)

- I. *Moderato*
- II. *Adagio*
- III. *Allegro molto*

intermission

Witold Lutosławski
(1913–1994)

Overture for Strings
(1949)

Béla Bartók
(1881–1945)

Divertimento for String Orchestra
(1939)

- I. *Allegro non troppo*
- II. *Molto adagio*
- III. *Allegro assai*

Performers:

Zagreb Soloists
Marc Coppey
cello, conductor

Zagreb Soloists

 Marina Paulenka

Zagreb Soloists

Founded in 1953 as a Radio Zagreb ensemble under the artistic leadership of the renowned cellist Antonio Janigro, the Zagreb Soloists have gained reputation as one of the world's greatest chamber orchestras. Besides their work with maestro Antonio Janigro, the Zagreb Soloists have collaborated with concert masters Dragutin Hrdoljak, Tonko Ninić, Anđelko Krpan, and Borivoj Martinic-Jercic. Since 2012 the ensemble has performed under the leadership of Sreten Krstić who is also the leader of the Munich Philharmonic.

Since their inception, the Zagreb Soloists have given over 4,000 concerts on all continents and in many prestigious venues such as the Musikverein (Vienna), Concertgebouw (Amsterdam), Royal Festival Hall (London), Berlin Philharmonic Hall, Tchaikovsky Hall (Moscow), Santa Cecilia (Rome), Carnegie Hall (New York), Opera House (Sydney), Victoria Hall (Geneva), Teatro Real (Madrid), Teatro Colon (Buenos Aires), etc. They have regularly performed at major music festivals such as those in Salzburg, Prague, Edinburgh, Berlin, Bergen, Barcelona, Istanbul, Prades Ossiach, Dubrovnik and elsewhere, playing with numerous distinguished soloists, for example Henryk Szeryng, Alfred Brendel, Christian

Ferras, Pierre Fournier, Leonard Rose, James Galway, Jean-Pierre Rampal, Aldo Ciccolini, Katia Ricciarelli, Lily Laskine, Zuzana Růžičková, Mario Brunello, Isabelle Moretti, Guy Touvron and many others.

The Zagreb Soloists' performing repertoire embraces baroque, classicist, romantic and contemporary music, with particular attention given to Croatian composers – both those who represent the national musical heritage and those of the younger generation.

They have recorded more than seventy albums for companies like Vanguard House, EMI, ASV, Eurodisc, Melodia, HISP-vox, Pickwick audite, cpo and Croatia Records. In June 2014, the ensemble also released a compact disc with works by Boris Papandopulo, performing with pianist Oliver Triendl – the project which united both local and international music criticism – giving the CD the highest ratings and numerous commendations. One of the most notable recent recordings is an album with works by Ernesto Cordero, featuring prominent soloists such as Ernesto Cordero and the guitarist Pepe Romero (Naxos 2010), which was subsequently nominated for the Latin Grammy Award.

Marc Coppey

cello, conductor

 Kyoko Homma

He has given world premieres of cello concerti by such celebrated composers as Jacques Lenot, Marc Monnet and Eric Tanguy, and French premieres of works by Elliott Carter, Mantovani, and Erkki-Sven Tüür.

Recent and forthcoming highlights include performing as a soloist with the Kansai Philharmonic Orchestra, Orchestre National du Capitole de Toulouse, Orchestre Philharmonique de Radio-France, Orchestre Philharmonique de Strasbourg, Orquestra, and the Polish National Radio Symphony Orchestra, among others. As conductor, Coppey collaborates with the Deutsche Kammerakademie and the Orchestre Royal de Chambre de Wallonie. In 2021, Coppey was Artist-in-Residence with Orquestra Sinfónica do Porto Casa da Música.

Coppey is a much-acclaimed recording artist, working exclusively with the audite classics label. 2021 saw the release of Shostakovich: *Cello Concertos* (with the Polish National Radio Symphony Orchestra – NOSPR/Lawrence Foster), and 2022 saw the release of Kodály:

Music for Solo Cello, and *The French Cello* (Orchestre Philharmonique de Strasbourg/John Nelson). His recordings have received considerable acclaim, including a Diapason d’Or and “Choc” in the Monde de la Musique for his recording of the Dutilleux *Cello Concerto* (with Orchestre Philharmonique Royal de Liège/Pascal Rophé), and the highly sought after “ffff” from Télérama, amongst other awards.

Marc Coppey is a Professor at Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris, Artistic Director of the Saline Royale Academy d’Arc-et-Senans, Artistic Director of Festival Les Musicales de Colmar and Music Director of the Zagreb Soloists (2011–present). He was made Officier des Arts et des Lettres by the French Cultural Ministry in 2014.

Coppey’s regular sonata partner is the esteemed Russian pianist Peter Laul. Marc performs on a cello by Matteo Goffriller (Venice, 1711), known as the “Van Wilgenburg”.

f

Ars Antiqua Austria /

Letzbor

22 listopada (wtorek) — 19.30

Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum
Sala Wielka (Balowa)
plac Zamkowy 4

Druga połowa XVII wieku to czas fascynujących eksploracji nieznanymi dotąd możliwościami skrzypiec. Włosi wyznaczający trendy w śpiewie i grze na instrumentach migrowali po różnych dworach Europy, zaszczepiając swoje zdobycze wśród miejscowych muzyków. Ci z kolei nie ograniczali się jedynie do biernej imitacji aalpejskich wzorców. Podczas koncertu zabrzmiały utwory znakomitych i nieczęsto dziś wykonywanych barokowych wirtuozów skrzypiec związanych z dworami Italii i Austrii, w tym Innsbrucka, Salzburga i Wiednia. Wieczór stanowić będzie również prezentację ważnego etapu w rozwoju sonaty – jednego z najważniejszych gatunków muzycznych w całej historii muzyki.

Program koncertu —

Georg Arnold
(1621–1676)

Capriccio (nr 13)

ze zbioru *Canzoni, ariæ, et sonatae. Una, duabus, tribus & quatuor Violis cum Basso Generali*, op. 3

(I wyd. Innsbruck 1659)

Giovanni Buonaventura Viviani
(1638 – po 1692)

Sonata nr 90

na skrzypce i basso continuo
z wiedeńskiego Minoritenkonvent,
Klosterbibliothek und Archiv,
MS XIV. 726

**Giovanni Antonio
Pandolfi Mealli**
(ok. 1630 – ok. 1670)

La Vinciolina (Sonata sesta)

na skrzypce i continuo
ze zbioru *Sonate a Violino solo,*
per chiesa e camera, op. 4

(I wyd. Innsbruck 1660)

Heinrich Ignaz Franz von Biber
(ok. 1644–1704)

Sonata nr 6

na skrzypce i continuo
ze zbioru *Sonatae violino solo*

(I wyd. Norymberga 1681)

przerwa

Johann Heinrich Schmelzer
(ok. 1620–1680)

Ciacona

z prywatnej kolekcji
muzycznej cesarza Leopolda I,
Österreichische Nationalbibliothek
(Wiedeń), Mus.Hs.2451

Heinrich Ignaz Franz von Biber
(ok. 1644–1704)

Sonata nr 3

na skrzypce i continuo
ze zbioru *Sonatae violino solo*

(I wyd. 1681)

Wykonawcy:

Ars Antiqua Austria.
Ensemble für neue Barockmusik

Gunar Letzbor
dyrektor, dyrygent

Gdy w XVII wieku w pełni uświadomiono sobie możliwości brzmieniowe i wyrazowe skrzypiec, zainteresowanie tym instrumentem wzrosło na skalę dotąd niespotykaną. Ów niewielkich rozmiarów chordofon uważany jest dziś za jeden z najdoskonalszych wynalazków muzycznych człowieka, który w dodatku może – jak często podkreślano – naśladować jego głos i wszystkie odczuwane przez niego uczucia. Niepozorność i zarazem wszechstronność skrzypiec, rozpięta między śpiewnością i dramatyzmem a brawurą i figlarnością, późniejszych czasach przydawała instrumentowi (a zwłaszcza zaś jego wirtuozom) zupełnie skrajnych (bo zarówno niebiańskich, jak i piekielnych) konotacji.

Instrumenty skrzypcowe były nieodłącznym elementem barokowych zespołów i orkiestr. Wybrani skrzypkowie mogli liczyć na stałe posady w kapelach dworskich czy kościelnych oraz sezonowe angaże w teatrach. Wraz ze wzrostem zapotrzebowania na ten instrument rosła też konkurencja wśród skrzypków, budowniczych instrumentów – lutników i wreszcie kompozytorów.

Włosi – kreatorzy mody w śpiewie i grze na instrumentach – migrowali pomiędzy różnymi dworami Europy. Również rodzimych muzyków często wysyłano po nauki do Italii. Odwiedzający włoskie miasta artyści i agenci sprowadzali na zlecenie patronów nuty, instrumenty i wreszcie samych muzyków. Siedemnastowieczny rozwój twórczości instrumentalnej znalazł swoje odbicie również w drukarstwie muzycznym. Rozpowszechnienie repertuaru instrumentalnego wiązało się też z jego standaryzacją. Coraz bardziej zacierały się granice między lokalnymi stylami, choć nie brakowało twórców opierających się zaalpejskiej hegemonii.

Przykładem jednego z najważniejszych gatunków ówczesnej muzyki instrumentalnej jest sonata solowa z towarzyszeniem półimprowizowanego akompaniamentu (basso continuo). Pierwotnie termin sonata wskazywać miał jedynie na obsadę instrumentalną (z wł. *da suonare* – do grania) w odróżnieniu od praktyki wokalne (*da cantare* – do śpiewana). Z czasem przybrał on postać gatunku o coraz bardziej określonych ramach formalnych, obecnego we wszystkich kolejnych epokach po dziś dzień. Sonata oznaczała początkowo na ogół utwory wieloodcinkowe, złożone z od kilku do kilkunastu skontrastowanych ze sobą części. Stopniowo kolejne ustępy przybierały coraz większe rozmiary, a ich liczba malała.

W podróży po gatunkach muzyki instrumentalnej drugiej połowy XVII wieku towarzyszyć nam będą nieczęsto dziś wykonywane utwory znakomitych autorów związanych z dworami Italii i Europy Środkowej.

Toskański skrzypek Giovanni Antonio Pandolfi Mealli znalazł się w pewnym momencie swojego burzliwego życia pośród instrumentalistów habsburskiego

Heinrich Ignaz Franz von Biber

☐ portret autorstwa Paula Seela

dworu w Innsbrucku. Jego opublikowane tam w 1660 roku sonaty odznaczają się wirtuozowskim i improwizacyjnym charakterem. Jak wielu współczesnych nadawał swoim utworom tytuły-dedycacje, chociaż adresata sonaty *La Vinciolina* nie udało się dotąd ustalić. Z Innsbruckiem związany był również inny skrzypek, Giovanni Buonaventura Viviani, choć – jak przystało na siedemnastowiecznego wirtuoza – ślady swoje zostawił on w różnych miejscach, jak Rzym, Wenecja czy Neapol. Innsbruck stanowił nie tylko ważne centrum zrzeszające muzyków włoskich, austriackich czy niemieckich. Był również istotnym ośrodkiem drukarstwa muzycznego. Tam właśnie ukazało się kilka tomów austriackiego kompozytora i organisty Georga Arnolda, odpowiedzialnego za reformy muzyczne w katedrze w Bambergu.

Wśród najważniejszych skrzypków-kompozytorów drugiej połowy siedemnastego stulecia wymienia się często Johanna Heinricha Schmelzera i młodszego od niego (być może też jego ucznia) Heinricha Ignaza Franza von Bibera. Pierwszy działał m.in. na cesarskim dworze w Wiedniu, ciesząc się specjalnymi względami Leopolda I. Jego twórczość instrumentalna, bogato reprezentowana w repertuarze tanecznym, czerpała często inspirację z austriackiej muzyki tradycyjnej.

Biber – kompozytor i skrzypek o czeskim pochodzeniu – jest autorem obłądnie efektownych i zarazem wiele wymagających od wykonawców sonat skrzypcowych. Działał na dworach książęcych i biskupich w Grazu, Kromieryżu i Salzburgu, początkowo jako kamerdyner, skrzypek, mistrz ceremonii, a w końcu i kapelmistrz. Rozchwytywany jako wirtuoz, występował przed samym cesarzem, od którego

otrzymał tytuł szlachecki. Opublikowane w 1681 roku sonaty Bibera na skrzypce i basso continuo cechuje bogactwo rozwiązań technicznych i przemyślana forma. Są to kompozycje dość rozbudowane, pełne wirtuozerii i brzmieniowych niuansów. Kompozytor wymaga od wykonawcy sprawnego operowania różnymi sposobami wydobycia dźwięku w postaci arpeggiów, tremola, staccata czy vibrata. Fantazyjnie snute wolne ogniwa skontrastowane są często z motorycznymi częstkami o charakterze wariacyjnym. Z upodobaniem sięga Biber do form ostinatowych (ciaccony czy passacaglii), jak w sonacie trzeciej, której zakończenie budzić może militarne skojarzenia. W połowie szóstej sonaty kompozytor wymaga od muzyka szybkiego przestrojenia strun w celu osiągnięcia ciemniejszego, mrocznego brzmienia instrumentu. Chociaż utwory te pozbawione są podtytułów, niektóre ustępy świadczą o deskryptywnych fascynacjach autora słynnych *Sonat misteryjnych*.

Bartłomiej Gembicki

Ars Antiqua Austria

dyrektor: Gunar Letzbor
Ensemble for New Baroque Music

Zespół Ars Antiqua Austria został założony w Linzu w 1989 roku w celu przybliżenia publiczności korzeni austriackiej muzyki barokowej wykonywanej na instrumentach historycznych. Obecna w czasach baroku na dworze wiedeńskim muzyka wykazywała silne wpływy kultury włoskiej, a później również form francuskich. Na charakter utworów oddziaływał także hiszpański ceremoniał dworski. Typowy austriacki dźwięk tamtego okresu inspirowany był też licznymi krainami korony, jako że polityczne i społeczne granice Austrii były wówczas znacznie szersze niż w XX wieku. Elementy słowiańskiej i węgierskiej muzyki ludowej mieszały się z alpejskimi dźwiękami, co było później słyszalne w muzyce artystycznej. W austriackim dźwięku odzwierciedlenie znajdują również temperament i charakter Austriaków tamtego okresu – był to wspólny mianownik wielu różnych kultur: *joie de vivre* Południa, słowiańskiej melancholii, francuskiego formalizmu, hiszpańskiej pompy i alpejskiego charakteru niemieckojęzycznych

regionów. Na typowy austriacki dźwięk składają się zatem muzyka dworska, muzyka ludowa i silny element muzyki tanecznej.

W pierwszych latach istnienia Ars Antiqua Austria dawała liczne koncerty, jednocześnie dogłębnie badając osiągnięcia austriackich kompozytorów barokowych. Dzięki niesłabnącemu zaangażowaniu dyrektora Gunara Letzbor'a wiele dawnych dzieł w końcu doczekało się swojej premiery. Entuzjastyczne recenzje zaowocowały nagraniami płytowymi z muzyką Weichleina, Bibera, Contiego (wraz z mezzosopranistką Bernardą Fink), Vivianiego, Meallego, Arnolda, Caldary, Aufschnaitera, Vilsmayra, Vejvanovský'ego, Schmelzera, Muffata i oczywiście J.S. Bacha.

W 2000 roku orkiestra Ars Antiqua Austria zapoczątkowała w wiedeńskim Konzerthaus cykl koncertów prezentujących austriacką muzykę barokową. Począwszy od 2001 roku, zespół odgrywa wiodącą rolę w serii koncertowej pod tytułem „Sound of Cultures – Culture of Sound” („Dźwięk kultur – kultura dźwięku”) liczącej ponad sto koncertów.

Ostatnie trasy koncertowe zabrały zespół na Festival de la Musique Baroque w Ribeauville, Festwochen der Alten Musik w Berlinie, Festival Printemps des Arts w Nantes, Mozartfest w Würzburgu, Tage alter Musik w Herne, Festival de Musique de Clisson et de Loire Atlantique, Folles Journées de Nantes, Musée d'Unterlinden Colmar, Monteverdi Festival Cremona, Festival Baroque du Sablon, Salzburger Festspiele, Vlandern Festival, Festival Bach de Lausanne, Bologna Festival, Vendsyssel Festival, Concerti della Normale Pisa, Resonanzen Wien, NDR Das Alte Werk, Oude Muziek Utrecht...

Nagranie *Capricci Armonici* Vivianiego dokonane przez Ars Antiqua Austria otrzymało Cannes Classical Award.

Gunar Letzbor

dyrektor, dyrygent

Georg Thum

którego głównym celem jest odkrywanie bogatego, ale jednocześnie zapomnianego repertuaru barokowego Austrii i jej sąsiadów. Następstwem tego ponownego odkrywania są nie tylko nieoczekiwane znaleziska arcydzieł muzycznych, które w przeciwnym razie nigdy nie ujrzałyby światła dziennego, ale także wykształcenie się stricte środkowoeuropejskiego brzmienia instrumentalnego i jego często głęboko duchowa inspiracja.

Jako solista i członek Ars Antiqua Austria Letzbor dokonał licznych nagrań (w tym kilku premier fonograficznych) z utworami m.in. Mozarta, Bacha, Bibera, Muffata, Aufschneidera, Vivianiego, Schmelzera, Weichleina, Vejvanovský'ego, Vilsmayra i Contiego. Wiele płyt otrzymało ważne nagrody, w tym Cannes Classical Award i Disco dell'Anno magazynu „Amadeus”. Szczególnym wydarzeniem było premierowe nagranie *Sonat na skrzypce solo* J.J. Vilsmayra oraz J.P. Westhoffa i J.S. Bacha.

Letzbor występował na wszystkich najważniejszych festiwalach muzyki barokowej w Europie, w tym na Festival de la Musique

Baroque w Ribeauville, Festwochen der Alten Musik w Berlinie, Festival Printemps des Arts w Nantes, Mozartfest w Würzburgu, Tagen alter Musik w Herne, Folles Journées de Nantes i Tokio, Musee d'Unterlinden Colmar, Flanders Festival, Festival Bach de Lausanne, Bologna Festival, Resonanzen Wien, Klangbogen Wien, Monteverdi Festival w Cremonie, Mavestivall w Brugii, Vlandern Festival, Salzburg Festival, w Bawarskiej Operze Państwowej w Monachium.

Gunar Letzbor wykładał w Musikhochschule w Lubece (Niemcy) i Wiedniu (Austria); jest powszechnie szanowanym pedagogiem. Prowadzi kursy letnie w całej Europie.

Nagranie *Capricci Armonici* Vivianiego z udziałem Letzborza zostało nagrodzone Cannes Classical Award.

Ars Antiqua Austria /

Letzbor

22 November (Tuesday) — 7.30 p.m.

Royal Castle in Warsaw — Museum
Great Assembly Hall (Ballroom)
4 Zamkowy Square

The second half of the seventeenth century was the time of a fascinating exploration of previously unknown possibilities of the violin. Italians, who set the trends in singing and playing instruments, migrated around various European courts, instilling their achievements among local musicians. The latter, in turn, did not restrict themselves to a passive imitation of those Transalpine accomplishments. The concert will feature works by outstanding and rarely performed baroque violin virtuosos associated with Italian and Austrian courts, including Innsbruck, Salzburg and Vienna. The evening will also present an important stage in the development of the sonata form — one of the most important musical genres in the entire history of music.

Concert programme

Georg Arnold
(1621–1676)

Capriccio (No. 13)

from the collection *Canzoni, ariæ, et sonatae*.

Una, duabus, tribus & quatuor Violis cum Basso Generali, Op. 3

(1st ed.: Innsbruck, 1659)

Giovanni Buonaventura Viviani
(1638 – after 1692)

Sonata No. 90

for violin and basso continuo

from the Vienna Friars Minor Conventual Church, Klosterbibliothek und Archiv, MS XIV. 726

Giovanni Antonio Pandolfi Mealli
(ca. 1630 – ca. 1670)

La Vinciolina (Sonata sesta)

for violin and continuo

from the collection *Sonate a Violino solo, per chiesa e camera*, Op. 4

(1st ed.: Innsbruck, 1660)

Heinrich Ignaz Franz von Biber
(ca. 1644–1704)

Sonata No. 6

for violin and continuo

from the collection *Sonatae violino solo*

(1st ed.: Nuremberg, 1681)

intermission

Johann Heinrich Schmelzer
(ca. 1620–1680)

Chaconne

from the private music collection of Emperor Leopold I, Österreichische Nationalbibliothek (Vienna), Mus.Hs.2451

Heinrich Ignaz Franz von Biber
(ca. 1644–1704)

Sonata No. 3

for violin and continuo

from the collection *Sonatae violino solo*

(1st ed. 1681)

Performers:

Ars Antiqua Austria.
Ensemble für neue Barockmusik

Gunar Letzbor
director & conductor

Ars Antiqua Austria

from the ensemble's archive

Ars Antiqua Austria

director: Gunar Letzbor
Ensemble for New Baroque Music

Ars Antiqua Austria was founded in Linz in 1989 with the aim of introducing audiences to the roots of specifically Austrian baroque music played on period-instruments. The music performed at the imperial court in Vienna in this period shows the strong influence of Italy and later of French forms, while Spanish court ceremonials also shape the character of the works. The typical Austrian sound of the period also betrays the influence of the many Crownlands. The political and social boundaries of Austria in the baroque era were far wider than in the 20th century. Elements of Slav and Hungarian folk music mingle with alpine sounds and can be heard in the artistic music of the period. The Austrian sound also reflects the temperament and character of the Austrians of that period – a unifying element in the melting-pot of many different cultures: the joie de vivre of the South, Slav melancholy, French formality, Spanish pomp and the Alpine character of the German-speaking regions. This fusion of court- with folk music

and a strong element of dance music form the typical Austrian sound.

During its early years, Ars Antiqua Austria gave numerous concerts while researching the achievements of Austria's baroque composers in depth. Thanks to their director Gunar Letzbor's unflagging commitment, many works received their first performance in modern times. Enthusiastic reviews welcomed CDs with music by Weichlein, Biber, Conti (together with the mezzosoprano Bernarda Fink), Viviani, Mealli, Arnold, Caldara, Aufschnaiter, Vilsmayr, Vejvanovsky, Schmelzer, Muffat and of course J. S. Bach.

In 2000, Ars Antiqua Austria commenced a cycle of concerts in the Vienna Konzerthaus focused on Austrian baroque music. Beginning in 2001, the ensemble has been playing a leading part in a concert series with more than 100 concerts called "Sound of Cultures – Culture of Sound".

Recent tours have taken the ensemble to the Festival de la Musique Baroque at Ribeauville,

Berlin Festival of Ancient Music, Festival Printemps des Arts at Nantes, Mozartfest at Würzburg, Tage alter Musik at Herne, Festival de Musique de Clisson et de Loire Atlantique, Folles Journées de Nantes, Musée d'Unterlinden Colmar, Monteverdi Festival Cremona, Festival Baroque du Sablon, Salzburger Festspiele, Vlandern Festival, Festival Bach de Lausanne, Bologna Festival, Vendsyssel Festival, Concerti della Normale Pisa, Resonanzen Wien, NDR Das Alte Werk, Oude Muziek Utrecht...

Ars Antiqua Austria's recording of Viviani's "Capricci Armonici" received a Cannes Classical Award.

Gunar Letzbor

director & conductor

Georg Thum

the exploration of the rich, but neglected, baroque repertoire of his native country and its neighbours. Corollaries of this voyage of re-discovery have been not only the unexpected finds of musical masterpieces otherwise destined to languish in obscurity, but also the articulation of a uniquely central-European instrumental sound and its often deeply spiritual inspiration.

As a soloist and with *Ars Antiqua Austria*, Letzbor has made numerous recordings (including several world premieres), featuring works by Mozart, Bach, Biber, Muffat, Aufschnaiter, Viviani, Schmelzer, Weichlein, Vejvanovsky, Vilsmayr and Conti. Many of these CDs have received major record awards, including the Cannes Classical Award and *Amadeus' Disco dell'Anno*. Particularly remarkable was his world's premiere recording of *Sonatas for violin solo* by J. J. Vilsmayr and J. P. Westhoff and J. S. Bach.

Letzbor has performed at every major baroque music festival in Europe, including Festival de la Musique

Baroque in Ribeaupville, Festwochen der Alten Musik in Berlin, Festival Printemps des Arts in Nantes, Mozartfest in Würzburg, Tagen alter Musik in Herne, Folles Journées de Nantes and Tokyo, Musée d'Unterlinden Colmar, the Flanders Festival, Festival Bach de Lausanne, the Bologna Festival, Resonanzen Wien, Klangbogen Wien, the Monteverdi Festival in Cremona, Mavestivall in Brugge, Vlandern Festival, at the Munich Staatsoper, the Salzburg Festival...

Gunar Letzbor has taught at the Musikhochschule in Lübeck (Germany) and Vienna (Austria); he is a widely respected teacher, offering summer courses across Europe.

Letzbor's recording of Viviani's "Capricci Armonici" received a Cannes Classical Award.

f

Zafra / Capella Cracoviensis /

Adamus

23 listopada (środa) — 19.30

Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum
Sala Wielka (Balowa)
plac Zamkowy 4

Dzieła nieco dziś zapomnianych kompozytorów oraz rzadko wykonywane utwory twórcy znanego złożą się na program koncertu Capelli Cracoviensis. Dwie symfonie – nr 74 *Es-dur* i nr 75 *D-dur* – Josepha Haydna, domniemanego ojca tego gatunku, zestawione zostaną z *Symfonią „Perseusz ratuje Andromedę”* Carla Dittersa von Dittersdorfa. Utwór ten, zainspirowany *Metamorfozami* Owidiusza, to rzadki przykład przedromantycznej symfonii programowej. dopełnieniem symfonicznego programu będzie *Koncert fagotowy nr 2 F-dur* Franza Ignaza Danziego, wiolonczelisty i śpiewaka z przełomu XVIII i XIX wieku.

Program koncertu

Joseph Haydn
(1732–1809)

Symfonia nr 74 Es-dur
(1780–1781)

- I. *Allegro*
- II. *Adagio cantabile*
- III. *Minuet–Trio*
- IV. *Allegro assai*

Carl Ditters von Dittersdorf
(1739–1799)

Symfonia nr 4 F-dur „Perseusz ratuje Andromedę” („Die Rettung der Andromeda durch Perseus”)
ze zbioru *12 symfonii*
wg „*Metamorfoz*” Owidiusza
(ok. 1780)

- I. *Adagio non molto*
- II. *Presto (Vivace)*
- III. *Larghetto*
- IV. *Finale: Vivace*

przerwa

Franz Ignaz Danzi
(1763–1826)

Koncert fagotowy nr 2 F-dur
(ok. 1812)

- I. *Allegro*
- II. *Andante*
- III. *Polacca: Allegretto*

Joseph Haydn
(1732–1809)

Symfonia nr 75 D-dur
(ok. 1781)

- I. *Grave–Presto*
- II. *Andante con variazioni*
- III. *Minuet–Trio*
- IV. *Finale. Vivace*

Wykonawcy:

Javier Zafra
fagot

Capella Cracoviensis

Jan Tomasz Adamus
dyrygent

Joseph Haydn

 portretu autorstwa Johanna Ernsta Mansfelda

Chociaż teza przypisująca Haydnowi ojcostwo symfonii została dawno obalona, nie da się zaprzeczyć wielkiej roli, jaką kompozytor ów odegrał w rozwoju tego gatunku. Jego wczesne dzieła mają wciąż jeszcze niektóre cechy baroku, z kolei późne opusy tworzone były już w czasach pierwszych sukcesów młodego Beethovena. W bogatym dorobku ponad stu symfonii Haydna wiele jest utworów wykonywanych współcześnie nadzwyczaj często. Do takich kompozycji nie należą jednak *Symfonia nr 74 Es–dur* oraz kolejna w katalogu Hobokena, *nr 75 D–dur*. Powstanie obu datuje się zwykle na przełom lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych wieku oświecenia, pod koniec drugiej dekady służby Haydna u książąt Esterházycy. Kierowanie książęcą orkiestrą w oddalonym od głównych centrów muzycznego świata węgierskim pałacu (imitującym Wersal) stanowiło okres długich i owocnych eksperymentów Haydna, o czym wspominał zresztą po latach sam kompozytor.

W odróżnieniu od wielkoobsadowych dzieł napisanych dla Londynu obie symfonie powstały z myślą o średnio rozbudowanym aparacie wykonawczym, na który składały się: flet, oboje, fagot, rogi i kwintet smyczkowy (do drugiej symfonii

dołożone zostały jeszcze później trąbki i kotły, ale nie ma pewności, że ta redakcja była dziełem samego Haydna). Oba utwory posiadają „klasyczną”, czteroczęściową budowę, z „obowiązkowym” menuetem na trzecim miejscu. Haydn, znany ze snucia wciągających muzycznych opowieści, w pierwszych taktach *Symfonii Es–dur* przywołuje słuchaczy do porządku zdecydowanymi akordami tutti, kontrastując je z łagodnymi motywami w partii smyczków. Część druga utrzymana jest w swobodnej formie tematu z wariacjami. Rozpoczyna ją subtelna prezentacja tematu w partii wytłumionych skrzypiec na tle serenadowego akompaniamentu wiolonczeli. W następującym po nim menuecie odznaczają się charakterystyczne „lombardzkie” (synkopowane) rytmy. Całość wieńczy dość żywiołowy, choć pogodny w charakterze finał.

Z kolejną, nieco odmienną w wyrazie symfonią wiąże się garść wartych przytoczenia anegdot. Wystarczy napomknąć, że fragment efektownej części pierwszej odpisany został przez Wolfganga Amadeusza Mozarta, którego niektóre utwory mogły zostać zainspirowane tą właśnie kompozycją. Utwór, a przynajmniej jego druga część, po kilkunastu latach od powstania wykonywany był przez Haydna w Londynie. Kompozytor zanotował, że wśród słuchaczy znalazł się wówczas pewien pogrążony w melancholii anglikański ksiądz, któremu – jak sam twierdził – *Andante* podobne do drugiego ustępu symfonii miało przyśnić się poprzedniej nocy, rzekomo zapowiadając jego śmierć. Czy to za sprawą muzyki Haydna, czy nie, duchowny natychmiast opuścił salę, a niebawem i... świat, o czym dowiadujemy się z relacji kompozytora. Znając banalną procedurę nadawania tytułów utworom Haydna przez publiczność czy wydawców, dziwić się można, że 75. symfonia nie otrzymała dotąd przydomku „anglikańska”. Samo zaś „śmiercionośne” *Andante* to rozbudowany cykl pogodnych, choć miejscami faktycznie chyba nieco melancholijnych, finezyjnie

Carl Ditters von Dittersdorf

☐ portret autorstwa Karla Traugotta Riedela

zinstrumentowanych wariacji na prosty temat (zaczerpnięty być może z jakiejś popularnej wówczas melodii). Następujący potem menuet odznacza się figlarnymi przednutkami, a kończący symfonię finał – zjawiskową żarliwością i przypadającą na ostatnie takty typową Haydnowską „niespodzianką”.

Mniej więcej w tym samym czasie, gdy Haydn pracował nad swoją symfonią, pochodzący z Wiednia Carl Ditters von Dittersdorf tworzył inny utwór należący do tego gatunku, opatrzony programowym tytułem *Die Rettung der Andromeda durch Perseus* (*Perseusz ratuje Andromedę*). Obaj muzycy znali się bardzo dobrze. Kilka lat później (wraz Wolfgangiem Amadeusem Mozartem) muzykowali wspólnie w kwartecie smyczkowym. Utwór Dittersdorfa, utrzymany w dość podobnej obsadzie co kompozycja Haydna (brak tutaj jedynie fletu i fagotu), pochodzi z cyklu dwunastu symfonii (zachowała się niestety tylko połowa z nich) inspirowanych *Metamorfozami* Owidiusza. Symfonia opatrzona numerem czwartym nawiązuje do tragicznej historii etiopskiej królowny Andromedy. Przykuta do skały i pozostawiona na pożarcie przez morskiego potwora, zostaje szczęśliwie uratowana przez swojego przyszłego męża Perseusza. Pomimo programowego charakteru utworu (opatrzonego niekiedy łacińskimi cytatami z Owidiusza) zachowana jest tu typowa, czteroczęściowa budowa, choć formy kojarzone z gatunkiem symfonii pojawiają się w nieco innych niż zwykle miejscach. Na szczególną uwagę zasługuje pierwsze ogniwo, utrzymane w wolnym tempie. Ze względu na solową partię oboju fragment ten przywodzi na myśl środkowe części koncertów instrumentalnych. Nie mniej ciekawa dramaturgicznie jest część trzecia, interpretowana jako lament przykutej do skały królowny, ponownie z liryczną partią oboju rozwijaną na tle wytłumionych smyczków. Menuet, zwykle poprzedzający finał symfonii, tutaj zamyka cały cykl.

Franz Ignaz Danzi

☐ portret autorstwa Heinricha E. von Winttera

Brak fagotu w symfonii Dittersdorfa zostanie słuchaczom znakomicie zrekompensowany przez koncert na ten właśnie instrument niemieckiego wiolonczelisty, śpiewaka, kapelmistrza trupy operowej i poligloty o włoskich korzeniach Franza Ignaza Danzigo. Działał on na przełomie dwóch stuleci (XVIII/XIX) i zarazem dwóch epok. Jako instrumentalista związany był m.in. z jedną z najświetniejszych orkiestr symfonicznych w historii, znakomitym zespołem dworskim w Mannheim, co pozwoliło mu być czynnym uczestnikiem gatunkowych i wykonawczych rewolucji. *Koncert fagotowy nr 2 F-dur* Danzigo stanowi wspaniały pokaz melodycznego i harmonicznego bogactwa oraz powściągliwej wirtuozerii. Solowa partia fagotu pojawia się w części pierwszej w lirycznym temacie – głównej myśli całego ustępu – ukazany uprzednio w eleganckiej orkiestrowej ekspozycji. Druga, wolna część w klasycznej formule reprzyzowej przechodzi bezpośrednio w finałowe rondo, oznaczone w partyturze podtytułem *Polacca* – co zwiastuje charakterystyczne polonezowe rytmy.

Bartłomiej Gembicki

Javier Zafra

fagot

z archiwum artysty

W 1997 roku został wybrany członkiem Barokowej Orkiestry Unii Europejskiej (EUBO), wówczas pod batutą Tona Koopmana. Jako fagocista–solista występował z najlepszymi europejskimi zespołami, np. Anima Aeterna, Orchestre des Champs-Élysées, Concerto Vocale, Le Cercle de l'Harmonie, Le Concert d'Astrée, Al Ayre Español, Orquesta Barroca de Sevilla, Capella Cracoviensis (Jan Tomasz Adamus, z którym wykonywał i nagrał *Koncert na fagot i orkiestrę* Mozarta w 2016 roku), Concert de La Loge (Julien Chauvin, z którym często występuje jako solista) czy Balthasar Neumann Ensemble. Współpracował z takimi dyrygentami jak Thomas Hengelbrock, Jos Van Immerseel, Philippe Herreweghe, Trevor Pinnock, Gustav Leonhardt, René Jacobs, Pablo Heras-Casado, Jérémie Rhorer, Ivor Bolton, Emmanuelle Haïm czy sir Simon Rattle.

Artysta skupia się głównie na muzyce kameralnej – przez wiele lat był członkiem zespołu Nachtmusique (Eric Hoepfich). Często współpracuje z Lorenzem Coppelą (Ensemble Dialoghi, z którym nagrał kwintety Mozarta i Beethovena na fortepian i instrumenty dęte drewniane; Harmonia Mundi France 2017),

Jan Tomasz Adamus

dyrygent

Jacek Poremba

Jan Tomasz Adamus – dyrygent, organista, klawesynista, kreator kultury; studiował w Krakowie i Amsterdamie, był wieloletnim wykładowcą Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Od 2008 roku jest dyrektorem naczelnym i artystycznym instytucji kultury Capella Cracoviensis – krakowskiego chóru kameralnego oraz grającej na historycznych instrumentach orkiestry, z którymi wystąpił na wielu znaczących festiwalach i w renomowanych salach koncertowych:

Concertgebouw w Amsterdamie, Theater an der Wien, Haydn Festspiele Brühl, Festiwal Muzyki Polskiej, sala NOSPR, SWR Festspiele Schwetzingen, Bachfest Leipzig, Händel Festspiele Halle. Dokonał wielu nagrań płytowych obejmujących solowy repertuar organowy, dawną muzykę polską, opery barokowe oraz utwory romantyczne wykonywane na historycznych instrumentach (Chopin, Schubert, Moniuszko).

Capella Cracoviensis

📷 Jacek Poremba

Capella Cracoviensis

Capella Cracoviensis (CC) – chór kameralny i orkiestra – to jeden z najciekawszych zespołów na współczesnej scenie muzyki dawnej. Wykonuje repertuar od renesansowej polifonii po wczesnoromantyczne opery na instrumentach z epoki i przy użyciu historycznych praktyk wykonawczych. Występuje na wielu ważnych festiwalach i w znanych salach koncertowych: Concertgebouw Amsterdam, Bachfest Leipzig, SWR Festspiele Schwetzingen, Händel Festspiele Halle, Haydn Festspiele Brühl, Opéra Royal Versailles, Theater an der Wien, NOSPR Katowice, Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie, Misteria Paschalia w Krakowie. Gośćmi zespołu byli m.in.: Evelino Pidó, Christophe Rousset, Alessandro Moccia, Giuliano Carmignola, Paul Goodwin, Andrew Parrott, Paul McCreech.

Jednym z największych sukcesów CC było wykonanie w Krakowie 27 sierpnia 2016 roku w ciągu jednego dnia kompletu symfonii Beethovena na historycznych instrumentach z transmisją radiową na żywo. Wystąpiło 90 instrumentalistów, 44 śpiewaków i 5 dyrygentów z 14 krajów, na widowni

zasiadło łącznie 2300 osób. Ostatnie dokonania zespołu to m.in. pierwsze polskie wykonanie dzieł Wagnera na historycznych instrumentach z udziałem Waltraud Meier (*Wesendonck-Lieder*) oraz nagrania oper Pergolesiego i Porpory dla wytwórni Decca: Pergolesi – *Adriano in Siria* (Fagioli, Basso, Sancho, Adamus), Porpora – *Germanico in Germania* (Cenčić, Lezhneva, Adamus).

Inne nagrania płytowe to m.in. *Te Deum* / Lully & Charpentier z zespołem Le Poème Harmonique (dyr. Vincent Dumestre) oraz motety Bacha (dyr. Fabio Bonizzoni) dla wytwórni Alpha, a także *Koncert fortepianowy f-moll* i *Symfonia niedokończona* Schuberta (Klimsiak, Adamus) dla AviMusic.

W maju 2018 CC rozpoczęła sześcioletni projekt „Haydn – wszystkie symfonie 2018–2023”, obejmujący koncerty oraz nagrania na żywo.

CC zrealizowała sceniczne wersje oper: *Amadys z Galii* Händla, *Wesele Figara* Mozarta czy *Orfeusz i Eurydyka* Glucka,

a także sceniczne projekty specjalne: madrygały Monteverdiego w barze mlecznym, pieśni chóralne Mendelssohna w lesie, *Sen nocy letniej* Mendelssohna z udziałem dzieci z dysfunkcjami wzroku w roli aktorów czy „Karaoke sakralne: Mozart Requiem” w reżyserii Cezarego Tomaszewskiego.

CC powstała w 1970 roku z inicjatywy ówczesnego dyrektora Filharmonii Krakowskiej Jerzego Katlewicza, który dzieło tworzenia przy instytucji zespołu specjalizującego się w wykonywaniu muzyki dawnej powierzył Stanisławowi Gałońskiemu. Z biegiem lat CC usamodzielniała się organizacyjnie. Wykonuje różnorodny repertuar od średniowiecza po prawykonania muzyki współczesnej. Od listopada 2008 roku dyrektorem naczelnym i artystycznym CC jest Jan Tomasz Adamus.

Zafra / Capella Cracoviensis /

Adamus

23 November (Wednesday) — 7.30 p.m.

Royal Castle in Warsaw – Museum
Great Assembly Hall (Ballroom)
4 Zamkowy Square

The programme of the Capella Cracoviensis concert will feature pieces of somewhat forgotten composers and rarely performed works of a well-known creator. Two symphonies – *Symphony No. 74 in E flat major* and *No. 75 in D Major* – by Joseph Haydn, the alleged father of the genre, will be juxtaposed with the *Symphony “The Rescue of Andromeda by Perseus”* by Carl Ditters von Dittersdorf. The piece, inspired by Ovid’s *Metamorphoses*, is a rare example of a pre-romantic programme symphony. The symphonic programme will be complemented by the *Bassoon Concerto No. 2 in F major* by Franz Ignaz Danzi, a cellist and singer from the turn of the nineteenth century.

Concert programme

Joseph Haydn
(1732–1809)

Symphony No. 74 in E-flat major
(1780–1781)

- I. *Allegro*
- II. *Adagio cantabile*
- III. *Minuet–Trio*
- IV. *Allegro assai*

Carl Ditters von Dittersdorf
(1739–1799)

Symphony No. 4 in F major “The Rescue of Andromeda by Perseus”
 (“*Die Rettung der Andromeda durch Perseus*”)

from the collection *12 Symphonies after Ovid’s “Metamorphoses”*

(ca. 1780)

- I. *Adagio non molto*
- II. *Presto (Vivace)*
- III. *Larghetto*
- IV. *Finale. Vivace*

Franz Ignaz Danzi
(1763–1826)

Bassoon Concerto No. 2
in F major
(ca. 1812)

- I. *Allegro*
- II. *Andante*
- III. *Polacca: Allegretto*

Joseph Haydn

Symphony No. 75 in D major
(ca. 1781)

- I. *Grave–Presto*
- II. *Andante con variazioni*
- III. *Minuet–Trio*
- IV. *Finale. Vivace*

intermission

Performers:

Javier Zafra
bassoon

Capella Cracoviensis

Jan Tomasz Adamus
conductor

Javier Zafra

bassoon

 the artist's archive

under the baton of Ton Koopman. He has since played bassoon solo with the best European ensembles like Anima Aeterna, Orchestre des Champs-Élysées, Concerto Vocale, Le Cercle de l'Harmonie, Le Concert d'Astrée, Al Ayre Español, Orquesta Barroca de Sevilla, Capella Cracoviensis (Jan Tomasz Adamus, with whom he played and recorded Mozart's *Bassoon Concerto* in 2016), Concert de La Loge (Julien Chauvin, with whom he often plays as a soloist) and Balthasar Neumann Ensemble, among others. He has worked with conductors such as Thomas Helgenbrock, Jos Van Immerseel, Philippe Herreweghe, Trevor Pinnock, Gustav Leonhardt, René Jacobs, Pablo Heras-Casado, Jérémie Rohrer, Ivor Bolton, Emmanuelle Haïm and Sir Simon Rattle.

His primary interest is in chamber music: he played for many years with *Nachtmusique* (Eric Hoepfich). He often plays together with Lorenzo Coppola (Ensemble Dialoghi, with whom he has recorded Mozart's and Beethoven's quintets for piano and winds; Harmonia Mundi France, 2017), Kristian Bezuidenhout, Alexander Melnikov and Isabelle Faust, with whom he has recorded Schubert's

Octet and Stravinsky's *Histoire du Soldat* on period instruments (Harmonia Mundi France; 2018 and 2020).

As soloist he has performed in important venues like the Schubertiade Festival Schwarzenberg, in the prestigious KKL Luzern, Wigmore Hall (London) and in the Lincoln Center of New York where his Mozart's *Bassoon Concerto* was acclaimed by The New York Times in the Mostly Mozart Festival 2010. Javier Zafra has been playing bassoon solo with the Freiburger Barokorchester since 1999. Since 2016 he has played bassoon solo at Ensemble Pygmalion conducted by Raphaël Pichon in Paris, the city where he lives with his family.

Jan Tomasz Adamus

conductor

 Jacek Poremba

Jan Tomasz Adamus – conductor, organist, harpsichordist, creator of culture; he studied in Cracow and Amsterdam, was a long-time lecturer at the Academy of Music in Wrocław. Since 2008, he has been the chief and artistic director of the Capella Cracoviensis cultural institution – a Cracow chamber choir and a period-instruments orchestra – with which he has performed at many significant festivals and in renowned concert halls: Concertgebouw Amsterdam,

Theater an der Wien, Haydn Festspiele Brühl, the Festival of Polish Music, the Concert Hall of the Polish National Radio Symphony Orchestra, SWR Festspiele Schwetzingen, Bachfest Leipzig, Händel Festspiele Halle. He has made numerous recordings featuring a solo organ repertoire, early Polish music, baroque operas and romantic works on period instruments (Chopin, Schubert, Moniuszko).

Capella Cracoviensis

📷 Jacek Poremba

Capella Cracoviensis

Capella Cracoviensis (CC) – a chamber choir and orchestra – is one of the most interesting modern ensembles specializing in early music. Its repertoire ranges from renaissance polyphony to early romantic operas, all performed on period instruments and in accordance with the historical performance practice. The ensemble is invited to important festivals and concert halls: Concertgebouw Amsterdam, Bachfest Leipzig, SWR Festspiele Schwetzingen, Händel Festspiele Halle, Haydn Festspiele Brühl, Opéra Royal Versailles, Theater an der Wien, NOSPR in Katowice, the Szczecin Philharmonic, Misteria Paschalia in Cracow. The group's guests include Evelino Pidó, Christophe Rousset, Alessandro Moccia, Giuliano Carmignola, Paul Goodwin, Andrew Parrott, and Paul McCreesh.

One of the greatest achievements of CC was the performance of all of Beethoven's symphonies on period instruments in one day; the event, which took place on 27 August 2016 in Cracow, was broadcast live on the radio. 90 instrumentalists, 44 singers, and 5 conductors from 14 countries

participated in the project, and a total of 2,300 people were in the audience.

Recent achievements of the ensemble include the first Polish performance of Wagner's works on period instruments with the participation of Waltraud Meier (*Wesendonck-Lieder*) and recordings of Pergolesi's and Porpora's operas for Decca: Pergolesi – *Adriano in Siria* (Fagioli, Basso, Sancho, Adamus) & Porpora – *Germanico in Germania* (Cenčić, Lezhneva, Adamus).

Other CD recordings include *Te Deum* / Lully & Charpentier with Le Poème Harmonique (cond. Vincent Dumestre) and Bach's motets (cond. Fabio Bonizzoni) for Alpha as well as Schubert's Piano Concerto in F minor and Symphony No. 8 'Unfinished' (Klimsiak, Adamus) for AviMusic.

In May 2018, CC launched a six-year project called "Haydn – Complete Symphonies 2018–2023," including concerts and live recordings.

CC has implemented stage versions of the following operas: *Amadigi di Gaula* by Handel, *The Marriage of Figaro* by Mozart, and *Orfeo*

ed Euridice by Gluck as well as special stage projects: Monteverdi's madrigals in a milk bar, Mendelssohn's choral songs in the forest, Mendelssohn's *A Midsummer Night's Dream* featuring children with visual impairments as actors, and "mozart requiem karaoke" directed by Cezary Tomaszewski.

CC was established in 1970 on the initiative of the then director of the Cracow Philharmonic, Jerzy Katlewicz, who entrusted Stanisław Gałoński with the task of creating an early music ensemble. Over the years, CC has become organisationally independent, performing a diverse repertoire from the Middle Ages to contemporary music premieres. Since November 2008, the positions of the managing and artistic directors of CC have been held by Jan Tomasz Adamus.

Baryshevskyi / NOSPR / Boreyko

24 listopada (czwartek) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5

Carpe diem. Gdyby Beethoven żył w Odessie to krótka, ośmiominutowa kompozycja Oleha Bezborodki, zaczynająca się dobrze znanym motywem „losu pukającego do drzwi” z *V Symfonii* Beethovena. Obniżenie jednego dźwięku o pół tonu zmienia to symboliczne „pukanie do drzwi” w żalosną, odeską melodię klezmerską – melodię małego człowieka, który dzięki swojej muzyce i humorowi może walczyć i zwyciężać.

Oleh Bezborodko (ur. 1973) to ukraiński kompozytor i pianista. Członek Narodowego Związku Kompozytorów Ukrainy oraz Amerykańskiego Stowarzyszenia Kompozytorów, Autorów i Wydawców (ASCAP), laureat Nagrody im. Lwa Rewuckiego (2008), Nagrody im. Mykoły Łysenki (2017), międzynarodowych konkursów pianistycznych w Ukrainie, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych, a także konkursów kompozytorskich, m.in. „Gradus ad Parnassum” (Kijów). Stypendysta rządów Ukrainy, Szwajcarii i Uniwersytetu w Ottawie.

Borys Latoszyński to utalentowany symfonista, założyciel i lider współczesnej ukraińskiej szkoły kompozytorskiej; obecnie zajmuje miejsce podobne jak Szymanowski, Bartók, Nielsen czy Enescu odpowiednio w swoich narodowych kulturach. W 1948 roku, świadomy swojej sytuacji w państwie totalitarnym, w liście do swego nauczyciela, kompozytora Reinholda Gliera, pisał, iż odczuwa, że jako twórca już umarł, a kiedy powróci do życia – nawet nie wie... Do jego uczniów należy Walentyn Sylwestrow, najwybitniejszy i najlepiej rozpoznawalny kompozytor ukraiński naszych czasów, będący wręcz ikoną muzyki współczesnej tego kraju.

Program koncertu —

Oleh Bezborodko

(ur. 1973)

*Carpe diem.
Gdyby Beethoven żył w Odessie*
na orkiestrę symfoniczną
(2020)

Borys Latoszyński

(1895–1968)

*Koncert fortepianowy c-moll
„Słowiński” op. 54*
(1953)

- I. *Allegro*
- II. *Lento ma non troppo*
- III. *Allegro risoluto*

przerwa

Walentyn Sylwestrow

(ur. 1937)

VIII Symfonia
(2012–2013)

- I. *Andantino. Adagio*
- II. *Moderato. Allegro assai. Maestoso*
- III. *Intermezzo (Andantino)*
- IV. *Andante. Allegro assai.
Allegretto. Andante*
- V. *Moderato. Allegro vivace*
- VI. *(attacca)*

Wykonawcy:

Antonii Baryshevskyi
fortepian

NOSPR – Narodowa Orkiestra
Symfoniczna Polskiego Radia
w Katowicach

Andrzej Boreyko
dyrygent

Oleh Bezborodko to przede wszystkim profesjonalista o głębokiej wiedzy, ale też osoba o wielkiej wyobraźni i wspaniałym poczuciu humoru. Jego działalność artystyczna to próba zgłębiania wiedzy o samym sobie w przekonaniu, że wszystkim, co robimy i tworzymy, dzielimy się ze słuchaczami i w ten sposób możemy również im pomóc w poznaniu samych siebie. Występował z towarzyszeniem orkiestr i z recitalami w wielu miastach Ukrainy, a także w Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Francji, Kanadzie, USA, Niemczech, Polsce, Estonii i innych krajach. Jest autorem muzyki symfonicznej, kameralnej, chóralnej i rozrywkowej. Jego utwory są wykonywane i wydawane nie tylko w Ukrainie, ale również w innych krajów Europy, Azji, Stanach Zjednoczonych i Australii.

Pierwsza wersja utworu *Carpe diem. Gdyby Beethoven żył w Odessie* – na fortepian na pięć rąk – powstała i została prawykonana w 2010 roku. Wersję orkiestrową

kompozycji Oleh Bezbrodko opracował w 2020 roku dla Narodowej Orkiestry Filharmicznej w Odessie oraz jej kierownika artystycznego i dyrygenta Hobarta Earle’a, kiedy to (w sezonie 2019/2020) był kompozytorem–rezydentem orkiestry odeskiej. Był to rok pandemii COVID–19 i 250. rocznicy urodzin Beethovena. Obecnie, w roku 2022, przesłanie przekazane w tej kompozycji wydaje się jeszcze bardziej aktualne i znaczące.
Carpe diem. Chwytaj dzień...

Borys Latoszyński (1895–1968) to wybitny ukraiński kompozytor XX wieku. Jego postać ma szczególne znaczenie w kulturze muzycznej Ukrainy. Utalentowany symfonista, który był założycielem i liderem współczesnej ukraińskiej szkoły kompozytorskiej, zajmuje miejsce podobne do tego, jakie mają w swoich narodowych kulturach Szymanowski, Bartók, Nielsen czy Enescu.

Powstanie pierwszych utworów Latoszyńskiego przypadło na lata 20. XX wieku, kiedy to świeżo upieczony absolwent Kijowskiego Konserwatorium Państwowego rozwinął skrzydła. W pierwszych latach kariery Latoszyński inspirował się twórczością romantyków, następnie fascynował go ekspresjonizm, aż w końcu stworzył swój własny, atonalny język muzyczny. Jego ciążenie do szkoły nowowiedeńskiej nie mogło zostać akceptowane w Związku Radzieckim – kraju, w którym dogmatem stawał się realizm socjalistyczny i właśnie ten styl był wymagany od twórców. Stąd problemy kompozytora i oskarżenia przez władze radzieckie o „formalizm”. W 1948 roku, świadomy swojej sytuacji w państwie totalitarnym, w liście do swego nauczyciela, kompozytora Reinholda Gliera, pisał, iż odczuwa, że jako twórca już umarł, a kiedy powróci do życia – nawet nie wie... W tych latach oczywiste było, że kompozytor nie afiszował się ze swymi związkami z Polską, lecz wiele się zmieniło po śmierci

Stalina. Powróciły wówczas zainteresowania słowiańską, a przede wszystkim polską kulturą. W latach 50. i 60. XX wieku kompozytor napisał dwa mazurki na polskie tematy ludowe, dwa romanse do słów Mickiewicza, skomponował szereg utworów symfonicznych na tematy polskie: poemat *Grażyna* wg Mickiewicza, *Na brzegach Wisły*, *Suitę polską* na orkiestrę symfoniczną. Interesował się również folklorem serbskim, chorwackim, bułgarskim. Napisał *Uwerturę słowiańską*, *V Symfonię „Słowiańską”*, *Suitę słowiańską* na orkiestrę symfoniczną.

Wiązkę tematów słowiańskich, w tym polskich, znajdziemy w *Koncertie słowiańskim* na fortepian i orkiestrę napisanym w 1953 roku. W partyturze zostało zaznaczone, że twórca wykorzystał tu motywy polskich, słowackich i ukraińskich pieśni ludowych. Kompozytora–symfonistę z krwi i kości pociągała monumentalność formy, możliwość kontrastowych przeciwstawięń różnych nastrojów, ogromny potencjał instrumentu solowego w konfrontacji z orkiestrą symfoniczną.

Latoszyński był nie tylko utalentowanym kompozytorem, ale również wspaniałym pedagogiem, który wykształcił wielu kompozytorów ukraińskich. Jego szkoła zakładała przede wszystkim ujawnienie indywidualnych cech w każdym z nich i swobodę twórczych poszukiwań. Dlatego tak bardzo różnią się między sobą jego uczniowie, do których należy m.in. Walentyn Sylwestrow.

Walentyn Sylwestrow (ur. 1937) w latach 60. XX wieku wchodził w skład Awangardy Kijowskiej, której działalność była sprzeczna z oficjalną polityką kulturalną ZSRR. Zainspirowany Schönbergiem i Webernem, komponował w technice dwunastotonowej. Prawykonania tych utworów wzbudziły kontrowersje, co sprawiło, że młody kompozytor pozostawał na cenzurowanym. W latach 70.

Walentyn Sylwestrow

📷 Inga Nikolenko

kompozytor zrezygnował z technik awangardowych na rzecz postmodernizmu. W ówczesnych utworach, których styl nazywał metamuzyką, przeważały obrazy medytacyjne. Od początku XXI wieku Sylwestrow coraz częściej zwracał się do muzyki wokalne i religijnej, a po 2014 roku postanowił wrócić do kompozycji instrumentalnych. Mijały lata, zmieniały się style, ale Sylwestrow pozostał kompozytorem bezkompromisowym, nieskazitelnie uczciwym, szczerym w swojej twórczości, co w połączeniu z wielkim talentem i ogromną kulturą wewnętrzną powoduje, że zawsze tworzy on kompozycje znaczące i przepięknie głębią filozofią. Jest przekonany, iż to melodia sprawia, że muzyka jest wieczna. Każdej swojej kompozycji nadaje szczególne znaczenie. O swojej *VIII Symfonii* mówi: „Dla mnie ma ona pewną osobliwość. Od czasu do czasu wybucha potężne napięcie, które traktuję jako zagrożenie dla „symfonizmu”. Przez cały czas wydaje się, że tuż, tuż zacznie się bardzo intensywny rozwój. Niby nadchodzi burza, ale to zagrożenie ominęło nas i burza przeszła bokiem...”
A my po wysłuchaniu tego utworu pozostaniemy w ciszy, spokoju i zadumie...

Zofia Iwanowa

Antonii Baryshevskiy fortepian

Valentyn Kuzan

na festiwalach MDR Musiksommer, Progetto Martha Argerich, Klavier Ruhr Festival, Festiwalu im. Busoniego, Letnim Festiwalu w Kopenhadze, Festiwalu „Pokój i fortepian” itp.

Artystę można było usłyszeć m.in. w Wigmore Hall, Konzerthaus Berlin, Berliner Philharmonie, Concertgebouw Amsterdam, Sali Koncertowej Teatru Maryjskiego, Teatro Comunale di Bologna, Schoenberg Center w Wiedniu czy Kölner Philharmonie. Towarzyszyły mu wiodące europejskie orkiestry, np. Monachijska Orkiestra Radiowa, Izraelska Orkiestra Filharmoniczna, Filarmonica Arturo Toscanini, Filharmonia Narodowa Ukrainy, Orkiestra Filharmonii w Heidelbergu, La Orquesta Ciudad de Granada, pod batutą takich dyrygentów jak Asher Fisch, Valentin Urjupin, Kirill Karabits, Frédéric Chaslin, Howard Griffiths, Douglas Bostock, George Alexander Albrecht, Roman Kofman, Marcus Bosch, Oksana Lyniv i in. Nagrał wiele płyt CD dla różnych wytwórni płytowych, a także na potrzeby radia i telewizji we Włoszech, Danii, Hiszpanii, Niemczech, na Słowacji i w Serbii. Płyta *Antonii Baryshevskiy:*

Piano Recital została wydana przez wytwórnię Naxos. Kolejna płyta *Moussorgskiy & Scriabin* ukazała się nakładem wydawnictwa CAVi-music. Płyta CD zawierająca wszystkie sonaty fortepianowe Galiny Ustwolskiej została wydana w 2017 roku. Z kolei płyta z muzyką chóralną Lili Boulanger *Hymne au Soleil* i płyta z muzyką orkiestrową Szostakowicza zostały wydane w 2018 roku. Album z muzyką Brahmsa, Josefa Gabriela Rheinbergera i Heinricha von Herzogenberga pt. *O Schöne Nacht* ukazał się w 2020 roku.

Andrzej Boreyko dyrygent

Grzesiek Mart

Sezon 2022/2023 to czwarty rok pracy Andrzeja Boreyki na stanowisku dyrektora artystycznego Filharmonii Narodowej. We wrześniu 2022 roku artysta poprowadził koncert inauguracyjny z Orchestra Sinfonica di Milano Giuseppe Verdi jako jej dyrygent rezydent w Teatro alla Scala w Mediolanie.

Do najważniejszych wydarzeń z życia dyrygenta z ostatnich lat należą: tournée z Orkiestrą Filharmonii Narodowej po Hiszpanii, z Państwową Akademicką Orkiestrą Symfoniczną Federacji Rosyjskiej

po Niemczech, a także koncerty z Orchestra Filarmonica della Scala (festiwale w Lublanie, Rheingau, Gstaad i Grafenegg). Artysta występował gościnnie z takimi zespołami jak Royal Scottish National Orchestra, Gürzenich Orchestra Cologne, Orquesta Sinfónica de Galicia, Orchestra Sinfonica Nazionale della Rai, Mozarteumorchester Salzburg, Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin, Frankfurter Opern- und Museumsorchester, z orkiestrami symfonicznymi Sydney, Toronto, Seattle, stanu Minnesota, San Francisco, Dallas i Detroit, a także z New York Philharmonic, Chicago Symphony Orchestra, Los Angeles Philharmonic. W 2019 roku poprowadził również Cleveland Orchestra.

Najbliższe plany Andrzeja Boreyki obejmują koncerty z Philharmonische Staatsorchester Hamburg i London Philharmonic Orchestra. Z Praską Orkiestrą Symfoniczną wystąpi w Pałacu Sztuk w Budapeszcie. Dyrygent współpracował ponadto z Berliner Philharmoniker, Staatskapelle Dresden, Leipzig Gewandhausorchester, Wiener Symphoniker, ORF Radio-Symphonieorchester Wien, Royal

Stockholm Philharmonic Orchestra, Bamberger Symphoniker, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Münchner Philharmoniker, Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino, Royal Concertgebouw Orchestra, Orchestre de Paris, Orchestre Philharmonique de Radio France, Tonhalle-Orchester Zürich, London Symphony Orchestra, Philharmonia Orchestra i Rotterdam Philharmonic Orchestra.

Jako propagator muzyki współczesnej Andrzej Boreyko z Orkiestrą Filharmonii Narodowej dokonał nagrań utworów Pawła Kleckiego, Jana Adama Maklakiewicza, Andrzeja Czajkowskiego, Giji Kanczelego – były to światowe premiery fonograficzne.

W poprzednich latach Andrzej Boreyko pełnił funkcję dyrektora muzycznego takich zespołów jak Jenaer Philharmonie, Symphoniker Hamburg, Berner Symphonieorchester, Düsseldorfer Symphoniker, Winnipeg Symphony Orchestra, Belgian National Orchestra oraz Naples Philharmonic.

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach

Jedną z najważniejszych polskich orkiestr symfonicznych, a także wszechstronnie działająca instytucja kultury. Historia zespołu sięga 1935 roku i nierozdzielnie łączy się z osobą Grzegorza Fitelberga, któremu powierzono zadanie stworzenia pierwszej w Polsce samodzielnej radiowej orkiestry symfonicznej. Zespół zadebiutował na antenie 2 października 1935 roku i od tamtej chwili jest stale obecny na falach Polskiego Radia. Po II wojnie światowej orkiestra została reaktywowana w Katowicach, a jej odbudowę w 1945 roku powierzono Witoldowi Rowickiemu.

W kolejnych dekadach zespół sukcesywnie wzmacniał swoją międzynarodową renomę, występując w najważniejszych salach koncertowych świata i współpracując z największymi artystami naszych czasów, w tym z Leonardem Bernsteinem, Martha Argerich, Plácidem Domingiem czy Arturem Rubinsteinem. Prawykonania swoich utworów powierzali orkiestrze m.in. Witold Lutosławski, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki i Krzysztof Penderecki, a płyty NOSPR wydawane były przez renomowane wytwórnie. Na przestrzeni lat orkiestrą kierowali znakomici dyrygenci, m.in. Jan Krenz, Kazimierz Kord, Tadeusz Strugała, Jerzy Maksymiuk, Antoni Wit, Gabriel Chmura, Jacek Kaspszyk i Alexander Liebreich. Obecnie bogate

tradycje muzyczne zespołu kultywowane są pod kierownictwem artystycznym Lawrence'a Foster'a, a funkcję dyrektora naczelnego i programowego sprawuje Ewa Bogusz-Moore.

Stałym elementem tożsamości NOSPR na każdym etapie historii pozostawał związek z technologią. Pod koniec lat 60. XX wieku, za sprawą ówczesnego kierownika artystycznego Bohdana Wodiczki, orkiestra podjęła wieloletnią współpracę z telewizją, a obecnie coraz ważniejszą rolę w budowaniu relacji z publicznością odgrywa Internet.

Siedzibą NOSPR jest nowoczesny budynek projektu katowickiej pracowni Konior Studio, mieszczący salę koncertową na 1800 miejsc, salę kameralną oraz liczne przestrzenie warsztatowe i edukacyjne. Sala koncertowa, z akustyką projektu Nagata Acoustics, cieszy się opinią jednej z najlepszych pod względem akustycznym sal koncertowych świata. W 2023 roku wzbogacona zostanie o organy piszczałkowe, które będą jednymi z największych w europejskich salach koncertowych. Nieprzeciętne możliwości tego miejsca znajdują szerokie uznanie publiczności, artystów i środowiska muzycznego. Dowodem jest przyjęcie NOSPR do organizacji ECHO skupiającej najbardziej prestiżowe sale koncertowe w Europie.

Baryshevskyi / NOSPR / Boreyko

24 November (Thursday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street

Carpe diem. If Beethoven Lived in Odessa is a short, eight-minute composition by Oleh Bezborodko, beginning with the well-known theme of “fate knocking at the door” from Beethoven’s *Symphony No. 5*. Lowering one sound by half a tone turns this symbolic “knocking at the door” into a plaintive, Odessa klezmer melody – melody of a small man who, thanks to his music and humour, can fight and win.

Oleh Bezborodko (b. 1973) is a Ukrainian composer and pianist. Member of the National Union of Composers of Ukraine and the American Society of Composers, Authors and Publishers (ASCAP), winner of the Levko Revutsky Award (2008), the Mykola Lysenko Award (2017), international piano competitions in Ukraine, Canada and the United States as well as of composers’ competitions, including “Gradus ad Parnassum” (Kyiv). Scholarship holder of the governments of Ukraine and Switzerland and of the University of Ottawa (Canada).

Lyatoshynsky is a talented symphonist as well as the founder and leader of the contemporary Ukrainian compositional school; currently, he occupies the same place as Szymanowski, Bartók, Nielsen or Enescu do in their respective cultures. In 1948, aware of his situation in a totalitarian state, in a letter to his teacher, the composer Reinhold Gliere, he wrote that he had already died as a creator and that he did not even know when he would come back to life... One of his students is Valentyn Silvestrov, the most outstanding and most recognizable contemporary Ukrainian composer, an icon of Ukrainian contemporary music.

Concert programme

Oleh Bezborodko
(b. 1973)

Carpe Diem.
If Beethoven Lived in Odessa
for symphony orchestra
(2020)

Boris Lyatoshynsky
(1895–1968)

Piano Concerto in C minor
“Slavic”, Op. 54
(1953)

- I. *Allegro*
- II. *Lento ma non troppo*
- III. *Allegro risoluto*

intermission

Valentyn Silvestrov
(b. 1937)

Symphony No. 8
(2012–2013)

- I. *Andantino. Adagio*
- II. *Moderato. Allegro assai. Maestoso*
- III. *Intermezzo (Andantino)*
- IV. *Andante. Allegro assai.*
Allegretto. Andante
- V. *Moderato. Allegro vivace*
- VI. *(attacca)*

Performers:

Antonii Baryshevskyi
piano

NOSPR – Polish National Radio
Symphony Orchestra in Katowice

Andrzej Boreyko
conductor

Antonii Baryshevskiy

piano

☒ Valentyn Kuzan

Argerich, Klavier Ruhr Festival, Busoni Festival, Copenhagen Summer Festival, Peace and Piano Festival, etc.

Antonii has performed in venues such as Wigmore Hall, Konzerthaus Berlin, Berliner Philharmonie, Concertgebouw Amsterdam, the Concert Hall of the Mariinsky Theatre, Teatro Comunale di Bologna; Schoenberg Center Vienna and Kölner Philharmonie. He has performed with some of the leading European orchestras, including the Munich Radio Orchestra, the Israel Philharmonic Orchestra, Filarmonica Arturo Toscanini, the Philharmonic Orchestra of Ukraine, the Heidelberg Philharmonic Orchestra and La Orquesta Ciudad de Granada, under the baton of maestros like Asher Fisch, Valentin Uryupin, Kirill Karabits, Frédéric Chaslin, Howard Griffiths, Douglas Bostock, George Alexander Albrecht, Roman Kofman, Marcus Bosch, Oksana Lyniv and many others. He has recorded for numerous CDs with many different labels, as well as radio and TV productions of the Italian,

Danish, Spanish, German, Slovakian and Serbian radio–television agencies. The CD *Antonii Baryshevskiy: Piano Recital* was released by the Naxos recording label; another, *Moussorgskiy & Scriabin*, was released by CAvi–music. Moreover, in 2017, a CD with all piano sonatas of Galina Ustvolskaya was released, and 2018 saw the release of a CD with the choral music of Lili Boulanger *Hymne au Soleil* and one with the orchestral music by Shostakovich. Finally, *O Schöne Nacht*, a CD with music by Brahms, Josef Gabriel Rheinberger, and Heinrich von Herzogenberg was released in 2020.

Andrzej Boreyko

conductor

☒ Grzesiek Mart

The 2022/2023 season is Andrzej Boreyko's fourth as Music and Artistic Director of the Warsaw Philharmonic Orchestra. He will also open the season of the Orchestra Sinfonica di Milano Giuseppe Verdi at Teatro alla Scala as their resident director in September 2022.

Highlights of previous seasons include major tours with the Warsaw Philharmonic to Spain, with the State Academic Symphony Orchestra of Russia to Germany and the Filarmonica

della Scala (to the Ljubljana, Rheingau, Gstaad and Grafenegg festivals). Guest engagements from recent seasons include the Royal Scottish National Orchestra, Gürzenich Orchestra Cologne, Orquesta Sinfónica de Galicia, Sinfonica Nazionale RAI, Mozarteumorchester Salzburg, Rundfunk–Sinfonie–orchester Berlin, Frankfurter Opern– und Museumsorchester, Sydney, Toronto, Seattle, Minnesota, San Francisco, New York and Los Angeles philharmonic orchestras, and Chicago, Dallas and Detroit symphony orchestras. In 2019, he conducted the Cleveland Orchestra.

He will return to the Hamburg Philharmonic State Orchestra and London Philharmonic Orchestra, as well as the Prague Symphony Orchestra, with which he will appear at the Budapest Palace of Arts. Other orchestras which he has worked with include the Berliner Philharmoniker, Staatskapelle Dresden, Leipzig Gewandhausorchester, Wiener Symphoniker, Vienna Radio Symphony Orchestra, Royal Stockholm Philharmonic, Bamberger

Symphoniker, Deutsches Symphonie–Orchester Berlin, Münchner Philharmoniker, Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino, Royal Concertgebouw, Orchestre de Paris, Orchestre Philharmonique de Radio France, Tonhalle–Orchester Zürich, London Symphony Orchestra, Philharmonia Orchestra and Rotterdam Philharmonic.

As an advocate of contemporary music, Andrzej Boreyko continues to record world premieres with the Warsaw Philharmonic Orchestra, most recently the music of Paul Kletzki, Jan Adam Maklakiewicz, Giya Kancheli and André Tchaikowsky.

Previous appointments include Music Director positions at the Jenaer Philharmonie, Hamburger Symphoniker, Berner Symphonieorchester, Düsseldorf Symphoniker, Winnipeg Symphony, Belgian National Orchestra and Naples Philharmonic.

NOSPR – The Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice

NOSPR is one of the most important Polish symphony orchestras and a cultural institution with a broad range of activities. Its history dates back to 1935 and is inextricably linked with Grzegorz Fitelberg, who was entrusted with the task of creating the first independent radio symphony orchestra in Poland. The orchestra debuted on air on 2 October 1935, and has been broadcast repeatedly on Polish Radio ever since. After the Second World War, the orchestra was reactivated in Katowice and its reconstruction was entrusted in 1945 to Witold Rowicki.

In the decades that followed, the orchestra gradually strengthened its international reputation, performing in the world's most important concert halls and collaborating with the greatest artists of our times, including Leonard Bernstein, Martha Argerich, Plácido Domingo and Artur Schnabel. Some of the greatest composers, Witold Lutosławski, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki and Krzysztof Penderecki, entrusted the premieres of their works to the orchestra, and NOSPR records were released by renowned labels. Over the years, the orchestra was led by outstanding conductors, including Jan Krenz, Kazimierz Kord, Tadeusz Strugała, Jerzy Maksymiuk, Antoni Wit, Gabriel Chmura, Jacek Kasprzyk and Alexander Liebreich. Currently,

the rich musical traditions of the orchestra are cultivated under the artistic direction of Lawrence Foster, with Ewa Bogusz-Moore in the role of managing and programme director.

NOSPR's relationship with technology has been a constant element of its identity at each stage of its history. At the end of the 1960s, thanks to the artistic director at the time, Bohdan Wodiczko, the orchestra started long-term cooperation with television, with the Internet now playing an increasingly important role in building relations with audiences.

The seat of NOSPR is a modern building designed by the Konior Studio in Katowice, housing a 1800-seat concert hall, a chamber hall as well as numerous workshops and educational spaces. The concert hall, with the acoustics designed by Nagata Acoustics, is renowned as one of the best concert halls in the world in terms of acoustics. In 2023, it will be enriched with a pipe organ, which will be among the largest in European concert halls. The extraordinary opportunities offered by the venue are widely appreciated by audiences, artists and the music community. This is evidenced by NOSPR being admitted to the ECHO network, which unites the most prestigious concert halls in Europe.

V4 String Quartet

25 listopada (piątek) — 19.30

Sala Koncertowa „Nowa Miodowa” ZPSM Nr 1
ul. Rakowiecka 21

Ernö von Dohnányi (znany jako Ernst von Dohnányi) – węgierski pianista, kompozytor, pedagog, dyrygent i organizator życia muzycznego – żył w latach 1877–1960. *Kwartet smyczkowy Des–dur* op.15 z 1906 roku składa się z trzech części, ale ich układ jest nietypowy. Rozpoczynająca część pierwszą rozlewna fraza I skrzypiec (*Andante*) stanie się mottem osnuwającym cały utwór. Pojawia się w różnych konfiguracjach instrumentalnych zarówno w części pierwszej, jak i trzeciej. Część druga to energiczne scherzo z melodyjnym triem w środku. Część trzecia zbudowana jest na wzór ronda.

Erwin Schulhoff urodził się w 1894 roku w Pradze, zmarł w 1942 roku w obozie koncentracyjnym w Wülzburgu w Bawarii. *5 utworów na kwartet smyczkowy* powstało w 1923 roku. Utwór zbudowany jest na wzór suity barokowej; składa się z czterech tańców i serenady. Dominuje harmonika dysonansowa, ale całość to bardzo zgrabne połączenie neoklasycyzmu, atonalnego języka i energii tańców, jak np. w końcowej *Tarantelli*.

Iris Szeghy to słowacka kompozytorka mieszkająca obecnie w Szwajcarii. Jest autorką wielu utworów o różnorodnej obsadzie – solowych, kameralnych, symfonicznych, wokalnych i wokально-instrumentalnych. *III kwartet smyczkowy „Hommage à Mednyánszky”* z 2022 roku inspirowany jest dziełami wybitnego malarza słowacko-węgierskiego Lászla Mednyánszkyego żyjącego w latach 1852–1919.

Jedyny w dorobku Witolda Lutosławskiego *Kwartet smyczkowy* powstał w 1964 roku na zamówienie Radia Szwedzkiego. Utwór składa się z dwóch części granych bez przerw – części wstępnej i głównej. Ważnym elementem jest tu zastosowanie techniki aleatoryzmu kontrolowanego: w ramach niektórych sekcji muzycy grają podane nuty w dowolnym tempie i z określoną liczbą powtórzeń, co powoduje, że w każdym wykonaniu brzmienie jest nieco inne, a jednocześnie integralność tekstu muzycznego zostaje zachowana.

Program koncertu

Ernö Dohnányi
(1877–1960)

II Kwartet smyczkowy Des–dur
op. 15
(1906)

- Andante–Allegro*
- Presto acciaccato*
- Molto Adagio–Animato–Adagio–Andante–Allegro*

Erwin Schulhoff
(1894–1942)

Pięć utworów na kwartet smyczkowy
(5 *Stücke für Streichquartett*)
(1923)

- Alla Valse viennese (allegro)*
- Alla Serenata (allegretto con moto)*
- Alla Czeca (molto allegro)*
- Alla Tango milonga (andante)*
- Alla Tarantella (prestissimo con fuoco)*

przerwa

Iris Szeghy
(ur. 1956)

III Kwartet smyczkowy „Hommage à Mednyánszky”
(2022)

- Oszroniony las*
- Wodopój z krukami*
- Żelazna brama na Dunaju*
- Boże Narodzenie jeńców wojennych*
- Umierający – ojciec artysty*
- Złote światła w zimowym lesie*

Witold Lutosławski
(1913–1994)

Kwartet smyczkowy
(1964)

- Część wstępna*
- Część główna*

Wykonawcy:

V4 String Quartet w składzie:

Miranda Liu
I skrzypce

Daniel Rumler
II skrzypce

Tomáš Krejbich
altówka

Bartosz Koziak
wiolonczela

Kwartet smyczkowy jako zespół czterech jednorodnych instrumentów stał się na przestrzeni wieków symbolem muzycznej równowagi, ładu i harmonii, zaś muzyka pisana na ten zespół – przejawem kompozytorskiego kunsztu. Te atrybuty dotyczą przede wszystkim utworów powstałych w okresie panowania stylu klasycznego, zaś wzorem muzycznej doskonałości stały się kwartety smyczkowe Josepha Haydna. Forma kwartetu smyczkowego nie uległa jednak zatraceniu wraz z końcem epoki klasycznej; przeciwnie – była i jest rozwijana przez kompozytorów wszystkich epok i różnych stylów, co dowodzi wielkiego potencjału wyrazowego ukrytego w brzmieniu czterech instrumentów smyczkowych. Podczas dzisiejszego koncertu usłyszymy trzy utwory powstałe w XX wieku i jeden z 2022 roku. Te kompozycje różni wszystko – postać twórcy, czas powstania, styl, tradycja, do której można je przypisać. Świadczy to dodatkowo o ogromnych możliwościach tego skromnego przecież zespołu.

Najwcześniejszy z utworów, które dziś usłyszymy, pochodzi z 1906 roku. Jego twórcą jest Ernő von Dohnányi – węgierski pianista, kompozytor, pedagog, dyrygent i organizator życia muzycznego. Urodził się w 1877 roku w Pozsonyu (dzisiejszej Bratysławie), zmarł w 1960 roku w Nowym Jorku. Sławę zdobył przede wszystkim jako pianista; okrzyknięto go największym pianistą węgierskim po Liszcie. Międzynarodowa kariera zmusiła go do przybrania nowej formy imienia; na świecie znany jest jako Ernst von Dohnányi. Bogaty repertuar, przede wszystkim romantyczny, wyczuł go na muzykę poprzednich epok – Mozarta, Beethovena, Schuberta, ale też Brahmsa, który był zresztą promotorem jego twórczości. Johannes Brahms zachwyił się *Kwintetem fortepianowym c-moll* Dohnányiego z 1895 roku i osobiście przygotował jego wiedeńskie prawykonanie. Wpływy muzyki Brahmsa można odnaleźć w wielu utworach węgierskiego twórcy; inspiracje muzyką ludową nie są tu tak wyraziste jak w twórczości jego przyjaciół – Béli Bartóka i Zoltána Kodály, choć muzyka Dohnányiego nie jest też ich pozbawiona.

Kwartet smyczkowy Des-dur op. 15 z 1906 roku składa się z trzech części, ale ich układ jest ze wszech miar nietypowy. Rozpoczynająca część pierwszą rozlewna fraza I skrzypiec (*Andante*) stanie się mottem osnuwającym cały utwór. Pojawia się w różnych konfiguracjach instrumentalnych zarówno w części pierwszej, jak i trzeciej. Słyszymy ją także pod koniec całego utworu. Część druga to energiczne scherzo, zaś melodyjny temat środkowego tria wydaje się echem muzyki węgierskiej. Część trzecia zbudowana jest na wzór rondo, choć jest to bardziej fantazja ze swobodnie powtarzаныmi motywami wplecionymi w zmienną tkanę utworu. Duch Brahmsa unoszący się nad tym utworem nie umniejsza rangi dzieła, jednego z najwybitniejszych kwartetów smyczkowych początku XX wieku.

Erwin Schulhoff

☐ nieznanego autora

O Erwinie Schulhoffie można by powiedzieć, że to postać malownicza, gdyby nie tragiczna śmierć kompozytora w obozie koncentracyjnym w Wülzburgu w Bawarii w 1942 roku, a także przedziwne zwroty zarówno w upodobaniach estetycznych, jak i wyznawanej ideologii. Możliwe, że na zmienność działań artysty wpłynęła jego sytuacja osobista; urodzony w 1894 roku w Pradze, w rodzinie niemiecko-żydowskiej, nie zdołał zintegrować się do końca ani z czeską, ani niemiecką społecznością, chociaż, działając zarówno w Czechach, jak i w Niemczech, nierzadko odnosił sukcesy. Od fascynacji muzyką późnego romantyzmu, poprzez impresjonizm, ekspresjonizm, atonalizm, neoklasycyzm, folklorizm do jazzu – wiedzie szlak upodobań estetycznych kompozytora. Awangarda plastyczna, także ta naznaczona lewicową ideologią, popchnęła go w objęcia komunizmu. To było zresztą główną przyczyną aresztowania artysty. Oskarżany o eklektyzm swoich utworów, zyskał też niemałe grono zwolenników.

5 utworów na kwartet smyczkowy powstało w 1923 roku. Utwór zbudowany jest na wzór suit barokowej; składa się z czterech tańców i serenady. Wszystkie te utwory zawierają sporą dawkę ironii, by nie powiedzieć – sarkazmu. Dlatego może ich tytuły rozpoczynają się od: *Alla... (valse, serenata, itd.)*, czyli „na sposób”. Dość powiedzieć, że początkowy walc utrzymany jest w metrum *alla breve*, czyli w takcie dwudzielnym. W „słodkiej” serenadzie wiele jest „zgrzytów”, np. pocierania drzewcem smyczka o struny czy grania przy podstawku. Dominuje harmonika dysonansowa, ale całość to bardzo zgrabne połączenie neoklasycznej dyscypliny, atonalnego języka i energii tańców, jak np. w końcowej *Tarantelli*.

Iris Szeghy to słowacka kompozytorka mieszkająca obecnie w Szwajcarii. Jest autorką wielu utworów o różnorodnej obsadzie – solowych, kameralnych,

Iris Szeghy

☐ z archiwum artystki

symfonicznych, wokalnych i wokально-instrumentalnych. Oto komentarz artystki na temat *III Kwartetu smyczkowego*:

Utwór został zamówiony przez V4 String Quartet. Przed napisaniem go szukałam idei, która mogłaby wyrazić sens powołania Wyszehradzkiej Grupy Czwoorga, która zamówiła utwór. Tę ideę znalazłam częściowo w osobowości malarza Lászla Mednyánszkyego żyjącego w latach 1852–1919. Jego rodowód i życie splatają się z historią krajów, z których pochodzą członkowie V4 – Czech, Węgier, Słowacji i Polski. Był on węgierskim malarzem o częściowo polskich korzeniach, a urodził się i mieszkał głównie na terenie dzisiejszej Słowacji. Ale to tylko formalne ramy; ważniejsza dla mnie była wieloletnia admiracja, jaką darzę tę twórczość i której mogłam teraz oddać hołd w mojej muzyce. Mednyánszky jest fascynującą postacią pod wieloma względami. Jego pracę i życie charakteryzuje duża niezależność połączona z pragnieniem wolności i głębokim humanizmem. Paleta nastrojów w jego obrazach świadczy o wielkiej wrażliwości i mistrzostwie. Uwaga malarza skupia się na naturze, ale także na losie człowieka – cierpieniach, nieszczęściach, zwłaszcza ludzi pochodzących z niższych klas społecznych, a także na okropnościach I wojny światowej. Mój wybór sześciu obrazów przedstawia to spektrum w pigułce; są to cztery obrazy natury, jeden wojenny i jeden bardzo osobisty. Oto tytuły obrazów, które znalazły swoje muzyczne odzwierciedlenie: 1. Oszroniony las, 2. Wodopój z krukami, 3. Żelazne wrota na Dunaju, 4. Boże Narodzenie jeńców wojennych, 5. Umierający (ojciec artysty) 6. Żółte światła w zimowym lesie.

Dzisiejsze wykonanie będzie polską premierą utworu.

Jedyny w dorobku Witolda Lutosławskiego *Kwartet smyczkowy* powstał w 1964 roku na zamówienie Radia Szwedzkiego. Prawykonania w Sztokholmie w roku następnym dokonał Kwartet LaSalle. W dziele tym kompozytor po raz pierwszy

Witold Lutosławski

Andrzej Zborski

zastosował formę, którą powtórzył w kilku kolejnych utworach. Forma ta jest wynikiem przemyśleń na temat psychologii odbioru. Kompozytor uznał, że nie należy utworu przeladowywać muzyczną treścią już na samym początku. To, co istotne, powinno zwieńczyć dzieło. Dlatego utwór składa się z dwóch części granych bez przerw – części wstępnej i głównej. Innym ważnym elementem jest zastosowanie techniki aleatoryzmu kontrolowanego. Polega on na tym, że w ramach niektórych sekcji muzycy grają podane nuty w dowolnym tempie i z określoną liczbą powtórzeń, co powoduje, że w każdym wykonaniu brzmienie jest nieco inne, a jednocześnie integralność tekstu muzycznego zostaje zachowana. Tam, gdzie zastosowany jest aleatoryzm kontrolowany, głos każdego instrumentu ujęty jest w ramki. O przejściu do kolejnej sekcji informują słowne dyspozycje pod nutami. W całym utworze trudno doszukać się tradycyjnej motywiki czy strzępów melodii; przebieg muzyczny złożony jest z krótkich motywów, czasem pojedynczych, powtarzanych nut lub szybkich tremoland, a nakładanie się na siebie tych faktur powoduje ruchliwość materii dźwiękowej, niemal jej „szeleszczenie”. Ale przebieg ten nie jest jednolity. W części wstępnej przerywany jest nagłymi dźwiękami powtarzanych kilkakrotnie oktaw. W części drugiej częstsze są zmiany ekspresyjne – od ruchliwego początku do fragmentu spokojnego oznaczonego jako *funebre*. Nie sugeruje to nastroju żałobnego – stwierdził kompozytor, lecz konieczność wyciszenia, uspokojenia. Takim spokojnym gestem, szeregiem „ptasich” motywów granych w wysokich rejestrach, kończy się cały utwór.

Małgorzata Gąsiorowska

V4 String Quartet

V4 String Quartet to wyjątkowy zespół zrzeszający muzyków ze wszystkich czterech krajów Grupy Wyszehradzkiej. Kwartet skupia się na współpracy wybitnych artystów i kompozytorów z Węgier, Polski, Słowacji i Czech. W centrum ich zainteresowań znajduje się zarówno muzyka dawnych epok, jak i współczesna, którą wykonują na renomowanych festiwalach w regionie, ale także w całej Europie. Celem zespołu jest promocja kultury w krajach Grupy Wyszehradzkiej oraz prezentacja muzyków i kompozytorów krajów V4 w innych częściach Europy w jubileuszowym dla Grupy Wyszehradzkiej roku 2021, a także w roku 2022. Uwzględniając tradycje kulturowe każdego kraju grupy, V4 String Quartet w nowatorski sposób wykorzystuje muzykę do budowania empatycznego społeczeństwa i udostępnia kulturę wysoką masowemu odbiorcy.

Skład:

Miranda Liu (USA/Węgry) – I skrzypce
Daniel Rumler (Słowacja) – II skrzypce
Tomáš Krejbich (Czechy) – altówka
Bartosz Koziak (Polska) – wiolonczela

Miranda Liu I skrzypce

Péter Suha

W wieku dziewiętnastu lat Miranda Liu została najmłodszym koncertmistrzem na Węgrzech (Concerto Budapest). Jest regularnie zapraszana jako solistka i kameralistka na renomowane festiwale. Założycielka i dyrektor artystyczny New Millennium International Chamber Music Festival and Masterclasses.

Występowała m.in. w Carnegie Hall, Verizon Hall, Veterans Memorial Auditorium, New World Center, Barbican Centre, Wigmore Hall, Chorwackim Instytucie Muzycznym, Sali Koncertowej Litewskiej Filharmonii Narodowej,

Sali Radio w Bukareszcie, Akademii Muzycznej im. Ferenc Liszta w Budapeszcie, Palacio de Festivales de Cantabria, Wiener Konzerthaus czy Mozarteum Salzburg.

W wieku ośmiu lat zadebiutowała jako solistka z towarzyszeniem orkiestry. Od tamtej pory wystąpiła w tej roli z takimi orkiestrami jak Orkiestra Symfoniczna Concerto Budapest, Orkiestra Filharmonii Krakowskiej, New World Symphony, Las Vegas Philharmonic, Rhode Island Philharmonic Orchestra, Litewska Filharmonia Narodowa, Norddeutsche Philharmonie Rostock, Philharmonie Salzburg i Rumuńska Narodowa Orkiestra Radiowa. W repertuarze koncertowym artystki znajduje się ponad siedemdziesiąt utworów na skrzypce i orkiestrę.

Pochodząca z Kalifornii Miranda Liu kształciła się w Mozarteum Salzburg (rozpoczęła tam naukę w wieku czternastu lat, zostając najmłodszym skrzypkiem, jaki kiedykolwiek został przyjęty na studia licencjackie) oraz w Akademii Muzycznej im. Ferenc Liszta (podjęła studia doktoranckie w wieku dwudziestu lat, stając się tym samym

Daniel Rumler

II skrzypce

 z archiwum artysty

Słowacki skrzypek Daniel Rumler jest członkiem Słowackiej Filharmonii od 2018 roku. Ponadto regularnie występuje z zespołami Camerata Zürich i Ensemble Corund Luzern.

Daniel Rumler studiował w Konserwatorium w Pardubicach u Jiříego Kuchvála, w Akademii Sztuk Scenicznych w Pradze w klasie Jiříego Tomáška oraz w Hochschule Luzern, gdzie jego nauczycielami byli Igor Karško

i Giuliano Carmignola. Uzyskał również tytuł magistra pedagogiki w tej samej instytucji.

W latach 2015–2017 występował z Musikkollegium Winterthur i Sinfonieorchester Biel–Sonthofen. Regularnie występuje z zespołem Camerata Zürich, a także z barokową orkiestrą Ensemble Corund Luzern. Na Słowacji współpracował z wybitnymi artystami, takimi jak Alena Hučková, Ján Krigovský, Jozef Lupták, Milan Paľa i Martin Ruman. Jako kameralista występował na festiwalach Konwergencje w Bratysławie, Konfrontacje w Nitrze, Murten Classics i Lucerne Festival. Prowadził zajęcia dla Słowackiej Orkiestry Młodzieżowej, a w 2021 roku dołączył do kadry nauczycielskiej wydziału skrzypiec Konserwatorium w Bratysławie.

Daniel Rumler ma również duże doświadczenie w aranżowaniu i komponowaniu własnej muzyki. Część jego transkrypcji została nagrana dla ECM Records i szwajcarskiego radia SRF.

Tomáš Krejbich

altówka

 z archiwum artysty

Czeski altowiolista i członek Praskiej Orkiestry Symfonicznej FOK; aktywnie współpracuje z Sedláček Quartet.

Studia w zakresie gry na altówce rozpoczął w 2011 roku – wcześniej grał na skrzypcach. Pobierał nauki w Akademii Sztuk Scenicznych w Pradze w klasie Jana Pěruški oraz w Duńskiej Królewskiej Akademii Muzycznej w Kopenhadze pod kierunkiem Tima Frederiksena i Larsa Andersa Tomtera. W czasie studiów wziął udział w wielu festiwalach i kursach mistrzowskich,

np. Kyoto International Music Students Festival, International Music Forum Trenta, Karen Tuttle Coordination Conference i wielu innych, pod okiem Elmara Landerera (Wiener Philharmoniker), Rogera Benedicta (Sydney Symphony Orchestra) czy Pietera Schoemana (London Philharmonic Orchestra).

W 2016 roku wystąpił jako solista w Brahms-saal w Wiener Musikverein, a w 2017 roku wykonał *Souvenir de Florence* Czajkowskiego z Borisem Kuschnirem, Nikolajem Znaiderem i Mishą Quintem na Międzynarodowym Festiwalu Muzycznym Sulzbach–Rosenberg InterHarmony. Występował z wieloma orkiestrami i zespołami, np. Młodzieżową Orkiestrą Unii Europejskiej, PKF – Filharmonią Praską, Barocco Sempre Giovane i Praską Orkiestrą Kameralną, pod batutą takich dyrygentów jak Jiří Bělohlávek, Jakub Hrůša, Gianandrea Noseda i obok znakomitych solistów, wśród których znajdują się Alisa Weilerstein, Giuliano Carmignola, Pinchas Zukerman, Jana Boušková, Anna Netrebko czy Diana Damrau. Jako muzyk orkiestrowy

i kameralny wystąpił w najbardziej prestiżowych salach koncertowych świata, np. Konzerthaus Berlin, Concertgebouw w Amsterdamie, Usher Hall Edinburgh czy Royal Opera House Muscat. Obecnie jest altowiolistą Praskiej Orkiestry Symfonicznej, członkiem Sedláček Quartet, a od 2015 roku nauczycielem w szkole muzycznej.

Bartosz Koziak

wiolonczela

☒ Marcin Koszałka

Wiolonczelowym w Tongyeong (Korea) w 2006 roku („Isang Yun in memoriam”), laureatem II nagrody na Konkursie im. Mykoły Łysenki w Kijowie w 2007 roku, a także laureatem Międzynarodowego Konkursu Współczesnej Muzyki Kameralnej w Krakowie oraz zwycięzcą nagrody specjalnej na Festiwalu Muzycznym Praska Wiosna w 2006 roku.

Artysta zdobył także nagrody na Międzynarodowym Konkursie im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie w 2002 roku oraz na konkursie ARD w Monachium w 2005 roku. W 2003 roku otrzymał nagrodę specjalną Fundacji Kultury Polskiej z rąk Ewy Podleś.

Bartosz Koziak jest stypendystą rządu francuskiego i uczestnikiem programu stypendialnego polskiego Ministerstwa Kultury „Młoda Polska”.

Wystąpił w Konzerthaus Berlin, Rudolfinum w Pradze, Cité de la Musique w Paryżu, Teatro Politeama w Palermo, Studiu Witolda Lutosławskiego oraz Filharmonii

Narodowej. Jako solista Bartosz Koziak współpracował z Orkiestrą Filharmonii Narodowej, NOSPR w Katowicach, Sinfonią Varsovią, Sinfoniettą Cracovią, Orchestre Philharmonique de Monte Carlo, Concerto Budapest (pod kierunkiem Andrása Kellera), Państwową Orkiestrą Armenii (pod batutą Sergeya Smbatyana), Orkiestrą Filharmonii Praskiej, orkiestrami radiowymi w Warszawie i Budapeszcie, a także z większością orkiestr filharmonicznych w Polsce pod dyrekcją Krzysztofa Pendereckiego, Jana Krenza, Antoniego Wita, Gabriela Chmury, Jacka Kasprzyka, Tana Duna i Massimiliana Caldiego.

f

V4 String Quartet

25 November (Friday) — 7.30 p.m.

“Nowa Miodowa”
Concert Hall ZPSM Nr 1
21 Rakowiecka Street

Ernö von Dohnányi (known as Ernst von Dohnányi) – Hungarian pianist, composer, pedagogue, conductor and organizer of musical life – lived from 1877 to 1960. The 1906 *String Quartet in D flat major*, Op. 15 consists of three movements in an unusual arrangement. Beginning the first movement (*Andante*), the extensive phrase of the first violin will become a motto that will envelop the whole piece. It will appear in various instrumental configurations in both the first and third movements. The second movement is an energetic scherzo with a melodious trio in the middle. The structure of the third movement is based on a rondo.

Erwin Schulhoff was born in 1894 in Prague and died in 1942 in a concentration camp in Wülzburg, Bavaria. *Five Pieces for String Quartet* were created in 1923. The piece is modelled on a Baroque suite; it is composed of four dances and a serenade. It is dissonant harmony that dominates, but the whole is a very neat combination of neoclassical discipline, atonal language and dance energy, as in the final Tarantella.

Iris Szeghy is a Slovak composer currently living in Switzerland. She has written numerous pieces for various ensembles – solo, chamber, symphonic, vocal and vocal–instrumental. The 2022 *String Quartet No. 3 “Hommage à Mednyánszky”* was inspired by works by outstanding Slovak–Hungarian painter László Mednyánszky (1852–1919).

The only *String Quartet* in Witold Lutosławski’s output was created in 1964 on the commission of Radio Sweden.

The piece consists of two movements performed attacca – the introductory and main movements. In this composition, the use of the technique of controlled aleatoric music plays an important role: in some sections, musicians play the given notes at any tempo and with a certain number of repetitions, which means that in each performance the sound is slightly different; at the same time, however, the integrity of the musical text is preserved.

Concert programme

Ernö Dohnanyi

(1877–1960)

*String Quartet No. 2
in D–flat major, Op. 15*
(1906)

- I. *Andante–Allegro*
- II. *Presto acciaccato*
- III. *Molto Adagio–Animato–
Adagio–Andante–Allegro*

Erwin Schulhoff

(1894–1942)

5 Stücke für Streichquartett
(1923)

- I. *Alla Valse viennese (allegro)*
- II. *Alla Serenata (allegretto con moto)*
- III. *Alla Czeca (molto allegro)*
- IV. *Alla Tango milonga (andante)*
- V. *Alla Tarantella
(prestissimo con fuoco)*

intermission

Iris Szeghy

(b. 1956)

*String Quartet No. 3
“Hommage à Mednyánszky”*
(2022)

- I. *Rimy Forest*
- II. *Watering Place with Ravens*
- III. *Iron Gates on the Danube*
- IV. *Christmas of the Prisoners of War*
- V. *Dying Man – the artist’s father*
- VI. *Golden Lights in the Winter Forest*

Witold Lutosławski

(1913–1994):

String Quartet
(1964)

- I. *Introduction*
- II. *Main Movement*

Performers:

V4 String Quartet:

Miranda Liu
1st violin

Daniel Rumler
2nd violin

Tomáš Krejbich
viola

Bartosz Koziak
cello

V4 String Quartet

The V4 String Quartet is a unique collaboration of musicians from all four of the V4 countries. The Quartet focuses on cooperation between remarkable artists and composers of Hungary, Poland, Slovakia and the Czech Republic, spotlighting the music of the past and present at renowned festivals of the region and throughout Europe. The Quartet's goal is to create cultural enrichment in the V4 countries and to showcase their musicians and composers to other European countries during the V4 anniversary year of 2021, and in 2022. While incorporating the cultural traditions of each V4 country's music, the V4 String Quartet is establishing new ways to use music to create a compassionate society and to make high culture accessible to everyone.

Members:

Miranda Liu (USA/Hungary) – I violin
Daniel Rumler (Slovakia) – II violin
Tomáš Krejbich (the Czech Republic) – viola
Bartosz Koziak (Poland) – cello

Miranda Liu

I violin

☒ Péter Suha

Miranda Liu became Hungary's youngest concertmaster (Concerto Budapest) at the age of 19. A regular guest soloist and chamber musician at world-renowned international festivals, she is the founder and artistic director of the New Millennium International Chamber Music Festival and Masterclasses.

She has performed at Carnegie Hall, Verizon Hall, the Veterans Memorial Auditorium, the New World Center, the Barbican Centre, Wigmore Hall, the Croatian Music Institute,

the Lithuanian National Philharmonic Hall, Radio Society Concert Hall Bucharest, Liszt Ferenc Academy Budapest, Palacio de Festivales de Cantabria, Wiener Konzerthaus, and Mozarteum Salzburg, among others.

Since her first solo appearance with an orchestra at the age of eight, she has continued to play solo with many orchestras, including: the Concerto Budapest Symphony Orchestra, the Cracow Philharmonic Orchestra, the New World Symphony, the Las Vegas Philharmonic, the Rhode Island Philharmonic Orchestra, the Lithuanian National Philharmonic, Norddeutsche Philharmonie Rostock, Philharmonie Salzburg and the Romanian Radio Symphony Orchestra. Her concerto repertoire alone encompasses over 70 works for violin and orchestra.

A native of California, Miranda Liu received her musical training at the Mozarteum Salzburg (the youngest violin student ever to be admitted to the Bachelor of Arts Degree Program

at the age of 14) and at the Liszt Academy of Music (the youngest doctoral candidate to be admitted at the age of 20). In 2016, András Keller appointed her concertmaster of the Concerto Budapest Symphony Orchestra, one of Hungary's oldest and leading symphony orchestras. As a result of her great passion for chamber music, Ms. Liu is a founder and first violinist of both the renowned Central European String Quartet (CESQ) and the V4 String Quartet, as well as the founder and artistic director of the New Millennium International Chamber Music Festival (NMICMF) and Master Classes.

Daniel Rumler

II violin

☒ the artist's archive

Slovakian violinist Daniel Rumler has been a member of the Slovak Philharmonic since 2018 and is a regular performer with Camerata Zürich and Ensemble Corund Luzern.

He studied at the Pardubice Conservatory with Jiří Kuchválek, at the Academy of Performing Arts in Prague with Jiří Tomášek, and at the Lucerne University of Applied Sciences and Arts with Igor Karško and Guiliano Carmignola.

He also obtained a Master's Degree in Pedagogy at the same institution.

Between 2015 and 2017, he performed regularly with the Musikkollegium Winterthur and the Sinfonieorchester Biel-Solothurn. He appears regularly with Camerata Zürich, as well as the baroque orchestra Ensemble Corund Luzern. In Slovakia, he has collaborated with outstanding artists, such as Alena Hučková, Ján Krígovský, Jozef Lupták, Milan Paľa and Martin Ruman. As a chamber musician, he has performed at festivals such as: Convergences Bratislava, Confrontations Nitra, Murten Classics, and the Lucerne Festival. He taught the Slovak Youth Orchestra and joined the violin faculty of the Conservatory in Bratislava in 2021.

Furthermore, Daniel Rumler has a wealth of experience in arranging and composing his own music. Some of his transcriptions have been recorded for ECM Records and the Swiss radio SRF.

Tomáš Krejbich

viola

 the artist's archive

Kyoto International Music Students Festival, the International Music Forum Trenta, the Karen Tuttle Coordination Conference and many more, under the tutelage of Elmar Landerer (Wiener Philharmoniker), Roger Benedict (Sydney Symphony Orchestra) and Pieter Schoeman (London Philharmonic Orchestra).

In 2016, he was a soloist in the Brahms–Saal at the Wiener Musikverein and later, in 2017, he performed Tchaikovsky's *Souvenir de Florence* with Boris Kuschnir, Nikolaj Znaider and Misha Quint at the Sulzbach–Rosenberg InterHarmony International Music Festival. He has performed with various orchestras and ensembles such as: the European Union Youth Orchestra, PKF – Prague Philharmonia, Barocco Sempre Giovane and the Prague Chamber Orchestra, alongside conductors like Jiří Bělohlávek, Jakub Hrůša and Gianandrea Noseda, and soloists like Alisa Weilerstein, Giuliano Carmignola, Pinchas Zuckerman, Jana Boušková, Anna Netrebko and Diana Damrau. His orchestral and chamber music experiences brought him into some internationally acclaimed concert venues

such as Konzerthaus Berlin, Concertgebouw Amsterdam, Usher Hall Edinburgh and Royal Opera House Muscat. He is currently a violist of the Prague Symphony Orchestra, a member of the Sedláček Quartet and, since 2015, a music school teacher.

Bartosz Koziak

cello

 Marcin Koszałka

As a special prize winner of the highly acclaimed ARD International and Tchaikovsky Competition in Moscow and Munich, Polish cellist Bartosz Koziak is one of the foremost cellists of his time.

He is the winner of the 3rd Witold Lutosławski International Cello Competition in 2001 in Warsaw, Poland, winner of the 2nd prize at the International Cello Competition in Tongyeong (Korea) in 2006 (“Isang Yun in memoriam”), winner of the 2nd prize at the Mykola Lysenko

Competition in Kiev in 2007 as well as the winner of the International Contemporary Chamber Music Competition in Kraków, and the winner of a special prize at the Prague Spring Music Festival in 2006.

He also received prizes at the International Tchaikovsky Competition in Moscow in 2002 and the ARD competition in Munich in 2005. In 2003, he received a special prize of the Polish Cultural Foundation awarded by Ewa Podleś.

Bartosz Koziak is a holder of a scholarship granted by the French government and a participant in the programme of the Polish Ministry of Culture “Młoda Polska”.

He has performed at Konzerthaus in Berlin, Rudolfinum in Prague, Cité de la Musique in Paris, Teatro Politeama in Palermo, the Studio of Witold Lutosławski and the Warsaw Philharmonic Hall. As a soloist, he has collaborated with the Polish National Philharmonic Orchestra, the Polish Radio

Symphony Orchestra Katowice, Sinfonia Varsovia, Sinfonietta Cracovia, Orchestre Philharmonique de Monte Carlo, Concerto Budapest (under Andras Keller), the Armenian State Orchestra (under Sergey Smbatayan), the Prague Philharmonic Orchestra, radio orchestras in Warsaw and Budapest, as well as the majority of philharmonic halls in Poland under the following conductors: Krzysztof Penderecki, Jan Krenz, Antoni Wit, Gabriel Chmura, Jacek Kasprzyk, Tan Dun and Massimiliano Caldi.

Stefan Wesółowski /

Mesjasz według Schulza*

25 listopada (piątek) — 22.00

Teatr Palladium
ul. Złota 9

Stefan Wesółowski — trójmiejski kompozytor, skrzypek, producent muzyczny, twórca muzyki filmowej i absolwent francuskiej Académie musicale de Villecroze, autor *Komplety*, *Liebestod*, *Rite Of The End*, zainspirowany nigdy nieodnalezionym dziełem literackim Brunona Schulza *Mesjasz*, na tegoroczną odsłonę Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Europy Środkowo–Wschodniej Eufonie przygotował kompozycję pt. *Mesjasz według Schulza*. Kompozytor, niejako od wewnątrz aury tajemnicy unoszącej się nad powieścią, stawia szereg pytań. O czym tak naprawdę mógł traktować *Mesjasz*? Kim był Mesjasz dla Schulza–Żyda? Czy śmierć pisarza była przypadkowa, czy też został zastrzelony celowo? W warstwie tekstowej tej senniej, na poły wyimaginowanej wizji artysty będzie płynęło donośne echo wydobyte z samych słów Schulza, z tego jedynego zdania, jakie znamy: „Wiesz — powiedziała mi rano matka. — Przyszedł Mesjasz. Jest już w Samborze”. Słowa te przekazał krytyk Artur Sandauer, któremu Bruno Schulz miał ponoć czytać urywki swojej powieści podczas wspólnych wakacji w 1936 roku.

* prapremiera — zamówienie Narodowego Centrum Kultury

Program koncertu —

Stefan Wesółowski
Mesjasz według Schulza
(2022)

na cztery głosy, klarnet, fagot,
akordeon, klawesyn i kwartet
smyczkowy

Wykonawcy:

Aleksandra Łaska
sopran

Margarita Slepakova
mezzosopran

Dionizy Wincenty Płaczkowski
tenor

Daniel Mirosław
bas

Michał Górczyński
klarnet kontrabasowy

Tomasz Wesółowski
fagot/kontrafagot

Grzegorz Palus
akordeon

Piotr Wesółowski
klawesyn

Royal String Quartet w składzie

Izabella Szałaj–Zimak
I skrzypce

Elwira Przybyłowska
II skrzypce

Paweł Czarny
altówka

Michał Pepol
wiolonczela

Stefan Wesółowski
prowadzenie zespołu

Stefan Wesółowski

Olga Anna Markowska

Stefan Wesółowski – trójmiejski kompozytor, skrzypek, producent muzyczny, twórca muzyki filmowej i absolwent francuskiej Académie musicale de Villecroze – debiutował czternaście lat temu płytą *Kompleta* na dwa głosy, kwartet smyczkowy i elektronikę, prezentującą autorskie opracowania tekstów i melodii modlitw brewiarzowych. W tym samym czasie muzyk pojawił się też na wielce cenionym albumie *Treny* Michała Jacaszka.

Na kolejne kompozycje Wesółowskiego trzeba było trochę poczekać, gdyż jego następna płyta, zatytułowana *Liebestod*, została wydana dopiero pięć lat później. *Liebestod* był to ukłon Wesółowskiego w stronę dramatu muzycznego *Tristan i Izolda* Richarda Wagnera z 1859 roku, a tytuł płyty pochodzi od arii zamykającej Wagnerowskie dzieło. Wesółowski stworzył tu gęstą pod względem harmonii muzykę na fortepian, instrumenty dęte, smyczkowe i elektronikę, balansującą na styku różnych światów, w tym amerykańskich minimalistów.

Następnie pasmo sukcesów kompozytora nie słabło, a wręcz przeciwnie – rosło w siłę. W 2014 roku można było usłyszeć ścieżkę dźwiękową Wesółowskiego do filmu dokumentalnego *Listen To Me Marlon* w reżyserii Stevana Rileya.

W roku 2017 wychodzi trzeci longplay Wesółowskiego zatytułowany *Rite Of The End*. Historia powstania płyty miała swój początek w zamówieniu, jakie złożył u Wesółowskiego Stéphane Grégoire, założyciel oficyny Ici d’ailleurs. Zapotrzebowanie dotyczyło muzyki do wystawy fotograficznej Francisa Mesleta, jednak Stefan Wesółowski nie byłby sobą, gdyby nie skreślił w pewnym momencie w inną stronę i nie zaczął pracować nad autonomiczną warstwą dźwiękową. Na *Rite Of The End* powracają wątki Wagnerowskie, lecz już w sprzężeniu z Igorem Strawińskim i muzyką techno. Strawiński przemawia przez tytuł albumu nawiązujący do *Święta Wiosny*, Wagnerowskie pierwiastki zaś krążą tu wokół *Pierścienia Nibelunga*. W kolejnych warstwach tego albumu nie brakuje nawiązań do twórczości innych kompozytorów, jak Krzysztof Penderecki, Henryk Mikołaj Górecki, Jóhann Jóhannsson, Ben Frost czy Lawrence English. Ten ostatni twórca jest mocno wyczuwalny w dronowo-ambientowych magmach dźwiękowych Wesółowskiego.

Równoległe z powstawaniem *Rite Of The End* toczyły się prace nad innym projektem, *Nanook Of The North*, współtworzonym z Piotrem Kalińskim, znanym lepiej jako Hatti Vatti. Materiał zarejestrowali w Reykjavíku, w studiu Ólafura Arnaldsa. Ostatnie lata obfitowały też w muzykę filmową do obrazów o różnorodnej estetyce i tematyce, m.in. *Kajko i Kokosz*, *Bartkowiak*, *Wolf*, *Tony Halik* i *Bryła*.

Międzynarodowy Festiwal Muzyki Europy Środkowo–Wschodniej Eufonie to kolejna przestrzeń do stylistycznych poszukiwań Wesołowskiego, tym razem literackich, skierowanych ku postaci Brunona Schulza (1892–1942). W 2022 roku przypada sto trzydziesta rocznica urodzin i osiemdziesiąta śmierci tego pisarza, malarza, rysownika i grafika, który urodził się w Drohobyczu, niewielkim miasteczku w zachodniej Ukrainie, i tamże zginął tragicznie na ulicy od strzału esesmana. Stefan Wesołowski, zainspirowany jego zaginioną książką, postanowił przygotować kompozycję zatytułowaną *Mesjasz według Schulza*.

Za utraconym dziełem Schulza podąża wyobraźnia różnych twórców. W 2010 roku w Schauspielhaus w Wiedniu odbyła się prapremiera sztuki *Bruno Schulz: Mesjasz* autorstwa Małgorzaty Sikorskiej–Miszczuk w reżyserii Michała Zadary. W 2013 roku w radiowej Trójce Marek Zwyrzykowski prezentował dzieło Jakuba Kisielińskiego *Mesjasz według Brunona Schulza*, zaś w ubiegłym roku na „Scenie teatralnej Trójki” miała swą kolejną premierę sztuka Małgorzaty Sikorskiej–Miszczuk – teraz w reżyserii Tomasza Mana i z muzyką Pawła Mykietyna. Ale co tak naprawdę wiemy o powieści *Mesjasz*? Według przekazów Bruno Schulz uznawał ją za swoje największe dzieło; prace nad nim rozpoczął w 1934 roku, a ukończył już w czasie wojny, prawdopodobnie w 1941 roku, na rok przed śmiercią. Sama powieść miała się zaczynać takim zdaniem: „Wiesz – powiedziała mi rano matka. – Przyszedł Mesjasz. Jest już w Samborze”. Słowa te przekazał krytyk Artur Sandauer, któremu Bruno Schulz miał ponoć czytać urywki swojej powieści podczas wspólnych wakacji w 1936 roku.

Stefan Wesołowski, niejako od wewnątrz aury tajemnicy unoszącej się nad powieścią, stawia szereg pytań. O czym tak naprawdę mógł traktować *Mesjasz*? Kim był Mesjasz dla Schulza–Żyda? Czy śmierć pisarza była przypadkowa, czy też został zastrzelony celowo? Różne źródła podają różne wersje. W warstwie tekstowej tej sennej, na poły wyimaginowanej wizji artysty będzie płynęło donośne echo wydobyte z samych słów Schulza, z tego jedynego zdania, jakie znamy. Mit Mesjasza zatoczy koło historii, wybrzmi niezrealizowane marzenie, ze szkicownika wybiegną tajemnicze postaci, wspomnienia i emocje, które zostaną ożywione na scenie.

Łukasz Komła

Aleksandra Łaska

sopran

☒ Mateusz Zaboklicki

Występowała na scenach m.in. Opery Wrocławskiej, Warszawskiej Opery Kameralnej, Teatru Wielkiego w Łodzi, a także w Toyocie i Hachiōji w Japonii. Wykonywała partie w operach Mozarta – *Weselu Figara* (Barbarina, Susanna), *Così fan tutte* (Fiordiligi), *Händla – Semele* (Iris), *Nicolaia – Wesole kumoszki z Windsoru* (Frau Fluth). Płyta *Chopin University Modern Ensemble – Debiut* z jej wykonaniem *Folk Songs* Luciana Berio otrzymała nominację do nagrody Fryderyk 2021. W roku 2022 została zaangażowana do wykonania partii solowej w utworze *Madonna* na sopran, chór i orkiestrę Bassema Akiki w Studiu Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie, z udziałem Orkiestry i Chóru Polskiego Radia pod dyrekcją kompozytora.

Urodzona w Warszawie. Edukację muzyczną rozpoczęła od gry na flecie i fortepianie. W 2014 roku podjęła studia wokalne w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi. W 2020 roku uzyskała dyplom magisterski na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie. Jest też absolwentką studiów licencjackich w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego.

Margarita Slepakova

mezzosopran

☒ Kinga Karpati,
Daniel Zarewicz

Absolwentka prestiżowej szwajcarskiej Scholi Cantorum Basiliensis ze specjalnością w wykonawstwie historycznym oraz programu Monteverdi Apprenticeship pod kierunkiem sir Johna Eliota Gardinera w Wielkiej Brytanii, a także Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina oraz Uniwersytetu Warszawskiego. Występuje w spektaklach operowych,

koncertach oratoryjno-kantatowych i recitalach, współpracując z takimi dyrygentami jak: John Eliot Gardiner, Andrea Marcon, Andrea De Carlo, Bart Naessens i René Jacobs. Występowała w Carnegie Hall i Harris Theater w USA oraz w większości krajów europejskich, m.in. w Royal Albert Hall (podczas BBC Proms), Musikverein Vienna, Concertgebouw Amsterdam, na scenach operowych w Antwerpii, Gandawie, Bazylei, Zurychu, Wiedniu oraz filharmoniach w Paryżu, Monachium, Essen, Luxemburgu i Budapeszcie. Jej nagrania publikowane były przez Universal, Soli Deo, wocomoMUSIC oraz Denovali (w ramach projektu *Nanook of the North*).

Dionizy Wincenty Płaczkowski

tenor

☒ Robby Cyron

Swoją drogę muzyczną rozpoczął jako solista dyszkant, nagrywając siedem płyt i wykonując solową partię sopranu w wielu oratoriach oraz operach na licznych międzynarodowych festiwalach, na renomowanych scenach, jak m.in. Terme di Caracalla w Rzymie, Concertgebouw w Amsterdamie czy Filharmonia Berlińska.

Po okresie studiowania stosunków międzynarodowych powrócił do śpiewu jako tenor i kontynuował drogę wokalną na

Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie Roberta Gierlacha. Już podczas studiów zaśpiewał główne role tenorowe w operze *Orlando Paladino* Haydna, koncertowych wykonaniach fragmentów *Flisa* Moniuszki oraz *Idomeneusza, królu Krety* Mozarta. W sezonie 2017/2018 kreował partię Leńskiego w *Eugeniuszu Onieginie* Czajkowskiego – w Filharmonii Świętokrzyskiej, w Filharmonii Podkarpackiej oraz w Sali Młynarskiego Opery Narodowej w Warszawie.

Kreował napisaną dla niego partię Izaaka we współczesnej operze *Abraham i Izaak* niemieckiego kompozytora Aloisa Spätha; dzieło zostało włączone do spektaklu Natalii Korczakowskiej pt. *Wyznawca* w Teatrze Studio. W 2018 roku zaśpiewał *Wesele* Strawińskiego z orkiestrą Filharmonii Lwowskiej w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie. Na estradzie można było go zobaczyć na Gali Sylwestrowej Telewizji POLSAT – wydarzenie obserwoowało ponad 130 tysięcy widzów pod sceną przy katowickim Spodku oraz ponad 3 miliony przed telewizorami. W 2018 roku otrzymał nagrodę

dla „Najpiękniej śpiewającego tenora” na XX Turnieju Tenorów organizowanym przez Operę na Zamku w Szczecinie. W czerwcu 2018 roku wystąpił na Gali Tenorów w Filharmonii Pomorskiej, a także z recitalem w Sali Lubrańskiego Filharmonii Poznańskiej, odbierając od Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego Medal Młodego Pozytywisty. W tym samym roku, dla HBO Europe, do ścieżki dźwiękowej serialu *Ślepnięc od światła* w reżyserii Krzysztofa Skoniecznego, zarejestrował *Arię Cavaradossiego*. W 2019 roku zadebiutował główną partią tenorową Kazimierza w *Hrabinie Moniuszki* w reżyserii Krystyny Jandy na deskach Opery Bałtyckiej oraz spełnił swoje wielkie artystyczne marzenie, występując u boku Roberta Alagny oraz Aleksandry Kurzak. Kontynuował współpracę z Operą Bałtycką, m.in. przy produkcji opery *Olga* Jorgego Antunesa pod dyrekcją José Marii Florência. W ostatnim sezonie zadebiutował rolą księcia Tamina w Warszawskiej Operze Kameralnej w Warszawie.

W styczniu 2021 roku zdobył I nagrodę – platynową różę – w „Bitwie Tenorów na Różę”, konkursie TVP Kultura od wielu lat eksponującym operowe głosy (pierwszej edycji z międzynarodowym jury, w skład którego wchodziły wybitne postacie świata opery: Marco Balderi, Simone Kermes i Ryszard Karczykowski). W 2022 roku wykonywał solową partię tenorową w *IX Symfonii* Beethovena z Filharmonią Zamojską, uczestniczył w wykonaniach *Mszy* Franciszka Mireckiego w Filharmonii Poznańskiej i *Requiem* Alfreda Schnittkego w Narodowym Forum Muzyki, wziął udział w gali operowej z okazji 120-lecia urodzin Jana Kiepury w Sosnowcu. Obecny sezon otworzył koncertem Fundacji Beksiński w katowickim Spodku; przed nim recitale w Utrechcie oraz Kielcach.

Daniel Mirosław bas

📷 Ola Golczyńska

Baryton; absolwent Juilliard School, Guildhall School of Music and Drama oraz Akademii Muzycznej w Łodzi. W sezonie 2022/2023 debiutuje jako Gerard w operze *Andrea Chénier* Umberta Giordano (w St. Gallen w Szwajcarii), jako Sprecher w *Czarodziejskim flecie* Mozarta (w Zurychu) oraz w roli Wodnika w *Rusałce* Dvořáka (w Hanowerze). Wystąpi również jako Scarpia w *Tosce Pucciniego* w operze w Tulonie. W sezonie 2021/2022 debiutował rolą Jagona w *Otelli* Verdiego w Hanowerze oraz jako Scarpia na scenie w Nancy.

Michał Górczyński klarnet kontrabasowy

📷 A. Blomka

Występował jako Don Giovanni (Santiago de Chile, Wrocław), Mefistofeles w *Fauście* (Santiago de Chile, Wrocław), Escamillo (Hanower, Düsseldorf), Figaro (Florencja, Warszawa), Don Magnifico (Florencja), Don Basilio (Hanower), Dulcamara (Hanower). Śpiewał również basowe solo w oratorium *Mesjasz* Händla (Carnegie Hall, Lizbona) oraz basowe solo w *Requiem* Mozarta (Frankfurt). Jego przyszłe role to m.in. tytułowa postać w operze *Wilhelm Tell* Rossiniego, Holender w *Latającym Holendrze* Wagnera oraz Jokanaan w *Salome* Straussa.

W 2004 roku ukończył studia w klasie klarnetu na Uniwersytecie Muzycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Kompozytor, pedagog, solista i kameralista. Współzałożyciel Kwartludium – zespołu specjalizującego się w wykonawstwie muzyki współczesnej. Autor muzyki do spektakli teatralnych i filmów. Jako improwizator współpracował z takimi artystami jak Kazuhisa Uchihashi, Dror Feiler, Ken Vandermark, Mikołaj Trzaska, Zdzisław Piernik, Butch Morris, John Butcher, Mark Sanders.

Autor koncepcji „muzyka do języków”, polegającej na tworzeniu muzyki do języków świata (język jidysz, japoński, indonezyjski, irański, angielski). Jako solista współpracował z Filharmonią Wrocławską, Filharmonią Szczecińską, Orkiestrą Muzyki Nowej, Aukso – Orkiestrą Kameralną Miasta Tychy, Kwartetem Śląskim. Od kilku lat specjalizuje się w grze na klarnecie kontrabasowym, wykonując repertuar muzyki współczesnej, klasycznej, etnicznej i improwizowanej. Poza Kwartludium jest członkiem takich zespołów jak Bastarda, Polonka, William’s Things.

Tomasz Wesółowski

fagot/kontrafagot

☒ Łukasz Rajchert

Współpracuje z wiodącymi orkiestrami historycznego nurtu wykonawczego, m.in. z Les Musiciens du Louvre (Marc Minkowski), Capella Cracoviensis, {oh!} Orkiestra Historyczna, B'rock (René Jacobs), Freiburger Barockorchester, Amsterdam Baroque Orchestra (Ton Koopman), Les Musiciens du Prince (Cecilia Bartoli), Anima Eterna, Les Talens Lyriques (Christophe Rousset), Bach Collegium Japan (Masaaki Suzuki), Le Cercle de l'Harmonie, Netherlands Bach Society, Arte Dei Suonatori. Nagrywał dla Mezzo, Arte, Erato, Polskiego Radia, Channel Classics, Naïve, Alpha, BIS, ORF, Claves Records, Brilliant Classics, DUX oraz Netflix i HBO.

Udziela się również jako wykładowca na kursach i uczelniach: Akademii Muzycznej w Poznaniu, Akademii Muzycznej w Gdańsku, Hochschule für Musik we Frankfurcie nad Menem, Varmia Musica Academia w Lidzbarku Warmińskim oraz na festiwalu Oficina de Música de Curitiba w Brazylii.

Absolwent Akademii Muzycznej w Gdańsku, gdzie w 2004 roku otrzymał dyplom z wyróżnieniem w klasie Wojciecha Orawca. Nagrodzony stypendiami Prezydenta Miasta Gdańska oraz Fondazione Marco Fodella. W latach 2004–2008 studiował grę na fagocie historycznym w Królewskim Konserwatorium w Hadze pod kierunkiem Donny Agrell i Wouter Verschurena, a także w Accademia Internazionale della Musica w Mediolanie, gdzie jego nauczycielem był Alberto Grazi.

Grzegorz Palus

akordeon

☒ Maciej Stachowicz

Akordeonista, kameralista, pedagog, doktor sztuk muzycznych. Jest absolwentem The Royal Danish Academy of Music w Kopenhadze (studia Master of Music pod kierunkiem Geira Draugsvolla), Hochschule für Musik Detmold (studia Konzertexamen u Grzegorza Stopy) oraz Akademii Muzycznej w Krakowie (studia I i II stopnia w klasie Janusza Patera). Od 2016 roku pracuje w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka

Chopina, obecnie na stanowisku adiunkta. Jest laureatem szeregu nagród i wyróżnień w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach muzycznych. Jako solista i kameralista prowadzi aktywną działalność koncertową w kraju i za granicą (m.in. Austria, Bośnia i Hercegowina, Chiny, Czechy, Dania, Litwa, Niemcy, Słowacja, Ukraina, USA, Włochy). Wielokrotnie występował w roli solisty z towarzyszeniem orkiestr. Prowadzi liczne kursy mistrzowskie i warsztaty akordeonowe. Ma w dorobku kilka wydawnictw płytowych z przekrojowym repertuarem. Regularnie uczestniczy w prawykonaniach współczesnych kompozycji, a także bierze udział w pracach jury krajowych i międzynarodowych konkursów akordeonowych.

Piotr Wesółowski

klawesyn

☒ Agata Schreyner

Pianista, kompozytor, aranżer. Edukację muzyczną w zakresie fortepianu i organów ukończył w Gdańsku, udzielając się jednocześnie w trójmiejskich zespołach jazzowych. W Gdańsku brał również udział w projekcie popularyzacji starej sztuki instrumentalnej, grając recitale na miejskich carillonach. Po przeprowadzce do Krakowa poświęcił się w pełni tworzeniu własnej muzyki.

Współpracował m.in. z Teatrem Dramatycznym w Warszawie, Teatrem Słowackiego i Teatrem Starym w Krakowie, Teatrem Muzycznym w Gdyni, Teatrem Witkacego w Zakopanem, ASP w Krakowie i Wrocławiu, PWST w Krakowie. Stworzył muzykę do spektakli teatralnych, filmów oraz reklam. Występował na festiwalach muzyki jazzowej, rozrywkowej oraz piosenki aktorskiej.

Brał udział w licznych projektach, występując m.in. z Krzysztofem Ścierańskim, Januszem Muniakiem, Anną Marią Jopek, Grzegorzem Turnauem i Krzysztofem Śmietaną. Od trzynastu lat tworzy głównie w studiach nagraniowych, współpracując m.in. ze swoim bratem Stefanem Wesółowskim.

Royal String Quartet

☐ Marcin Maniewski

Royal String Quartet

Royal String Quartet to jeden z czołowych europejskich kwartetów. Ponad dwie dekady wspólnego grania, koncerty na wszystkich kontynentach, siedemnaście płyt docenionych przez międzynarodową krytykę, dwa Fryderyki i sześć nominacji do tej nagrody. Do tego osiemnaście lat „Kwartesencji”, czyli własnego festiwalu, podczas którego muzycy przypominają wielką klasykę kameralistyki, prawykonywają kompozycje specjalnie dla nich pisane i pokazują, że muzyka to nie przebrana we frak sztampa, lecz zaskakująca, często niepokojąca sztuka dźwięków, która znakomicie opisuje współczesny świat. W swych ambitnych przedsięwzięciach nie uznają granic gatunków. Tak właśnie narodziły się albumy *Kayah & Royal Quartet* oraz *Nowa Warszawa* ze Stanisławą Celińską i Bartkiem Wąsikiem.

Zespół, założony w 1998 roku w Akademii Muzycznej w Warszawie w klasie Ryszarda Duzia, odbył studia podyplomowe w Kolonii pod kierunkiem Alban Berg Quartett, kształcił się też pod okiem kwartetów Amadeus i Camerata. Artyści zdobyli nagrody

w licznych konkursach, m.in. w Banff, Casale Monferrato, Kuhmo i Krakowie, otrzymali również stypendium fundacji Borletti-Buitoni oraz nominację do prestiżowej brytyjskiej nagrody Royal Philharmonic Society. W latach 2004–2006 zespół był objęty elitarnym programem BBC New Generation Artist. Trwająca od 2008 roku współpraca z brytyjską wytwórnią Hyperion zaowocowała pięcioma płytami, które docenili m.in. krytycy miesięczników „Gramophone”, „BBC Music Magazine”, „Diapason” i „The Strad”. Koncertów kwartetu można regularnie słuchać m.in. w Programie 2 Polskiego Radia i BBC 3, a recitale RSQ transmitowane były przez Mezzo TV i TVP Kultura.

Zespół pięciokrotnie wystąpił na BBC Proms i aż piętnastokrotnie grał w słynnej londyńskiej Wigmore Hall. Regularnie koncertuje w Studiu im. Witolda Lutosławskiego, w siedzibie NOSPR w Katowicach i Filharmonii Narodowej. Grał też m.in. na festiwalach City of London, Aldeburgh, Schleswig Holstein i Rheingau,

Sacrum Profanum, „Wratistavia Cantans” oraz w australijskim Perth. RSQ gościł w wielu znakomitych salach, m.in. w Cadogan Hall w Londynie, Concertgebouw w Amsterdamie, National Gallery of Art w Waszyngtonie, Palais des Beaux-Arts w Brukseli, Konzerthaus w Wiedniu i Berlinie, Sejong Center w Seulu i Beijing Concert Hall. Wśród artystów, z którymi zespół współpracował, są m.in. Angela Hewitt, Mark Padmore, Urszula Kryger, Janusz Olejniczak, Martin Fröst, Ingolf Wunder, Andrzej Bauer, Wojciech Światała, kwartety Škampa, Śląski i Kwadrofonik.

Stefan Wesołowski

prowadzenie zespołu

Olga Anna Markowska

Pochodzący z Gdańska kompozytor i skrzypek, absolwent francuskiej Académie musicale de Villecroze, związany z brytyjskim wydawcą Mute Song (reprezentującym m.in. Nicka Cave’a, Bena Fresta, Maxa Richtera i wielu innych), amerykańskim wydawnictwem Important Records (z artystami takimi jak Pauline Oliveros, Coil, Jozef Van Wissem) oraz francuskim Ici d’ailleurs (Chapelier Fou, Yann Tiersen). Jest autorem trzech znakomicie przyjętych albumów solowych oraz nagranych z Piotrem Kalińskim *Nanook of the North* (2018).

Jego album *Rite of the End* został wybrany najlepszą płytą 2017 roku w plebiscycie „Gazety Wyborczej” oraz międzynarodowego portalu beehy.pe. „Gdyby Wesołowski żył w XIX wieku, dziś byłby na kartach podręczników historii muzyki” – pisał o nim wówczas Jacek Hawryluk z radiowej Dwójki. Album przyniósł kompozytorowi również nominację do Paszportu „Polityki”.

Istotną gałąź twórczości Wesołowskiego stanowi komponowanie muzyki filmowej. Jest autorem muzyki do dokumentu poświęconemu Marlonowi Brando, wyprodukowanego przez Universal i nominowanego do nagród BAFTA – *Listen to me Marlon* w reżyserii Stevana Rileya, produkcji HBO *Love Express. The Disappearance of Walerian Borowczyk* w reżyserii Kuby Mikurdy oraz do wielokrotnie nagradzanej *Ucieczki na Srebrny Glob* tego samego reżysera.

Najnowszą produkcją z muzyką Wesołowskiego jest irlandzki film *Wolf* w reżyserii Nathalie Biancheri z Lily-Rose Deep i George’em MacKayem w rolach głównych (prod. Universal/Focus Features).

f

Stefan Wesółowski /

*Messiah after Schulz**

25 November (Friday) — 10.00 p.m.

Palladium Theatre
9 Złota Street

For this year's edition of the International Music Festival of Central–Eastern Europe Eufonie, Stefan Wesółowski, a Tri–City composer, violinist, music producer, film music creator and graduate of the French Académie musicale de Villecroze, author of *Kompleta*, *Liebestod*, *Rite Of The End*, inspired by the never–found literary work of Bruno Schulz *Messiah*, has prepared a composition entitled *Messiah after Schulz*. The composer, somewhat from the inside of the aura of mystery hovering over the novel, poses a number of questions: What could *Messiah* really be about? Being a Jew, what was Schulz's attitude to the Messiah? Was the writer's death accidental or was he shot on purpose? In the textual layer of this oneiric, half–imagined vision of the artist, we will hear a loud echo extracted from the very words of Schulz, from the only sentence we know, i.e. “‘You know,’ my mother said to me this morning, ‘the Messiah is here. He is already in Sambor.’” Those words were revealed by the critic Artur Sandauer, to whom Bruno Schulz was said to have read excerpts from his novel during a joint holiday in 1936.

* world premiere – commission of the National Centre for Culture

Concert programme

Stefan Wesółowski
(b. 1985)

Mesjasz według Schulza
(*Messiah after Schulz*)
(2022)

for four voices, clarinet,
bassoon, accordion, harpsichord
and string quartet
(2022)

Performers:

Aleksandra Łaska
soprano

Margarita Slepakova
mezzo–soprano

Dionizy Wincenty Płaczkowski
tenor

Daniel Mirosław
bass

Michał Górczyński
contrabass clarinet

Tomasz Wesółowski
bassoon/contrabassoon

Grzegorz Palus
accordion

Piotr Wesółowski
harpsichord

Royal String Quartet:

Izabella Szałaj–Zimak
I violin

Elwira Przybyłowska
II violin

Paweł Czarny
viola

Michał Pepol
cello

Stefan Wesółowski
conductor

Aleksandra Łaska

soprano

☒ Mateusz Zaboklicki

She has performed on the stages of, among others, the Wrocław Opera, the Warsaw Chamber Opera, the Grand Theatre in Łódź as well as in Toyota and Hachiōji in Japan. The artist has sung in operas by Mozart – *The Marriage of Figaro* (Barbarina, Susanna), *Così fan tutte* (Fiordiligi), Handel – *Semele* (Iris) and Nicolai – *The Merry Wives of Windsor* (Frau Fluth). The album *Chopin University Modern Ensemble – Debut* featuring her performance of *Folk Songs* by Luciano Berio was nominated for the Fryderyk 2021 award. In 2022, she was invited to perform the solo part in the piece *Madonna* for soprano, choir and orchestra by Bassem Akiki at the Witold Lutosławski Polish Radio Concert Studio in Warsaw, with the participation of the Polish Radio Symphony Orchestra and Choir under the direction of the composer himself.

Born in Warsaw. She began her music education by learning to play the flute and piano. In 2014, she began vocal studies at the Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź. In 2020, she obtained a master's degree at the Chopin University of Music in Warsaw. She has a BA from the Institute of Art History of the University of Warsaw.

Margarita Slepakova

mezzo-soprano

☒ Kinga Karpati,
Daniel Zarewicz

Graduate of the prestigious Swiss Schola Cantorum Basiliensis with a specialization in Historical Performance, of the Monteverdi Apprenticeship programme under the direction of Sir John Eliot Gardiner in the United Kingdom, of the Chopin University of Music and of the University of Warsaw.

She performs in operas, oratorio and cantata concerts and recitals, cooperating with such conductors as John Eliot Gardiner, Andrea Marcon, Andrea De Carlo, Bart Naessens and René Jacobs. She has performed at Carnegie Hall and Harris Theater in the USA and in most European countries, including the Royal Albert Hall (at BBC Proms), Musikverein Vienna, Concertgebouw Amsterdam, on opera stages in Antwerp, Ghent, Basel, Zürich and Vienna and at the Paris, Munich, Essen, Luxembourg and Budapest Philharmonics. Her recordings have been released by Universal, Soli Deo, wocomoMUSIC and Denovali (under the *Nanook of the North* project).

Dionizy Wincenty Płaczkowski

tenor

☒ Robby Cyron

He began his musical journey as a treble soloist, recording seven albums and performing solo soprano parts in a number of oratorios and operas at numerous international festivals, on such renowned stages as Terme di Caracalla in Rome, Concertgebouw in Amsterdam and the Berlin Philharmonic.

After having studied International Relations, he returned to singing as a tenor, continuing his vocal journey at the Chopin University of Music in Warsaw in the class of Robert Gierlach. Already during his studies, he sang the leading

tenor roles in Haydn's opera *Orlando Paladino* and in concert performances of excerpts from Moniuszko's *The Raftsmen* and Mozart's *Idomeneo, re di Creta*. In the 2017/2018 season, he played the part of Lensky in *Eugene Onegin* by Tchaikovsky at the Świętokrzyska Philharmonic, the Subcarpathian Philharmonic and in the Młynarski Hall of the Polish National Opera in Warsaw.

He created the role of Isaac in the contemporary opera *The Sacrifice of Isaac*; a role written especially for him by German composer Alois Späth. Natalia Korczakowska included that work in her theatre play entitled *Wyznawca*, which was staged at the Studio Theatre. In 2018, he sang *Les Noces* by Stravinsky with the orchestra of the Lviv Philharmonic at the Centre for the Meeting of Cultures in Lublin. On stage, one could see him at Polsat TV's New Year's Eve Gala – in front of over 130,000 spectators at Spodek in Katowice and over 3 million TV viewers. In 2018, he received the award for "The Most Beautifully Singing Tenor" at the 20th Great Tenors' Tournament organized by the Castle

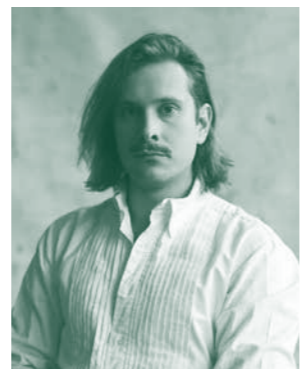
Opera in Szczecin. In June 2018, he performed at the Tenors' Gala at the Pomeranian Philharmonic as well as a recital in the Lubrański Hall of the Poznań Philharmonic, receiving the Young Positivist Medal from the Hipolit Cegielski Society. In the same year, for HBO Europe, he recorded Cavaradossi's *Aria* for the soundtrack to the series *Blinded by the Lights* directed by Krzysztof Skonieczny. In 2019, he made his debut on the stage of the Baltic Opera with the leading tenor part of *Kazimierz in The Countess* by Moniuszko directed by Krystyna Janda; moreover, he fulfilled his great artistic dream by appearing alongside Roberto Alagna and Aleksandra Kurzak. He continued his cooperation with the Baltic Opera, among others, in the production of the opera *Olga* by Jorge Antunes under the direction of José Maria Florêncio. Last season, he made his debut as Prince Tamino at the Warsaw Chamber Opera.

In January 2021, he won the first prize – the platinum rose – in the “Battle of the Tenors for Roses”, a TVP Kultura competition, organized for many years, presenting operatic voices (it was the first edition featuring an international

jury composed of outstanding figures of the opera world: Marco Balderi, Simone Kermes and Ryszard Karczykowski). In 2022, he performed the solo tenor part in Beethoven's *Symphony No. 9* with the Zamość Philharmonic, and participated in the performances of Franciszek Mirecki's *Mass* at the Poznań Philharmonic and Alfred Schnittke's *Requiem* at the National Forum of Music; he also took part in the opera gala on the occasion of the 120th anniversary of the birth of Jan Kiepura in Sosnowiec. He inaugurated the current season with a concert of the Beksiński Foundation at Spodek in Katowice; in the near future, he is going to perform recitals in Utrecht and Kielce.

Daniel Mirostław

bass

📷 Ola Golczyńska

Baritone; graduate of the Juilliard School, Guildhall School of Music and Drama and the Academy of Music in Łódź. In the 2022/2023 season, he made his debut as Gerard in the opera *Andrea Chénier* by Umberto Giordano (in St. Gallen, Switzerland), as Sprecher in Mozart's *The Magic Flute* (in Zürich) and as Vodník in Dvořák's *Rusalka* (in Hanover). He is also going to perform as Scarpia in Puccini's *Tosca* at the Toulon Opera. In the 2021/2022 season, he made his debut as Iago in *Otello* by Verdi in Hanover and as Scarpia on the stage in Nancy.

He has performed as Don Giovanni (Santiago de Chile; Wrocław), Méphistophélès in *Faust* (Santiago de Chile; Wrocław), Escamillo (Hanover; Düsseldorf), Figaro (Florence; Warsaw), Don Magnifico (Florence), Don Basilio (Hanover) and Dulcamara (Hanover). He has also sung the bass solo in Handel's oratorio *Messiah* (Carnegie Hall; Lisbon) and the bass solo in Mozart's *Requiem* (Frankfurt). His future roles include the title character in the opera *William Tell* by Rossini, the Dutchman in Wagner's *The Flying Dutchman* and Jochanaan in *Salome* by Strauss.

Michał Górczyński

contrabass clarinet

📷 A. Blomka

In 2004, he graduated from the Chopin University of Music in Warsaw in clarinet. Composer, teacher, soloist and chamber musician. Co-founder of Kwartludium – an ensemble specializing in contemporary music performance. Author of music for theatrical performances and films. As an improviser, he has worked with such artists as Kazuhisa

Uchihashi, Dror Feiler, Ken Vandermark, Mikołaj Trzaska, Zdzisław Piernik, Butch Morris, John Butcher and Mark Sanders. He is the author of the “music to languages” concept consisting in creating music to the languages of the world (Yiddish, Japanese, Indonesian, Iranian, English). As a soloist, he has cooperated with the Wrocław Philharmonic, Szczecin Philharmonic, New Music Orchestra, AUKSO – Chamber Orchestra of the City of Tychy and the Silesian String Quartet. For several years, he has specialized in contrabass clarinet, performing contemporary, classical, ethnic and improvised music. In addition to Kwartludium, he is a member of such ensembles as Bastarda, Polonka and William's Things.

Tomasz Wesółowski

bassoon/contrabassoon

☒ Łukasz Rajchert

He works with leading period performance orchestras, including Les Musiciens du Louvre (Marc Minkowski), Capella Cracoviensis, {oh!} orkiestra historyczna, B'rock (René Jacobs), Freiburger Barockorchester, Amsterdam Baroque Orchestra (Ton Koopman), Les Musiciens du Prince (Cecilia Bartoli), Anima Eterna, Les Talens Lyriques (Christophe Rousset), Bach Collegium Japan (Masaaki Suzuki), Le Cercle de l'Harmonie, Netherlands Bach Society and Arte Dei Suonatori. He has recorded for Mezzo, Arte, Erato, Polskie Radio, Channel Classics, naïve, Alpha, BIS, ORF, claves, Brilliant Classics, DUX, Netflix and HBO.

He is also active as a lecturer in courses and higher education, e.g. the Academy of Music in Poznań, the Academy of Music in Gdańsk, the Hochschule für Musik in Frankfurt am Main, the Varmia Musica Academia in Lidzbark Warmiński and at the Oficina de Música de Curitiba festival in Brazil.

Graduate of the Academy of Music in Gdańsk, where in 2004 he graduated with honours in the class of Wojciech Orawiec. Holder of scholarships from the Mayor of the City of Gdańsk and Fondazione Marco Fodella. In 2004–2008, he studied period bassoon at the Royal Conservatory of The Hague under the direction of Donna Agrell and Wouter Verschuren, as well as at the Accademia Internazionale della Musica in Milan, where his teacher was Alberto Grazi.

Grzegorz Palus

accordion

☒ Maciej Stachowicz

Accordionist, chamber musician, teacher, Doctor of Musical Arts. Graduate of the Royal Danish Academy of Music in Copenhagen (Master of Music Studies under Geir Draugsvoll), the Hochschule für Musik Detmold (Konzertexamen studies with Grzegorz Stopa) and the Academy of Music in Cracow (BA and MA studies in Janusz Pater's class). Since 2016, he has been employed at the Chopin University

of Music in Warsaw, currently as an assistant professor. He is a prizewinner of numerous awards and honourable mentions won in national and international music competitions. As a soloist and chamber musician, he gives numerous concerts in Poland and abroad (including Austria, Bosnia and Herzegovina, China, the Czech Republic, Denmark, Germany, Italy, Lithuania, Slovakia, Ukraine, the USA). On a number of occasions, he has performed with orchestras as a soloist. He runs numerous masterclasses and accordion workshops. The artist has recorded several CDs featuring a cross-sectional repertoire. He participates in world premieres of contemporary compositions on a regular basis. He is also a juror in national and international accordion competitions.

Piotr Wesółowski

harpsichord

☒ Agata Schreyner

Pianist, composer and arranger. He completed his music education in piano and organ in Gdańsk while being active in Tricity jazz ensembles. It was also in Gdańsk that he took part in a project aimed at popularizing early instrumental art, as part of which he would give recitals on the municipal carillons. After having moved to Cracow, he fully devoted himself to creating his own music.

He has worked, among others, with the Dramatic Theatre in Warsaw, the Słowacki Theatre and the Old Theatre in Cracow, the Musical Theatre in Gdynia, the Witkacy Theatre in Zakopane, the Academy of Fine Arts in Cracow and Wrocław and the National Academy of Theatre Arts in Cracow. He has created music for theatrical performances, films and commercials. The artist has performed at jazz, entertainment music and stage song festivals.

He has participated in numerous projects with such artists as Krzysztof Ścierański, Janusz Muniak, Anna Maria Jopek, Grzegorz Turnau and Krzysztof Śmietana. For thirteen years, he has been mainly working in recording studios, cooperating, among others, with his brother Stefan Wesółowski.

Royal String Quartet

 Marcin Maniewski

Royal String Quartet

is one of Europe's leading quartets with over two decades of joint playing, concerts on all continents, seventeen critically acclaimed albums, two Fryderyk awards and six nominations, and eighteen years of *Kwartesencja* [Quartessence], their own festival, as part of which musicians remind the great classics of chamber music, premiere compositions written with them in mind and show that music is not a routine dressed in a tailcoat, but a surprising, often disturbing art of sounds that perfectly describes the modern world. In their ambitious endeavours, they know no genre boundaries. This is how the *Kayah & Royal Quartet* and *Nowa Warszawa* albums (featuring Stanisława Celińska and Bartek Wąsik) were born.

The ensemble, established in 1998 at the Academy of Music in Warsaw in the class of Ryszard Duż, completed postgraduate studies in Cologne under the direction of the Alban Berg Quartett; they also studied under the supervision of the Amadeus and Camerata Quartets. The artists have won awards in

numerous competitions, including in Banff, Casale Monferrato, Kuhmo and Cracow; they have also received a Borletti-Buitoni Foundation scholarship and a nomination for the prestigious British Royal Philharmonic Society Award. In 2004–2006, the ensemble was part of the elite BBC New Generation Artist programme. Since 2008, their cooperation with the British label Hyperion has resulted in five albums, which were appreciated by critics of e.g. *Gramophone*, *BBC Music Magazine*, *Diapason* and *The Strad*. The Quartet's concerts can be regularly heard, among others, on Programme 2 of Polish Radio and on BBC 3, while the ensemble's recitals have been broadcast by Mezzo TV and TVP Kultura.

The Quartet has performed five times at the BBC Proms and played as many as fifteen times at the famous Wigmore Hall in London. It regularly performs at the Witold Lutosławski Studio, the headquarters of the Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice and the Warsaw Philharmonic. They have also performed at such festivals as City of London,

Aldeburgh, Schleswig Holstein and Rheingau, Sacrum Profanum, "Wratislavia Cantans" and in the Australian Perth. The RSQ has been invited to many excellent concert venues, including Cadogan Hall in London, Concertgebouw in Amsterdam, the National Gallery of Art in Washington, Palais des Beaux-Arts in Brussels, Konzerthaus in Vienna and Berlin, Sejong Center in Seoul and the Beijing Concert Hall. Among the artists with whom they have cooperated are: Angela Hewitt, Mark Padmore, Urszula Kryger, Janusz Olejniczak, Martin Fröst, Ingolf Wunder, Andrzej Bauer, Wojciech Światała as well as the Škampa Quartet, Silesian String Quartet and Kwadrofonik.

Stefan Wesółowski

conductor

 Olga Anna Markowska

Born in Gdańsk, the composer and violinist is a graduate of the French Académie musicale de Villecroze; he is associated with the British publisher Mute Song (representing, e.g. Nick Cave, Ben Frost, Max Richter and many others), the American publishing house Important Records (featuring such artists as Pauline Oliveros, Coil, Jozef Van Wissem) and the French Ici d'ailleurs (Chapelier Fou, Yann Tiersen). He is the author of three critically acclaimed solo albums as well as co-author of the CD *Nanook of the North* (2018) recorded with Piotr Kaliński.

His album *Rite of the End* was selected as the best album of 2017 in a poll of *Gazeta Wyborcza* and of the international website beehy.pe. 'Had Wesółowski lived in the 19th century, he would be in the pages of music history textbooks today,' Jacek Hawryluk from PR2 wrote about him at that time. The album also brought the composer a nomination for Polityka's Passports.

An important branch of Wesółowski's oeuvre is film music. He is the author of music for a documentary on Marlon Brando, produced by Universal and nominated for a BAFTA – *Listen to me Marlon*, dir. Stevan Riley; for an HBO production entitled *Love Express. The Disappearance of Walerian Borowczyk*, dir. Kuba Mikurda; and for the award-winning *Escape to the Silver Globe* by the same director.

The latest production featuring Wesółowski's music is the Irish film *Wolf* directed by Nathalie Biancheri, starring Lily-Rose Depp and George MacKay (prod. Universal/Focus Features).

f

Schubert: *Winterreise*

26 listopada (sobota) — 17.00

Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum
Sala Wielka (Balowa)
plac Zamkowy 4

Franz Schubert, komponując swoje liczne pieśni, dwukrotnie sięgnął do poezji Wilhelma Müllera. W 1823 roku powstał cykl 20 pieśni *Die schöne Müllerin* (*Piękna młynarka*). W pierwszych miesiącach 1827 roku powstała pierwsza część cyklu *Winterreise* (*Podróż zimowa*), a praca nad całością została ukończona we wrześniu 1828 roku, na dwa miesiące przed śmiercią kompozytora. Tematem obu cykli jest wędrówka jako alegoria życia. Bohaterem *Pięknej młynarki* jest młodzieniec opowiadający o swojej zawiedzionej miłości. *Podróż zimowa* to wędrówka dojrzałego człowieka wyrzuconego poza obręb społeczeństwa, odtrąconego przez ukochaną, pozbawionego jakichkolwiek złudzeń. Jednak tych intymnych zwierzeń zawartych w 24 pieśniach nie przenika rozpacz. Nad prostymi wersami poezji Müllera rozciąga się cała gama nastrojów, stonowanych emocjonalnie refleksji, czasem wyrazów buntu. Schubert uskrzydlił poezję Müllera, tworząc niezwykłą jedność linii wokalne i partii fortepianu – wzajemnie się dopełniających. Stworzył arcydzieło.

Program koncertu —

Franz Schubert (1797–1828)

Podróż zimowa (Winterreise) op. 89
do poezji Wilhelma Müllera
(1827)

- I. *Gute Nacht*
- II. *Die Wetterfahne*
- III. *Gefror'ne Thränen*
- IV. *Erstarrung*
- V. *Der Lindenbaum*
- VI. *Wasserflut*
- VII. *Auf dem Flusse*
- VIII. *Rückblick*
- IX. *Irrlicht*

- X. *Rast*
- XI. *Frühlingstraum*
- XII. *Einsamkeit*
- XIII. *Die Post*
- XIV. *Der greise Kopf*
- XV. *Die Krähe*
- XVI. *Letzte Hoffnung*
- XVII. *Im Dorfe*
- XVIII. *Der stürmische Morgen*
- XIX. *Täuschung*
- XX. *Der Wegweiser*
- XXI. *Das Wirtshaus*
- XXII. *Mut!*
- XXIII. *Die Nebensonnen*
- XXIV. *Der Leiermann*

Wykonawcy:

Pavol Breslík
baryton

Róbert Pechanec
fortepian

Czasy romantyzmu nazywane bywają epoką pieśni, a początek drogi, na której ta ulotna forma wzrosła do rangi arcydzieła, przypada na rok 1814. Wtedy to siedemnastoletni Franz Schubert skomponował pieśń na głos z fortepianem *Gretchen am Spinnrade* (*Małgorzata przy kołowrotku*) do fragmentu z *Fausta* Johanna Wolfganga von Goethego. Pierwszych słuchaczy zachwyciła ekspresja linii wokalne i współtworząca nastrój partia fortepianu. Poezja Goethego jeszcze wiele razy rozpaliała wyobraźnię muzyczną Schuberta, ale w kręgu jego zainteresowań pojawili się też inni twórcy. Wśród nich dwukrotnie Wilhelm Müller (1794–1827) – poeta, uczestnik powstania pruskiego przeciw Napoleonowi, bibliotekarz książęcy w Dessau. W 1823 roku powstał cykl 20 pieśni *Die schöne Müllerin* (*Piękna młynarka*). W pierwszych miesiącach 1827 roku Schubert skomponował pierwszą część cyklu *Winterreise* (*Podróż zimowa*), w październiku tego roku rozpoczął pracę nad jego drugą częścią, a ostatecznej korekty dokonał we wrześniu 1828 roku, na dwa miesiące przed śmiercią. Tematem obu cykli jest wędrowka jako alegoria życia. Bohaterem *Pięknej młynarki* jest młodzieniec opowiadający strumykowi o swojej zawiedzionej miłości, szukający ukojenia w pięknych wspomnieniach

Franz Schubert

 portret nieznanego autora

i wreszcie – w wodnym nurcie. Mimo dojmującego smutku jest w tych pieśniach więcej światła, zmiennych nastrojów, nawet radosnych wspomnień. *Podróż zimowa* to wędrowka dojrzałego człowieka wyrzuconego poza obręb społeczeństwa, odtrąconego przez ukochaną, pozbawionego jakichkolwiek złudzeń. „Przyszedłem tu jako obcy i jako obcy odchodzę” – tymi słowami rozpoczyna się cały cykl. Mówi się o autobiograficznych wątkach zawartych zarówno w *Pięknej młynarce*, jak i w *Podróży zimowej*. Istotnie. Niezliczone trudności, nieporozumienia z wydawcami, niespełnione marzenia o wielkiej miłości wyryły w sercu Schuberta ranę, której starał się nie ujawniać podczas słynnych „Schubertiad” – radosnych wieczorów muzycznych spędzanych z przyjaciółmi. Targały nim sprzeczne namiętności i w prostych wierszach niemieckiego poety znalazł materiał do wyrażenia muzyką swych najgłębszych uczuć.

Schubert zaczął pisać *Piękną młynarkę* w momencie, kiedy odkryto u niego chorobę weneryczną. Ale była jeszcze nadzieja na wyzdrowienie, kompozytora wciąż czekały lata wytężonej pracy, sukcesów i nowych arcydzieł. Czas *Podróży zimowej* to przecucie zbliżającego się kresu, utrata wszelkiej nadziei. Wybierając wiersze Müllera, twórca zmienił kolejność niektórych z nich, dokonał drobnych korekt, by muzyką uwypuklić znaczenie poszczególnych strof. Wątkiem przewodnim są wspomnienia o ukochanej, tęsknota za nią, która została „bogatą narzeczoną”, gdy rodzice wybrali jej na męża mężczyznę innego niż biedny wędrowiec. Bohater wybiera się więc w samotną wędrowkę. Zanim opuści miasto, kreśli na drzwiach domu ukochanej słowo: Dobranoc. Tak rozpoczyna się pierwsza pieśń *Gute Nacht* (*Dobranoc*). Rozbrzmiewa, jak większość z 24 pieśni cyklu, w tonacji mollowej, ale na chwilę rozjaśnia ją tonacja durowa. Spokojnej melodii, nieznacznie zmienianej przy każdej zwrotce, towarzyszy jednostajny akompaniament fortepianowy.

Spokój znika już w następnej pieśni *Die Wetterfahne (Chorągiewka)*. Wiatr porusza chorągiewką na dachu domu śpiącej dziewczyny. Targa też udręczonym sercem odchodzącego wędrowca. Ale kogo to obchodzi? Wskazówka w partyturze: *Szybko, niespokojnie*. Kolejne pieśni: *Gefror'ne Tränen (Zamarzłe łzy)* i *Erstarrung (Odrętwienie)* to obraz zamarzającego serca – dosłownie i w przenośni, znikającego obrazu ukochanej tak tkliwie przechowywanego we wspomnieniach. Na trasie wędrówki zdarzają się momenty płonnej nadziei. „Gdzie znajdę trawę?” – pyta wędrowiec. Szybko przychodzi konstatacja: kwiaty umarły. Umiera też serce, w którym ginie obraz ukochanej. To krzyk rozpaczony znaczonej w pieśni *Erstarrung (Odrętwienie)* nieustępliwym, triolowym akompaniamentem fortepianu. W kolejnych etapach tej „przerażającej wędrówki” – jak określił ją sam Schubert – zdarzają się momenty przepełnione marzeniami, które okazują się tylko snem. Z takiego snu budzi się bohater w pieśni *Frühlingstraum (Marzenia o wiosnie)*, co w genialny sposób oddaje muzyka, zamieniając rozkołysane, idylliczne frazy w ostrą, niemal marszową narrację. *Die Post (Poczta)*, w której fortepian naśladuje dźwięk pocztowej trąbki, jest jedną z ostatnich pieśni tak blisko związanych ze wspomnieniem ukochanej. Jej cień pojawia się jeszcze w roztańczonym rytmie pieśni *Täuschung (Złudzenie)*. Jak pisze pianista Graham Johnson, ta pieśń stanowi wyjątek, bowiem kompozytor zacytował tu nieco zmodyfikowany fragment ze swojej opery *Alfonso und Estrella*¹. Wędrowiec porzuca jednak złudzenia; deklamacyjnym niemal tonem wybiera drogę, której inni unikają. „Dlaczego?” – pyta sam siebie w pieśni *Der Wegweiser (Drogowskaz)*. Ironiczny tekst pieśni *Das Wirtshaus (Gospoda)*, w której oczekiwana przystań mająca oferować odpoczynek okazała się cmentarzem, przybrała w interpretacji Schuberta postać uroczystego hymnu. W pieśni *Mut! (Odwagi!)* pojawia się, nie po raz pierwszy w tym cyklu, ton bohaterski. Fortepian grający w niskim rejestrze w pieśni *Die Nebensonnen (Fałszywe słońca)* nie zapowiada radości, nawet sennych złudzeń.

¹ Zob. G. Johnson, wprowadzenie do płyty *Winterreise, The Hyperion Schubert Edition*, Vol. 30, Hyperion 1997; online: <https://www.hyperion-records.co.uk/notes/30021-B.pdf> (dostęp 21.08.2022).

„Będę czuł się lepiej w ciemności” – śpiewa wędrowiec. Na końcu swej drogi spotyka on starego lirnika – samotnego, tak jak on, odartego z wszelkiej nadziei (*Der Leiermann*). W fortepianie rozbrzmiewa burdonowa, pusta kwinta, słychać powtarzany motyw, jakby wydobywany przez lirnika zdrętwiałą dłonią. „Czy mam iść z tobą?” – pyta wędrowiec. „Czy zagrasz moją pieśń na twojej lirze?” – nie dostaje odpowiedzi.

Schubert kończył *Winterreise* w stanie euforii, mając świadomość, jak niewiele czasu mu zostało. A przecież tych intymnych zwierzeń nie przenika rozpacz. Nad prostymi wersami poezji Müllera rozciąga się cała gama nastrojów, także inspiracji ludowych, jak w pieśni *Der Lindenbaum (Lipa)*, stonowanych emocjonalnie refleksji, ale i wyrazów buntu. Schubert uskrzydlił poezję Müllera, tworząc niezwykłą jedność linii wokalne i partii fortepianu – wzajemnie się dopełniających. Stworzył arcydzieło.

Warto tu może wspomnieć, że w 1994 roku Stanisław Barańczak napisał własne teksty do muzyki Schuberta, spośród których tylko jeden utwór (*Der Lindenbaum*) jest tłumaczeniem z Müllera. Ta wersja znalazła się w repertuarze kilku polskich artystów.

Małgorzata Gąsiorowska

Pavol Breslík

baryton

☒ Jakub Gulyas

repertuarze, podobnie jak Tamino (*Czarodziejski flet*). Breslík wielokrotnie śpiewał tę partię w różnych produkcjach, np. w Monachium, gdzie zadebiutował w tej roli w 2006 roku, Barcelonie, Baden-Baden i nowojorskiej Metropolitan Opera.

Artysta był członkiem zespołu Berliner Lindenoper od 2003 do 2006 roku, a od tamtej pory pracuje jako freelancer. Od kilku lat ten słowacki tenor liryczny coraz częściej pokazuje się w repertuarze *bel canto*. Oprócz głównej roli czarującego Nemorina w *Napoju miłosnym* zagrał m.in. młodego Gennara u boku Edity Gruberovej w roli jego matki, Lukrecji Borgii, oraz wystąpił jako Edgardo w *Łucji z Lammermooru* z Dianą Damrau w tytułowej roli. Co się tyczy oper Verdiego, artysta poszerzył swój repertuar, zaczynając od Makdufa (*Makbet*) i Cassia (*Otello*), a kończąc na rolach Alfreda w *Traviacie* i ekstatycznego Fentona w *Falstaffie*, któremu wciąż jest w stanie nadać chłopięcy urok. Oprócz muzyki włoskiej Breslík poświęca się także muzyce francuskiej, np. *Faust* Gounoda (w Zurychu) czy Romeo; występuje także jako Nadir w *Poławiaczach*

Róbert Pechanec

fortepian

☒ Juraj Novak

Artysta pochodzi z Żyliny. Swoją przygodę z coachingiem wokalnym i współpracę ze śpiewakami rozpoczął w 1990 roku podczas nauki w konserwatorium. Brał czynny udział w kursach mistrzowskich akompaniamentu fortepianowego pod okiem Brigitte Fassbaender i Wolframa Riegera w Bernie (Szwajcaria). W latach 2004, 2005 i 2015 zdobył Nagrodę Specjalną dla najlepszego akompaniatora na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Antonína Dvořáka w Karlowych Warach (Czechy), a w latach 2008 i 2021 otrzymał to wyróżnienie na

Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Mikuláša Schneidera-Trnavský'ego. Pianista koncertuje m.in. w Belgii, Czechach, Danii, Francji, na Węgrzech, w Niemczech, Polsce, Austrii, Szwajcarii czy we Włoszech. W latach 2000–2004 Róbert Pechanec pracował jako akompaniator i dyrektor muzyczny kilku produkcji operowych w ramach Wexford Opera Festival w Irlandii. Występował tam także z wybitnymi solistami (m.in. Ekateriną Gubanową, Tatianą Monogarową, Markusem Werbą, Brandonem Jovanovichem). Jako akompaniator cieszy się dużym zaufaniem wokalistów o międzynarodowej renomie zarówno ze Słowacji, jak i z zagranicy. Regularnie współpracuje z czołową słowacką sopranistką Adrianą Kučerovą, z którą dali wiele koncertów na Słowacji i za granicą (Paryż, Monte Carlo, Bruksela, Salzburg, Malta, festiwal Toulouse d'été w Tuluzie itp.). Współpracuje również z tenorem Pavolem Breslíkiem, z którym z powodzeniem wystąpił w berlińskiej Operze Państwowej i Teatrze Królewskim La Monnaie w Brukseli w 2007 roku. Rok później wystąpił z obojgiem wokalistów na koncercie w Operze Narodowej w Bordeaux,

a także podczas recitalu w operze w Strasburgu. Artysta pozostaje również w stałej współpracy z wybitnym słowackim basem Štefanem Kocánem, z którym występował m.in. w Wiedniu czy Paryżu. W 2007 roku wzięli oni udział w prestiżowym Międzynarodowym Festiwalu Muzycznym Praska Wiosna. W maju 2014 roku wraz z Pavolem Breslíkiem wydał płytę z pieśniami Mikuláša Schneidera-Trnavský'ego; w kwietniu 2017 roku – CD *Dvořák Songs*; w lutym 2020 roku – CD *Janáček: The Diary of One Who Disappeared*.

Schubert: *Winterreise*

26 November (Saturday) — 5.00 p.m.

Royal Castle in Warsaw – Museum
Great Assembly Hall (Ballroom)
4 Zamkowy Square

Franz Schubert twice reached for poems by Wilhelm Müller while composing his numerous songs. In 1823, a cycle of twenty songs entitled *Die schöne Müllerin (The Fair Maid of the Mill)* was created. In the early months of 1827, the first part of the *Winterreise (Winter Journey)* cycle was composed, and the whole piece was completed in September 1828, two months before Schubert's death. The theme of both cycles is wandering as an allegory of life. The hero of *Die schöne Müllerin* is a young man recounting his unrequited love. *Winterreise*, in turn, is a journey of a mature man cast out of society, rejected by his beloved, devoid of any illusions. However, the intimate confessions contained in twenty-four songs are not permeated by despair. A whole range of moods, emotionally subdued reflections and sometimes even expressions of rebellion can be found in the simple verses of Müller's poetry. Schubert gave wings to Müller's poems; moreover, by achieving an extraordinary unity between the vocal line and the piano part – mutually complementary – he created a masterpiece.

Franz Schubert
(1797–1828)

Winterreise Op. 89

to poems by Wilhelm Müller

(1827)

- I. *Gute Nacht*
- II. *Die Wetterfahne*
- III. *Gefror'ne Thränen*
- IV. *Erstarrung*
- V. *Der Lindenbaum*
- VI. *Wasserflut*
- VII. *Auf dem Flusse*
- VIII. *Rückblick*
- IX. *Irrlicht*

- X. *Rast*
- XI. *Frühlingstraum*
- XII. *Einsamkeit*
- XIII. *Die Post*
- XIV. *Der greise Kopf*
- XV. *Die Krähe*
- XVI. *Letzte Hoffnung*
- XVII. *Im Dorfe*
- XVIII. *Der stürmische Morgen*
- XIX. *Täuschung*
- XX. *Der Wegweiser*
- XXI. *Das Wirtshaus*
- XXII. *Mut!*
- XXIII. *Die Nebensonnen*
- XXIV. *Der Leiermann*

Performers:

Pavol Breslák
baritone

Róbert Pechanec
piano

Pavol Breslík

baritone

☒ Jakub Gulyas

The latter is still in his repertoire today, as is Tamino in *The Magic Flute*. Breslík has sung that role on a number of occasions in diverse productions in Munich, where he made his debut in that part in 2006, Barcelona, Baden-Baden and the Met Opera in New York.

For some years now, the lyrical tenor from Slovakia, who was a member of the Berliner Lindenoper ensemble from 2003 to 2006 and has since worked as a freelancer, has increasingly conquered the *bel canto* repertoire. In addition to the central role of charming Nemorino in *L'elisir d'amore*, he performed as the young Gennaro with Edita Gruberová as his mother Lucrezia Borgia as well as Edgardo in *Lucia di Lammermoor* with Diana Damrau in the title role, among others. In the case of Verdi, the tenor has expanded his repertoire from Macduff (*Macbeth*) and Cassio (*Otello*) to Alfredo in *La traviata* and the rapturous Fenton in *Falstaff*, to whom he is still able to lend boyish charm. In addition to Italian music, Breslík also

Pavol Breslík made a name for himself as a Mozart tenor; he sang the role of Idamante (*Idomeneo*) at the reopening of the Munich Cuvilliés Theatre and has frequently interpreted Belmonte (*Die Entführung aus dem Serail*) in Munich and Ferrando (*Così fan tutte*) at the London Royal Opera House. He sang the part of Don Ottavio (*Don Giovanni*) already at his professional debut at the age of twenty-one in Prague, but also in Salzburg and Munich.

devotes himself to French music, e.g. Gounod's *Faust* (in Zürich), Romeo, and Nadir in Georges Bizet's *Les pêcheurs de perles*, for example in Zürich and Sydney. The Slovakian, who also speaks Czech and Russian, has an excellent timbre and temperament in his Slavic repertoire: as Lensky (*Eugene Onegin*) at the Vienna State Opera, in London and alongside Anna Netrebko in Munich, Števa (*Jenůfa*) and Jeník (*The Bartered Bride*) in Dresden and Munich.

Breslík is very keen on 20th-century music, starting with Richard Strauss – the role of Narraboth in *Salome* that he sang at the Salzburg Easter Festival. The demonic Peter Quint in Benjamin Britten's *The Turn of the Screw* (Zürich) and the double role of Maler/Neger at the Salzburg Festival production of Alban Berg's *Lulu* were also brilliant. At the opening of the Hamburg Elbphilharmonie on 11 January 2017, Breslík gave a spectacular performance in the premiere of Wolfgang Rihm's *Reminiszenz* on the basis of text by Hans Henny Jahnn.

Róbert Pechanec

piano

☒ Juraj Novak

Born in Žilina, he started to devote himself to cooperation with vocal artists and piano coaching in 1990, at the time of his studies at the Conservatory. He has actively participated in masterclasses in piano accompaniment under the guidance of Brigitte Fassbaender and Wolfram Rieger in Bern, Switzerland. In 2004, 2005 and 2015, he was awarded the Special Prize for the best piano accompanist at the Antonín Dvořák

International Singing Competition in Carlsbad (Czech Republic); in 2008 and 2021, he received the same award at the Mikuláš Schneider-Trnavský International Singing Competition. His concert activities include performances in Belgium, the Czech Republic, Denmark, France, Hungary, Germany, Poland, Austria, Switzerland and Italy, among others. In 2000–2004, Róbert Pechanec worked as a piano accompanist and music director of several productions at the Wexford Opera Festival in Ireland. As part of that Festival, he also gave recital performances with distinguished soloists (e.g. Ekaterina Gubanova, Tatiana Monogarova, Markus Werba, Brandon Jovanovich). He has been in high demand as a partner of singers of international renown both from Slovakia and abroad. He regularly cooperates with topmost Slovak soprano Adriana Kučerová – they have given a number of performances in Slovakia and abroad (Paris, Monte Carlo, Brussels, Salzburg, Malta, at the festival *Toulouse d'été* in Toulouse, etc.). He also works with tenor Pavol Breslík,

with whom he successfully appeared at the Berlin State Opera and the Royal Theatre of La Monnaie in Brussels in 2007. In the following year, he performed with both of them at a concert at the National Opera of Bordeaux as well as in a recital at the Strasbourg Opera House. In addition, he maintains a permanent artistic partnership with distinguished Slovak bass Štefan Kocán, with whom he has performed, e.g. in Vienna and Paris. In 2007, they played at the prestigious Prague Spring International Music Festival. In May 2014, together with Pavol Breslík, he released a CD featuring songs by Mikuláš Schneider-Trnavský, in April 2017 – the CD *Dvořák Songs*, and in February 2020 – the CD *Janáček: The Diary of One Who Disappeared*.

Fusionfonia.

Muzyka ziemi ukraińskiej*

26 listopada (sobota) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5

Fusionfonia. Muzyka ziemi ukraińskiej to utwór Ivana Taranenki, kompozytora ukraińskiego, przeznaczony na grupę solistów, zespół jazzowy, zespół ludowy, trio komputerowe i orkiestrę, uzupełniony elektronicznymi interludiami autorstwa Marcina Bortnowskiego, Stanisława Krupowicza oraz Marcina Rupocińskiego. Myślą przewodnią kompozycji jest prezentacja ludowej muzyki ukraińskiej przy użyciu różnych konwencji stylistycznych oraz wskazanie ukrytych relacji między autentycznym folklorem Ukrainy a muzyką jazzową, klasyczną i elektroakustyczną.

Nie bez znaczenia jest tu pokazanie różnorodności ukraińskiej muzyki ludowej i wskazanie na jej integralność z kulturą europejską, co zwłaszcza dzisiaj nabiera szczególnego znaczenia, również politycznego. Dla rozdartej wojną Ukrainy ukazanie wspólnoty korzeni jej kultury jest niezwykle istotne, umacnia poczucie jedności narodowej, która dzisiaj jest niezbędna dla przetrwania narodu i państwa.

* prapremiera – zamówienie Narodowego Centrum Kultury

Program koncertu

Ivan Taranenko
(ur. 1965)

Marcin Bortnowski
(ur. 1972)

Stanisław Krupowicz
(ur. 1952)

Marcin Rupociński
(ur. 1971)

Fusionfonia.
Muzyka ziemi ukraińskiej
na solistów, zespół fusion,
trio komputerowe
i orkiestrę symfoniczną
(2022)

- I. *Intro... Narodziny Ziemi*
- II. *Zielona dąbrowa*
- III. *Już słońce zachodzi...*
 - *Intermedium nr 1: Marcin Rupociński – Na połoninach*
- IV. *Wesnianka na Wielkanoc 2022*

- V. *Niesie Halya wodę*
- VI. *Arkan* (taniec huculski)
- VII. *Różyczka* (pieśń weselna)
 - *Intermedium nr 2: Marcin Bortnowski – Druga pieczęć*
- VIII. *Niebieskie jezioro*
- IX. *Oj, chodzi sen koło okien*
- X. *Mama*
- XI. *Oj, już siedem lat jak jestem wdową*
 - *Intermedium nr 3: Stanisław Krupowicz – Dies irae*
- XII. *Kołomyjka–Roksolana*
- XIII. *Funk Hopak*
- XIV. *Szczedruwalna* (Boża szczodrość)

Wykonawcy:

Ivan Taranenko MUSCLUB
w składzie

Ivan Taranenko
Maksym Berezniuk

Mykhailo Chudnovskiy
Alexey German
Mariana Holovko
Roman Hrynkiv
Oleksa Kabanov
Oleksii Kolomoiets
Halyna Kuryszko
Oksana Nikitiuk
Serhii Okhrimchuk
Oleh Pakhomov
Nazarii Stets
TKANA
Oleksandr Tomchuk
Halyna Stepancha
Nazar Vachevskiy

Tonus Finalis Ensemble w składzie

Marcin Bortnowski
Stanisław Krupowicz
Marcin Rupociński

Orkiestra Filharmonii Narodowej

Robert Kurdybacha
dyrygent

Projekt *Fusionfonia. Muzyka ziemi ukraińskiej* to utwór na grupę solistów, zespół jazzowy, zespół ludowy, trio komputerowe i orkiestrę, skomponowany przez Ivana Taranenkę – kompozytora ukraińskiego – i uzupełniony elektronicznymi interludiami autorstwa Marcina Bortnowskiego, Stanisława Krupowicza oraz Marcina Rupocińskiego. Myślą przewodnią kompozycji jest prezentacja ludowej muzyki ukraińskiej przy użyciu różnych konwencji stylistycznych oraz współczesnych technik kompozytorskich. Intencją kompozytorów było wskazanie ukrytych relacji między autentycznym folklorem z różnych regionów Ukrainy a muzyką jazzową, klasyczną i elektroakustyczną. Te różne, nieraz zaskakujące konteksty stylistyczne, nawiązujące do koncepcji surrealizmu, znajdują swe korzenie w idei *fusion music*, charakterystycznej dla muzyki jazzowej lat 60. XX wieku.

Nie bez znaczenia jest tu intencja ukazania różnorodności ludowej muzyki ukraińskiej i wskazanie na integralność kultury ukraińskiej z szeroko rozumianą kulturą europejską, co zwłaszcza dzisiaj nabiera szczególnego znaczenia,

również politycznego. Dla rozdartej wojną Ukrainy ukazanie korzeni jej kultury muzycznej, które mimo regionalnych odrębności są wspólne, jest niezwykle istotne, wzmacniają poczucie jedności narodowej, która w tych trudnych czasach jest niezbędna dla przetrwania narodu i państwa.

Co łączy ukraińską muzykę ludową i charakterystyczne dla niej instrumentarium z jazzem – muzyką wywodzącą się z tradycji czarnoskórych Amerykanów? Albo z feerią elektronicznych barw komputerowych? Nic. I to jest właściwa odpowiedź. Jednak wtedy, gdy te różne muzyczne światy pojawiają się obok siebie, powstaje nowa jakość. Ta nowa jakość wynika z kontekstu, jaki tworzą, zaś sąsiadujące ze sobą elementy nabierają innego, nowego znaczenia. Tak skomponowana jest *Fusionfonia*, na tym polega nowość i oryginalność pomysłu Ivana Taranenki.

Poszczególne składowe tej surkonwencjonalnej koncepcji są jednak wyraźnie słyszalne i pozwalają zachwycić się niezwykłym pięknem ludowych tematów, zwłaszcza wtedy, gdy są to pieśni śpiewane charakterystycznym dla ludowego śpiewu białym głosem.

Kompozytor wykorzystuje folklor różnych regionów Ukrainy, dodaje również własne, oryginalne utwory, będące stylizacją muzyki ludowej, zawierające elementy jazzu, rocka i muzyki klasycznej. Autentyczność łączy się tu z jazzem, minimalistyczny utwór fortepianowy brzmi jak prawosławny psalm, a orkiestra klasyczna wykorzystuje syntezator, bandurę, lirę, duduk, saksofon oraz wiele innych instrumentów ludowych. Utwory te są czasem dynamiczne, o wyraźnie zarysowanym rytmie, a czasem liryczne; ich akwarelowa delikatność barw, będąca skutkiem starannie

przemysłanej aranżacji, urzeka i przenosi słuchacza w pierwsze lata XX wieku, w krąg estetyki impresjonizmu.

Jeśliby skład zespołu Ivan Taranenko MUSCLUB podzielić na odrębne grupy instrumentów, to wyraźnie można zauważyć sekcję rytmiczną (fortepian, kontrabas i perkusja), której towarzyszą saksofon, trąbka i skrzypce – muzycy ci grają głównie fragmenty jazzowe i rockowe. Blok instrumentów ludowych, takich jak bandura, cymbały, cytra, kobza, lira i różnego rodzaju ludowe instrumenty dęte, wykorzystywany jest także we fragmentach jazzowych i rockowych. Również i partie wokalne są zróżnicowane – zarówno pod względem walorów brzmieniowych, jak i sposobu śpiewania. Czasem słychać śpiew ludowy, czasem operowy, czasem jest on artykułowany w sposób charakterystyczny dla wokalistów jazzowych.

Do projektu zaproszonych zostało trzech polskich kompozytorów wchodzących w skład tria komputerowego Tonus Finalis Ensemble. Każdy z nich jest autorem jednego z trzech intermedii oddzielających główne części utworu. Owe intermedia, wykorzystujące elementy muzyki ukraińskiej, dodają nowy walor brzmieniowy. Synergia różnych barw, ale też i pewna *differentia specifica* dźwięków elektronicznych – to jeszcze jeden wymiar utworu uzasadniający jego tytuł.

W czasach, kiedy takie pojęcia jak honor, odpowiedzialność, sprawiedliwość, życzliwość, miłość i przywiązanie przestają być powszechnie respektowane, walka dobra ze złem nabiera nowego wymiaru i jest coraz ostrzejsza, okrutniejsza, staje się coraz większym zagrożeniem dla naszego świata. Utwór ten jest próbą wywołania refleksji nad tym stanem rzeczy poprzez przywołanie muzycznego DNA narodu,

jakim jest autentyczny folklor zinterpretowany na nowo dzięki możliwościom współczesnej orkiestry i nowych mediów.

Fusionfonia jest utworem czteroczęściowym. Jego poszczególne części przedzielone są trzema intermediami, w których dominującym kolorytem są dźwięki elektroakustyczne generowane w czasie realnym przez trzy komputery. Każda z części składa się z kilku segmentów, dla których materiałem dźwiękowym są wybrane pieśni i tańce ludowe pochodzące z różnych regionów Ukrainy. Całość wykonywana jest *attaca* i trwa nieco ponad półtorej godziny.

Stanisław Krupowicz

Ivan Taranenko MUSCLUB

Zespół powstał w grudniu 1996 roku w Kaniowie (Ukraina). Jego twórcą jest kompozytor i pianista Ivan Taranenko. Cechą charakterystyczną wszystkich projektów realizowanych przez grupę jest połączenie muzyki ludowej, jazzowej, rockowej oraz klasycznej z wykorzystaniem współczesnych technik kompozytorskich, w tym muzyki elektroakustycznej. Skład zespołu jest mobilny i zależy od realizowanego projektu, co w dużej mierze determinuje różnorodność stylistyczną i barwową prezentowanej muzyki.

Zespół występował w prestiżowych salach koncertowych Kijowa oraz brał udział w ważnych festiwalach muzycznych, wśród których warto wymienić: Jesienny Maraton Jazzowy (Kijów), Kijów. Maj. Jazz, Farbotony (Kaniów), Kyiv Music Fest oraz Bouquet Kyiv Stage. Inne ważniejsze projekty grupy to: „Muzyka ukraińskiej ziemi”, Fusion-bajka „Mistrz snów” do tekstów Valentyny Davydenko, „W snach bożonarodzeniowych noc”, „@Experience&”.

Ivan Taranenko kompozytor

📷 Kyiv Music Fest

„Jako kompozytor Ivan Taranenko jest jednym z artystów, którzy świetnie się odnajdują w różnych sferach muzyki: muzyce poważnej intelektualnie, jazzie, muzyce pop. Jego styl charakteryzuje się niesamowitą otwartością, chęcią dzielenia się tajemnicami” – pisała o kompozytorze Maya Rzhavska.

Ivan Taranenko – kompozytor, pianista, pedagog, osoba publiczna, absolwent Kijowskiego Konserwatorium Państwowego w klasie prof. G. Lyashenki (1991).

W 1994 roku został członkiem Narodowego Związku Kompozytorów Ukrainy. Laureat Nagrody im. Mykoły Łysenki (2011), Nagrody im. Lwa Rewuckiego (1999), Grand Prix V Festiwalu Charytatywnego „Regina-Vladimir Horowitz in Memoriam” (Kijów 1998) i wielu innych. Od 1999 roku jest wykładowcą katedry kompozycji Ukraińskiej Narodowej Akademii Muzycznej. Uczestnik festiwalu Kijowski Festiwal Muzyki, Jesienny Maraton Jazzowy, XXI Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Ankarze (Turcja 2004), Międzynarodowy Festiwal Muzyki Elektroakustycznej „Musica Electronica Nova” (Wrocław 2005) i wielu innych. Utwory kompozytora były wykonywane w Polsce, Turcji, na Węgrzech, w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Francji, Izraelu, USA, Kanadzie i są stale obecne w Ukrainie. W roli wykonawcy występuje z recitalami, podczas których prezentuje własne kompozycje, ale można go także usłyszeć na koncertach improwizacji fortepianowej. W 1996 roku założył zespół jazzowy fusion Ivan Taranenko MUSCLUB, w którym występuje jako kompozytor i pianista.

Ivan Taranenko MUSCLUB

📷 Oksana Borovets

Maksym Berezhniuk – instrumentalista (klasyczne instrumenty dęte), wokalista, współzałożyciel zespołów The Doox, Kyiv Ethno Trio, Balamuty, członek zespołu muzyki dawnej Chorea Kozatska, kolekcjoner instrumentów dętych ludowych. Współpracuje z wieloma muzykami show-biznesu. Często jest zapraszany do współpracy przez ludowe zespoły dęte blaszane, a także nagrywa ścieżki dźwiękowe do filmów fabularnych i dokumentalnych.

📷 Anton Kocerha

Mykhailo Chudnovskiy – młody profesjonalny muzyk. Absolwent Ukraińskiej Narodowej Akademii Muzycznej. Członek ukraińskiego zespołu muzycznego Onuka wykonującego muzykę ludowo-elektroniczną. Multiinstrumentalista – gra na fortepianie, syntezatorze, dwudenciwce, denciwce, telynce, cymbałach, instrumentach dętych, dudach i wielu innych.

📷 Michail Sozonow

Alexey German – trębacz jazzowy, kompozytor, klawiszowiec popowy i rockowy. Jako dziecko grał na trąbce w pionierskim zespole dętym blaszanym. Po ukończeniu Wydziału Muzyki Współczesnej w Kijowskim Państwowym Instytucie Muzyki im. Reinholda Gilera grał na trąbce i klawiszach w różnych projektach muzycznych, nagrywał playback do wielu piosenek i komponował własną muzykę.

☒ Hanna Hrabarska

Mariana Holovko – profesjonalna wokalistka o szerokim repertuarze, od wokalu akademickiego i operowego po jazz, muzykę elektroniczną i eksperymentalną. Jest solistką formacji Nova Opera od momentu jej powstania, czyli od 2014 roku. Projekt ten z powodzeniem prezentuje awangardową muzykę akademicką ukraińskich kompozytorów, zarówno w kraju, jak i za granicą. Obecnie Maryana jest jedną z najbardziej popularnych wokalistek w Kijowie, odnoszącą sukcesy nauczycielką wokalną, prowadzącą, prezenterką i producentką koncertów i projektów muzycznych.

☒ z archiwum artysty

Roman Hrynkiv – muzyk reprezentujący nowe pokolenie bandurzystów. Zróżnicowany repertuar tego utalentowanego muzyka składa się z jego własnych kompozycji, autorskich dzieł, klasycznych transkrypcji i ukraińskich tematów ludowych, jednak to improwizacja jest tym, co interesuje go najbardziej. Koncertował z dużym powodzeniem w Ukrainie, Europie i Australii, uczestniczył w koncertach i międzynarodowych festiwalach muzycznych. Zainteresowania Romana są dość zróżnicowane – od doskonalenia jakości dźwięku i struktury bandury koncertowej po poszukiwanie nowych sposobów ekspresji.

☒ z archiwum artysty

Oleksa Kabanov – kompozytor i multiinstrumentalista wykonujący muzykę ludową w jej oryginalnej postaci. Członek stowarzyszenia twórczego „Kobzarsky Tsekh” skupiającego wykonawców grających na tradycyjnych instrumentach ludowych. Oleksiy umiejętnie gra na instrumentach ludowych z różnych krajów świata. Jako artyście zależy mu na znalezieniu nowych relacji między kulturami Wschodu i Zachodu oraz na wypracowaniu nowych kierunków w muzyce.

☒ Alisa Kuzniecowa

Oleksii Kolomoiets – akordeonista, absolwent Ukraińskiej Narodowej Akademii Muzycznej. Laureat międzynarodowych konkursów. Solista orkiestry instrumentów ludowych przy Radiu Ukraińskim, solista Mykola Rizol Bayanist Quartet Filharmonii Narodowej Ukrainy.

☒ Ludmyla Sekrebajewa

Halyna Kuryszko – wokalistka muzyki etno, folklorystka, półfinalistka 11. sezonu „Voice of the Country”, laureatka ukraińskich i międzynarodowych konkursów wokalnych i festiwalu.

☒ Nastya Telikova

Oksana Nikitiuk – ukraińska piosenkarka, muzykolog, dyrygentka chóralna i orkiestrowa. Pracowała jako solistka Narodowego Chóru Ukrainy „Dumka”. Obecnie jest solistką zespołu narodowego Kyiv Camerata oraz wykładowczynią Ukraińskiej Narodowej Akademii Muzycznej. Współpracowała z wieloma europejskimi orkiestrami symfonicznymi. Specjalizuje się w wykonawstwie muzyki współczesnych kompozytorów ukraińskich.

Ivan Taranenکو MUSCLUB

☐ Bartek Warzecha

☐ Kyiv Music Fest

☐ Iryna Stepancha

Serhii Okhrimchuk – wirtuoz skrzypiec wykonujący muzykę ludową, jazzową, rockową i improwizowaną. Wykonuje etniczną muzykę skrzypcową różnych krajów, eksperymentuje, łącząc wiele gatunków muzycznych. Stworzył kilka programów z czołowymi ukraińskimi i polskimi muzykami jazzowymi, a także uczestniczył w wielu festiwalach jazzowych. Członek zespołu instrumentalnego Nadobriden, zespołu ludowego Drevo, zespołu jazzowego Faces of Cities i wielu innych. Prymariusz i członek kwartetu smyczkowego Serhii Okhrimchuk Chapel. Współpracuje z wieloma znanymi ukraińskimi i zagranicznymi wykonawcami oraz zespołami, takimi jak Oleg Skrypka, Okean Elzy, Mlada, Ruslana czy Bozhichi.

Oleh Pakhomov – perkusista. Współpracował ze wszystkimi czołowymi ukraińskimi zespołami muzycznymi, w tym z licznymi orkiestrami symfonicznymi, zespołem muzyki współczesnej UHO oraz wieloma zespołami rockowymi i muzyki pop. Artysta grupy perkusyjnej orkiestry symfonicznej Narodowego Akademickiego Teatru Opery i Baletu Ukrainy im. Tarasa Szewczenki. Uczestnik wielu festiwali krajowych i międzynarodowych.

Halyna Stepancha – wokalistka muzyki ludowej. Od prawie dziesięciu lat jest solistką zespołu folklorystycznego Mnogaya Leta. Wraz z tym zespołem odwiedziła ponad dziesięć krajów, gdzie zaśpiewała na ponad stu koncertach. Obecnie jest liderką ukraińskiego zespołu The Doox, który tworzy nowoczesną muzykę z elementami pieśni tradycyjnej i etno-rocka.

Ivan Taranenکو MUSCLUB

☐ Elza Zhrebchuk

☐ Jevhen Aksionenko

Nazarii Stets – muzyk i pedagog zajmujący się muzyką współczesną i popularyzacją nowej muzyki ukraińskiej, szczególnie kontrabasowej. Koncertował w ponad dwudziestu krajach jako solista, kameralista i muzyk orkiestrowy na festiwalach Manifesto, Gogolfest, Dwa dni i dwie noce muzyki nowej, Britten Pears Young Artist Programme, Contrasts, „Warszawska Jesień”, Septembre Musical i in. Współpracował z zespołami Ulysses, Salzburg Sinfonietta, Ensemble Nostri Temporis, Sed Contra, New Era Orchestra, Kyiv Camerata, UKHO i wieloma innymi.

TKANA – wokalistka; od 2017 roku współpracuje z etno-rockowym zespołem DrymbaDaDzyga. Jest również liderką zespołu muzyki elektronicznej Millyard. Ponadto jest autorką tekstów, nauczycielką wokalu, a także śpiewa w chórkach.

 Dmytro Holovchenko

 Kateryna Chudiakova

Oleksandr Tomchuk – perkusista. Absolwent Kijowskiego Konserwatorium Państwowego. W latach 1991–2012 pracował jako koncertmistrz grupy perkusji Orkiestry Symfonicznej Narodowej Spółki Radiowej Ukrainy. Od 2015 roku jest solistą symfonicznym Filharmonii Narodowej Ukrainy. Członek zespołów perkusyjnych Ars Nova i Parade of Virtuosos.

Nazar Vachevskyi – saksofonista, aktywny głównie w dziedzinie muzyki jazzowej, a czasami również muzyki pop. Współpracuje z wieloma znanymi muzykami, takimi jak Andriy Danylko, Nastya Kamenskikh, Laima Vaikule i Ivan Taranenko. Jest artystą zespołu Voice of the Country, a także gra w big-bandzie Aniko Dolidze. Aktywny zarówno jako muzyk koncertowy, jak i studyjny.

Tonus Finalis Ensemble

Trio komputerowe **Tonus Finalis Ensemble** jest reinkarnacją założonego w 2009 roku zespołu Laptop Ensemble, który zadebiutował podczas Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień” 2009. Głównym założeniem kompozytorów–wykonawców zespołu jest wykorzystanie komputerów nie tylko jako interaktywnych instrumentów, ale także jako maszyn, które są w stanie symulować inteligentne zachowanie człowieka. Trio tworzą kompozytorzy–wykonawcy: Marcin Bortnowski, Stanisław Krupowicz i Marcin Rupociński

 Marcin Rupociński

Marcin Bortnowski – urodził się w 1972 roku w Żarach. W 1997 roku ukończył Akademię Muzyczną im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu w klasie kompozycji Grażyny Pstrokońskiej–Nawratil (dyplom z wyróżnieniem). W 1996 roku uczestniczył w II Międzynarodowych Spotkaniach Młodych Kompozytorów w Apeldoorn w Holandii, organizowanych przez Fundację Gaudeamus. W 1997 roku brał udział w warsztatach muzyki eksperymentalnej i komputerowej na Uniwersytecie w Gandawie. Jest laureatem

kilku konkursów kompozytorskich. W 2020 roku z rąk Prezydenta RP otrzymał tytuł profesora sztuki w zakresie kompozycji. Poza działalnością kompozytorską zajmuje się również pracą pedagogiczną, prowadząc zajęcia z kompozycji i muzyki komputerowej w Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Był stypendystą Ministra Kultury i Sztuki, Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, Fundacji Przyjaciół „Warszawskiej Jesieni”, Ernst von Siemens Musikstiftung oraz Deutschlandfunk.

☒ Bartek Barczyk

Stanisław Krupowicz – urodził się w roku 1952 w Grodnie. Jest absolwentem Wydziału Matematyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego (1976) i Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie (1981, dyplom z wyróżnieniem). W roku 1989 uzyskał tytuł doktora sztuk muzycznych na Uniwersytecie Stanforda. Jest autorem licznych utworów kameralnych, orkiestrowych i elektroakustycznych, które wykonywano w wielu krajach Europy, Azji i obu Ameryk.

Laureat nagród kompozytorskich, w tym Nagrody Związku Kompozytorów Polskich za propagowanie muzyki komputerowej w Polsce. Między innymi z jego inicjatywy w roku 2005 powstał festiwal „Musica Electronica Nova”, którego był pierwszym dyrektorem artystycznym. Obecnie jest profesorem sztuk muzycznych i wykłada kompozycję oraz muzykę komputerową w Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

☒ Krzysztof Smyk

Marcin Rupociński – kompozytor i fotografik, urodzony w 1971 roku w Wałbrzychu. Jest absolwentem Akademii Muzycznej we Wrocławiu, gdzie studiował kompozycję w klasie Grażyny Pstrokońskiej-Nawratil oraz Stanisława Krupowicza. Fotografii uczył się w studium PHO-BOS (dyplom z wyróżnieniem) oraz Europejskiej Akademii Fotografii w Warszawie. W 1997 roku wraz z Cezarym Duchnowskim założył grupę Morphai, której celem jest realizacja projektów audiowizualnych. Jego utwory prezentowane były na najważniejszych

festiwalach w kraju i zagranicą. Współpracował z wieloma teatrami, m.in. z Teatrem Rozmaitości w Warszawie, Teatrem Starym w Krakowie i Laboratorium Dramatu w Warszawie. Obecnie pracuje jako adiunkt na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu oraz w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. W kręgu jego zainteresowań znajdują się działania artystyczne na styku mediów, muzyka elektroakustyczna oraz komputerowe wspieranie procesu komponowania.

Robert Kurdybacha dyrygent

☒ Wiktor Rzezuchowski

Ningbo Symphony Orchestra, Philharmonia Orchestra, Kwartetem Wilanów i Atom String Quartet. Zdobywał nagrody na wielu konkursach w kraju i za granicą, był stypendystą Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Stowarzyszenia Autorów ZAiKS.

Jest dyrektorem artystycznym Sound Factory Orchestra oraz współorganizatorem takich inicjatyw jak cykl „International Sound Factory” czy festiwal „Sine scientia ars nihil est”. Współpracuje również z Game Music Festival i uczestniczy w tworzeniu sfery artystycznej festiwalu.

Od 2018 roku jest członkiem Rady Dolnośląskiego Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości Wrocławskiego Parku Technologicznego, a od 2019 roku wykładowcą w zakresie innowacyjnych metod zarządzania na Podyplomowych Studiach Zarządzania Instytucjami Kultury Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Robert Kurdybacha jest wszechstronnym artystą i pedagogiem związanym z Akademią Muzyczną im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

Jako kompozytor i dyrygent współpracował m.in. z Krzysztofem Pełechem, Łukaszem Kuropaczewskim, Tomaszem Strahlem, Janem Staniendą, Kristin Naigus, Hansem de Jongiem, Johanem van der Lindenem oraz Orkiestrą Kameralną Polskiego Radia Amadeus,

Orkiestra Filharmonii Narodowej

Pierwszy koncert w wykonaniu Filharmonii Warszawskiej odbył się 5 listopada 1901 roku w nowo wybudowanym gmachu. Orkiestrą dyrygował współzałożyciel filharmonii, jej pierwszy dyrektor muzyczny i dyrygent Emil Młynarski, a jako solista wystąpił Ignacy Jan Paderewski. Już przed I wojną światową i w okresie międzywojennym stała się głównym ośrodkiem życia muzycznego w Polsce oraz jedną z ważniejszych instytucji muzycznych w Europie.

W pierwszych latach po II wojnie światowej koncerty orkiestry odbywały się w teatrach i halach sportowych. 21 lutego 1955 roku nastąpiło otwarcie nowego gmachu filharmonii przy ul. Jasnej, wzniesionego w miejscu jej wcześniejszej siedziby zniszczonej w trakcie nalotów niemieckich. W tym dniu Filharmonia Warszawska otrzymała miano Filharmonii Narodowej. Nazwa ta podkreślała status najważniejszej instytucji muzycznej w Polsce. Pod kierownictwem Witolda Rowickiego Orkiestra odzyskała swój prestiż wiodącego zespołu symfonicznego w Polsce. W latach 1955–1958 funkcję Dyrektora Artystycznego sprawował Bohdan Wodiczko, by przekazać ją ponownie Rowickiemu. W 1977 roku stanowisko to objął Kazimierz Kord, a od stycznia 2002 do sierpnia 2013 roku funkcję Dyrektora Naczelnego i Artystycznego Filharmonii Narodowej pełnił Antoni Wit. Od sezonu 2013/2014 stanowisko

Dyrektora Artystycznego – odpowiedzialnego za rozwój zespołów, kształtowanie repertuaru i dobór artystów gościnnych – piastował Jacek Kaspszyk. Z początkiem sezonu 2019/2020 funkcję tę objął Andrzej Boreyko.

Dziś Orkiestra Filharmonii Narodowej cieszy się popularnością i uznaniem na całym świecie. Odbyła niemal sto pięćdziesiąt tournées na pięciu kontynentach, występowała w najważniejszych salach koncertowych świata. Zespół uczestniczył również w wielu prestiżowych międzynarodowych festiwalach, m.in. w Wiedniu, Berlinie, Pradze, Bergen, Lucernie, Montreux, Moskwie, Brukseli, Florencji, Bordeaux i Atenach, w Nantes (La Folle Journée), Bilbao, Lizbonie i Tokio. Orkiestra Filharmonii Narodowej regularnie towarzyszy finalistom Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina, bierze udział w Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”, Międzynarodowym Festiwalu „Chopin i jego Europa” czy Wielkanocnym Festiwalu Ludwiga van Beethovena. Nagrywa dla Polskiego Radia i Telewizji, polskich i zagranicznych firm płytowych oraz na potrzeby filmu. Dokonania Orkiestry Filharmonii Narodowej bywały wielokrotnie nagradzane prestiżowymi nagrodami fonograficznymi. Od 2016 roku Filharmonia Narodowa cyklicznie transmituje wybrane koncerty przez Internet.

Fusionfonia.

Music of the Ukrainian Land*

26 November (Saturday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street

Fusionfonia. Music of the Ukrainian Land is a piece by Ukrainian composer Ivan Taranenko for a group of soloists, jazz ensemble, folk ensemble, computer trio and orchestra, complemented by electronic interludes by Marcin Bortnowski, Stanisław Krupowicz and Marcin Rupociński. The main idea behind the composition is to present Ukrainian folk music using various stylistic conventions and to indicate the hidden relationships between authentic Ukrainian folklore and jazz, classical and electroacoustic music.

An important part of the project is also to show the diversity of Ukrainian folk music and its integration with European culture, which, especially today, is of particular importance, also political. For war-torn Ukraine, showing the common roots of its culture strengthens the sense of national unity, which is currently essential for the survival of the nation and the state.

* world premiere — commission of the National Centre for Culture

Concert programme

Ivan Taranenko
(b. 1965)

Marcin Bortnowski
(b. 1972)

Stanisław Krupowicz
(b. 1952)

Marcin Rupociński
(b. 1971)

Fusionfonia.
Music of the Ukrainian Land
for soloists, fusion ensemble,
computer trio and symphony
orchestra
(2022)

- I. *Intro... The Birth of Earth*
- II. *Green Oakwood*
- III. *The Sun Is Already Setting...*
 - *Interlude No. 1: Marcin Rupociński – On Meadows*
- IV. *Vesnyanka for Easter 2022*

- V. *Galya Is Carrying Water*
- VI. *Arkan* (Hutsul dance)
- VII. *Little Rose* (wedding song)
 - *Interlude No. 2: Marcin Bortnowski – The Second Seal*
- VIII. *Blue Lake*
- IX. *The Dream Passes by the Windows*
- X. *Mummy*
- XI. *The Seven Years' Widow*
 - *Interlude No. 3: Stanisław Krupowicz – Dies irae*
- XII. *Kolomyika–Roksolana*
- XIII. *Funk Hopak*
- XIV. *Shchedruvalna* (God's Generosity)

Performers:

Ivan Taranenko
MUSCLUB:
Ivan Taranenko
Maksym Berezhniuk
Mykhailo Chudnovskiy

Alexey German
Mariana Holovko
Roman Hrynkiv
Oleksa Kabanov
Oleksii Kolomoiets
Halyna Kuryszko
Oksana Nikitiuk
Serhii Okhrimchuk
Oleh Pakhomov
Nazarii Stets
TKANA
Oleksandr Tomchuk
Halyna Stepancha
Nazar Vachevskiy

Tonus Finalis Ensemble:

Marcin Bortnowski
Stanisław Krupowicz
Marcin Rupociński

Warsaw Philharmonic Orchestra

Robert Kurdybacha
conductor

Ivan Taranenko MUSCLUB

was established in December 1996 in Kaniv, Ukraine. It was founded by composer and pianist Ivan Taranenko. A characteristic feature of all projects carried out by the ensemble is the combination of folk, jazz, rock and classical music using contemporary compositional techniques, including electroacoustic music. The number of the ensemble's members is flexible and depends on the implemented project, which largely determines the stylistic and tone colour diversity of the presented music.

The ensemble has performed in prestigious concert halls in Kyiv and has taken part in important music festivals, among which it is worth mentioning the Autumn Jazz Marathon (Kyiv), Kyiv. May. Jazz, Farbotony (Kaniv), Kyiv Music Fest and Bouquet Kyiv Stage. Other important projects of the group include "Music of the Ukrainian Land", fusion fairy tale "Master of Dreams" to text by Valentyna Davydenko, "In the Dreams of the Christmas Nights", and "@Experience&".

Ivan Taranenko composer

 Kyiv Music Fest

'As a composer, Ivan Taranenko is one of the artists who feel completely at ease in various musical spheres: intellectually serious music, jazz, pop music. His creative style is characterized by an amazing openness, willingness to share secrets,' wrote about the composer Maya Rzhavska.

Ivan Taranenko – composer, pianist, teacher and public figure, graduate of the Kyiv State Conservatory in the class

of Professor G. Lyashenko (1991). In 1994, he became a member of the National Union of Composers of Ukraine. Winner of the M. Lysenko Prize (2011), the L. Revutsky Prize (1999), the Grand Prix of the 5th Charitable Festival "Regina-Vladimir Horowitz in Memoriam" (Kyiv, 1998) and many others. Since 1999, he has been a lecturer at the Department of Composition of the National Music Academy of Ukraine. Participant of the festivals Kyiv Music Fest, Autumn Jazz Marathon, 21st International Ankara Music Festival (Turkey, 2004), International Festival of Electroacoustic Music "Musica Electronica Nova" (Wrocław 2005) and many others. The composer's works have been performed in Poland, Turkey, Hungary, Great Britain, Germany, France, Israel, the USA and Canada, and are constantly present in Ukraine. As a performer, he gives recitals composed of his own works as well as piano improvisation concerts. In 1996, he established the jazz-fusion band Ivan Taranenko MUSCLUB, in which he acts as a composer and pianist.

Ivan Taranenko MUSCLUB

 Oksana Borovets

Maksym Berezhniuk – instrumentalist (traditional wind instruments), vocalist, co-founder of the bands The Doox, Kyiv Ethno Trio, Balamuty; member of the early music ensemble Horea Kozatska; folk wind instruments collector. He cooperates with many show business musicians. He is often invited to perform in folk brass bands and records soundtracks for feature films and documentaries.

 Anton Koczerha

Mykhailo Chudnovskiy – a young professional musician. Graduate of the National Music Academy of Ukraine. Member of the Ukrainian electro-folk musical band Onuka. Multi-instrumentalist – he plays the piano, synthesizer, duodentsivka, dentsivka, telynka, cimbalom, reed pipe, pipes and many others.

 Michail Sozonov

Alexey German – jazz trumpeter, composer, pop/rock keyboardist. As a child, he played the trumpet in a pioneer brass band. After graduating from the Modern Music Department of the Kyiv Glier Music College, he played the trumpet and keyboard in various musical projects, made playbacks for songs and composed his own music.

Ivan Taranenko MUSCLUB

 Hanna Hrabarska

 z archiwum artysty

 z archiwum artysty

Mariana Holovko is a professional singer with a wide range of genres in her repertoire, starting from academic and operatic vocal to jazz, electronic and experimental music. She has been a soloist of the Nova Opera formation since its creation in 2014. This project successfully presents the avant-garde academic music of Ukrainian composers, both at home and abroad. Currently, Maryana is one of the most sought-after singers in Kyiv, a successful vocal teacher, host, announcer, and producer of music shows and projects.

Roman Hrynkiv — a musician that represents the new generation of bandura instrumentalists. The varied repertoire of this gifted musician consists of his own compositions, original works, classical transcriptions and Ukrainian folk themes; however, improvisational music is what interests him most. He has performed with great success throughout Ukraine, Europe and Australia, participating in concerts and international music festivals. Roman's interests are quite varied — from perfecting the sound quality and structure of the concert bandura to seeking new possibilities of expression.

Oleksa Kabanov — a composer and multi-instrumentalist who performs folk music in its original form. Member of the creative association “Kobzarsky tsekh” comprising performers playing music on traditional folk instruments. Oleksiy skilfully plays on folk instruments from various countries of the world. His creative goal is to find new relations between the cultures of the East and West as well as to develop new directions in music.

Ivan Taranenko MUSCLUB

 Alisa Kuzniecowa

 Ludmyla Sekrebajeva

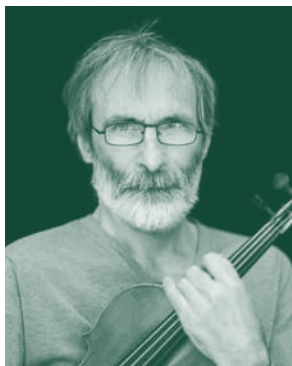
 Nastya Telikova

Oleksii Kolomoiets — accordionist, graduate of the National Music Academy of Ukraine. Prizewinner of international competitions. Soloist of the folk instruments orchestra at the Ukrainian Radio, soloist of the Mykola Rizol Bayanist Quartet of the National Philharmonic of Ukraine.

Halyna Kuryszko — ethno-singer, folklorist, semi-finalist of “Voice of the Country” season 11, prizewinner of Ukrainian and international vocal competitions and festivals.

Oksana Nikitiuk — Ukrainian singer, musicologist, choir and orchestra conductor. Worked as a soloist of the “Dumka” National Ukrainian Choir. Currently, she is a soloist of the national ensemble Kyiv Kamerata and a lecturer at the National Music Academy of Ukraine. Cooperated with many European symphony orchestras. Main repertoire — music of contemporary Ukrainian composers.

Ivan Taranenکو MUSCLUB

Bartek Warzecha

Kyiv Music Fest

Iryna Stepancha

Serhii Okhrimchuk — a virtuoso violinist who performs folk, jazz, rock and improvisational music. He learns and performs the ethnic violin music of different countries, and experiments with a combination of many musical genres. He has created several programmes with leading Ukrainian and Polish jazz musicians, and participated in many jazz festivals. Member of the instrumental band Nadobriden, folk ensemble Drevo, jazz band Faces of Cities and others. Head and member of the string quartet Serhii Okhrimchuk Chapel. He cooperates with many famous Ukrainian and foreign performers and bands such as Oleg Skrypka, Okean Elzy, Mlada, Ruslana, Bozhichi and others.

Oleh Pakhomov — drummer. He has worked with all leading Ukrainian music groups, including numerous symphony orchestras, modern music ensemble UHO and many pop and rock bands. Artist of the percussion group of the symphony orchestra of the T. G. Shevchenko National Academic Opera and Ballet Theatre of Ukraine. Participant in many national and international festivals.

Halyna Stepancha — folk music singer. For almost 10 years, she has been a soloist of the folklore ensemble Mnogaya leta. With this ensemble, she has visited more than 10 countries, where she has sung in over a hundred concerts. At the moment, she is the frontwoman of the Ukrainian band The Doox, which creates modern music with elements of traditional song and ethno-rock.

Ivan Taranenکو MUSCLUB

Elza Zhrebchuk

Jevhen Aksionenko

Nazarii Stets — a musician and teacher focused on modern music and the popularization of new Ukrainian music, especially for the contrabass. He has given concerts in over 20 countries with solo, chamber and orchestral performances at the festivals Manifesto, Gogolfest, Two Days and Two Nights of New Music, Britten Pears Young Artist Programme, Contrasts, Warsaw Autumn, Septembre Musical and others. He has collaborated with the Ulysses ensemble, Salzburg Sinfonietta, Ensemble Nostri Temporis, Sed Contra, New Era Orchestra, Kyiv Kamerata, UKHO ensemble and many others.

TKANA — vocalist; since 2017 she has been working with the ethnic rock band DrymbaDaDzyga. She is also the frontwoman of the electro music group Millyard. In addition, she is a songwriter, vocal teacher and backing vocalist.

Ivan Taranenko MUSCLUB

 Dmytro Holovchenko

 Kateryna Chudiakova

Oleksandr Tomchuk – percussionist. Graduate of the Kyiv State Conservatory. From 1991 to 2012, he worked as a concertmaster of the percussion group of the Symphony Orchestra of the National Radio Company of Ukraine. Since 2015, he has been a symphony soloist at the National Philharmonic of Ukraine. Member of the percussion ensembles *Ars Nova* and *Parade of Virtuosos*.

Nazar Vachevskyi – a saxophonist who works mostly in jazz and occasionally in pop music. He works with many well-known musicians, e.g. Andrii Danylko, Nastya Kamenskikh, Laima Vaikulye and Ivan Taranenko. He is an artist of the band *Voice of the Country* and also plays in the big band of Aniko Dolidze. He is active both as a concert and studio musician.

Tonus Finalis Ensemble

The computer trio **Tonus Finalis Ensemble** is a reincarnation of the Laptop Ensemble, established in 2009, which debuted at the International Festival of Contemporary Music “Warsaw Autumn” 2009. For the ensemble’s composers/performers, the main idea is to use computers not only as interactive instruments, but also as machines that are able to simulate intelligent human behaviour. The trio consists of the following composers/performers: Marcin Bortnowski, Stanisław Krupowicz and Marcin Rupociński.

 Marcin Rupociński

Marcin Bortnowski – born in 1972 in Żary, Poland. In 1997, he graduated from the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław in the composition class of Grażyna Pstrokońska-Nawratil (honours degree). In 1996, he participated in the 2nd International Young Composers Meeting in Apeldoorn, the Netherlands, organized by the Gaudeamus Foundation. In 1997, he took part in experimental and computer music workshops at Ghent University. Prizewinner of several

composers’ competitions. In 2020, he received the title of Professor of Arts in the field of composition from the President of the Republic of Poland. In addition to his compositional activities, he is also a lecturer, giving classes in Composition and Computer Music at the Academy of Music in Wrocław. Scholarship holder from the Minister of Culture and Art, the Society of Authors ZAiKS, the Friends of the “Warsaw Autumn” Foundation, Ernst von Siemens Musikstiftung and Deutschlandfunk.

☒ Bartek Barczyk

Stanisław Krupowicz — born in 1952 in Grodno, Poland. He is a graduate of the Faculty of Mathematics and Mechanics of the University of Warsaw (1976) and of the Fryderyk Chopin Academy of Music in Warsaw (1981, honours degree). In 1989, he received the title of Doctor of Musical Arts from Stanford University. Author of numerous chamber, orchestral and electroacoustic works that have been performed in a number of

countries in Europe, Asia and both Americas. Winner of composers' awards, including the Polish Composers' Union Award for promoting computer music in Poland. Among other things, on his initiative, the festival "Musica Electronica Nova" was created in 2005, of which he was the first artistic director. Currently, he is a Professor of Musical Arts and lectures in Composition and Computer Music at the Academy of Music in Wrocław.

☒ Krzysztof Smyk

Marcin Rupociński — composer and photographer, born in 1971 in Wałbrzych, Poland. He is a graduate of the Academy of Music in Wrocław, where he studied composition in the classes of Grażyna Pstrokońska-Nawratil and Stanisław Krupowicz. He studied photography at the PHO-BOS study (honours degree) and at the European Academy of Photography in Warsaw. In 1997, together with Cezary Duchnowski, he founded the Morphai group, whose aim is to implement audio-visual projects. His works have been presented at

the most important festivals in Poland and abroad. He has worked with numerous theatres, including the Variety Theatre in Warsaw, the Old Theatre in Cracow and the Drama Laboratory in Warsaw. Currently, he works as an assistant professor at the Faculty of Graphics and Media Art of the Academy of Art and Design in Wrocław and at the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław. His interests include cross-sectional artistic activities combining the fields of media, electroacoustic music and computer-aided composition.

Robert Kurdybacha conductor

☒ Wiktor Rzezuchowski

Orchestra, Wilanów Quartet and Atom String Quartet. He has won prizes in many competitions in Poland and abroad; he has also been a scholarship holder from the Ministry of Culture and National Heritage and the Society of Authors ZAiKS.

He is the artistic director of the Sound Factory Orchestra and co-organizer of such initiatives as the "International Sound Factory" series and the "Sine scientia ars nihil est" festival. He also cooperates with the Game Music Festival and participates in creating the artistic sphere of the festival.

He is a versatile artist and teacher associated with the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław.

As a composer and conductor, he has worked with Krzysztof Pełech, Łukasz Kuropaczewski, Tomasz Strahl, Jan Stanienda, Kristin Naigus, Hans de Jong, Johan van der Linden and the "Amadeus" Polish Radio Chamber Orchestra, Ningbo Symphony Orchestra, Philharmonia

Since 2018, he has been a member of the Council of the Lower Silesian Academic Incubator of Entrepreneurship of the Wrocław Technology Park; since 2019, he has been lecturing on innovative management methods as part of the Postgraduate Cultural Institutions Management Studies of the Wrocław University of Economics and Business.

Warsaw Philharmonic Orchestra

Wiktor Zdrojewski

Warsaw Philharmonic Orchestra

The Warsaw Philharmonic Orchestra gave its first concert on 5 November 1901 at the newly built Philharmonic Hall. The Orchestra was conducted by Emil Młynarski, the Philharmonic's co-founder, first Music Director and Principal Conductor, while the soloist was Ignacy Jan Paderewski. Both before the First World War and between the world wars, the Philharmonic became a key centre of musical life in Poland and one of Europe's leading musical institutions.

In the early years after the Second World War, the Orchestra's concerts were held in theatres and sports halls. On 21 February 1955, the Philharmonic moved to a new seat (its old hall had been destroyed by German bombs) and was granted the status of Poland's national orchestra. Under its new director, Witold Rowicki, it regained its reputation as Poland's foremost symphony orchestra.

From 1955 to 1958, the position of Artistic Director was held by Bohdan Wodiczko, before Rowicki's second stint, ending in 1977, when Kazimierz Kord took over. Between January 2002 and August 2013, Antoni Wit was the

Philharmonic's Managing and Artistic Director. From the 2013/2014 season, the post of Artistic Director was held by Jacek Kasprzyk, who was succeeded in 2019 by Andrzej Boreyko.

Today, the Warsaw Philharmonic Orchestra enjoys worldwide popularity and acclaim. It has made over 150 concert tours on five continents, appearing in all of the world's major concert halls. It also regularly performs during the International Fryderyk Chopin Piano Competition in Warsaw and the 'Warsaw Autumn' International Festival of Contemporary Music, and records for Polish state radio and television (TVP), as well as Polish and foreign record labels and film companies. The Orchestra has frequently received prestigious awards, including a Grammy in 2013 (and six other Grammy nominations) for its recordings of large-scale vocal-instrumental works by Penderecki and Szymanowski, Diapason d'Or, ICMA, the Gramophone Award, Record Geijutsu, the Classical Internet Award, the Cannes Classical Award and the Fryderyk award from the Polish Phonographic Academy. In 2016, the Orchestra also launched the regular online streaming of selected concerts.

WYDARZENIE SPECJALNE

18–27 listopada, 11.00–19.00 (z wyjątkiem 21.11)

Budujemy nowy ton,

Jeszcze jeden nowy ton

Wystawa poświęcona eksperymentalnym instrumentom oraz wiedeńskim okarynom z manufaktury Heinricha V. Fiehna

Kordegarda. Galeria Narodowego Centrum Kultury

Wystawa jest po trosze formą laboratorium, a trosze świadectwem i prezentacją poszukiwań nowych form doświadczania dźwięku, a przede wszystkim pokazem wyobraźni muzycznej i odwagi w badaniu wciąż nieodkrytych możliwości preparowania niesamowitych tonów nawet z przedmiotów stricte niezwiązanych ze sferą muzyczną (tzw. samoróbki).

W końcu wieku XIX i pierwszej połowie XX pojawiło się wiele ciekawych rozwiązań dotyczących budowy nowych, oryginalnych instrumentów; w owym czasie wynaleziono: waterphone, cristal baschet, steel cello, sound stone czy daksofon. Co wspólnego mają owe wynalazki z instrumentami z pracowni Małych Instrumentów z Wrocławia? Łączy je przede wszystkim wewnętrzna potrzeba eksploracji nietypowych dźwięków i kształtów czy brył, zaskakujących kontekstów znaczeniowych i technik performatywnych, które to poszukiwania od około dziesięciu lat przynoszą różne realizacje artystyczne, wydawnicze, edukacyjne i – ostatecznie – również wystawiennicze.

Na wystawie można zobaczyć m.in. reprezentatywną kolekcję „samoróbek” z pracowni Małych Instrumentów, wyjątkowy zestaw dziewiętnastowiecznych, oryginalnych, austriackich okaryn z manufaktury Heinricha V. Fiehna oraz prototypową, grającą okarynę wykonaną przez Pawła Romańczuka – naczelnego konstruktora z pracowni Małych Instrumentów.

Wystawie towarzyszą warsztaty z budowy „samoróbek”. 26 i 27 listopada uczestnicy w wieku od 8 do 14 lat będą mogli spróbować swoich sił w tworzeniu własnych muzycznych instrumentów.

Wystawa

Kurator wystawy:

Paweł Romańczuk

Identyfikacja graficzna wystawy:

Rafał Koliński

Koordynator wystawy:

Marcin Kuropatwa (NCK)

Patrząc na długą historię budowy instrumentów muzycznych, możemy czasem sądzić, że wszystkie już zostały wymyślone i zbudowane. Skok technologiczny, jaki wykonał przemysł w wieku XIX, dostarczył setek nowych koncepcji i wariantów instrumentów, ale już w XX wieku tempo wynalazczości wyhamowało, a raczej zmieniło charakter. Wraz z coraz powszechniejszym użyciem elektryczności instrumenty prototypowe przeszły najpierw do branży elektrycznej, później elektronicznej, a obecnie głównie cyfrowej. Nie oznacza to, że w ogóle nie pojawiają się żadne nowości – owszem, jednak często rozwijają dawne pomysły, niekiedy nawet osiemnastowieczne. Wygląda na to, że ludzkość zna już od dawna większość źródeł dźwięku (instrumenty dęte drewniane, blaszane, perkusyjne, strunowe), a konkretne rozwiązania techniczne w istocie pozostają bez zmian (membrany, struny, stroiki). Nawet materiały niewiele zmieniły się na przestrzeni wieków (kość, drewno, metal, szkło, kamień, skóra lub imitujące je syntetyki). W całym tym ogromnym zbiorze dźwiękowych obiektów moją uwagę najbardziej zwracają lamelofony, pocierane idiofony z zawieszonym jednostronnie źródłem dźwięku, które jako jedyne ujawniły swój potencjał w wieku XIX i XX. Choć stroik przelotowy (*free-reed*) wynaleziony w Chinach tysiące lat temu znamy doskonale z instrumentów takich jak drumla, akordeon, harmonijka ustna, fisharmonia, to jednak użycie swobodnych (z jednej tylko strony) idiofonów kamiennych, metalowych lub

szklanych, w postaci prętów, drewnianych sztabek i listew w charakterze drgających języków, dostarczyło na przestrzeni ostatnich stu lat nowych brzmień akustycznych i elektroakustycznych. A jednak nawet te ostatnie, poniekąd nowe propozycje inspirowane są osiemnastowiecznymi odkryciami Ernsta Chladniego (eufon, klawicylinder) czy Benjamina Franklina (harmonika szklana), a także tradycjami pozaeuropejskich kultur (chiński sheng, khaen popularny w Laos, afrykańskie mbira i kalimba).

Zaledwie kilka dwudziestowiecznych instrumentów akustycznych mogę ocenić jako faktycznie nowe wynalazki, które nie stanowią wyłącznie krzyżówek znanych wcześniej rozwiązań, a wprowadzają oryginalne kształty brzmieniowe.

- 1) Cristal baschet, powstały w latach 50. XX wieku we Francji, wykorzystujący szklane pręty pocierane mokrymi palcami i dłońią, gdzie źródłem dźwięku jest drgający metal rezonujący w dużych arkuszach cienkiej blachy. W grupie instrumentów opartych na tym pomysłe powstała imponująca liczba okazałych rozmiarem obiektów, poszerzając „metalową amplifikację” dźwięku o tradycyjne źródła (struny, głos, sztabki).
- 2) Waterphone, w którym źródłem dźwięku jest drgający pręt uderzany lub pocierany smyczkiem, oddający wibracje do zamkniętego metalowego naczynia zawierającego wodę. Podobnie jak w poprzednim instrumencie rezonans blachy współdziała ze zmieniającą się płynnie drgającą masą (ta zjawiskowa rola przypada tu właśnie wodzie). Mimo średniego rozmiaru waterphone może śmiało konkurować z konstrukcjami braci Baschetów.
- 3) Steel cello, która nie jest po prostu wiolonczelą zbudowaną ze stali. To okazałych rozmiarów metalowa konstrukcja, przewodząca wspólne drgania grubych, metalowych prętów, które rezonują z wielkim (o bokach długości 1 metr i 2 metry) arkuszem cienkiej blachy. Z teoretycznego punktu widzenia posiada sporo cech wspólnych z cristal baschet i waterphone.

- 4) Sound stone, pietre sonore, klangsteine – pocierane idiofony kamienne. W odróżnieniu od łatwych do wyobrażenia sztabkowych instrumentów kamiennych, to znów jednostronnie swobodne plastry czy pręty kamienne, oferujące w procesie wzbudzenia dźwięki zaskakujące, pozostające do tej pory poza obszarem dostępnych technik. Instrumenty te nie posiadają dodatkowych rezonatorów, co z mojej perspektywy czyni je idiofonami idealnymi.
- 5) Daksofon to jedyny w tej grupie instrument elektroakustyczny. Z uwagi na brak pudła rezonansowego użyty w nim został prosty amplifikator elektryczny w postaci przetwornika piezoelektrycznego. Źródłem dźwięku pozostaje jednak znów jednostronnie swobodny drewniany język, który, wprowadzany w drgania (najczęściej smyczkiem), dostarcza szerokiej gamy organicznych dźwięków samego drewna w nieprzetworzonej postaci.

Co wymienione innowacje mają wspólnego z obecną wystawą instrumentów tworzonych we wrocławskiej pracowni Małych Instrumentów? Albo też, co je od nich różni? Na pewno dotykamy tu „problemu rozmiaru”: podczas gdy „małe instrumenty” kojarzone są z niewielkimi gabarytami, opisane nowości przerastają większość znanych do tej pory instrumentów. Warto w tym miejscu wyjaśnić kwestię kluczową: Małe Instrumenty od piętnastu lat stanowią przestrzeń do eksploracji nietypowych dźwięków i kształtów czy brył, zaskakujących kontekstów znaczeniowych i technik performatywnych. Tak rozumiana „małość” powoduje, że naszym dźwiękowym poszukiwaniom towarzyszą sytuacje unikatowe i niepraktyczne – jak się czasem okazuje – od strony ergonomii logistycznej i wykonawczej, a jednak szalenie atrakcyjne z punktu widzenia czystej sztuki dźwięku.

Ten pozornie mało istotny problem wiąże się z ważniejszym hasłem: „samoróbka”. To pod tym sublabelem działalności Małych Instrumentów mieszczą się wszystkie

własne działania, na które od dziesięciu lat składają się różne realizacje artystyczne, wydawnicze, edukacyjne i – ostatecznie – również wystawiennicze. Również wymienione wyżej wynalazki ostatniego wieku prawdopodobnie już do końca współczesnej sztuki pozostaną samoróbkami. Pomimo starań swoich twórców nie dostały się one do kanonu instrumentów powszechnie używanych. Kultura masowa omija je, skutecznie definiując, które brzmienie jest właściwe dla ucha współczesnego słuchacza. Nawet jeśli wąskie grono zwolenników niszowych rozwiązań uzna prototypowe instrumenty za interesujące, wciąż nie oznacza to, że będą one taśmowo produkowane przez fabryki w tysiącach egzemplarzy. Steel cello, waterphone czy daksofon z reguły wykonywane są przez muzyków, z czym wiążą się też indywidualne cechy wynikające z własnych rozwiązań technicznych.

Samoróbka to nie tylko wezwanie do własnych zmagania i prób okiełznania dźwiękodajnej materii, ale również idiom drogi twórczej, wpisującej się w międzynarodowy trend *do-it-yourself* oraz *zero-waste* – zachowań tak bardzo potrzebnych społeczeństwu zanurzonym w korporacyjnej kulturze i zanieczyszczonym środowisku.

Znakiem czasu czy może punktem odniesienia na wystawie instrumentów „samoróbkowych” jest odrębny zestaw oryginalnych austriackich okaryn z manufaktury Heinricha V. Fiehna. Wykonywane były w Wiedniu od drugiej połowy XIX wieku do II wojny światowej. Masowa produkcja miała również wprowadzić ten niepozorny gliniany instrument do sal filharmonii zachodniego świata. Mimo działań promocyjnych zakrojonych na szeroką skalę okaryna nie zdobyła oczekiwanego statusu i podobnie jak wiele instrumentów eksperymentalnych nie istnieje w świadomości szerokiego grona melomanów.

Paweł Romańczuk / Małe Instrumenty

SPECIAL EVENT

18–27 November, from 11.00 a.m. until 7.00 p.m. (except for 21/11)

We are building a new tone,

Just another new tone

Exhibition dedicated to experimental instruments
and Viennese ocarinas from the manufacture of Heinrich V. Fiehn

Kordegarda. Gallery of the National Centre for Culture

The exhibition is part laboratory and part testimony of the quest for new forms of experiencing sound. Above all, it is a display of musical imagination and courage in the exploration of the still undiscovered possibilities of producing extraordinary tones, even from objects unrelated to the musical sphere (“self-made instruments”).

At the end of the 19th century and in the first half of the 20th century, many interesting solutions appeared in the construction of new, original instruments; at that time, Waterphone, Cristal Baschet, Steel Cello, Sound Stone and Daxophone were invented. What do those inventions have in common with the instruments from the studio of Wrocław-based Małe Instrumenty? They are mainly connected by the internal need to explore unusual sounds and shapes or solids, surprising semantic contexts and performance techniques, which, for about ten years, have resulted in various artistic, publishing, educational and – ultimately – exhibition projects.

The exhibition features, among others, a representative collection of “self-made instruments” from the studio of Małe Instrumenty, a unique set of 19th-century original Austrian ocarinas from the manufacture of Heinrich V. Fiehn and a prototypical playing ocarina by Paweł Romańczuk – the chief designer from the studio of Małe Instrumenty.

The exhibition is accompanied by workshops on the construction of “self-made instruments”.

On 26 and 27 November, participants aged eight to fourteen will be able to try their hand at creating their own musical instruments.

Exhibition

Exhibition curator:

Paweł Romańczuk

Exhibition graphic identification:

Rafał Koliński

Exhibition coordinator:

Marcin Kuropatwa (NCC)

Zapraszamy
na **IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki
Europy Środkowo-Wschodniej Eufonie**

MECENAS KULTURY

ORLEN
Blisko kultury

**Filharmonia
Narodowa**

Dyrektor artystyczny
Andrzej Boreyko

SEZON ARTYSTYCZNY 2022/2023

Repertuar na stronie filharmonia.pl

66 **Warszawska Jesień**
Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej

15-23
września
2023

Festiwal dający do myślenia Festival to make **you** think

15-23
September
2023

66 **Warsaw Autumn**
International Festival of Contemporary Music

Mecenas / Patronage:

Partnerzy / Partners:

Filharmonia
Narodowa

dwójka
POLSKIE RADIO

INSTYTUT
ADAMA
MICKIEWICZA

Central European Music Forum

Patronat medialny / Media patronage:

TELEWIZJA
POLSKA

KULTURA

POLSKIE
RADIO

POLSKA AGENCJA PRASOWA

MUZYKA FILM SZTUKA
Presto

polmic.pl

Partner redakcyjny / Editorial Partner:

**POLSKA
PRESS
GRUPA**

i.PL

Bilety / Tickets:

Bilety²⁴

eufonie.pl

Festiwal jest członkiem / The Festival is a member of:

International Festivals & Events Association
IFEA World

Organizatorzy / Organisers:

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Honorowy Patronat:

Jego Ekscelencja Samvel Mkrtchian
Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny
Republiki Armenii w Polsce

Jego Ekscelencja Eduardas Borisovas
Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny
Republiki Litewskiej w Polsce

Jego Ekscelencja Andreas Stadler
Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny
Republiki Austrii w Polsce

Jego Ekscelencja Theodor Cosmin Onisii
Ambasador Nadzwyczajny
i Pełnomocny Rumunii w Polsce

Jego Ekscelencja Tomislav Vidošević
Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny
Republiki Chorwacji w Polsce

Jej Ekscelencja Andrea Elscheková Matisová
Ambasador Nadzwyczajna i Pełnomocna
Republiki Słowackiej w Polsce

Jego Ekscelencja Jakub Dürr
Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny
Republiki Czeskiej w Polsce

Jego Ekscelencja Wasyl Zwarycz
Ambasador Nadzwyczajny
i Pełnomocny Ukrainy w Polsce

Jego Ekscelencja Miko Haljas
Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny
Republiki Estonii w Polsce

Jej Ekscelencja Orsolya Zsuzsanna Kovács
Ambasador Nadzwyczajna
i Pełnomocna Węgier w Polsce

Jego Ekscelencja Zurab Beridze
Ambasador Nadzwyczajny
i Pełnomocny Gruzji w Polsce

Honorary patronage:

His Excellency Samvel Mkrtchian
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of Armenia to the Republic of Poland

His Excellency Andreas Stadler
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of Austria to the Republic of Poland

His Excellency Tomislav Vidošević
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of Croatia to the Republic of Poland

His Excellency Jakub Dürr
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Czech Republic to the Republic of Poland

His Excellency Miko Haljas
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of Estonia to the Republic of Poland

His Excellency Zurab Beridze
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of Georgia to the Republic of Poland

Her Excellency Orsolya Zsuzsanna Kovács
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of Hungary to the Republic of Poland

His Excellency Eduardas Borisovas
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of Lithuania to the Republic of Poland

His Excellency Theodor Cosmin Onisii
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of Romania to the Republic of Poland

Her Excellency Andrea Elscheková Matisová
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Slovak Republic to the Republic of Poland

His Excellency Wasyl Zwarycz
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of Ukraine to the Republic of Poland

Organizacja festiwalu:

Narodowe Centrum Kultury
Dyrektor – dr hab. Rafał Wiśniewski, prof. ucz.

Produkcja:

Elżbieta Baron – p.o. Kierownika Działu Projektów Kulturalnych NCK
Aleksandra Jagiełło-Skupińska – koordynator projektu
Sylvia Błażej, Natalia Gruszczyńska, Dominika Olender, Paulina Rajchel,
Ilona Wronkowska, Katarzyna Zielezińska

Wystawa:

Ewa Zbroja – Kierownik Działu Edukacji Kulturalnej NCK
Marcin Kuropatwa – koordynator
Aleksander Maksymowicz

Promocja:

Jan Żółtowski – Kierownik Działu Komunikacji i Promocji NCK
Anna Pieniążek – Zastępca Kierownika Działu Komunikacji i Promocji NCK
Katarzyna Skrzypek-Niemierska, Agata Teodorska, Karolina Kruczek,
Maciej Rembacz, Mikołaj Włodaków

Biuro Prasowe:

Joanna Bancerowska – rzecznik prasowy NCK
Iwona Hope

Joanna Solska – Główna Księgowa NCK
r. pr. Marlena Chłopik – Kierownik Działu Prawnego NCK
Dorota Wysocka – Kierownik Działu Zamówień Publicznych NCK
Klaudiusz Dutkiewicz – Kierownik Działu Administracyjnego NCK

Projekt V4 String Quartet jest wspierany przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki.

-
- **Visegrad Fund**
-
-

W książce wykorzystano zdjęcia kompozytorów z zasobów:

Wikimedia Commons

Ferenc Liszt (s. 57), Leoš Janáček, Zoltán Kodály, Dezső Antalffy–Zsiross, George Enescu, Johann Heinrich Schmelzer

The Library of Congress

Gustav Mahler, Ludwig van Beethoven, Bedřich Smetana, Ferenc Liszt (s. 84), Ernő Dohnányi, Joseph Haydn (s. 113), Béla Bartók (s. 115), Franz Schubert

Gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

Heinrich Ignaz Franz von Biber, Joseph Haydn (s. 144), Carl Ditters von Dittersdorf, Franz Ignaz Danzi

Polona.pl – portal Biblioteki Narodowej

Wolfgang Amadeusz Mozart, Władysław Żeleński, Fryderyk Chopin

Schott Music Group

Walentyn Sylwestrow, Erwin Schulhoff

Arnold Schönberg Center – Arnold Schönberg

Związek Kompozytorów Polskich – Witold Lutosławski

Filharmonia Lwowska – Borys Latoszyński

Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość zmian w programie.

Narodowe Centrum Kultury nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych w książce materiałów reklamowych. Nie stanowią one poglądów i opinii Narodowego Centrum Kultury.

Wydawnictwo:

Małgorzata Chrobak – Kierownik Wydawnictwa NCK

Katarzyna Flera – Zastępca Kierownika Wydawnictwa NCK

Beata Misiewicz – redaktor prowadzący

Tłumaczenia: Żaneta Pniewska

Redakcja merytoryczna: Izabela Zymer

Redakcja i korekta (ang.): Julia Rattenbury

Redakcja i korekta (pol.): Alicja Berman

Redakcja techniczna: Maryla Broda

Koncepcja graficzna: Bękart

Projekt graficzny okładki i wnętrza, skład: Marcin Szcześniak

Druk: UNIDRUK Sp. z o.o. Sp. K.

© Narodowe Centrum Kultury 2022

ISBN: 978-83-7982-453-3

**Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa 2022
ul. Płocka 13
01-231 Warszawa
sklep.nck.pl
nck.pl

Publikacja finansowana
ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Narodowe Centrum Kultury
jest instytucją państwową działającą
na rzecz kultury w Polsce.

Festival Organisers:

National Centre for Culture Poland

Director – Prof. Rafał Wiśniewski

Production Team:

Elżbieta Baron – NCC Poland Head of Cultural Projects Department

Aleksandra Jagiełło–Skupińska – Project Co–ordinator

Sylvia Błażej, Natalia Gruszczyńska, Dominika Olender, Paulina Rajchel,

Ilona Wronkowska, Katarzyna Zielezińska

Exhibition:

Ewa Zbroja – NCC Poland Head of Cultural Education Department

Marcin Kuropatwa – Co–ordinator

Aleksander Maksymowicz

Promotion Team:

Jan Żółtowski – NCC Poland Head of Communications and Promotion Department

Anna Pieniążek – NCC Poland Deputy Head of Communications and Promotion Department

Katarzyna Skrzypek–Niemierska, Agata Teodorska, Karolina Kruczek,

Maciej Rembacz, Mikołaj Włodaków

Press Office:

Joanna Banczerowska – NCC Poland Media Spokesperson

Iwona Hope

Joanna Solska – NCC Poland Chief Accountant

r. pr. Marlena Chłopik – NCC Poland Head of Law Department

Dorota Wysocka – NCC Poland Head of Public Procurement Department

Klaudiusz Dutkiewicz – NCC Poland Head of Administration Department

The V4 String Quartet project is supported by the Visegrad Fund.

-
- Visegrad Fund
-
-

The following images of the composers were obtained from:

Wikimedia Commons

Franz Liszt (p. 57), Leoš Janáček, Zoltán Kodály, Dezső Antalffy–Zsiross, George Enescu,

Johann Heinrich Schmelzer

The Library of Congress

Gustav Mahler, Ludwig van Beethoven, Bedřich Smetana, Franz Liszt (p. 84), Ernő Dohnányi,

Joseph Haydn (p. 113), Béla Bartók (p. 115), Franz Schubert

Gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

Heinrich Ignaz Franz von Biber, Joseph Haydn (p. 144), Carl Ditters von Dittersdorf, Franz Ignaz Danzi

Polona.pl – website of the National Library of Poland

Wolfgang Amadeus Mozart, Władysław Żeleński, Fryderyk Chopin

Schott Music Group

Valentyn Silvestrov, Erwin Schulhoff

Arnold Schönberg Center – Arnold Schönberg

Polish Composers’ Union – Witold Lutosławski

Lviv National Philharmonic – Boris Lyatoshynsky

The organisers reserve the right to modify the programme.

The National Centre for Culture Poland shall not be held liable for the content of the advertisements included in the Festival’s programme book. This content does not reflect the views and opinions of the National Centre for Culture Poland.

Publishing Team:

Małgorzata Chrobak – NCC Poland Publishing House Head of Department
Katarzyna Flera – NCC Poland Publishing House Deputy Head of Department
Beata Misiewicz – Project editor

Translations: Żaneta Pniewska

Content edition: Izabela Zymer

Edition and proofreading of the English version: Julia Rattenbury

Edition and proofreading of the Polish version: Alicja Berman

Technical edition: Maryla Broda

Graphic concept: Bękarty

Cover design, programme book page design and desktop editing: Marcin Szcześniak

Printed by: UNIDRUK Sp. z o.o. Sp. K.

© National Centre for Culture Poland 2022

ISBN 978-83-7982-453-3

Ministry of Culture and
National Heritage

This publication has been financed
by the Minister of Culture
and National Heritage.

Warsaw, 2022
13 Płocka Street
01-231 Warsaw, Poland
sklep.nck.pl
nck.pl

NATIONAL
CENTRE FOR
CULTURE
POLAND

The National Centre for Culture Poland
is a state institution that promotes
and supports culture in Poland.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

eufonie.pl